nus X (fasc. II). 1 aug. 1921.

PERIODICA

E RE CANONICA ET MORALI

UTILIA PRAESERTIM

RELIGIOSIS et MISSIONARIIS

EDIT

ARTHURUS VERMEERSCH e Soc. Iesu

DOCTOR IURIS ET IURIS CANONICI, ROMAE, IN PONTIFICIA UNIVERSITATE GREGORIANA PROFESSOR THEOLOGIAE MORALIS

Approbantibus Superioribus ecclesiasticis

BRUGIS

SUMPTIBUS CAROLI BEYAERT

Editoris Pontificii

BARCELONAE
EUG. SUBIRANA
Puertaferrisa

ROMAE (19)
DEPOSITO LIBRI, UNIVERSITA GREGORIANA
Via del Seminario, 120

1921

INDEX RERUM ANALYTICUS

Dissertationes et Quaesita
Quaestiones de Codice canonico

Num.
VI. Comparatio religionis clericalis et non clericalis 1
VII. De triennali Superiorum localium mutatione 1
VIII. Quaesita de indulgentiis 1

Monumenta

SS. D. N. Benedicti Pp. XV

63. Epistola encyclica **Pacem, Dei munus,** de pacis reconciliatione christiana (23 maii 1920). — *Annotatio* 1
64. Ex litteris encyclicis **Spiritus Paraclitus,** in natali MD. S. Hieronymi Ecclesiae doctoris (15 sept. 1920) 1
65. Ex litteris encyclicis **Principi Apostolorum,** de S. Ephrem, Syro Monacho Edesseno, doctore Ecclesiae renuntiando (5 oct. 1920) 1
66. Epistola encyclica **Annus iam plenus,** de pueris ex bello egentioribus iterum adiuvandis (1 dec. 1920) 1
67. Orationes consistoriales :
I. De conferendis caelitum honoribus BB. Gabrieli a V. Perdolente, Marg. Mariae Alacoque et Ioannae de Arc (22 apr. 1920). 1
II. De eodem obiecto (7 maii 1920) 1
III. De clero Czecoslovaco et de missionibus exteris (16 dec. 1920) . . . 1
68. Homiliae in sollemni canonizatione :
I. In sollemni canonizatione BB. Gabrielis a V. Perdolente et Marg. Mariae Alacoque (13 maii 1920) 1
II. In sollemni canonizatione B. Ioannae de Arc (16 maii 1920) 1
69. Motu proprio **Episcopis,** de usu rocheti episcopis e regularibus Ordinibus concedendo (25 apr. 1920). — *Annotationes* 1
70. Motu proprio **Bonum sane,** de sacris sollemnibus anni quinquagesimi ex quo S. Ioseph B. M. V. Sponsus Ecclesiae catholicae patronus renuntiatus est (25 iul. 1920). — *Annotatio* 1
71. Motu proprio **Cum primum,** de Maronitarum in Urbe collegio restituendo (10 oct. 1920) 1
72. Ex litteris decretalibus **Ecclesiae consuetudo,** quibus B. Marg. Mariae Alacoque, Virg., moniali a visitatione S. Mariae, sanctorum honores decernuntur (13 maii 1920). 1
73. Litterae apostolicae **Ordo a divo Benedicto,** quibus nova efformatur Congregatio Benedictina titulo Annuntiationis B. M. V. (20 febr. 1920). — *Annotatio* 1
74. Litterae apostolicae **In Africam,** de Ven. Dei famulis Carolo Lwanga, Matthia Murumba et Sociis eorum, vulgo « De Uganda » martyribus, quibus beatorum honores decernuntur (6 iun. 1920) 1
75. Epistola ad R. D. Alois. Lamerand, quem consociationis apostolicae praepositum generalem electum esse gaudet (30 oct. 1919) 1
76. Epistola ad R. P. Octav. Marchetti, S. I., de schola theologiae ascetico-mysticae in gregoriana Universitate (10 nov. 1919) 1
77. Epistola ad Antonium S. R. E. Card. Mendes Bello, patr. Ulyssiponen. ceterosque archiep. et ep. Lusitaniae : de suadenda subiectione et obedientia civili potestati constitutae (18 dec. 1919). 1
78. Epistola ad perill. D. Herbertum Hoover : de opera ab eo inita ad reficiendos pueros in regionibus Europae bello vexatis gratulatur (9 ian. 1920) 1
79. Epistola ad R. P. D. Norbertum Schachinger, canon. reg. Praemonstratensium abbatem generalem, ob saecularia Ordinis sollemnia (4 febr. 1920). 1
80. Epistola ad R. P. D. Alois. Mar. Marelli, episc. Bergomen. : de praescriptionibus Sedis Apostolicae in re sociali non neglegendis, immo religiosissime sequendis (11 mart. 1920) 1

MONUMENTA

63. — SS. D. N. BENEDICTUS Pp. XV

EPISTOLA ENCYCLICA 23 MAII 1920

De pacis reconciliatione christiana

(A. A. S. 1 iun. 1920, 12, 209.)

BENEDICTUS PP. XV

VENERABILES FRATRES

SALUTEM ET APOSTOLICAM BENEDICTIONEM

Laetitiam de pace procurata

Pacem, Dei munus pulcherrimum, « quo, ut Augustinus ait, etiam in rebus terrenis atque mortalibus nihil gratius soleat audiri, nihil desiderabilius concupisci, nihil postremo possit melius inveniri [1] » ; pacem quadriennio amplius tantis et bonorum votis et piorum precibus et matrum lacrimis imploratam, tandem coepisse affulgere populis Nos equidem ante omnes gaudemus vehementerque laetamur. At vero hanc ipsam paterno conceptam animo laetitiam nimis multa eademque acerbissima perturbant ; nam si fere ubique bellum aliqua ratione compositum est, et pacis quaedam conventiones subscriptae, reliqua sunt tamen antiquarum semina inimicitiarum ; vosque probe tenetis, Venerabiles Fratres, nullam pacem consistere, nulla pacis foedera posse vigere, quamvis diutinis laboriosisque consultationibus constituta sancteque firmata, nisi per caritatis mutuae reconciliationem odia simul inimicitiaeque conquiescant. De hac re igitur, quae maximi sane momenti est ad commune bonum, vobiscum, Venerabiles Fratres, colloqui placet ac populos item vestros diligentius commonere.

perturbant reliqua inimicitiarum semina.

R. Pontifex, ut nihil intentatum reliquit ad pacem procurandam et mala belli mitiganda,

Nos enimvero, ex quo ad huius Cathedrae dignitatem arcano Dei consilio evecti sumus, numquam, dum bellum conflagravit, cessavimus, quacumque potuimus ope, contendere, ut quamprimum omnes orbis terrarum populi fraternam inter se officiorum vicissitudinem repeterent. Itaque instare precibus, hortationes iterare, amicitiae reconciliandae vias proponere, denique omnia tentare, si liceret, favente Deo, ad pacem, quae iusta quidem et honesta futura esset et stabilis, hominibus aditum ianuamque patefacere ; interea studiosam paterno pectore dare operam, ut maximis omne genus doloribus et aerumnis, quae immanem dimica-

[1] *De Civitate Dei*, lib. XIX, c. XI.

tionem consequebantur, aliquid usque quaque levationis afferremus. Iam vero quae Nos ab initio tam difficili Nostri Pontificatus impulit Iesu Christi caritas vel ad elaborandum pro pacis reditu, vel ad horrores belli mitigandos, eadem hodie, cum pax aliqua tandem aliquando convenit, urget nos ut omnes Ecclesiae filios atque adeo hominum universitatem hortemur, velint diuturniora iam odia abicere ex animis, concordiamque suscipere mutuumque amorem.

ita nunc summopere conatur ut odia concepta deponantur.

Nec sane est cur multis demonstremus generis humani societatem maximis affectum iri detrimentis si, pace conventa, obscurae tamen gentium inter gentes inimicitiae simultatesque perseverarent. Mittimus damna earum rerum omnium, quibus civilis vitae progressio alitur et promovetur, ut mercaturis, ut opificiis, ut artibus, ut litteris, quae quidem communi populorum consuetudine ac tranquillitate vigent. At, quod maius est, gravissimum vulnus acceptura esset christianae vitae ratio ac forma, cuius vis omnis in caritate consistit, cum ipsa christianae legis praedicatio *Evangelium pacis* appelletur [1].

Inimicitiae perseverantes bono temporali et praesertim spirituali plurimum nocerent.

Etenim, ut scitis et ut Nos pluribus alias commemoravimus, nihil tam saepe tamque vehementer a Iesu Domino inculcatum est discipulorum auribus, quam hoc de mutua caritate praeceptum, utpote quod cetera complecteretur omnia ; idque et novum Christus ipse nominavit et suum, et christianorum tamquam insigne voluit esse, unde internosci ab aliis facile possent. Denique iam moriens id ipsum suis testatus est, rogavitque ut inter se diligerent ac diligendo eam ineffabilem unitatem imitari contenderent, quae divinis Personis est in Trinitate : « Ut omnes unum sint... sicut et nos unum sumus... ut sint consummati in unum [2] ».

Christus enim caritatem discipulorum suorum manifestam notam esse voluit,

Ergo divini Magistri vestigia sectantes Apostoli, eiusque voce ac praeceptis probe conformati, mirificae sedulitatis erant ad fideles ita cohortandos : « Ante omnia autem mutuam in vobismetipsis caritatem continuam habentes [3] ». « Supra omnia autem haec caritatem habete, quod est vinculum perfectionis [4] ». « Carissimi, diligamus nos invicem : quia caritas ex Deo est [5] ». Bene autem monitis obsequebantur et Christi et Apostolorum illi priscorum temporum fratres nostri : qui quidem, etsi alii ex aliis contrariisque inter se nationibus erant, tamen discordiarum memoriam voluntaria oblivione delentes, concordissime vivebant. Et vere cum mortalibus inimicitiis, in societatis humanae sinu tum flagrantibus, mirandum in modum tanta mentium animorumque consensio discrepabat.

quam maxime verbis et exemplis Apostoli commendarunt.

Iam quae modo allata sunt ad praeceptum mutui amoris urgendum, eadem ipsa valent ad oblivionem iniuriarum : nec minus affirmate id praecipit Dominus : « Ego autem dico vobis : Diligite inimicos vestros : « benefacite his qui oderunt vos : et orate pro persequentibus et calum- « niantibus vos : ut sitis filii Patris vestri qui in caelis est : qui solem « suum oriri facit super bonos et malos [6] ». Hinc illud gravissimum Ioannis Apostoli : « Omnis qui odit fratrem suum, homicida est. Et scitis « quoniam omnis homicida non habet vitam aeternam in semetipso ma-

Quae de iniuriarum oblivione praecipue vera sunt.

---

[1] *Eph.*, VI, 15.
[2] IOAN., XVII, 21-23.
[3] I PETR., IV, 8.
[4] *Coloss.*, III, 14.
[5] I IOAN., IV, 7.
[6] MATTH., V, 44-45.

« nentem [1] ». Denique sic a Christo Domino instituti sumus ad Deum orandum, ut profiteamur ita nos nobis velle ignosci, si aliis ignoscamus : « Dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus « nostris [2] ». Quod si huic obtemperare legi nimis aliquando est arduum et difficile, adest ad omnem submovendam difficultatem divinus humani generis Redemptor non solum opportuno suae gratiae auxilio, sed etiam suo ipsius exemplo, qui cum in cruce penderet, eos, a quibus tam iniuste indigneque torquebatur, Patri excusans : « Pater, *inquit*, dimitte illis : « non enim sciunt quid faciunt [3] ». Nos igitur, cum misericordiam benignitatemque Iesu Christi, cuius, quamvis nullo merito, vicem gerimus, sequi ante omnes debeamus, ipsius exemplo, inimicis Nostris quicumque, scientes imprudentesve, personam operamve Nostram quibusvis contumeliarum aculeis vel lacerarunt vel lacerant, universis et singulis toto pectore veniam damus, omnesque summo studio ac benevolentia complectimur, nullum etiam praetermittentes locum eosdem benefactis pro Nostra facultate cumulandi. Quod ipsum christiani homines, qui hac sint appellatione digni, faciant oportet erga eos qui se, tenente bello, iniuriis affecerint.

Inimicis ignoscere parum est.

Neque enim eo contenta est christiana caritas ut non inimicos oderimus atque ut eos fratrum loco diligamus, vult quoque ut benigne eisdem faciamus, vestigiis insistentes Redemptoris nostri, qui « pertransiit benefaciendo et sanando omnes oppressos « a diabolo [4] », et mortalis vitae cursum, quem totum maximis in homines beneficiis emensus erat, profuso pro iisdem sanguine consummavit. Quare Ioannes : « In hoc cognovimus « caritatem Dei, quoniam ille animam suam pro nobis posuit : et nos « debemus pro fratribus animam ponere. Qui habuerit substantiam huius « mundi et viderit fratrem suum necessitatem habere et clauserit viscera « sua ab eo : quomodo caritas Dei manet in eo ? Filioli mei, non dili« gamus verbo neque lingua, sed opere et veritate [5] ». Numquam vero amplius « dilatanda spatia caritatis » visa sunt, quam hisce ipsius diebus, in summis nempe angustiis quibus premimur omnes ac laboramus : neque alias fortasse unquam hominum generi tam opus fuit, quam hodie communis beneficentia, quae a sincero aliorum amore nascatur plenaque sit devotionis et alacritatis. Etenim si circumspiciamus quacumque pervagatus est bellicus furor, immensi terrarum tractus obiciuntur ubi solitudo et vastitas, ubi inculta et relicta omnia ; redactae usque eo plebes ut victu vestitu tectisque ipsis careant ; viduae orphanique innumerabiles, qui cuiuslibet opis indigent ; incredibilis multitudo debilium, infantium potissimum ac puerorum, in affectis corporibus testantium belli huius atrocitatem.

Cum miseriae hominum numquam tantae fuerint,

caritas iubet auxilium ferre.

Has tantas miserias contemplanti, quibus premitur humanum genus, sponte venit in mentem viator ille evangelicus [6], qui, descendens ab Ierusalem in Iericho, incidit in latrones, a quibus despoliatus, plagisque impositis, est semivivus relictus. Magna enim est inter utrumque similitudo ; et quemadmodum ad illum, misericordia motus, Samaritanus accessit, qui, alligatis vulneribus, infusoque oleo et vino, duxit eum in stabulum, et curam eius egit : ita ad sananda humanae societatis vulnera

---

1 I IOAN., III, 15.
2 MATTH., VI, 12.
3 LUC., XXIII, 34.
4 *Act.*, X, 38.
5 I IOAN., III, 16-18.
6 LUC., X, 30 sqq.

manum suam adhibeat oportet Iesus Christus, cuius quidem Samaritanus ille personam sustinebat.

Hanc fovere caritatem Ecclesiae praecipuum munus est.

Iam hoc opus et munus tamquam proprium sibi Ecclesia vindicat, quae Iesu Christi spiritum custodit, ut haeres; Ecclesia, inquimus, cuius omnis vita mirabili beneficiorum varietate contexitur : ipsa enim « mater chri- « stianorum verissima, proximi dilectionem atque caritatem ita com- « plectitur ut variorum morborum, quibus pro peccatis suis animae « aegrotant, omnis apud ipsam medicina praepolleat » ; unde « pueriliter « pueros, fortiter iuvenes, quiete senes, prout cuiusque non corporis « tantum, sed et animi aetas est, exercet ac docet [1] ». — Haec autem christianae beneficentiae officia animos permulcendo, incredibile est quam sint tranquillitati publicae restituendae conducibilia.

Quare Ordinarii omnesque sacerdotes ad ignoscenda mala fideles hortentur.

Quare, Venerabiles Fratres, oramus et obsecramus in visceribus caritatis Christi, omni studio ac diligentia in hoc incumbite ut, quotquot habetis vestrae mandatos curae, eos non modo ad odia deponenda iniuriasque condonandas excitetis, sed efficacius etiam ad ea omnia christianae beneficentiae instituta provehenda impellatis, quae sint subsidio egenis, solatio maerentibus, munimento infirmis, denique omnibus qui bello maximas iacturas fecerint, opportunam varii generis opem afferant. Praecipue vero volumus sacerdotes hortemini, administri qui sunt christianae pacis, ut in hac re, quae vitam christianam maxime continet ; assidui sint, id est in amore erga proximos vel inimicos commendando : atque « omnibus omnia facti [2] » adeo ut ceteros antecedant exemplo, odio inimicitiaeque bellum indicant, acriterque gerant usque quaque, gratissimum facientes et amantissimo Iesu Cordi, et ei, qui vices ipsius in terris, quamvis non digne, sustinet. Quo loco admonendi sunt etiam vehementerque rogandi catholici homines, qui scribendis vel libris vel commentariis vel diariis dant operam, velint « sicut electi Dei, sancti et dilecti, viscera misericordiae, benignitatem [3] » induere, eamque scribendo exprimere, non modo a falsis vanisque criminationibus abstinentes, sed etiam ab omni violentia contumeliaque verborum, quae quidem cum christianae legi contraria est, tum male obductas refricare cicatrices dumtaxat potest, cum praesertim recens a vulnere animus sit vel levissimi attactus iniuriarum impatientior.

Ipsae nationes vincula caritatis instaurent.

Quae vero hic de colendae caritatis officio singulos admonemus, eadem ad populos diutina belli contentione perfunctos volumus pertinere, ut, amotis, quantum fieri potest, dissidiorum causis, — et salvis utique iustitiae rationibus — amicitiam inter se et coniunctionem redintegrent. Nec enim alia est evangelica lex caritatis in singulis hominibus, alia in ipsis civitatibus et populis, qui demum omnes e singulis hominibus conflantur et constant. Exacto autem bello, non ratione tantum caritatis, sed quadam etiam necessitate in universalem quandam populorum inter populos conciliationem inclinare res videntur, cum gentes naturali vinculo mutuae et indigentiae simul et benevolentiae inter se nunc maxime copulentur, hoc exquisitiore humanitatis cultu et commerciorum aucta mirum in modum facilitate.

---

[1] Cf. AUGUSTINUS, *De moribus Ecclesiae catholicae*, lib. I, c. XXX.
[2] I *Cor.*, IX, 22.
[3] *Coloss.*, III, 12.

Exemplo praeit R. Pontifex, indulgendo ut Principe sollemnes ad se visitationes facere possint,

Hanc igitur oblivionem offensionum fraternamque populorum reconciliationem quam Christi Iesu lex sanctissima iubet ac rationes ipsae humani civilisque convictus flagitant, haec Apostolica Sedes, cum, saeviente bello, ut supra docuimus, nunquam urgere praetermiserit, nec passa sit umquam quibusvis simultatibus odiisve obliterari, multo nunc magis, pacis constitutis foederibus, fovet ac praedicat, ut litteris datis haud ita pridem ad omnes Germaniae episcopos [1], alterisque ad Cardinalem Archiepiscopum Parisiensem [2]. Quoniam vero hanc excultarum gentium concordiam tuetur multumque promovet ea, quae hodie increbruit, consuetudo ut ad maiora negotia expedienda inter se visitent conveniantque civitatum gubernatores ac principes, Nos, omnia reputantes et mutata rerum adiuncta et magnas communium temporum inclinationes, eiusdem concordiae adiuvandae causa, ne ab eo quidem consilio alieni essemus aliquid remittendi de illarum severitate conditionum, quas, ob eversum Apostolicae Sedis civilem principatum, iure Decessores Nostri statuerunt, ut catholicorum principum sollemniores ad Urbem adventus cohiberent. Apertissime autem profitemur hanc Nostrae rationis indulgentiam, quam humanae societatis gravissima praeter modum tempora suadere atque adeo postulare videntur, nequaquam interpretandam esse tanquam Apostolicae Sedis abdicationem tacitam iurium sanctissimorum, quasi in praesenti, quo utitur, abnormi statu ea tandem acquieverit. Quin potius hanc ipsam Nos occasionem nacti « quas Decessores Nostri pluries « expostulationes fecerunt, non quidem humanis rationibus, sed officii « sanctitate adducti, ut videlicet iura ac dignitatem Apostolicae Sedis « defenderent, easdem Nos iisdem de causis hic renovamus », denuo graviusque postulantes ut, pace inter gentes composita, etiam « Ecclesiae « Caput in hac desinat absona conditione versari, quae ipsi tranquillitati « populorum, non uno nomine, vehementer nocet [3] ».

quin tamen sui iuris quidquam hac indulgentia remittere velit.

R. Pontifex ad constituendam consociationem gentium hortatur,

Ita igitur restitutis rebus, iustitiae et caritatis ordine revocato, reconciliatisque inter se populis, optandum sane est, Venerabiles Fratres, cunctas civitates, quavis ultro citroque suspicione remota, in unam tamquam consociationem seu potius quandam quasi familiam coalescere cum ad propriam uniuscuiusque libertatem tuendam, tum ad ordinem conservandum humanae societatis. Ad quam gentium consociationem contrahendam hortatur, ut alia multa praetereamus, ipsa vulgo explorata necessitas omnem dandi operam ut, sublatis vel imminutis rei militaris sumptibus, quorum immane pondus iam sustinere respublicae non possunt, nulla posthac existant tam exitiosa bella, vel certe quam longissime eiusmodi periculum avertatur, et unicuique populo, cum libera potestate, sua territorii, iustis quidem terminati finibus, integritas conservetur.

cui Ecclesia favebit.

Foederatis autem christiana lege nationibus, quicquid iustitiae et caritatis causa susceperint, non studium operamque suam desiderari sinet Ecclesia, quae cum absolutissimum sit societatis universalis exemplar, tum ex sua ipsius temperatione suisque institutis mirifica virtute pollet ad homines copulandos non modo in aeternam eorum salutem, sed etiam in huius vitae commoditatem, sic eos nempe deducens per bona temporalia

---

1 Litterae apostolicae *Diuturni*, die XII iulii MCMXIX.
2 Epist. *Amor ille singularis*, die VII octobris MCMXIX.
3 Litterae encyclicae *Ad beatissimi*, datae die I novembris MCMXIV.

ut non amittant aeterna. Itaque, historia teste, cognovimus, veteres Europae gentes immanitate barbaras, ex quo in easdem Ecclesiae spiritus penetraverit, extenuato sensim ipsarum inter ipsas multiplici maximoque discrimine sublatisque discordiis, coivisse tandem in unam eiusdem generis societatem, natamque esse Europam christianam, quae, ductu auspicioque Ecclesiae, nationum varietatem retinens, tamen ad unitatem quandam prosperitatis fautricem gloriaeque niteretur. Praeclare ad rem ita Augustinus : « Haec caelestis civitas dum peregrinatur in terra, ex « omnibus gentibus cives evocat atque in omnibus linguis peregrinam « colligit societatem, non curans quicquid in moribus, legibus institutisque « diversum est, quibus pax terrena vel conquiritur vel tenetur, nihil eorum « rescindens vel destruens, immo etiam servans ac sequens, quod licet « diversum sit in diversis nationibus, ad unum tamen eundemque finem « terrenae pacis intenditur, si religionem qua unus summus et verus « Deus colendus docetur, non impedit [1] ». Sic igitur idem sanctus Doctor Ecclesiam alloquitur : « Tu cives civibus, gentes gentibus et prorsus « homines, primorum parentum recordatione, non societate solum, sed « quadam etiam fraternitate coniungis [2] ».

Renovatur adhortatio ad mutuum amorem et mutuam offensarum condonationem.

Quare Nos, ut eo redeamus unde initium scribendi fecimus, primum filios Nostros, quotquot sunt, amplectentes, in nomine Domini Nostri Iesu Christi rogamus iterum et obsecramus inducant animum mutuas simultates offensionesque omnes voluntaria oblivione conterere, et christianae caritatis, cui nemo extraneus est aut alienus, sanctissimo inter se cohaerere vinculo ; tum nationes universas magnopere hortamur, ut veram inter se pacem christianae benevolentiae spiritu componere velint, coeuntes in unum foedus, auspice iustitia, mansurum ; denique cunctos homines populosque appellamus, ut mentibus et animis Ecclesiae Catholicae, et per Ecclesiam Christo humani generis Redemptori sese adiungant : atque ita quibus verbis Paulus Ephesios, iisdem Nos alloqui omnes verissime possimus : « Nunc autem in Christo Iesu vos, qui « aliquando eratis longe, facti estis prope in sanguine Christi. Ipse enim « est pax nostra, qui fecit utraque unum, et medium parietem maceriae « solvens,... interficiens inimicitias in semetipso. Et veniens evangelizavit « pacem vobis, qui longe fuistis, et pacem iis qui prope [3] ». Nec minus apte cadunt quae idem Apostolus habet ad Colossenses : « Nolite mentiri « invicem, expoliantes vos veterem hominem cum actibus suis, et induentes « novum, eum qui renovatur in agnitionem, secundum imaginem eius, « qui creavit illum : ubi non est Gentilis et Iudaeus, circumcisio et prae- « putium, Barbarus et Scytha, servus et liber : sed omnia, et in omnibus « Christus [4] ».

Exorat Sp. Sanctum nixus patrocinio Reginae Pacis.

Interea Spiritum Sanctum Paraclitum, — patrocinio confisi Mariae Virginis Immaculatae, quam *Reginae pacis* titulo ab omnibus invocari nuper iussimus, itemque trium beatorum caelitum quibus sanctorum honores proxime decrevimus — humilibus precibus exoramus, ut « Ecclesiae suae unitatis et pacis propitius dona concedat [5] », et faciem orbis

[1] *De Civitate Dei*, lib. XIX, c. XVII.
[2] *De moribus Ecclesiae catholicae*, I, c. XXX.
[3] *Eph.*, II, 13 sqq.
[4] *Coloss.*, III, 9-11.
[5] Secreta in Sollemnitate Corporis Christi.

terrarum nova suae caritatis effusione renovet ad communem salutem.

Huius auspicem divini muneris benevolentiaeque Nostrae testem, apostolicam benedictionem vobis, Venerabiles Fratres, et Clero populoque vestro amantissime impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die XXIII maii, in festo Pentecostes, MCMXX, Pontificatus Nostri anno sexto. *Dies (23 maii 1920).*

BENEDICTUS Pp. XV.

ANNOTATIO

Sicut in duobus superioribus tomis nullum praetermisimus documentum caritatis vere paternae qua S. Pontifex innumerabilibus belli malis occurrere conatus est, sic in hoc tomo omittere non licet patheticam hanc adhortationem ad concordiam animarum et iniuriarum oblivionem, quam tanta auctoritate et eloquentia nobis mittit Vicarius misericordissimi Salvatoris. Non possumus quoque non mirari quo generoso et magnanimi affectu idem Christi Vicarius nomine Ecclesiae fovere incipit et votis et promissa ope iuvare consociationem populorum, quam, eheu ! obliti Christi, solis humanis rationibus — oculis cernimus quam laboriose et parum fructuose — fundare praesumpserint.

---

64. — SS. D. N. BENEDICTUS Pp. XV

EX LITTERIS ENCYCLICIS 15 SEPT. 1920

In natali MD. S. Hieronymi ecclesiae doctoris

(A. A. S., 15 sept. 1920, 12, 385.)

Harum amplissimarum encyclicarum litterarum eas partes exscribemus quae non modici sunt momenti pro doctrina de inspiratione et recta S. Scripturae interpretatione.

Argumentum.

Occasione anniversarii eius saecularis laudatur S. Hieronymus et proponitur ut exemplum in studiis biblicis

Spiritus Paraclitus, cum genus humanum, ut arcanis divinitatis imbueret, sacris Litteris locupletasset, sanctissimos doctissimosque viros, labentibus saeculis, non paucos providentissime excitavit, qui non modo caelestem illum thesaurum iacere sine fructu [1] non sinerent, sed suis et studiis et laboribus *consolationem* inde *Scripturarum* Christifidelibus uberrimam compararent. Hos inter, principem sane, communi omnium consensu, locum obtinet Sanctus Hieronymus, quem Doctorem Maximum sacris Scripturis explanandis divinitus sibi datum catholica agnoscit et veneratur Ecclesia. Iamvero, cum ab eius obitu plenum proxime quintum et decimum saeculum commemoraturi simus, nolumus, Venerabiles Fratres, singularem opportunitatem praetermittere, quin de Hieronymi in scientia Scripturarum laudibus ac promeritis vos data opera alloquamur.

[1] Conc. Trid. s. V, decr. de reform. c. 1.

simulque confirmantur acta Leonis XIII et Pii X circa eadem studia.

Conscientiâ enim apostolici muneris impellimur, ut, ad nobilissimam hanc disciplinam provehendam, insigne tanti viri exemplum ad imitandum proponamus, et quae fel. rec. decessores Nostri Leo XIII et Pius X monita et praescripta hoc in genere utilissima ediderunt, eadem, apostolica Nostra auctoritate, confirmemus et ad haec Ecclesiae tempora pressius aptemus. Etenim Hieronymus, « vir maxime catholicus et sacrae legis peritissimus [1] » atque « catholicorum magister [2] » itemque « morum exemplar mundique magister [3] », cum catholicam de sacris Libris doctrinam mirifice illustrarit acriterque defenderit, documenta sane plurima, eaque gravissima, Nobis affert, quae quidem usurpanda, filios Ecclesiae universos, clericos potissimum, ad Scripturae divinae reverentiam, cum pia lectione assiduaque commentatione coniunctam, hortemur.

. . . . . .

S. Hieronymi doctrina tam firma, tam praeclara, de inspiratione librorum sacrorum.

Vita rebusque gestis Hieronymi vix delibatis, iam, Venerabiles Fratres, ad considerandam eius doctrinam de divina dignitate atque absoluta Scripturarum veritate veniamus. Qua in re nullam profecto in scriptis Doctoris Maximi paginam reperias, unde non liqueat, eum cum universa catholica Ecclesia firmiter constanterque tenuisse, Libros sacros, Spiritu Sancto inspirante conscriptos, Deum habere auctorem, atque ut tales ipsi Ecclesiae traditos esse [4]. Asseverat nimirum codicis sacri libros Spiritu Sancto inspirante vel suggerente vel insinuante vel etiam dictante compositos esse, immo ab Ipso conscriptos et editos; sed nihil praeterea dubitat, quin singuli eorum auctores, pro sua quisque natura atque ingenio, operam afflanti Deo libere navarint. Etenim non modo id universe affirmat quod omnibus sacris scriptoribus commune est, ipsos in scribendo Dei Spiritum secutos, ut omnis sensus omniumque sententiarum Scripturae Deus causa princeps habendus sit; sed etiam quod uniuscuiusque proprium est, accurate dispicit. Nam singillatim, in rerum compositione, in lingua, in ipso genere ac forma loquendi ita eos suis quemque facultatibus ac viribus usos esse ostendit, ut propriam uniuscuiusque indolem et veluti singulares notas ac lineamenta, praesertim prophetarum et apostoli Pauli, inde colligat ac describat. Quam quidem Dei cum homine communitatem laboris ad unum idemque opus conficiendum, Hieronymus comparatione illustrat artificis, qui in aliqua re factitanda organo seu instrumento utitur; quicquid enim scriptores sacri loquuntur, « Domini sunt verba, et non sua, et quod per os ipsorum dicit, quasi per organum Dominus est locutus [5] ». Quod si etiam inquirimus, qua ratione haec Dei, uti causae principis, virtus atque actio in hagiographum sit intellegenda, cernere licet, inter Hieronymi verba et communem de inspiratione catholicam doctrinam nihil omnino interesse, cum ipse teneat, Deum, gratia conlata, scriptoris menti lumen praeferre ad verum quod attinet, « ex persona Dei » hominibus proponendum; voluntatem praeterea movere atque ad scribendum impellere; ipsi denique peculiariter continenterque adesse donec librum perficiat. Quo potissimum

Servant hagiographi suam quisque indolem sed Deus ut causa principalis illuminat eorum intellectum movet voluntatem, adest scribenti ut « ex persona Dei » verum loquantur.

---

1 Ep. 22, 30, 1.
2 Ep. 84, 3, 1.
3 Ep. 125, 12.
4 Conc. Vat. s. III const. de fide cath. cap. 2.
5 Tract. de Ps. 88.

ex capite sanctissimus vir summam Scripturarum praestantiam ac dignitatem infert, quarum scientiam thesauro pretioso [1] et nobili margaritae [2] aequiparat, in iisque asserit divitias Christi [3] et « argentum quo domus Dei ornatur [4] » inveniri.

Praecellentissimam vero earum auctoritatem sic verbis et exemplo commendabat, ut, quaecumque oriebatur controversia, ad Biblia veluti ad confertissimum armamentarium confugeret, et testimoniis inde eductis, tamquam firmissimis argumentis, quibus refragari minime liceret, ad coarguendos adversariorum errores uteretur. Ita Helvidio perpetuam Deiparae virginitatem neganti, aperte ac simpliciter : « Ut haec quae scripta sunt, non negamus, ita ea quae non sunt scripta, renuimus. Natum Deum esse de Virgine credimus, quia legimus. Mariam nupsisse post partum, non credimus, quia non legimus [5] ». Iisdem vero armis contra Iovinianum pro doctrina catholica de statu virginali, de perseverantia, de abstinentia deque bonorum operum merito se spondet acerrime propugnaturum : « Adversus singulas propositiones eius, Scripturarum vel maxime nitar testimoniis, ne querulus garriat, se eloquentia magis quam veritate superatum [6] ». Atque in libris suis contra eundem haereticum defendendis « quasi vero », scribit, « rogandus fuerit ut mihi cederet, et non invitus et repugnans in veritatis vincula ducendus [7] ». De universa autem Scriptura, in Ieremiae commentario, quem morte prohibitus est absolvere : « Nec parentum nec maiorum error sequendus est, sed auctoritas Scripturarum et Dei docentis imperium [8] ». Et viam rationemque adversus hostes dimicandi sic Fabiolam docet : « Cum divinis Scripturis fueris eruditus et leges earum ac testimonia vincula scieris veritatis, contendes cum adversariis, ligabis eos et vinctos duces in captivitatem et de hostibus quondam atque captivis liberos Dei facies [9] ».

Unde extollit auctoritatem scripturae eaque utitur ad refellendos haereticos.

Porro cum divina sacrorum Librorum inspiratione summaque eorundem auctoritate docet Hieronymus immunitatem et omni ab errore et fallacia vacuitatem necessario cohaerere : quod, uti a Patribus traditum communiterque receptum, in celeberrimis Occidentis Orientisque scholis didicerat. Et sane, cum, post inceptam, Damasi Pontificis mandato, Novi Testamenti recognitionem, quidam « homunculi » ipsum studiose obiurgarent quod « adversus auctoritatem veterum et totius mundi opinionem aliqua in Evangeliis emendare » tentasset, paucis respondit, non adeo se hebetis fuisse cordis et tam crassae rusticitatis, ut aliquid de Dominicis verbis aut corrigendum putasset aut non divinitus inspiratum [10]. Primam vero Ezechielis visionem de quattuor Evangeliis exponens « totum autem corpus », animadvertit, « et dorsa plena oculis approbabit, qui viderit nihil esse in Evangeliis quod non luceat et splendore suo mundum illu-

Unde etiam defendit immunitatem ab omni errore vel fallacia

1 In Matth. 13, 44; tract. de Ps. 77.
2 In Matth. 13, 45 ss.
3 Quaest. in Gen., Praef.
4 In Agg. 2, 1 ss.; cf. in Gal. 2, 10 etc.
5 Adv. Helv. 19.
6 Adv. Iovin. 1, 4.
7 Ep. 49, al. 48, 14, 1.
8 In Ier. 9, 12 ss.
9 Ep. 78, 30, al. 28, mansio.
10 Ep. 27, 1, 1 s.

minet : ut etiam quae parva putantur et vilia, Spiritus Sancti fulgeant maiestate [1] ». Iam quae de Evangeliis inibi affirmat, eadem de omnibus aliis « Dominicis verbis » in singulis commentariis profitetur, ut catholicae interpretationis legem ac fundamentum ; et hac ipsa veritatis nota germanus propheta, Hieronymo auctore, a falso internoscitur [2]. Nam « Domini verba sunt vera, et eius dixisse, fecisse est [3] ». Itaque « Scriptura mentiri non potest [4] », et nefas est dicere Scripturam mentiri [5], immo solum errorem nominis in eius verbis admittere [6]. Addit praeterea Sanctus Doctor, se « aliter habere Apostolos, aliter reliquos tractatores » idest profanos : « illos semper vera dicere, istos in quibusdam, ut homines, aberrare [7] » ; et licet multa in Scripturis dicantur, quae videntur incredibilia, tamen vera esse [8] ; in hoc « verbo veritatis » nullas res sententiasque inter se pugnantes inveniri posse, « nihil dissonum, nihil diversum [9] » ; quare « cum videatur Scriptura inter se esse contraria, utrumque verum » esse, « cum diversum sit [10] ». Cui cum fortiter principio adhaeresceret, si qua in sacris libris inter se discrepare viderentur, eo curas omnes cogitationesque Hieronymus convertere, ut quaestionem enodaret ; quodsi rem nondum apte diremptam putaret, de eadem, data occasione, iterato libenterque inquirere, haud ita felici interdum exitu. Scriptores tamen sacros nunquam de fallacia arguit vel levissima — « hoc quippe impiorum est, Celsi, Porphyrii, Iuliani [11] ». — In quo quidem cum Augustino plane consentit, qui, ad ipsum Hieronymum scribens, se solis libris sacris hunc timorem honoremque ait deferre, ut nullum eorum auctorem scribendo errasse aliquid, firmissime credat, ideoque, si quid in eis offendat litteris, quod videatur contrarium veritati, non id opinari, sed vel mendosum esse codicem vel interpretem errasse vel seipsum minime intellexisse ; quibus haec subicit : « Nec te, mi frater, sentire aliud existimo : prorsus, inquam, non te arbitror sic legi tuos libros velle tamquam prophetarum et Apostolorum, de quorum scriptis quod omni errore careant, dubitare nefarium est [12] ». Hac igitur Hieronymi doctrina egregie confirmantur atque illustrantur ea quibus fel. rec. decessor Noster Leo XIII antiquam et constantem Ecclesiae fidem sollemniter declaravit de absoluta Scripturarum a quibusvis erroribus immunitate : « Tantum abest ut divinae inspirationi error ullus subesse possit, ut ea per se ipsa non modo errorem excludat omnem, sed tam necessario excludat et respuat, quam necessarium est, Deum, summam veritatem nullius omnino erroris auctorem esse ». Atque allatis definitionibus Conciliorum Florentini et Tridentini in synodo Vaticana confirmatis, haec praeterea habet : « Quare nihil admodum refert, Spiritum Sanctum assumpisse tamquam instrumenta ad scribendum, quasi non quidem primario auctori, sed scriptoribus inspiratis quidpiam falsi elabi potuerit. Nam supernaturali ipse virtute ita eos ad scribendum excitavit et movit, ita scribentibus adstitit, ut ea omnia eaque sola quae ipse iuberet, et recte

excluditque omnem discrepantiam

in quo cum S. Augustino plane consentit

quam doctrinam confirmavit Leo XIII.

---

1 In Ex. 1, 15 ss.
2 In Mich. 2, 11 s. ; 3, 5 ss.
3 In Mich. 4, 1 ss.
4 In Ier. 31, 35 ss.
5 In Nah. 1, 9.
6 Ep. 57, 7, 4.
7 Ep. 82, 7, 2.
8 Ep. 72, 2, 2.
9 Ep. 18, 7, 4 ; cf. Ep. 46, 6, 2.
10 Ep. 36, 11, 2.
11 Ep. 57, 9, 1.
12 S. Aug. ad S. Hieron., inter epist. S. Hier. 116, 3.

mente conciperent, et fideliter conscribere vellent, et apte infallibili veritate exprimerent : secus non ipse esset auctor sacrae Scripturae universae [1] ». Quae decessoris Nostri verba quamquam nullum relinquunt ambigendi vel tergiversandi locum, dolendum tamen est, Venerabiles Fratres, non modo ex iis qui foris sunt, sed etiam e catholicae Ecclesiae filiis, immo vero, quod animum Nostrum vehementius excruciat, ex ipsis clericis sacrarumque disciplinarum magistris non defuisse qui, iudicio suo superbe subnixi, Ecclesiae magisterium in hoc capite vel aperte reiecerint vel occulte oppugnarint. Equidem illorum comprobamus consilium, qui ut semetipsos aliosque ex difficultatibus sacri codicis expediant, ad eas diluendas, omnibus studiorum et artis criticae freti subsidiis, novas vias atque rationes inquirunt ; at misere a proposito aberrabunt, si decessoris Nostri praescripta neglexerint et certos fines terminosque a Patribus constitutos praeterierint. Quibus sane praeceptis et finibus nequaquam recentiorum illorum continetur opinio, qui, inducto inter elementum Scripturae primarium seu religiosum et secundarium seu profanum discrimine, inspirationem quidem ipsam ad omnes sententias, immo etiam ad singula Bibliorum verba pertinere volunt, sed eius effectus, atque in primis erroris immunitatem absolutamque veritatem, ad elementum primarium seu religiosum contrahunt et coangustant. Eorum enim sententia est, id unum, quod ad religionem spectet, a Deo in Scripturis intendi ac doceri ; reliqua vero, quae ad profanas disciplinas pertineant et doctrinae revelatae, quasi quaedam externa divinae veritatis vestis, inserviant, permitti tantummodo et scriptoris imbecillitati reiinqui. Nihil igitur mirum, si in rebus physicis et historicis aliisque similibus satis multa in Bibliis occurrant quae cum huius aetatis bonarum artium progressionibus componi omnino non possint. Haec opinionum commenta, sunt qui nihil repugnare contendant decessoris Nostri praescriptionibus, cum is hagiographum in naturalibus rebus secundum externam speciem, utique fallacem, loqui declaraverit. Id vero quam temere, quam falso affirmetur, ex ipsis Pontificis verbis manifesto apparet. Neque enim ab externa rerum specie, cuius rationem esse habendam, Leo XIII, praeeuntibus Augustino et Thoma Aquinate, sapientissime edixit, ulla falsi labes divinis Litteris aspergitur, quandoquidem sensus in iis rebus proxime cognoscendis, quarum sit propria ipsorum cognitio, minime decipi, dogma est sanae philosophiae. Praeterea decessor Noster, quovis inter elementum primarium et secundarium, uti vocant, remoto discrimine omnique ambiguitate sublata, luculenter ostendit, longissime a vero abesse illorum opinionem, qui arbitrantur « de veritate sententiarum cum agitur, non adeo exquirendum quaenam dixerit Deus, ut non magis perpendatur quam ob causam ea dixerit » ; idemque docet divinum afflatum ad omnes Bibliorum partes, sine ullo delectu ac discrimine, proferri, nullumque in textum inspiratum errorem incidere posse : « At nefas omnino fuerit, aut inspirationem ad aliquas tantum Sacrae Scripturae partes coangustare, aut concedere sacrum ipsum errasse auctorem ».

Quare damnanda est opinio illorum catholicorum qui inducto discrimine inter elementum religiosum et profanum, ad primum tantum immunitatem erroris et absolutam veritatem contrahunt

Neque minus ab Ecclesiae doctrina, Hieronymi testimonio ceterorumque Patrum comprobata, ii dissentiunt, qui partes Scripturarum historicas

Necnon opinio illorum qui

[1] Litt. Enc. *Providentissimus Deus.*

falso interpretantes verba Leonis XIII dicentis principia de rebus naturalibus statuta posse transferri ad disciplinas historicas arbitrantur partes historicas Scripturae non factorum absoluta inniti veritate sed relativa tantum.

non factorum *absoluta* inniti veritate arbitrantur, sed tantummodo *relativa*, quam vocant, et concordi vulgi opinione ; idque non verentur ex ipsis Leonis Pontificis verbis inferre, propterea quod principia de rebus naturalibus statuta ad disciplinas historicas transferri posse dixerit. Itaque contendunt, hagiographos, uti in physicis secundum ea quae apparerent locuti sint, ita eventa ignaros rettulisse prouti haec e communi vulgi sententia vel falsis aliorum testimoniis constare viderentur, neque fontes scientiae suae indicasse, neque aliorum enarrationes fecisse suas. Rem in decessorem Nostrum plane iniuriosam et falsam plenamque erroris cur multis refellamus ? Quae est enim rerum naturalium cum historia similitudo, quando physica in iis versantur quae « sensibiliter apparent » ideoque cum phaenomenis concordare debent, cum, contra, lex historiae praecipua haec sit, scripta cum rebus gestis, uti gestae reapse sunt, congruere oportere ? Recepta semel istorum opinione, quo pacto incolumis consistat veritas illa, ab omni falso immunis, narrationis sacrae, quam decessor Noster in tota Litterarum suarum contextu retinendam esse declarat ? Quodsi affirmat, ad historiam cognatasque disciplinas eadem principia transferri utiliter posse quae in physicis locum habent, id quidem non universe statuit, sed auctor tantummodo est ut haud dissimili ratione utamur ad refellendas adversariorum fallacias et ad historicam Sacrae Scripturae fidem ab eorum impugnationibus tuendam. Atque utinam novarum rerum fautores hic sisterent ; siquidem eo procedunt ut Doctorem Stridonensem ad sententiam suam defendendam invocent, utpote qui historiae fidem et ordinem in Bibliis servari « non iuxta id quod erat, sed iuxta id quod illo tempore putabatur » et hanc quidem propriam esse historiae legem asseveraverit [1]. In quo mirum quantum ad sua commenta detorquent verba Hieronymi. Nam quis est qui non videat, hoc Hieronymum dicere, hagiographum non in rebus gestis enarrandis, veritatis ignarum, ad falsam se vulgi opinionem accommodare, sed in nomine personis et rebus imponendo communem sequi loquendi modum ? Ut cum Sanctum Iosephum patrem Iesu appellat, de quo quidem patris nomine quid sentiat, ipse in toto narrationis cursu haud obscure significat. Atque haec ad Hieronymi mentem « vera historiae lex » est, ut scriptor, cum de eiusmodi appellationibus agitur, remoto omni erroris periculo, usitatam loquendi rationem teneat, propterea quia penes usum est arbitrium et norma loquendi. Quid, quod res quas Biblia gestas enarrant, hic noster non secus ac doctrinas fide ad salutem necessaria credendas proponit ? Et sane in commentario Epistulae ad Philemonem haec habet : « Quod autem dico, tale est : Credit quispiam in Conditorem Deum : non potest credere nisi prius crediderit de sanctis eius vera esse quae scripta sunt ». Exemplis deinceps quam plurimis ex Veteris Testamenti codice allatis, sic concludit : « Haec et cetera quae de sanctis scripta sunt, nisi quis universa crediderit, in Deum sanctorum credere non valebit [2] ». Hieronymus igitur idem omnino profitetur, quod Augustinus, communem totius antiquitatis christianae sensum complexus.

Hanc opinionem falso tribuunt S. Hieronymo.

---

[1] In Ier. 23, 15 ss. ; in Matth. 14, 8 ; adv. Helv. 4.
[2] In Philem. 4.

scribebat : « Quidquid de Henoch et de Elia et de Moyse Scriptura sancta, certis et magnis fidei suae documentis in summo culmine auctoritatis locata, testatur, hoc credimus... Non ergo ideo credimus natum ex Virgine Maria, quod aliter in vera carne exsistere et hominibus apparere non posset (uti voluit Faustus), sed quia sic scriptum est in ea Scriptura cui nisi crediderimus, nec christiani nec salvi esse poterimus [1] ». — Neque aliis Scriptura sancta obtrectatoribus caret ; eos intellegimus, qui rectis quidem, si intra certos quosdam fines contineantur, principiis sic abuntur, ut fundamenta veritatis Bibliorum labefactent et doctrinam catholicam communiter a Patribus traditam subruant. In quos Hieronymus, si adhuc viveret, utique accerrima illa sermonis sui tela coniceret, quod, sensu et iudicio Ecclesiae posthabito, nimis facile ad citationes quas vocant implicitas vel ad narrationes specie tenus historicas confugiunt ; aut genera quaedam litterarum in libris sacris inveniri contendunt, quibuscum integra ac perfecta verbi divini veritas componi nequeat ; aut de Bibliorum origine ita opinantur, ut eorundem labet vel prorsus pereat auctoritas. Iam quid de iis sentiendum, qui, in ipsis Evangeliis exponendis, fidem illis debitam humanam minuunt, divinam evertunt ? Quae enim Dominus Noster Iesus Christus dixit, quae egit, non ea censent ad nos integra atque immutata pervenisse, iis testibus, qui quae ipsi vidissent atque audivissent, religiose perscripserint ; sed — praesertim ad quartum Evangelium quod attinet — partim ex Evangelistis prodiisse, qui multa ipsimet excogitarint atque addiderint, partim e narratione fidelium alterius aetatis esse congesta ; ob eamque causam aquas e duobus fontibus manantes uno eodemque alveo sic hodie contineri, ut nullâ iam certâ notâ distingui inter se possint. Haud ita Hieronymus, Augustinus et ceteri Ecclesiae Doctores historicam Evangeliorum fidem intellexerunt, de qua « qui vidit, testimonium perhibuit, et verum est testimonium eius. Et ille scit, quia vera dicit, ut et vos credatis [2] ». Ac Hieronymus quidem, postquam haereticos, qui apocrypha evangelia confecerant, in eo reprehendit quod « conati sunt magis ordinare narrationem quam historiae texere veritatem [3] », de Scripturis canonicis, contra, scribit : « nulli dubium sit, facta esse quae scripta sunt [4] », iterum iterumque cum Augustino consentiens, qui de Evangeliis praeclare : « vera haec », inquit, « et de illo fideliter veraciterque conscripta sunt, ut quisquis Evangelio eius crediderit, veritate instruatur, non mendaciis illudatur [5] ».

qui veritatem absolutam historicarum partium tuetur.

Reprobat Pontifex abusum verorum principiorum quo fundamenta veritatis bibliorum labefactent

et praesertim quidquid minuit auctoritatem etiam humanam evangeliorum nominatim evangelii quarti.

Iam videtis, Venerabiles Fratres, quanto opere sit vobis adnitendum, ut quam Patres diligentissime defugerint insanam opinandi libertatem, eamdem Ecclesiae filii non minus diligenter devitent. Quod quidem eo facilius assequemini, si et clericis et laicis, quos Spiritus Sanctus vobis credidit regendos, persuaseritis, Hieronymum ceterosque Ecclesiae Patres hanc de sacris Libris doctrinam nusquam alibi nisi in schola ipsius divini Magistri Iesu Christi didicisse. Num quid aliud legimus de Scriptura sensisse Dominum ? Cuius ex verbis « scriptum est » et « oportet impleri

Hanc doctrinam S. Hieronymi esse doctrinam ipsius Christi facile probatur.

---

1 S. Aug., Contra Faustum 26, 3 s. 6 s.
2 Ioh. 19, 35.
3 In Matth. Prol.
4 Ep. 78, 1, 1 ; cf. in Marc. 1, 13-31.
5 S. Aug., C. Faustum 26, 8.

Scripturam » iam argumentum omni exceptione maius exsistit, quod omnibus controversiis finem imponat. Sed, ut in re paulisper commoremur, cuiusnam scientiam aut memoriam fugiat, Dominum Iesum in sermonibus quos ad populum habuit, cum in monte prope lacum Genesareth, tum in synagoga Nazareth et in civitate sua Capharnaum, capita doctrinae et argumenta ad eam probandam ex codice sacro assumpsisse? Nonne ad disceptandum cum pharisaeis et sadducaeis invicta arma indidem cepit? Sive enim doceat, sive disputet, ex qualibet Scripturae parte sententias affert et exempla, et uti talia affert, quibus sit necessario credendum; quo in genere ad Ionam et Ninivitas, ad reginam Saba et Salomonem, ad Eliam et Elisaeum, ad David, ad Noe, ad Lot et Sodomitas et ipsam uxorem Lot, sine ullo discrimine, provocat [1]. Veritatem autem sacrorum Librorum sic testatur, ut sollemniter edicat: « Iota unum aut unus apex non praeteribit a lege donec omnia fiant [2] », et: « Non potest solvi Scriptura [3] »: quamobrem « qui solverit unum de mandatis istis minimis et docuerit sic homines, minimus vocabitur in regno caelorum [4] ». Quam ut doctrinam Apostoli, quos brevi in terris erat relicturus, plene imbiberent ante quam ad Patrem in caelum adscendit, « aperuit illis sensum, ut intellegerent Scripturas, et dixit eis: Quoniam sic scriptum est et sic oportebat Christum pati et resurgere a mortuis tertia die [5] ». Doctrina igitur Hieronymi de praestantia et veritate Scripturae, ut uno verbo dicamus, doctrina Christi est. Quare omnes Ecclesiae filios, eosque praecipue, qui sacrorum alumnos ad hanc excolunt disciplinam, vehementer hortamur, ut Stridonensis Doctoris vestigia constanti animo persequantur: ex quo, sine dubio, futurum est, ut hunc Scripturarum thesaurum, quanti ille habuit, tanti ipsimet faciant, et ex eius possessione suavissimos capiant beatitatis fructus.

II pars. Paraenetica.

Imitandus est amor S. Doctoris erga Scripturam

Etenim quod Doctore Maximo utamur duce ac magistro, id utilitates non modo quas supra memoravimus, sed alias etiam nec paucas nec mediocres habet, quas, Venerabiles Fratres, placet vobiscum paucis recolere. Quod quidem ut aggrediamur, ille in primis ante oculos mentis Nostrae obversatur ardentissimus Bibliorum amor, quem omni vitae suae exemplo et verbis Spiritu Dei plenis Hieronymus demonstravit atque in fidelium animis cotidie magis excitare studuit. « Ama Scripturas sanctas », ita in virgine Demetriade hortari omnes videtur, « et amabit te sapientia; dilige eam et servabit te; honora illam et amplexabitur te. Haec monilia in pectore et in auribus tuis haereant [6] ». Continua sane Scripturae lectio atque accuratissima singulorum librorum et vel sententiarum vocumque pervestigatio id effecit, ut tantum sacri codicis usum haberet, quantum nullus alius scriptor ecclesiasticae antiquitatis. Cui Bibliorum scientia cum subtilitate iudicii coniunctae tribuendum est, quod versio Vulgata a Doctore nostro confecta, omnium integrorum iudicum consensu, reliquis longe praestat antiquis versionibus, cum accuratius atque elegantius

laudatur eius scripturae trans-

[1] Cf. Matth. 13, 3. 39-42; Luc. 17, 26-29. 32 etc.
[2] Matth. 5, 18.
[3] Ioh. 10, 35.
[4] Matth. 5, 19.
[5] Luc. 24, 45 s.
[6] Ep. 130, 20.

archetypon reddere videatur. Vulgatam vero ipsam, quam « longo tot saeculorum usu in ipsa Ecclesia probatam » Concilium Tridentinum uti authenticam habendam et in docendo et orando usurpandam esse constituit, praegestimus animo, si quidem benignissimus Deus huius lucis Nobis usuram protulerit, ad codicum fidem, emendatam restitutamque videre : quo ex arduo laboriosoque opere, a fel. rec. decessore Nostro Pio X sodalibus Benedictinis providenter commisso, minime dubitamus quin nova ad Scripturarum intellegentiam praesidia accedant. Quarum amor e Hieronymi praesertim epistulis adeo eminet, ut eae velut ipsis divinis verbis contextae videantur ; et, quemadmodum Bernardo nihil ea sapiebant unde dulcissimum Iesu nomen abesset, sic noster nullis iam litteris delectabatur quae luminibus carerent Scripturarum. Quare ad sanctum Paulinum, virum senatoria olim et consulari dignitate conspicuum, eumque non multo ante ad Christi fidem conversum, haec candide scribebat : « Si haberes hoc fundamentum (id est scientiam Scripturarum), immo, quasi extrema manus in tuo opere duceretur, nihil pulchrius, nihil doctius nihilque latinius tuis haberemus voluminibus... Huic prudentiae et eloquentiae si accederet vel studium vel intellegentia Scripturarum, viderem te brevi arcem tenere nostrorum [1] ».

latio quae vulgata nuncupatur.

Sed qua via ac ratione magnus hic thesaurus, a Patre coelesti in solacium peregrinantium filiorum collatus, sit cum laeta boni exitus spe quaerendus, Hieronymus suo ipse exemplo indicat. Atque in primis monet, praeparationem diligentem affectamque bene voluntatem ad eiusmodi studia afferamus. Ipse enim, postquam baptismo ablutus est, omnia ut removeret externa impedimenta, quae a sancto eum proposito remorari poterant, hominem illum imitatus, qui, thesauro invento, « prae gaudio illius vadit et vendit universa quae habet et emit agrum illum [2] », fluxas inanesque huius mundi delicias missas facere, solitudinem percupere, et severum vitae institutum eo studiosius amplecti, quo magis in vitiorum illecebris antea salutem periclitari perspexerat. At certe, iis sublatis impedimentis, reliquum erat, ut animum quoque ad Iesu Christi scientiam compararet, Eumque indueret qui « mitis » est « et humilis corde » ; siquidem in se id expertus erat, quod Augustinus sibi sacrarum Litterarum studia ineunti contigisse testatus est. Qui postquam se in scripta Ciceronis aliorumque adulescens immerserat, cum animum ad Scripturam sanctam intenderet, « visa est mihi », ait, « indigna quam Tullianae dignitati compararem. Tumor enim meus refugiebat modum eius, et acies mea non penetrabat interiora eius. Verumtamen illa erat quae cresceret cum parvulis ; sed ego dedignabar esse parvulus, et turgidus fastu mihi grandis videbar [3] ». Haud aliter Hieronymus, etsi in solitudinem secesserat, profanis litteris adeo delectabatur, ut humilem Christum nondum in humilitate Scripturae cognosceret. « Itaque miser ego », inquit, « lecturus Tullium ieiunabam. Post noctium crebras vigilias, post lacrimas quas mihi praeteritorum recordatio peccatorum ex imis visceribus eruebat, Plautus sumebatur in manus. Si quando in memetipsum reversus, prophetas legere coepissem, sermo horrebat incultus, et quia lumen caecis

Ad fructuosam lectionem S. Scripturae requiritur puritas animi,

humilitas,

[1] Ep. 58, 9, 2; 11, 2.
[2] Matth. 13, 44.
[3] S. Aug. Conf. 3, 5; cf. 8, 12.

oculis non videbam, non oculorum putabam culpam esse sed solis [1] ». Sed brevi Crucis stultitiam sic adamavit, ut sit documento quantum humilis piusque animi habitus ad Bibliorum intellegentiam conferat. Itaque cum sibi ipse conscius esset « semper in exponendis Sripturis sanctis Spiritus Dei indigere nos adventu [2] » et non aliter Scripturam esse legendam et intellegendam « quam sensus Spiritus Sancti flagitat quo conscripta est [3] », sanctissimus vir Dei opem et Paracliti lumina, amicis quoque deprecatoribus usus, suppliciter implorat ; eumque legimus divino auxilio fratrumque precibus et explanationes librorum sacrorum, quas inchoaret, commendantem, et quas feliciter absolvisset, referentem acceptas. Praeterea, quemadmodum Dei gratiae, sic maiorum auctoritati se permittit, ut affirmare queat, se « quod didicerat, non a seipso, id est a praesumptionis pessimo praeceptore, sed ab illustribus Ecclesiae viris [4] » didicisse ; fatetur enim, se « nunquam in divinis voluminibus propriis viribus credidisse [5] », et cum Theophilo, episcopo Alexandrino, legem, ad quam vitam suam et studia sacra composuerat, hisce verbis communicat : « Sed tamen scito nobis esse nihil antiquius quam Christiani iura servare nec patrum transferre terminos semperque meminisse Romanam fidem apostolico ore laudatam [6] ». Atque Ecclesiae, supremae per Romanos Pontifices magistrae, toto pectore obsequitur et paret ; e regione igitur Syriae deserta, ubi haereticorum factionibus premebatur, ut controversiam Orientalium de Sanctisssimae Trinitatis mysterio dirimendam Romanae Sedi subiceret, ita scribit ad Damasum Pontificem : « Ideo mihi cathedram Petri et fidem apostolico ore laudatam censui consulendam, inde nunc meae animae postulans cibum unde olim Christi vestimenta suscepi... Ego nullum primum nisi Christum sequens, Beatitudini Tuae id est cathedrae Petri communione consocior. Super illam petram aedificatam Ecclesiam scio... Decernite, obsecro : si placet, non timebo tres hypostases dicere ; si iubetis, condatur nova post Nicaenam fides, et similibus verbis cum Arianis confiteamur orthodoxi [7] ». Tandem hanc fidei suae praeclaram confessionem in proxima epistula repetit : « Ego interim clamito : Si quis cathedrae Petri iungitur, meus est [8] ». Quam quidem fidei regulam in Scripturarum studio continenter secutus, falsam quandam sacri codicis interpretationem hoc uno argumento refutat : « Sed haec non recipit Ecclesia Dei [9] », et librum apocryphum, quem Vigilantius haereticus ipsi opposuerat, paucis hisce reicit : « Quem ego librum nunquam legi. Quid enim necesse est in manus sumere quod Ecclesia non recipit ? [10] » Ergo cum in fidei integritate retinenda tam esset diligens, acerrime cum iis depugnabat qui ab Ecclesia descivissent, eosque adversarios veluti suos proprios habebat : « Breviter respondebo,

ex qua oritur oratio supplex

et docilitas erga traditionem et magisterium

---

1 Ep. 22, 30, 2.
2 In Mich. 1, 10, 15.
3 In Gal. 5, 19 ss.
4 Ep. 108, 26, 2.
5 Ad Domnionem et Rogationum in l. Par. Praef.
6 Ep. 63, 2.
7 Ep. 15, 1. 2. 4.
8 Ep. 16, 2, 2.
9 In Dan. 3, 37.
10 Adv. Vigil. 6.

nunquam me haereticis pepercisse et omni egisse studio, ut hostes Ecclesiae mei quoque hostes fierent [1] » ; et ad Rufinum cum scriberet : « In uno tibi » ait « consentire non potero, ut parcam haereticis, ut me catholicum non probem [2] ». Eorum tamen defectionem complorans, rogabat, vellent ad lugentem Matrem, unicam salutis causam, reverti [3], et pro iis « qui de Ecclesia egressi erant et dimittentes doctrinam Spiritus Sancti suum sensum sequebantur », precabatur, ut toto animo ad Deum converterentur [4]. Quodsi unquam alias, Venerabiles Fratres, at hac nostra praesertim aetate, cum Dei revelantis Ecclesiaeque docentis auctoritatem atque imperium non pauci contumaciter detrectant, spiritu Doctoris Maximi omnes e clero populoque christiano imbuantur oportet. Nostis enim — quod iam Leo XIII praemonuerat — « quale adversetur et instet hominum genus, quibus vel artibus vel armis confidant ». Omnino igitur quam plurimos quamque maxime idoneos excitetis oportet sanctissimae causae defensores, qui non modo adversus eos dimicent quibus ordinem supernaturalem universum negantibus, nulla est Dei revelatio et afflatus, sed etiam cum iis congrediantur qui, profanarum novitatum cupidi, sacras Litteras quasi librum prorsus humanum interpretari audent, aut a sententiis discedunt in Ecclesia a prisca antiquitate receptis, aut magisterium eius sic neglegunt, ut Apostolicae Sedis Constitutiones et Pontificii Consilii de Re Biblica decreta parvi pendant vel silentio praetereant vel etiam ad placita sua subdole petulanterve detorqueant. Utinam catholici omnes auream sancti Doctoris regulam sequantur, et, Matris dicto audientes, intra terminos antiquos a Patribus positos et ab Ecclesia ratos se modeste contineant.

cujus auctoritatem non pauci hodie contumaciter detrectant.

. . . . . .

BENEDICTUS Pp. XV.

---

65. — SS. D. N. BENEDICTUS Pp. XV

EX LITTERIS ENCYCLICIS 5 OCT. 1920

De Sancto Ephrem Syro Monaco Edesseno doctore Ecclesiae renuntiando

(A. A. S., 2 nov. 1920, 12, 457.)

De his litteris exscribemus quae notas pontificiae auctoritatis efferunt ; quae doctrinam orthodoxam et pietatem S. Ephrem commendant ; demum ipsam conclusionem, qua titulo doctoris Ecclesiae decoratur Sanctus.

Principi Apostolorum Petro illud est a divino Ecclesiae Conditore attributum, ut, fide omnis erroris immuni [5] cum Deo cohaerens, tanquam « coriphaeus Apostolici chori [6] » et communis omnium magister ac

Vindicatur primatus

---

1 Dial. c. Pelag., Prolog. 2.
2 Contra Ruf. 3, 43.
3 In Mich. 1, 10 ss.
4 In Is. l. 6 cap. 16, 1-5.
5 Luc. XXII, 32.
6 S. Theod. Stud. *ep. II ad Michaëlem Imperatorem.*

praecipue Patrum orientalium

rector [1] Illius gregem pasceret, qui Ecclesiam suam, in ipsius Petri eiusque successorum visibilis, perennis ac solidi magisterii auctoritate [2] aedificavit [3]; qua in mystica petra, idest totius ecclesiastici aedificii fundamento [4], quasi quodam in cardine et centro, non minus catholicae fidei quam christianae caritatis communio consisteret.

scriptis

Id quidem esse Primatus Petro collati singulare munus ut caritatis, item ac fidei, divitias usquequaque diffunderet atque in omnibus veluti tueretur, Ignatius Theophorus, recens ab apostolorum aetate, pulchre declaravit. In iis enim quas ex itinere misit ad Ecclesiam Romanam nobilissimas litteras, suum nuntians in Urbem adventum, martyrii pro Christo faciendi causa, praeclarum de illius Ecclesiae in ceteras omnes principatu edidit testimonium, cum eam « universo coetui caritatis Praesidentem [5] » nuncupavit, scilicet ut significaret non modo Ecclesiam universam esse adspectabilem divinae caritatis imaginem, sed etiam Romanae Sedi beatissimum Petrum, una cum Primatu, caritatis suae erga Christum triplici confessione affirmatae reliquisse haereditatem, ut eodem igne fidelium omnium animos incenderet.

et exemplis.

Utramque notam ut pontificiae propriam auctoritatis antiqui Patres, praecipue qui illustriores Orientis cathedras obtinebant, exploratissimam cum haberent, ad hanc Apostolicam Sedem, quae una salutem in extremo discrimine sponderet, confugere consueverant, quotiescumque vel haeresum fluctibus vel intestinis discidiis iactabantur. Ita egisse constat Basilium Magnum [6], ita insignem Nicaenae fidei propugnatorem Athanasium [7], ita Ioannem Chrysostomum [8], deiferos illos orthodoxae fidei Patres, cum ab episcoporum conciliis, secundum veterum ecclesiasticorum canonum praescripta [9], ad supremum Romanorum Pontificum iudicium provocarunt. Hos vero quis dixerit ei mandato, quod a Christo haberent confirmandi fratres, aliqua ex parte defuisse? Quin immo, ne id officium desererent, alii in exsilium impavide proficisci, ut Liberius, ut Silverius, ut Martinus; alii causam orthodoxae fidei, eiusque defensorum qui Pontificem appellaverant, animose agere, ut vel eorum, qui vita functi essent, vindicarint memoriam: exemplo sit Innocentius I [10], qui episcopis Orientis imperavit, ut in liturgiis diptychis, cum orthodoxorum Patrum nominibus inter actionem sacram commemorandum, denuo Chrysostomi nomen inscriberent.

. . . . . .

Opportunitas proponendi exempla S. Ephrem monachis,

Ii vero in quos ab Ephrem gloria plus redundat honoris, hoc sustineant, ut oportet, onus dignitatis: illustrem intellegimus sobolem Instituti monastici, quod cum Antonio et Basilio in Orientis regionibus ortum, per multiplices postea surculos in occidentales terras propagatum et, tot

---

1 S. Cyr. Alex. *De Trinit.* dial. IV.
2 S. Theod. Stud. ibid.
3 Matth. XVI, 18.
4 S. Cyr. Alex. *Comm. in Luc.* c. XXII, v. 32.
5 S. Ign. *Epist. ad Rom.*
6 S. Basil. Magn. Epist. cl. II, ep. 69.
7 S. Felicis II Epist. et Decr. — Epist. Athanas. et episcop. Aegyptior.
8 S. Ioan. Chrys. Ep. ad Innocent. episc. Rom.
9 Sardic. can. 3, 4, 5.
10 Theodoret. l. V, c. 34.

nominibus, de christiana humanitate est praeclare promeritum Ne igitur hi cessent evangelicae perfectionis sectatores in anachoretam Edessenum suspicere eumque imitando sequi ; monachus enim eo magis erit Ecclesiae profuturus, quo melius, coram Deo et hominibus, id in se exhibeat quod habitus significat, idest si, secundum illud antiquorum Orientis Patrum, sit « filius pacti », itemque « Angelus cuius opus misericordia est, pax et sacrificium laudis », ut eum venuste beatus Nilus definiit [1] ».

immo omnibus.

Denique omnes quibus praepositi estis, Venerabiles Fratres, cum e clero ex populo, illud a beato Ephrem discant, patriae huius caritatem, cuius quidem officia ipsius christianae sapientiae professione nituntur, non ab amore patriae caelestis seiungi debere, nedum ei praeponi : patriae illius, inquimus, quae nihil est aliud nisi intima in animis iustorum Dei dominatio hic inchoata, in caelis perfectissima ; cuius profecto speciem mystice exhibet Ecclesia catholica, quae, remoto omni nationum et linguarum discrimine, filios Domini universos, veluti familiam unam, sub communi Patre ac Pastore complectitur. Item docet sanctissimus vir, vitae interioris fontes ibi esse quaerendos ubi Christus constituit, idest in Sacramentis, in praeceptorum evangelicorum observatione et in pietatis exercitatione multiplici quam ipsa affert liturgia Ecclesiaeque proponit auctoritas. Quo in genere aliquid delibetis volumus, Venerabiles Fratres, ex iis quae de Altaris Sacrificio habet noster : « Sacerdos manibus suis Christum super altare ponit ut fiat cibus Patrem tamquam domesticum alloquitur dicens : Da mihi Spiritum tuum, ut adveniens descendat super altare et sanctificet panem positum ut fiat Corpus Unigeniti tui. Narrat ei passionem et mortem exponitque coram eo ictus ; neque Divinitatem pudet ictuum Filii sui promigeniti. Dicit invisibili Patri : en appensus in Cruce, Filius tuus est, eiusque vestes sanguine sunt conspersae et latus eius lancea est perfossum. Ei commemorat passionem et mortem Dilecti sui, quasi earum oblitus sit, atque Pater audiens, eius preces exaudit [2] ». Quae vero de iustorum post mortem condicione versibus persequitur, ea cum constanti Ecclesiae doctrina, postmodum in Concilio Florentino definita, sic congruunt ut nihil supra : « Mortuus a Domino abductus et iam in coelorum regno inductus est. Anima defuncti in coelo excipitur, et tamquam unio in coronam Christi inseritur. Defunctus iam nunc apud Deum et Sanctos eius commoratur [3] ».

Eius amor erga patriam et Ecclesiam,

sacramenta,

At huius erga Deiparam Virginem pietatem quisnam satis dicendo explicet ? « Tu, Domine et Genitrix tua », ita in quodam carmine Nisibensi, « soli estis qui omni sub respectu perfecte decori estis ; in Te namque, Domine mi, nulla est macula neque in Genitrice tua labes ulla inest [4] ». Omnino haec « Spiritus Sancti cithara » nunquam suaviores reddit sonos, quam cum propositum est Mariae concinere laudes vel integerrimam virginitatem vel divinam maternitatem vel misericordiae plenum in homines patrocinium celebrando.

B. Virginem,

---

1 S. Barthol. Crypt. Abb. in *Vita S. Nili Iunioris.*
2 Cf. Rahmani, *I Fasti della Chiesa Patriarcale Antiochena*, VIII-IX.
3 Carm. Nisib. c. VI, pp. 24-28.
4 Carm. Nisib. n. 27.

Sanctam Sedem.

Neque ita minore studio rapitur, cum e longinqua Edessa Romam respicit, ad Petri Primatum laudibus extollendum : « Salvete, reges sancti, Apostoli Christi », ita ille ad Apostolorum chorum ; « salvete, lux mundi... Lucerna Christus, candelabrum et Petrus, oleum autem subministratio Sancti Spiritus. Salve, o Petre, peccatorum porta, discipulorum lingua, praedicantium vox, Apostolorum oculus, coelorum custos, clavigerorum primogenitus [1] ». Atque alio loco : « Beatus es, o Petre, caput et lingua corporis fratrum tuorum, corporis, inquam, quod ex discipulis coagmentatur, in quo uterque oculus filii sunt Zebedaei. Illi quidem beati sunt, Magistri thronum qui contemplantes, et sibi thronum petiere. Auditur vera Patris revelatio favere Petro, qui lapis evadit inconcussus [2] ». Et in alio hymno sic Dominum Iesum inducit cum primo suo in terris Vicario colloquentem : « Simon, discipule mi, Ego te constitui fundamentum Ecclesiae sanctae, petram vocavi te antea ut sustineres totum meum aedificium. Tu es inspector eorum qui aedificant mihi Ecclesiam in terris. Si quid reprobum aedificare velint, te ut fundamentum posui, coërce illos. Tu es caput fontis, a quo hauritur doctrina mea, tu es caput discipulorum meorum, per te omnes gentes potabo. Tua est suavitas illa vivifica, quam largior. Te elegi ut esses in mea institutione velut primogenitus et haeres thesaurorum meorum. Claves regni mei dedi Tibi, et ecce principem Te constituo super omnes meos thesauros [3] ».

. . . . . .

Proclamatio tituli Doctoris.

Itaque, Spiritu Paraclito invocato, suprema Nostra auctoritate, sancto Ephrem Syro, Diacono Edesseno, titulum cum honoribus Doctoris Ecclesiae Universalis conferimus ratumque habemus, decernentes, eius festum diem, qui est duodevicesimus mensis Iunii, celebrandum ubique esse eadem ratione, qua dies natalis agitur ceterorum Ecclesiae Universalis Doctorum.

Quare, Venerabiles Fratres, cum gaudemus hanc honoris et gloriae Sancto Doctori accessionem per Nos factam, tum confidimus simul fore, universae Christifidelium familiae, in tanta rerum asperitate, praesentissimus atque perstudiosus apud divinam clementiam deprecator ille adsit et patronus. Res item catholicis orientalibus novo sit argumento singularis eius curae atque studii, quo Romani Pontifices dissitas eas Ecclesias prosequuntur ; quarum quidem legitimas consuetudines liturgicas canonicasque regulas, perinde ac decessores Nostri, volumus integras incolumesque perpetuo consistere. Utinam, afflante Dei gratia et sancto Ephrem auspice, impedimenta illa concidant, quibus tam conspicuam christiani gregis partem disiunctam dolemus a mystica petra, super quam Christus Ecclesiam suam aedificavit. Utinam quam primum felicissimus ille dies illucescat, qua omnium in animis erunt « sicut stimuli, et quasi clavi in altum defixi » evangelicae veritatis verba « quae per magistrorum consilium data sunt a pastore uno [4] ».

BENEDICTUS Pp. XV.

---

[1] S. Ephr. *Encom. in Petrum et Paulum.*
[2] Cf. Rahmani, *Hymni S. Ephr. De Virginitate*, p. 45.
[3] Lamy, *S. Ephr. Hymn. et Serm.* Vol. I, pr. 411.
[4] Ecclesiastes XII, 11.

66. — SS. D. N. BENEDICTUS Pp. XV

EPISTOLA ENCYCLICA 1 DEC. 1920

De pueris ex bello egentioribus iterum adiuvandis

(A. A. S., 1 dec. 1920, 12, 553)

Prior imploratio SS. D. N. minime irrita cecidit.

Annus iam plenus est, cum, recenti adhuc bello, christianos omnes appellavimus, ut, Domini Nostri adventante Natali die, misericordiâ commoverentur puerorum Europae mediae, fame et inopia tam graviter laborantium ut macie extabescerent et mortem oppeterent. Implorationem vero Nostram, ab ea profectam caritate, quae universos, quotquot divinam imaginem in se referunt, nullo stirpium ac nationum discrimine, benigne complectitur, vehementer equidem laetamur non cecidisse irritam ; idque est vobis praecipue, Venerabiles Fratres, exploratissimum, qui tam salutari in incepto operam Nobis studiumque vestrum in primis navastis. Etenim, veluti nobilissimo inito liberalitatis certamine, copiosa pecuniae vis undique gentium conrogata est, qua communis omnium Pater tot innocentium puerorum et necessitatibus consuleret et dolorem abstergeret ; neque unquam desinemus Dei praedicare benignitatem, cui placuit tanta christianae beneficentiae emolumenta per Nos in derelictos filiolos derivari. Qua in re Nobis temperare non possumus quin Societati « Save the Children Fund » nuncupatae publicum praeconium tribuamus, quod in stipe, vestibus cibariisque colligendis nullam omnino curam ac diligentiam praetermiserit.

Sed manente eadem rerum indigentia et caritate,

Verum, indigentia rerumque omnium caritas, quam bellum attulit, tam multiplex ac varia est, ut quae suppeditavimus adiumenta, ea nec fortasse in omnes partes, ubi necessitas aderat, pervenere, nec, ubicumque praebita sunt, necessitati paria exstiterunt. Huc accedit quod, vertente anno postquam ad vos, Venerabiles Fratres, de hoc ipso argumento Encyclicas dedimus Litteras, haud multum amplificata sit plerarumque regionum fortuna, in quibus constat populum, ac praesertim infantes, duriorem adhuc vitam ob rerum tenuitatem agere. Immo etiam bellum alicubi denuo exarsit cum ingenti eorum quae consequi necesse est damna et omne genus calamitates ; alibi, rebus publicis eversis patratisque indignissimis maximisque caedibus, factum est ut innumerabiles familiae ad egestatem redactae, coniuges orbati sint coniugibus, filii parentibus. Nec rarae sunt regiones, ubi commeatibus et rei frumentariae tam difficile prospicitur, ut vel iisdem populus conflictetur angustiis, quibus teterrimi belli tempore premebatur.

aliae quoque causae egestatis vix imminutae sunt.

Iterum ergo omnes hortatur S. Pontifex, sed praesertim ipsos pueros, ut pueris egentibus denuo succurrant.

Conscientiâ igitur universae, quam sustinemus, paternitatis iterum permoti, et Divini Magistri vocem illam usurpantes : « Misereor super turbam quia .. non habent quod manducent », cum Christi nascentis properet anniversarius dies, christianas gentes iterum inclamamus, ut dent Nobis unde aegris affectisque pueris, quicumque ii sunt, nonnihil levaminis impertiamus. Quod ut largiter efficiant, omnes sane, quotquot benignitatis et misericordiae habent viscera, appellamus, sed praecipuo quodam modo ad pueros copiosiarum civitatum convertimur, qui fraterculis in Christo suis subvenire facilius queant. Christi Iesu Natalem diem

nonne ipsi veluti proprium festum habent? Nonne pueri derelicti dissitarum regionum, ipsis supplices tendere manus, et cunas, ubi divinus vagit Infans, commonstrare videantur? Nonne Infans ille frater omnium communis est? Qui « egenus est, cum esset dives », et ex praesepi illo, quasi e cathedra caelestis sapientiae, tacitus admonet, non modo quanti fraterna habenda sit caritas, sed etiam quantum homines, inde a prima aetatula, oporteat a cupiditate bonorum huius mundi disiungi, eaque cum pauperibus Christo similitudine propioribus participare.

Pueris enim locupletiorum regionum non desunt quibus miseros adiuvare possint.

Suppetet profecto pueris locupletiorum regionum unde languentes aequales alant ac vestiant, per proxima praesertim Dominici Natalis sollemnia, quae parentes munusculis ac donis laetiora efficere filiis suis consueverunt. Quos numquid putabimus ita animo comparatos, ut ne partem quidem peculi sui, qua egentium puerorum valetudinem sustentent, missam facere velint? O quantum solacii, quantum sibi parituri sunt gaudii, si quidem effecerint ut paulo commodius, ut paulo iucundius fraterculi, omnibus destituti praesidiis atque oblectamentis, proximos dies festos exigant! Quemadmodum enim Iesus Infans pastores ipsum, nocte natalicia, adeuntes cum donis quae eius paupertatem sublevarent, dulcissimo risu beavit praecipuâque fidei gratiâ collustravit, sic benedictione sua caelestibusque gratiis eos remunerabitur pueros, qui, caritate eius incensi, parvulorum fratrum miseriam maeroremque lenierint, qua re nullam Iesu Infanti acceptiorem per eos dies perficere et offerre possint.

Cui caritati non deerit a Christo infante sua merces.

Itaque christianos parentes, quibus Divinus Pater gravissimum commisit officium sobolis ad caritatem aliasque virtutes conformandae, impense hortamur, fausta hac utantur opportunitate ad humanitatis piaeque miserationis sensus in filiorum animis excitandos atque excolendos. Quo in genere, placet exemplum proponere imitatione dignissimum; meminimus enim, superiore anno, haud paucos e patriciis Romanis familiis pueros ad Nos stipem coram detulisse, quam, parentibus auctoribus, inter se non sine aliqua proprii oblectamenti iactura collegerant.

Parentes ne omittant filios ad misericordiam excitare.

Diximus, hoc caritatis et beneficentiae opus esse Infanti Iesu perplaciturum. Et sane cur nomen Béthlehem idem sonat ac « Domus Panis », nisi quia ibi Christus in lucem edendus erat, qui, de nostra infirmitate sollicitus, se dedit in cibum animis nostris alendis, docuitque nos hisce verbis « Panem nostrum quotidianum da nobis hodie » animi corporisque nutrimenta a Patre cotidie exposcere? O quantum *dilataretur cor Nostrum* si pro certo haberemus fore, ut per natalicia sollemnia nulla esset domus quae solacio ac iucunditate careret, puer nullus cuius animulam matris tristitia perstringeret, nulla denique mater quae filiolos lacrimantibus oculis intueretur.

Sane infans Iesus remunerabit misericordes, cum se Ipse in cibum nostrum dederit.

Propositum igitur Nostrum, haud aliter ac superiore anno, vobis, Venerabiles Fratres, ad effectum deducendum committimus, atque iis in primis qui in regionibus degunt quae prosperiore fortuna et tranquilliore rerum ordine utuntur. Cum autem animis vestris alte insidere oporteat illud Christi Domini: « Qui susceperit unum parvulum talem in nomine meo, me suscipit », nihil intentatum relinquatis rogamus, ut fidelium, quibus praeestis, liberalitas ac munificentia necessitatum magnitudini respondeat. Itaque volumus, in diem duodetricesimum huius mensis Innocentibus sacrum, vel in diem festum de praecepto, si mavultis,

Propositum sollerti curae episcoporum committitur

qui stipis collationem indicant

proxime superiorem, iam nunc indicatis stipis collationem in tota dioecesi cuiusque vestra habendam pueris ex bello egentioribus sustentandis, eamque dioecesanis pueris praecipue suadeatis; pecuniam vero sic collectam ad Nos vel ad Societatem « Save the Children Fund », quam memoravimus, perferendam pro diligentia vestra curetis. Quod vero ad Nos pertinet, ut, postquam fideles verbo cohortati sumus, eos exemplo quoque Nostro ad largiendum permoveamus, centum millia libellarum italicarum sanctissimo huic caritatis operi attribuimus. Caelestium interea praemiorum auspicem paternaeque benevolentiae Nostrae testem, vobis, Venerabiles Fratres, et clero populoque vestro universo, apostolicam benedictionem peramanter impertimus.

et collectam pecuniam ad S. Sedem transmittant.

Datum Romae apud Sanctum Petrum die 1 mensis Decembris anno MDCCCCXX, Pontificatus Nostri septimo.

Dies (1 dec. 1920).

BENEDICTUS Pp. XV.

---

67. — SS. D. N. BENEDICTUS Pp. XV

ORATIONES CONSISTORIALES [1]

I. Oratio consistorialis 22 apr. 1920

De conferendis caelitum honoribus BB. Gabrielis a V. Perdolente, Marg. Mariae Alacoque et Ioannae de Arc.

(A. A. S., 1 maii 1920, 12, 145.)

Quae vos, triplicem causam perorantes, graviter copioseque dixistis, ea beatissimus Pater, cum libenter audierit, vehementer approbat : siquidem egregie confirmari videt quod aliunde compertum sibi erat, beatos caelites Gabrielem a Virgine Perdolente, Margaritam Mariam Alacoque et Ioannam de Arc in omni virtutum genere praestitisse et praestantiam huiusmodi fulgore prodigiorum illustrari adeo, ut eorum iam declarari solemni decreto sanctitatem plane consentaneum et aequum esse intelligat. Cum autem in magnis officii sui muneribus hoc habeat gratissimum, perfectae virtutis consecrare gloriam, tum pergaudet eius rei sibi facultatem in his tribus caelicolis offerri, spectata praesertim condicione temporum. Nam, quando ob tam late diffusam negligentiam et oblivionem vitae sempiternae, tanta vulgo levitas animi et ignavia dominatur, compluribus etiam, in quos suspicio nulla ceciderit, miserabiliter de via decedentibus, num consilio videatur Dei providentis alienum, quod in luce orbis terrarum honoretur vel hic adolescens, qui cum se a mundi vanitatibus avertisset, Iesum Christum Crucifixum incredibili alacritate

[1] Quomodo, in his etiam occasionibus S. Pontifex sursum corda erigere noverit et belli mala lenire studuerit lector non sine utilitate observabit. In tertia autem quam allegamus oratione consistoriali, S. Pontifex, magna verborum vi, iura vindicat caelibatus clericorum Ecclesiae latinae. In altera autem sicut in referendis homeliis pronuntiatis in ipsa canonizatione, voluimus exemplum dare rationis qua supremi caelitum honores decernuntur a Vicario Christi in terris.

secutus, sexennio non amplius, ad christianae perfectionis fastigium pervenit; vel harum virginum altera quae, ad patriam liberandam divinitus evocata, singularem vitae innocentiam insigni laude fortitudinis cumulavit, quaeque non minus exstitit indignitates perpetiendo, quam magnas res gerendo, admirabilis? Post crudelissimum vero bellum, auctis in immensum hominum miseriis, quibus unice mederi iam queat Cordis Iesu immensa benignitas, nonne, si Margaritae Alacoque nomen creverit, altius per eam insonet illa divina vox et invitatio: *Venite ad me omnes qui laboratis?* Sed tamen rei magnitudo Sanctissimum Dominum suadet non ante quidquam decernere quam in Consistorio *semipublico*, quod dicitur, Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium itemque omnium, quotquot in Urbe propediem aderunt Patriarchae, Archiepiscopi et Episcopi, de more sententias exquirat. Hoc interim spatio ab universis illud expetit pietatis officium ut, humilibus precibus insistentes, optati luminis copiam menti suae a Spiritu Sancto impetrent, scilicet ad id perpiciendum quod et Dei gloriae et Ecclesiae emolumento et animarum utilitati conducat. Haec me beatissimus Pater iussit ad orationes vestras suo ipsius nomine responderem.

II. Oratio consistorialis 7 maii 1920

De eodem obiecto

(A. A. S. 1 iun. 1920, 12, 220.)

Venerabiles Fratres,

Ex iis quae in duobus Consistoriis proximis rite ad vos relata sunt, itemque ex legitimis commentariis quos his diebus pervolutastis, de beato Gabriele a Virgine Perdolente, deque beatis virginibus Margarita Maria Alacoque et Ioanna de Arc, equidem arbitramur nihil iam vobis esse dubii quin ii, quoad terrestre domicilium incoluere, insignibus omnium virtutum eluxerint, cumque hinc ad caelestem patriam evolavissent, iisdem apud Deum deprecatoribus, plura rerum miracula evenerint. Superest igitur ut de augenda consecrandaque eorumdem beatorum caelitum apud Ecclesiam militantem gloria vobiscum hodierno die consultemus. Res sane est magni consilii, utpote quae intimam cum ipsa Fidei sanctitate coniunctionem habeat; agitur enim ut, pro Apostolici magisterii auctoritate, cives ii caelestis Hierusalem a Nobis declarentur, simulque, velut recte vivendi exempla, populo christiano ad imitandum proponantur. Quod si in munere obeundo tam gravi plane Nos Iesu Christi promissio fidesque confirmat, non eo minus optabile est vestram quoque Nobis suffragari prudentiam. Itaque de proposita causa vos singillatim, Venerabiles Fratres, sententiam rogamus.

Exceptis praesentium suffragiis, Beatissimus Pater haec addidit verba: Idem placere vobis, Venerabiles Fratres, videmus quod Nobismet ipsis, ut hi tres beati caelites in sanctorum numerum, more institutoque huius Apostolicae Sedis, referantur. Certum igitur deliberatumque Nobis est rem propediem ad Sancti Petri in Vaticano peragere, solemnibus caerimoniis: et canonizationi quidem beatorum Gabrielis a Virgine Perdolente et Margaritae Mariae Alacoque diem dicimus huius mensis tertium deci-

mum, sacrum ob memoriam Iesu Christi in caelum ascendentis, beatae vero Ioannae de Arc diem dominicum proxime subsequentem, id est mensis sextum decimum. — Interea vos Nostrae voluntatis propositum supplices commendare, quaesumus, ne cessetis.

III. Allocutio consistorialis 16 dec. 1920

De clero Czecoslovaco et de missionibus exteris

(A. A. S., 17 dec. 1920, 12, 585.)

Duae res mentem S. Pontificis excruciant,

Cum multa hoc tempore, ut scitis, Nobis sollicitudini sint, tum duo praecipue animum Nostrum excruciant; de quibus quidem, antequam ad cooptationem veniamus Episcoporum, in conspectu consessuque vestro silere non possumus. Primum est scilicet quod nonnulla Cleri Czecoslovaci pars talem se iam dudum praebet ut ordinis dignitatisque suae prorsus oblita videatur. Testes vos Nobis esse potestis, quanto Nos opere studuerimus, iam inde ab initio huius rei tam deplorandae, eos qui de via decederent, ad officium sanitatemque revocare. Itaque, adiuvante Dei gratia, haud sane multi usque eo prolapsi sunt ut sese a Iesu Christi Ecclesia, defectionem consummando, seiungerent: numerusque longe maior, quamvis illorum exemplo tentati, in fide permanserunt. Horum autem fidelitatem recte Venerabiles illi Fratres Episcopi auctoritate sua muniendam censuerunt. Qui cum in unum convenissent, de communibus rebus ut consulerent, placuissetque universis ut generalis consociatio Cleri Czeci, *Iednota* quae dicitur, dissolveretur, eiusque loco dioecesanas societates institui liceret, dum salva in iis essent iura Episcoporum, Nos id consultum vehementissime probavimus, litterisque ad Venerabilem Fratrem Franciscum Archiepiscopum Pragensem, IV Calendas Februarias anno vertente, datis, ratum habuimus.

primum quod nonnulla pars Cleri Czecoslovaci sui officii obliviscitur.

Cum episcopi associationem Iednota in societates dioecesanas convertere voluissent,

At vero, quominus id efficeretur quod Episcopi peropportune decreverant, didicimus *Iednotam*, contra ac sperabamus, omni ope repugnantem obsistere, causam interserendo non illud valere quod nec iis auditis quorum interesset, nec servatis iudiciorum sollemnitatibus, esset constitutum. Huius causae nemini non apparet inanitas, modo consideretur, quantum *Iednota* et sic, ut memoravimus, se gerendo, et ea in vulgus praedicando quae novimus, attulisset detrimentum ecclesiasticae disciplinae; cuius quidem integritatem religiose tueri cum deberent Episcopi, non iis profecto erat cunctandum quin eam, ubi violatam vidissent, restituerent. Ceterum, adhibita ab Episcopis ratio nequaquam iudiciorum requirebat formulas, utpote quae ad administrativum, ut dici solet, non ad iudiciale, sive contentiosum sive criminale, pertineret genus.

illa quantum potuit restitit,

Haec omnia quamvis *Iednotae* moderatoribus ad considerandum proposita, et postea latissime pervulgata essent, nihilominus tamen Episcopis iubentibus contumaces resistere perseverarunt, atque ad res novas pro *Iednotae* instituto moliendas vel maiore contentione incubuerunt. Quin fuerunt etiam qui hoc asseverare non vererentur, propensam Apostolicam Sedem esse ad legis de sacro caelibatu severitatem mitigandam, ea lege solvendo qui ecclesiasticum ordinem deseruissent. Equidem hic morari

immo contendit S. Sedem ad mitigandam legem caelibatus clericalis esse paratam,

quo nihil falsius cum caelibatus gloriae Ecclesiae latinae multum conferat,

nostrisque temporibus magis quam antea clerici aliis exemplo castitatis perfectae praeeant opus sit.

et quam longe a vero totum hoc absit, ostendere, non sane putamus necessarium. Constat enim, si Latina viget floretque Ecclesia, magnam partem roboris gloriaeque eius ab ipso clericorum caelibatu manare, ob eamque rem omnino eum esse sartum tectum conservandum. Quod quidem numquam fortasse alias tam necesse fuit quam hoc miserrimo tempore, cum, in tantis tamque late diffusis corruptelarum illecebris, indomitae effrenataeque animorum cupiditates ubique dominantur, nec quidquam aliud hominibus esse videtur propositum, nisi temere indulgere sibi, fluxisque huius vitae voluptatibus perfrui. Catholicus igitur sacerdos qui ad perturbatos animi motus cohibendos ceteris dux debet esse, videat ne in hoc tanto officii munere ipse claudicet, verum omnes exemplo suo confirmare pergat, semperque meminerit Sancti Siricii Pontificis sic hortantis : « ut a die ordinationis nostrae sobrietati ac « pudicitiae et corda nostra mancipemus et corpora [1] ».

Itaque lex caelibatus clericorum integra manebit

Itaque, Venerabiles Fratres, quod pluries iam Nos ex occasione professi sumus, idem nunc sollemniter affirmateque testamur, fore nunquam ut haec Apostolica Sedes sanctissimam eam maximeque salutarem legem caelibatus ecclesiastici aliqua ex parte extenuando mitiget, nedum aboleat. Item negamus — ut iam fecimus in illis ad Archiepiscopum Pragensem datis litteris — eas, quas nonnulli contendunt inducere in Ecclesiae disciplinam, exactas ad popularem rationem, rerum novitates, unquam ab Apostolica Sede approbari posse. De *lednota* vero, ab Episcopis quae statuta memoravimus, Nos iterum apostolicae auctoritatis pondere augemus; eisque, pro conscientia officii, obtemperaturos, qui eius consociationis participes sunt, valde confidimus.

et denuo confirmantur statuta de lednota solvenda.

Recreat tamen animum S. P. submissio multorum.

Interea, dum exspectamus ut illorum concidat aliquando pervicax contumacia, recreat Nos afflictos et reficit quod affertur, sacerdotes illic natione Germanicos Episcoporum et potestati se subiecisse et praescriptionibus obsecutos, similiterque non paucos e clero Czeco induxisse animum ut lednotam relinquerent. Quos utinam subsequantur ceteri, quos caeco impetu praecipites ferri videmus, ac, cernentes qui ruituri sint, tempore resipiscant seseque ad bonam frugem recipere maturent.

Altera causa sollicitudinis est discrimen in quod missiones catholicae adductae sunt.

Altera Nobis praecipue sollicitudinis causa nascitur ex eo, quod magno quodam in discrimine versantur Missiones Catholicae; quibus quidem Nos, quorum potissime est persequi opus Iesu Christi, nihil antiquius habere debemus. Hac ipsa de re tanti momenti meministis Nos anno superiore, v nonas Iulias, coram vobis agentes, quid dixerimus, Consilii Versaliensis decreta, quae ad Catholicas Missiones attinerent, libentibus Nobis videri magna ex parte, si non plane, cum earum rationibus congruere; simul Nos confidere futurum, ut qua aequitate clarissimi illi viri ad eas praescriptiones faciendas duce usi essent, eadem comite ad exsequendas uterentur. Iam vero haud usque quaque res eum habuit exitum quem iure sperabamus. Pluribus enim in regionibus aliquandiu perseveratum est multiplici difficultate apostolicam Ecclesiae sanctae operam apud infideles impediri ac retardari. Nos quidem, nihil reliqui fecimus, quantum in Nobis erat, ad omnia quae obstarent, removenda : nec frustra omnino. Verumtamen resident etiam nunc alicubi quae moram et impedi-

S. Pontifex enim non potuit plene obtinere ut obstacula praedicando Evangelio in

---

1 Ad Himerium, c. VII, n. 10.

mentum sacris Missionibus inferant, incredibili quodam cum animarum detrimento. Sunt haec nimirum illius dimicationis qua diutius orbis terrarum perturbatus est, tristia vestigia ; quae ut deleantur quamprimum, neve ullo iam pacto Ecclesiae catholicae christianum nomen propaganti officiatur, non religionis causa postulat, sed civilis etiam culturae et humanitatis.

pace Versaliensi posita removerentur.

---

68. — SS. D. N BENEDICTUS Pp XV

HOMILIAE IN SOLLEMNI CANONIZATIONE

I. Homilia 13 maii 1920

In sollemni canonizatione BB. Gabrielis a Virgine Perdolente et Marg. Mariae Alacoque

(A. A. S., 1 iun. 1920, 12, 222.)

Venerabiles Fratres, dilecti Filii,

Triumphalem recolentibus hodierno die reditum Iesu Domini ad Patrem, magna et iustissima nobis, quotquot Liberatorem nostrum diligimus, est causa exsultandi, cum in sublimitate caelestis gloriae constitutam humani generis naturam videamus, et quo Caput Ecclesiae sanctae processerit, eodem corpus venturum non dubitemus. Ab hac vero tanta exsultatione laetitiae minime segreganda est recordatio dominicae Passionis, quando ipse Dominus et crucis, de qua pro nobis pependerat, voluit in sui aeternitate triumphi retinere stigmata, neque aditum in caelos cuiquam post se, nisi via regia crucis, patere permittit. Ad salutiferam autem considerationem Iesu patientis, praeterquam sollemni ascensionis eius memoria, etiam huius diei propria celebritate revocamur, atque praeclaro Dei beneficio, qui cum omnem rerum cursum inscrutabili sapientia gubernat, tum vero de Sanctis suis providentissime disponit, et quo quisque tempore in Ecclesiae bonum oriatur, et quo in terris, postquam ad superos abierit, glorificetur.

Memoriae ascensionis recordatio passionis D. N. I. C. iungenda,

etiam ob hodiernam celebritatem.

Sane, quod Iesus Christus, mandatus Patris, habuit, ante suum in coelos ascensum exsequi opus humanae Redemptionis, sicut ab ineffabili erat Dei erga homines amore profectum, sic, tamquam ad finem, huc spectabat, ut homines ad Deum diligendum inflammaret. Ex ipso enim sanctissimo eius ore, vel potius corde, exiit ea vox : *Sic Deus dilexit mundum, ut Filium suum Unigenitum daret ;* itemque *Ignem veni mittere in terram, et quid volo, nisi ut accendatur ?* Ergo ex quo aeternus Dei Filius humilitatem nostrae carnis assumpsit, usque dum ad Patris dexteram victor collocavit, omnia in eo quidem plena infinitate caritatis, ut, qui Dominum Nostrum Iesum Christum non amet, anathema eum esse iubeat Apostolus : sed, quoniam maiorem hac dilectionem nemo habet ut animam suam ponat quis pro amicis suis, nihil est profecto quod tam optet amorem tamque ad redamandum alliciat quam Iesus Crucifixus, de quo illud est verissime dictum : « vidimus sapientiam amoris nimietate infatuatam ».

Opus redemptionis huc spectabat ut Christus homines amore Dei inflammaret.

Numquam homines ad terrenas res conversi adeo Dei amoris obliti sunt.

Quod si fuit unquam tempus ullum, in quo homines Redemptorem suum negligere viderentur, hoc certe est, cum licet affirmari eos, sempiternae fere salutis immemores, omnes suas curas cogitationesque in terrenis rebus habere defixas. Quare valde laudanda atque efferenda est divina benignitas, cuius providentia nutuque accidit ut aucti duobus caelitibus honores ad Iesu Christi Passionem hodie hominum mentes animosque convertant.

Peropportune Deus hisce temporibus exemplis S. M. M. Alacoque et S. Gabr. a B. M. V. Perdolente ad amorem Dei revocat.

Etenim Margaritae Mariae assignatum munus a Deo, quod sit, apparet: Cordis Iesu omnibus hominibus, quas ipso revelante didicisset, praedicare divitias. Ostendit igitur illa mundo Sacratissimum Cor, at Cruce imposita ornatum ostendit, spinis redimitum vulneratumque lancea, nimirum ut significet visum esse in Passione maxime amore flammescere. Eminet atque exstat in Gabriele singularis erga Virginem Perdolentem pietas, unde et cognomen accepit. Verum hic pietatis affectus cum incredibili Iesu Christi Crucifixi studio cohaeret, ut facile possis dignum Pauli a Cruce filium agnoscere. Sed enim haec duo intimo necessitatis vinculo continentur inter se: cruciatibus Iesu compati et Mariae doloribus. Nam ut Adam primus feminam habuit in praevaricatione sociam, sic alter in salutis nostrae reparatione participem voluit eam, quam de Cruce *mulierem* appellando, Evam alteram declaravit, idest Matrem ineffabiliter dolentem omnium hominum, quibus ipse ut vitam acquireret, moriebatur.

His itaque auspicibus quos celebramus, iure exspectandum est, ut largior quaedam ex vulneribus Christi per Mariam exsistat iam effusio divinae caritatis. Neque eo minus requiritur vel ad excitandos qui vulgo iacent, christianos spiritus, vel ad reparandas maximorum bonorum iacturas quas fecit, recedens magnam partem a Deo, genus humanum. Id autem omnibus precibus petat oportet, cuicumque vere cordi est amplificari cum animarum salute regnum Christi. Nos vero, quotquot sumus, quibus semper adhaerere Deo bonum est, in Sanctos novensiles studiose intueamur, eorum et virtutum sequamur exempla et patrocinium imploremus, ut, cum dies nobis aeternitatis illuxerit, et ipsi, eorundem consortes, regnare possimus cum Christo Iesu, cui sit laus et honor et gloria in saecula saeculorum. Amen.

II. Homilia 16 maii 1920

In sollemni canonizatione B. Ioa. de Arc.

(A. A. S., 1 iun. 1920, 12, 227.)

Venerabiles Fratres, dilecti Filii,

Ex condicione B. Ioa. de Arc perspicuum est Deo mirabilia eius opera esse tribuenda.

Mirabilis Deus in sanctis suis, quandoquidem « quae stulta sunt mundi elegit ut confundat sapientes et infirma mundi ut confundat fortia » singulare et eximium propriae tum virtutis tum sapientiae specimen nobis exhibet in femina, cuius dum apud homines summis effertur laudibus immortale nomen, Nos hodierno die caelestem gloriam gratulando celebramus. Etenim cum ex iis qui splendore sanctitatis eminent, ut ceteris recte vivendi sint documento, nonnulli maxime in signum et in portentum, quemadmodum Scriptura loquitur, dati videantur, Ioannae quidem vita,

in illustri quodam flexu saeculorum apparet iis abundans atque affluens gestorum miraculis, quae omnes, quicumque sunt, veritatis amicos ad agnitionem venerationemque divini Auctoris inducant. Nam quod simplex rudisque rerum puellula, arcanae vocis invitatu, ex timida repente animosior effecta, alacris ad opus aggressa est ex humanis longe difficillimum maximeque arduum ; quod quietem paterni ruris laboribus castrorum, et colum atque fusum hasta gladioque secura mutavit ; quod, ovicularum assueta custodiae, magnis et bellicosis copiis sollertissime imperitavit, easque ex aliis in alias victorias sine ulla dubitatione rapuit ; quod denique regem suum, praeter omnium spem exspectationemque, Aurelianensi obsidione soluta, rite consecrandum curavit ; quod etiam secreta mentium aperuit, futura praedixit, similia supra naturae vires gessit : haec omnia profecto luce clarius indicant adfuisse hic *Digitum Dei*. Sunt quidem, atque utinam pauci, qui eam secuti sapientiam carnis quam damnat Apostolus, — cum quidquid humanae naturae modulum superat, praeiudicata opinione reiciant, — haec ipsa admirabilia ita conantur explicare, ut nullo prorsus divino instinctu afflatuque facta esse contendant. Sed « evanuerunt in cogitationibus suis » : tam certis tamque illustribus monumentis testatae res, si ab illis remotus sit Deus, continuo fiunt quiddam humanae rationi omnino inextricabile.

Ecclesiae toti gaudendum quia Beata ad regnum Xi confirmandum tot ac tanta opera perfecit.

Quanquam autem de hac honorum celebritate quibus afficitur fortissima civis, iure meritoque Gallia gloriatur, est sane cur eo magis in virtutum commendatione inclitae filiae triumphet mater Ecclesia : nam, si patriae maxime necessario tempore adfuit Ioanna, verissimeque in eius salutem nata divinitus esse dicitur ; at simul exploratissimum est, quaecunque admirabiliter gesserit, omnia eam gessisse, ut Iesu Christi regnum in suis praesertim civibus confirmaret. Neque aliam rem ullam studiosius visa est aut vehementius quaerere, vel cum, caelestem opem in primis, quodcumque susceptura erat, magnis precibus imploraret, vel cum insigne Crucifixi imagine vexillum sibi ad praeliandum praeferri iuberet, vel cum, ut victrix evaserat, victoriam non sibi, sed rerum omnium arbitro referret acceptam. Accedebat, ut militarem peccandi licentiam in castris suo ipsius conspectu cohiberet, et si quid peccatum esse intellexisset, in sontes severissime animadverteret. Iam quae tam diligens erat ad imperium Dei propagandum, quid mirum si obsequii erga divinam voluntatem ipsa se praeberet exemplum ? Id vero, si unquam alias, in huius innocentissimae vitae exitu praeclare patuit. Quam magno, quam forti animo, ut caeleste sibi mandatum munus comprobaret, iniustissimum subiit acerbissimumque supplicium ! Flammis iam circa virgineum corpus crepitantibus, Domini sui de cruce pendentis effigiem amantissime deosculata, animam causamque suam in manus eius, cui vitam omnem vixerat, moriens commendavit.

Ecce autem, quinque saeculorum interiecto spatio, virtutes Ioannae de Arc, apud sacratos Petri cineres, magnificentissime consecrantur, maximique nomini eius decernuntur honores, e quibus elucet illa, qua iam diu apud Dominum in caelis perfruitur, gloria sempiterna. Non id fortuito aut sine consilio accidit hoc tempore, cum homines vulgo nolunt in administrandis rebus publicis regnare super se Christum. Atqui *Oportet illum regnare*, — (Pater), *constituit haeredem universorum, per quem fecit et saecula.*

Itaque hoc « reges intelligant et erudiantur qui iudicant terram » ; potentem et imperiosam nationem a summo periculo et discrimine per manum feminae qui liberavit, eum esse cuius arbitrio nutuque omnis humanarum rerum cursus dirigatur. Quando igitur eius voluntati frustra aut certe non impune resistitur, obtemperare et obsequi ne recusent Nos vero Sanctae Ioannae de Arc et e empla secuti et patrocinio subnixi, omnibus in rebus Iesu Christo Deo mente animoque serviamus, cui servire regnare est nunc et in perpetuum. Amen.

---

69. SS. D. N. BENEDICTUS Pp. XV

MOTU PROPRIO 25 APR. 1920

Episcopis e regularibus ordinibus usus rocheti conceditur

(A. A. S., 1 maii 1920, 12, 149.)

BENEDICTUS Pp. XV

Usus rocheti iam monachis et mendicantibus concessus omnibus regularibus episcopis conceditur et imponitur.

. **Episcopis** e regularibus Ordinibus, monachorum scilicet et mendicantium, consuevit Apostolica Sedes postulantibus concedere *rocheti* gestandi facultatem. Nobis autem, occasione sacrorum solemnium, quae appetunt, ob duplicem Canonizationem, placet, uniformitatis quoque gratia, omnes Venerabiles Fratres huius facultatis compotes facere. Quare motu proprio in perpetuum statuimus, ut omnes Episcopi regulares iam nunc rocheto utantur, atque eodem prorsus modo induti incedant ac saeculares Episcopi, salvo nimirum usitato vestimentorum colore et qualitate. Itaque, praeter casus in quibus, iuxta Caeremoniale Episcoporum et Decreta, mozzeta tantum super rocheto, aut mozzeta cum mantelleto gestari debet aut potest, alias, uti omnes Episcopi, semper in hac alma Urbe mantelletum tantum super rocheto gerant : non obstantibus Constitutionibus apostolicis, ceterisque quamvis speciali mentione dignis, in contrarium facientibus quibuslibet.

Dies (25 apr. 1920).

Datum Romae apud S. Petrum, die XXV mensis aprilis anno MCMXX, Pontificatus Nostri sexto.

Annotationes

Ex praescripto Caeremonialis episcoporum (Lib. I, c. 1, n. 4 et c. 3, nn. 1 et 2) ordinarius Episcopi habitus est vestis talaris violacei coloris [1], sive lanea, sive ex cameletto,

---

[1] Praescribit quidem Caeremoniale (Lib. I, c. 3, n. 2) ut certis diebus luctuosis Episcopi nigro utantur habitu; hic tamen ritus, teste Catallano, iam huius auctoris tempore minime servabatur, et Episcopi tum Romae, tum alibi in Italia violaceo semper utebantur habitu, ubi nimirum mozzeta, mantelleto vel cappa utuntur, praeterquam defuncto Papa, in quo solo casu niger ab Episcopis adhibetur color in vestibus usque ad electionem successoris. Soli Cardinales distinctionem temporum servant adhibentes vestes coloris rubri diebus quibus Episcopi iuxta Caeremoniale violaceo utuntur colore, et colorem violaceum assumentes diebus quibus Episcopi iuxta Caeremoniale induunt colorem nigrum.

cum rocheto. Hoc autem in loco propriae iurisdictionis, h. e. in dioecesi ab episcopo, in tota provincia ab Archiepiscopo, defertur discoopertum cum mozzeta item violacea, extra vero hoc territorium, coopertum mantelleto eiusdem coloris.

Diebus autem sollemnibus, in proprio territorio episcopus induit super rochetum cappam magnam violaceam.

Haec tamen intellegenda sunt de episcopo qui vel ex clero saeculari, vel ex canonicis aut clericis regularibus, vel ex ordine militari fuerit assumptus ; episcopus enim ex monachorum vel mendicantium ordine assumptus, habitum semper induere debet eius qualitatis quae paupertatem sui status non dedeceat, et tam in veste talari, quam in mozzeta, mantelleto et cappa, colorem suae convenientem religioni servat ; insuper ipsi abnegabatur usus rocheti (Lib. I, c 1, n. 4 et c. 3, n. 4) sed eius loco assumebat superpelliceum quotiens ipsi induenda erant sacra paramenta. (Cf. PONTIFICALE, *De confirmandis*. — MISSALE, *Ritus sevandus in celebratione Missae,* tit. 1, n. 2. — RITUALE, tit. 2, c. 6, n. 3).

Porro, plerumque episcopi ex monachis vel mendicantibus electi a S. Sede facultatem impetrarunt ut et ipsi sicut ceteri episcopi rochetum gestare valeant. Hanc ergo facultatem, uniformitatis quoque gratia ad omnes nunc episcopos extendit summus Pontifex, seu potius ipsam legem usum rocheti episcopis regularibus ex monachorum et mendicantium ordinibus prohibentem praesenti *Motu proprio* prorsus abrogat, ita ut in posterum omnes et singuli Episcopi, ex quolibet clero fuerint assumpti, de iure rocheto utantur.

Non ideo tamen omnis distinctio tollitur inter habitum episcopi regularis ex monachorum vel mendicantium ordine assumpti et habitum aliorum episcoporum, cum explicite velit Summus Pontifex ut quae de usitato vestimentorum colore et qualitate praescripta sunt, ab episcopis regularibus serventur.

Notemus tamen Pium IX occasione saecularis memoriae martyrii sanctorum Apostolorum Petri et Pauli, per Breve *Ecclesiarum omnium curam,* datum 17 iunii 1867 omnibus et singulis episcopis, tam praesentibus quam futuris, in perpetuum concessisse ut pileolo violacei coloris uti libere ac licite possint et valeant ; et Leo XIII, recurrente quinquagesimo anno suae sacerdotalis ordinationis, per Breve *Praeclarae divinae gratiae,* datum 3 februarii 1888, item perpetuum in modum concessit ut omnes episcopi birreto violacei coloris hoc futurisque temporibus uti libere et licite valeant. His igitur episcopi quoque regulares ex monachis vel mendicantibus assumpti utuntur. Ios. PAUWELS, s. I.

---

70. — SS. D. N. BENEDICTUS Pp. XV

MOTU PROPRIO 25 IUL. 1920

De sacris sollemnibus anni quinquagesimi ex quo S. Ioseph B. M. V. Sponsus Ecclesiae catholicae patronus renuntiatus est

(A. A. S., 2 aug. 1920, 12, 313.)

BENEDICTUS Pp. XV.

Declaratio patronatus S. Ioseph salutaris Ecclesiae fuit.

Bonum sane et salutare fuit nomini christiano quod Decessor Noster immortalis memoriae Pius IX castissimum Virginis Deiparae Sponsum eundemque Verbi Incarnati Nutricium Ioseph Ecclesiae Catholicae Patronum declaravit; quae res quoniam decembri proximo quinquaginta erunt anni cum auspicato evenerit, vehementer utile futurum ducimus si ea toto orbe terrarum sollemni commemoratione celebretur.

A quinquaginta annis devotio fidelium etiam crevit.

Respicientibus quidem hoc spatium praeteriti temporis, obversatur Nobis ante oculos continuatio quaedam seriesque pie institutorum, quae cultum sanctissimi Patriarchae apud Christi fideles sensim usque adhuc crevisse indicent : verum, intuentibus rerum acerbitates quibus hodie humanum genus conflictatur, hanc ipsam pietatem multo studiosius foveri in populis, multoque latius propagari apparet oportet. — Etenim post tam gravem belli contentionem, quid ad communem ordinis tranquillitatem restituendam deesset, ostendimus nuper encyclicis illis litteris *de pacis reconciliatione christiana*, in quibus civiles potissimum tum populorum tum hominum inter ipsos rationes consideravimus. Nunc autem altera est perturbationis causa attendenda eaque longe maior, utpote quae in venis atque visceribus humanae societatis insideat. Scilicet eo tempore calamitas belli gentes occupavit, cum penitus eas *naturalismus* infecerat maxima illa saeculi lues, quae, ubi invaluit, caelestium bonorum desiderium debilitat, flammam divinae caritatis opprimit, hominem sananti et elevanti Christi gratiae subtrahit, eumque, fidei lumine denique orbatum et solis naturae infirmis corruptisque viribus instructum, effrenatis animi cupiditatibus permittit. Conversa igitur unice studia ad res caducas nimis multi mortales cum haberent, cumque proletarios inter et locupletes infensissimae aemulationes et simultates intercederent, mutuas classium inimicitias adauxit acrioresque reddidit belli diuturnitas et magnitudo, ideo praesertim quod hinc intolerandam multitudini annonae caritatem, illinc subitam fortunarum affluentiam perpaucis attulit.

Quae eo magis fovenda est quo tranquillitas ordinis est instauranda

et naturalismus animas a vita supernaturali his temporibus magis removet.

Crevit quoque contemptus sanctitatis vitae coniugalis

et defectus caritatis et obedientiae in societate.

Accedit eo in cumulum, ut coniugalis fidei sanctitas patriaeque potestatis verecundia non parum detrimenti apud plurimos bello ceperint, propterea quod et alterius coniugis longinquitas officiorum vincula in altero relaxaret, et custodis absentia temeritatem maxime puellarum ad indulgendum sibi licentius impelleret. — Itaque dolendum est multo esse magis, quam antea, corruptos depravatosque mores, eâque re ipsam *causam socialem* quae dicitur, ingravescere in dies adeo ut extrema iam sint malorum extimescenda. Est enim flagitiosissimi cuiusque votis atque exspectationi maturus ortus cuiusdam universalis reipublicae, quae per-

fecta hominum aequalitate et bonorum communione, tanquam principiis innitatur, et in qua nec ulla sint nationum discrimina, nec patris in filios, nec publicae potestatis in cives, nec Dei agnoscatur in homines consociatos auctoritas. Haec si deducantur in usum, miros terrores sequi necesse est; et eos nunc quidem non exigua Europae pars experitur ac sentit. Atqui condicionem eiusmodi ceteris etiam populis quaeri videmus, concitatisque paucorum furore et audacia plebibus, magnas hic illic turbas subinde exsistere.

Equidem hoc rerum cursu Nos in primis solliciti, Ecclesiae filios sui commonefacere officii ex occasione haud praetermisimus, ut datis proxime ad Episcopum Bergomatium litteris, itemque ad Venetae regionis Episcopos. Iam eandem ob causam ut nostros homines, quotquot ubique sunt, qui manu et labore victum sibi comparant, in officio retineamus, eosque a contagione socialismi, quo nihil christianae sapientiae est inimicius, intactos conservemus, eisdem praesertim Sanctum Ioseph perstudiose proponimus, quem peculiarem et vitae ducem observent et patronum colant.

Opificibus S. Ioseph praeclara virtutum exempla praebet quae in conditione humiliori sunt necessariae.

Is enim simili, atque ipsi, vitae genere aetatem exegit : cuius ratione rei Christus Deus, cum esset aeterni Patris unigenitus, *fabri Filius* appellari voluit. At eam loci fortunaeque humilitatem quantis quamque excellentibus ornavit virtutibus ; nimirum iis quibus elucere decebat eum, qui vir esset Mariae Immaculatae, quique Iesu Domini Pater putaretur. — Quare, Ioseph magistro, discant omnes praesentia, quae fluunt, sub lumine spectare futurorum, quae permanent ; et humanae incommoda condicionis spe consolantes caelestium bonorum, ad ea, divinae voluntati obsequendo, id est, sobrie et iuste et pie vivendo, contendant. Quod autem proprie ad operarios attinet, placet ea referre quae Decessor Noster fel. rec. Leo XIII simili in causa edixit ; sunt enim eiusmodi ut nihil aptius dici posse videatur : « Harum cogitatione rerum debent erigere « animos et aequa sentire egeni et quotquot manuum mercede vitam « tolerant : quibus si emergere ex egestate et meliorem statum acquirere « concessum est non repugnante iustitia, ordinem tamen providentia Dei « constitutum subvertere, non iustitia permittit. Immo vero ad vim « descendere, et quicquam in hoc genere aggredi per seditionem et « turbas, stultum consilium est, mala illa ipsa efficiens plerumque gra- « viora, quorum leniendorum causa suscipitur. Non igitur seditiosorum « hominum promissis confidant inopes, si sapiunt, sed exemplo patro- « cinioque beati Iosephi, itemque materna Ecclesiae caritate, quae scilicet « de illorum statu curam gerit quotidie maiorem [1] ».

Devotio erga S. Parentem Christi simul pietatem in Sanctam Familiam nutriet.

Crescente autem nostrorum religione erga Sanctum Ioseph, simul proclive factu est, ut eorum religio in Sacram Familiam Nazarethanam, cuius augustum Caput is fuit, capiat incrementum : alterum enim ex altero sua sponte efflorescit. Namque ab Ioseph ad Mariam recta deducimur, per Mariam autem ad omnis sanctitatis fontem, Iesum, qui domesticas virtutes suo ipsius in Ioseph et in Mariam obsequio consecravit. Ad haec vero tanta virtutum specimina omnino se christianae familiae renovent cupimus atque conforment. Ita, quoniam familiae fun-

[1] Epist. Encycl. *Quamquam pluries.*

damento communitas humani generis constituta est, cum societati domesticae plus firmitatis accesserit, eius nimirum munitâ sanctius et castimonia et concordia et fide, eo ipso novum quoddam robur et novus quasi sanguis per omnia societatis humanae membra diffundetur, influente usque quaque virtute Christi; nec solum privatorum morum sequetur emendatio, sed etiam communis vitae civilisque disciplinae.

Quare S. Pontifex media proponit sancte celebrandi hoc anniversarium.

Nos igitur eius plurimum confisi patrocinio, cuius vigilantiae providentiaeque Deus Unigenitum suum Incarnatum Virginemque Deiparam commendatos voluit, omnibus Catholici orbis Episcopis auctores sumus, ut tam necessario rei christianae tempore fideles ad opem S. Ioseph eo vel studiosius implorandam cohortentur. Cum autem plures haec Apostolica Sedes modos probaverit sanctum Patriarcham venerandi, in primis quarta quaque feria et continenter per mensem proprium, eos omnes volumus in una quaque dioecesi, instante, sacrorum Antistite, quoad possit, frequentari. Sed praecipue, quoniam praesentissimus morientium adiutor merito habetur, cui Iesus ipse cum Maria morienti adfuerint, Venerabilium Fratrum erit illa piorum sodalitia, quae Ioseph pro decedentibus exorando condita sunt, ut *a Bona Morte*, ut *a Transitu S. Ioseph*, ut *pro Agonizantibus*, omni auctoritatis suae suffragio et favore prosequi.

Ad memoriam vero celebrandam pontificalis Decreti, quod supra memoratum est, praecipimus et mandamus, ut intra annum a die VIII mensis Decembris proximi, toto orbe catholico, in honorem S. Ioseph B. M. V. Sponsi, Ecclesiae Catholicae Patroni, quo et tempore et modo cuique Episcopo videbitur, solemnis supplicatio fiat; cui quotquot interfuerint, eis singulis plenariam peccatorum veniam, usitatis condicionibus, lucrari licebit.

Dies (25 iul. 1920).

Datum Romae apud sanctum Petrum, die XXV mensis Iulii, in festo S. Iacobi Apostoli, anno MCMXX, Pontificatus Nostri sexto.

BENEDICTUS Pp. XV.

ANNOTATIO

Attente has litteras legenti perspicitur nos vere apostolica et sociali adhortatione his litteris locupletari.

---

71. — SS. D. N. BENEDICTUS Pp. XV

MOTU PROPRIO 10 OCT. 1920

De Maronitarum in urbe collegio restituendo

(A. A. S., 2 nov. 1920, 12, 472.)

BENEDICTUS Pp. XV.

Motiva instaurandi collegium Maronitarum.

Cum primum in ea Nos cogitatione curaque versari coepimus, ut apud Orientales veterem Ecclesiae sanctae splendorem revocaremus, probe intelleximus quantum ad hanc rem opportunitatis haberent Seminaria et Collegia urbana Orientis christiani Clero pro regionum rituumque varietate instituendo.

Itaque adolescentibus clericis ex Aethiopia domum Sancti Stephani sub templum Vaticanum nuper aperuimus, quae iam bonam facit Nobis spem fructuum optimorum.

At vero Nostrum erat in primis curare ut quae instituta pro Orientalibus iustas ob causas ad tempus clausa erant, eadem quamprimum iterum paterent. Hoc in numero cum urbanum esset Maronitarum Collegium, Nos ad illud restituendum peculiari quodam studio animum adiecimus, Maronitis quoque Episcopis potissimumque Venerabili Fratre Elia Petro Patriarcha in consilium adhibitis.

Nunc igitur, rebus mature perpensis, ad maiorem Dei gloriam atque ad illustris Maronitarum gentis utilitatem, pro apostolicae potestatis plenitudine, haec Nos Motu Proprio decernimus ac statuimus :

Praescripta de institutione, regimine et administratione.

I. Urbanum Maronitarum Collegium denuo proximis Idibus Octobribus pateat, ut antea, via Portae Pincianae.

II. Sacerdos e Clero Romanae Curiae Collegium, cum Rectoris titulo, gubernet.

III. Alius, ac Rector, bonorum Administrator esto, uno ab altero prorsus distincto ac separato munere. Ita qui administrationem geret, ne is institutioni disciplinaeque alumnorum se immisceat. Administrationem autem rerum Collegii eidem, cui adhuc, id est Procuratori Patriarchae Maronitarum demandari licebit : eo magis quod qui in ea procuratione hodie est, bene utiliterque Collegii negotia, hoc intervallo, gessit.

IV. Magister pietatis Collegii e Maronitis eligatur : alumnis tamen Confessarii, quem quisque malit, petendi fit facultas.

V. Sacrum Consilium *pro Ecclesia Orientali* Collegio curando praesit. Ideo alumnorum admissiones dimissionesque a Cardinali eius S. Consilii Secretario, nomine Nostro, fiant.

VI. Quantum pecuniae singulis mensibus Administrator Rectori debeat in Collegii tuitionem tradere, idem S. Consilium, subductis calculis hinc redituum, illinc necessitatem Collegii, definiet. De accepta autem summa Rectoris erit suo tempore rationem S. Consilio reddere.

VII. Sexto quoque mense Rector de omni Collegii statu et S. Consilium et Patriarcham Maronitarum diligenti scriptione docebit.

VIII. Collegii Urbaniani scholas alumni Maronitae frequentent, ad eius instituti leges in omnibus rebus esse accommodando.

IX. Iidem, quod ad sacros ordines adeundos pertinet, auctoritati Vicariatus Urbis, sicut cetera quae Romae sunt exterorum Collegia, subsint.

Denique de domestica Collegii disciplina Rectori potestatem facimus legem propriam condendi ; quae quidem tum valebit, cum Cardinalis memorati S. Consilii Secretarius eam ratam habuerit.

Quae autem hic a Nobis statuta sunt, ea, contrariis quibuslibet non obstantibus, firma ac valida in perpetuum esse volumus et iubemus.

Datum Romae apud S. Petrum die x mensis octobris MCMXX, Pontificatus Nostri anno septimo.

Dies (10 oct. 1920).

BENEDICTUS Pp. XV.

---

72. — SS. D. N. BENEDICTUS Pp. XV

EX LITT. DECRETALIBUS « ECCLESIAE CONSUETUDO »
13 MAII 1920

Beatae Marg. M. Alacoque, V., moniali a visitatione Sanctae Mariae, sanctorum honores decernuntur

(A. A. S., 2 nov. 1920, 12, 486.)

Exspectatione sua frustrarentur lectores nisi pretiosa istarum litterarum documenta traderemus quae revelationes Sacratissimi Cordis illustrant et confirmant. Inter quae istud notabile reperitur, propriis verbis iam in sollemni isto decreto allegari promissionem quae nomine Magnae Promissionis vulgo insignita est.

. . . . . .

Revelationes circa devotionem erga SS. Cor Iesu.

Iam vero sensim aggrediebatur Dominus de Sacro Corde suo cum dilectissima ancilla huiusmodi serere sermones : in extremis discriminibus Cor suum portum ac asylum praebere ; in Corde suo quietem, solatia, oblectamenta omnia animas inventuras ; Cor suum in cruciatibus regnare, in humilitate triumphare, exsultare in unitate. Quare devotae virgini incipiebat flagrare iam animus, Iesu Cordis caritatem omnibus patefacere et praedicare. In die eius festo, Sanctum Franciscum Assisiensem Margaritae Mariae patronum Deus statuit, quam rem divini sui amoris argumentum esse aiebat, quod, per viam moerorum et continuorum dolorum, ducem se virgini debebat ille praebere. Addebat enim, sponsae suae se omnia esse velle, solatium eius et gaudium simulque eiusdem supplicium. Nam Margarita Maria aiebat animam suam a divino Sponso esse adeo pervasam ut nihil in ea studii, nihil facultatis reliquum faceret, nisi ipsum diligendi ; formidinem porro nullam praeter peccati. In Corde Iesu demersam, despicationem se sitienter expetere, neglectionem, oblivionem hominum, quo crucifixo Sponso congruens fieret. Hisce sensibus Deus omnipotens ita paullatim fidam ancillam instituerat ut, ad flagrantissimam divini Cordis sui caritatem hominibus denunciandam, instructa iam atque expedita esset.

Festo die S. Ioannis Evangelistae anni millesimi sexcentesimi septuagesimi tertii, cum Margarita Maria oraret ante sanctissimam Eucharistiam, visus est ei Dominus Iesus, qui in sinu suo iussit eam diu quiescere : tum adorabile Cor suum primum illi pandens : — Cor istud — inquit — erga te hominesque universos tanto flagrat amore, ut eum iam cohibere nequeam, quin per te omnibus pervulgetur et, Cordis mei beneficiis omnes cumulati, aeterna supplicia effugiant. — Post haec ab ea cor petiit et, in Cordis divini fornacem ante demersum, eodem incendio candens, illi reddidit, quae per totam aetatem igne illo exarsit neque concepto tunc dolore est subinde unquam exempta. Haud ita multo post, divinum Iesu Cor denuo sese praebuit conspiciendum : in igneo solio sedebat, sole fulgidius, uti crystallum perlucidum ; lanceae elucebat vulnus, spinea corona circumdabatur, imminebat crux. Studio excitatus, ut ab hominibus perfecte diligeretur, sponsae suae Deus aiebat, id iniisse se consilii, ut Cor suum illis manifestaret ac, per illud, amoris, miseri-

cordiae, gratiae, sanctificationis ac salutis thesauros super eos uberrime effunderet. Addebat, magno opere esse sibi in deliciis, sub specie carnei Cordis, publice ab hominibus honorari, quo tali imagine cordium eorum studium commoveatur : ea imago ubivis esset in honore, benedictionum omne genus fore eam allaturam. Praeterea tum haec verba a Corde sacratissimo illa percepit : — Siti excrucior, ut in sanctissimo Sacramento me homines colant : at nullus fere mortalis inventus est, qui restinguere sitim meam conetur et amori meo respondere. — Quae verba animum virginis amantissimae moerore incredibili occupaverunt. *(p. 490-491).*

. . . . . Apparuit denuo Iesus sponsae, fulgores et ignes e quinque vulneribus emittens ac potissimum ex adorabili Corde : iterum infinitum suum amorem erga homines commemorabat et ingratum, pervicacem, contumeliosum eorum erga se animum quaerebatur, adiungens : « Tu saltem ingratissimae eorum desertioni supple ». Cui illa respondit : « Ecquidem ego possim Domine ? » Ac Iesus inquit : « Habes « unde tuam sarcias imbecillitatem ». Cumque divinum Cor aperuisset, adeo vehemens ex eo erupit flamma ut, ad sustinendam eam, vix virgini suppeterent vires. Tunc edixit quae essent ab illa peragenda : quanto per oboedientiam fas saepius esset, ad sacras Epulas accederet, id faceret sexta illa feria quae quoquo mense primum incidit ; ante mediam noctem quae inter quintam et sextam feriam intercedit, in memoriam mortalis tristitiae, qua in horto olivarum Redemptor hominum conflictatus est, per solidam horam ad humum provoluta iaceret, peccatoribus implorans misericordiam simulque moerorem aliqua ratione leniens, quo ipse, ab Apostolis destitutus, affectus est. Ab hoste tamen sedulo caveret, rationibus omnibus insidias instruente : oboedientiam auctorem adhiberet, nihil agens, nisi a praepositis iussa. Cum fere alienata mente hoc visu maneret, sorores eam quaeritantes deprehenderunt loqui atque gradi minus valentem et ita incensam tremebundamque ad moderatricem adduxerunt. Ad genua eius cum procubuisset, Margarita Maria quid sibi contigerat repugnanter narravit : mater de Saumaise vero eam inclementer excipiens et multis castigans, ea omnia quae Dominus ei petierat noluit concedere. Qua re mirum quantum illa recreata est, cui humilitate ac demissione nihil erat iucundius. *(p. 492).*

. . . . . Sub primis diebus sequentis anni venit Paraedium venerabilis pater Claudius de la Colombière, cuius scientia ac virtus maximi fiebat, Paraediensi Societatis Iesu domui praefuturus : utque primum asceterium a Visitatione adiit, Margarita Maria intimam vocem percepit aientem : — Ecce, quem tibi mitto. — Aliquando deinceps post habitam apud sanctimoniales a Visitatione concionem, pater de la Colombière petiit a matre de Saumaise quaenam esset soror illa cuius locum demonstrabat : et cum responsum fuisset, nomen illi sorori esse Margaritae Mariae, pater subdidit : « Est ea selecta quaedam anima ». Post haec mater de Saumaise iussit Margaritam Mariam animum omnem suum patri Claudio pandere. Cum perinvite in id illa ingrederetur, hortante illo, ingenue perfecit. Ipse Pater humili virgini animum addidit, quin dubitaret de spiritu quo ducebatur, quippe ex oboedientia ea non eximebat : Dei incitamentis obtemperans, totam se arbitrio eius permittens et gratificans, cum eius benignitatem miraretur, qui ab ancilla sua adeo

obnitente non recesserat communicationes eius, familiaria alloquia reverenti, humili, pergrato animo exciperet.

Quodam die, cum in aede a Visitatione pater de la Colombière, adstantibus sanctimonialibus, rem divinam faceret et secum bonitatem Dei reputaret, qua per sanctum sacrificium nobis se communicat, sensit se novo quodam et inexplicabili fervore erga eum accendi, uti patefactum Margaritae est. Cui, ad sanctas Epulas mox accedenti, Dominus Noster divinum Cor suum ostendit, ardentis fornacis speciem praebens : alia duo corda illi appropinquabant ut illi se devincirent et in illud demergerent. Vocem audierunt dicentem : « Ita sanctus amor meus tria haec corda in « aeternum coniungit ». Alia duo corda erant cor Margaritae Mariae et cor patris Claudii. Praecepit praeterea Dominus ancillam suam eidem patri divini sui Cordis thesauros manifestare ut eorum pretium et utilitatem pervulgaret : sibi autem addebat libere, divinorum horum bonorum, veluti fratrem ac sororem, ambos esse aeque participes.

Nam ad aeternam memoriam visum est insigne illud quod Margaritae Mariae, anno millesimo sexcentesimo septuagesimo quinto, est obiectum inter octo dies qui Corporis Domini festum excipiunt. Nam cum ipsa coram sanctissimo Sacramento Dei adstaret, divinus Sponsus eximia in dilectam suam beneficia profudit : quae et magno opere impellebatur, quoquo pacto facultas suppeteret, gratiam ei referre. « Nulla mihi », inquit Ille, « erit a Te remuneratio acceptior, quam si tu id agas, quod « a te toties petii ». Tum divinum Cor suum aperuit et inquit : « Ecce hoc Cor, quod homines tanto opere dilexit, quod ita rei nulli pepercit, ut ad amorem suum declarandum se confecerit et consumpserit : illorum vero pars maxima ingrato me animo remunerantur, impudentia sua, sacrilegiis, veterno, despicentia, quam in hoc amoris sacramento mihi exhibent : id vero molestissime patior, a cordibus quoque devotis mihi, tali me modo tractari. Propterea a te peto, ut sexta feria, quae octo dies sequitur sanctissimo Sacramento sacros, praecipuum solemne instituatur ad Cor meum honorandum : quo die sancta de altari erunt a fidelibus libanda et adhibenda simul honorabilis compensatio, ad reparandas indignitates, in sanctissimum Sacramentum per eos dies inlatas, quibus populo adorandum propositum fuit. Despondeo ego tibi, Cor meum se fore dilaturum, ad divini amoris sui actiones ubertim in illos effundendas, qui illud tali honore afficiant aliisque ad haec agenda, exstent auctores ». Cum Dominus ita dilectam sponsam alloqui dignatus esset, illa respondit : « Sed haec, Domine mi, a tam misera ac peccatrice creatura tu « petis ? quae tuis studiis sua ipsius indignitate officiet ? » At ille : « Oh « imperitam sane virginem ! Tene tandem latet, imbecillimis me naturis « uti, quibus acerrimas confundam ? » Ipsa vero : « Quibus rebus tran- « sigere haec queam, tu igitur mihi praebeas ». Denuo porro Dominus : « Servum meum (patrem nimirum de la Colombière) adhibe : « meis « verbis dic ei, ad religionem hanc constituendam, nervos omnes intendat « et ad divini Cordis mei votum explendum : coram impedimentis, quae « incident, ne abiciet animum ; sciat omnia posse eum, sibi qui omnino « diffidat, quo virtuti meae sese permittat ».

Cum Margarita Maria mandata divina ad patrem Claudium detulisset, ab eo iussa est quae sacri Cordis religionem respiciebant et alia plura Dei

gloriae utilia, quorum in partem ipse vocabatur litteris mandare et scriptum sibi tradere, ut commode posset meditare. Continenter igitur, huius piae religionis duo praecones, ab ipso Domino delecti, divini Iesu Cordis diem festum primi celebrarunt, die vigesima prima iunii eiusdem anni millesimi sexcentesimi septuagesimi quinti, quo se ei addixerunt et paratos sunt professi ad omnia suscipienda et toleranda, quibus Eius proposita perficerentur. Sed, non ita multo deinceps, Margarita Maria auxiliis orbata est patris de la Colombière, qui, exeunte mense septembri sequentis anni, ad Anglicam aulam est profectus, ubi ducissae Eboracensi a sacris esset concionibus Hoc discidium acerbius illa tulit : quam ob rem a caelesti Sponso reprehensa est, eam ita arguente : « Quid hoc ? « nonne tibi sum ego satis, qui principium tuum ac tua finis exsto ? » *(pp. 493-495).*

. . . . . Auspicatissimo eo die vigesimo primo iunii anni millesimi sexcentesimi octogesimi sexti, devotae mulieres ut ingrediebantur chorum ad arulam conspicabantur, rei novitatem admiratae, cunctae sunt intime commotae et, conversis protinus animis, prostans divinum Cor certatim adoraverunt eique omnes ardenter benedixerunt. Nec mora : iam sermones agitant de curando ut tabula depingatur quae sanctum mysterium exprimat : iam consilium quaeque promit ut a necessariis suis, ad id efficiendum, impetret pecuniam. At, a Deo instincta, mater Melin, priusquam tabula depingatur, ad locandam eam ante sacellum esse exstruendum, rata est ; et sororculae a parvo habitu e pusillis oblectamentis subducebant pecuniam, ad eam aedificationem : numquam vero antea asceterii inopia, quam in illo tempore deplorata magis fuit. Cui tamen spisso ac operoso labore adeo occursum est ut annalibus asceterii proditum memoriae sit, tam enixe eo anno hortum esse excultum ut duplicatos fructus tulerit. Interim ad alios quoque a Visitatione asceterios sacri Cordis Iesu religio propagabatur, ut Sinemuri in Esselatensi comitatu (Semur-en-Auxois) opera matris Greyfié, quae tunc illi asceterio moderabatur ; Divione (Dijon), adnitente matre de Saumaise, cui acriter soror addebatur Ioanna Magdalena Joly ; Molinis (Moulins) per matrem Soudeilles, ad quam Margarita Maria de hac re non semel litteras dabat. Patre Rolin assentiente atque impellente, anno millesimo sexcentesimo octogesimo sexto, Margarita Maria voto se obligavit sanctissimo Iesu Cordi arctius absolute et perfecte addicturam ; ei se tum in gaudiis, tum in doloribus omnino permittentem ; seque plane neglecta, ipsum diligere promittentem, ipsi satisfacturam : silenter omnia agentem ac tolerantem eius victimam perpetuo futuram. Praeterea promisit adversarios quosque suos ex animo dilecturam, in praecipuorum amicorum numero eos habituram, commodis illorum inservituram, quidquid sibi beneficii fieret facultas in eos collaturam.

Dominus Iesus autem hoc sermone suam fidelem sponsam alloqui dignatus est : « Tibi polliceor, in profusa mei Cordis misericordia, si qui « per novem continentes menses, singulis sextis feriis quoquo mense « primis occurrentibus, sacratissimam mensam adeant, omnipotentem « Cordis mei amorem poenitentiae finalis beneficium eis concessurum : « in offensa apud me haud ipsi morientur neque sanctis non exceptis « sacramentis ; ac, in postremis illis momentis, tutum eis asylum Cor « meum praebebit ». *(pp. 502-503).*

. . . . . Iamdudum humilis virgo impelli se sentiebat ut, deprecante beato Francisco Salesio, dilecto instituto suo a Visitatione necessarias quasvis expeteret gratias et potissimum unionis ac fraternae caritatis perfectionem, quae Ordinis eius praecipuae sunt virtutes. Cum pluries Dominus hanc petitionem renuisset, illa inquit : « Deus meus, a te non abscedam, hanc gratiam donec mihi concesseris, « dumque vita suppeterit, omnia, quae in me sunt, ad deprecandam illam « adhibebo ». Tum Deum : « Obsecrationem tuam excipiam, quae sum « iussurus, si ea impleantur. Oportet religiosas singulas sorores severe « inquirere ad dignoscenda quae huic beneficio meo sint impedimento : « plurimum obstat enim aliarum in alias studium quoddam atque invidia, « cum reposita cordis frigiditate, quae caritatem dissolvit et beneficia « mea frustratur ». Ac sanctus Franciscus Salesius qui coram aderat, adiunxit : « Oportet veram Visitationis filiam esse viventem quandam « hostiam ad Iesu Christi similitudinem ». Alio vero die sancta Conditrix Margaritae Mariae dixerat : « Veras filias a Visitatione in cruce exsultare, « opus est et in abiectionibus gloriari : eorum enim triumphus in cruce « tantum consistit ».

Die Visitationis festo, altero nempe mensis Iulii, anno millesimo sexcentesimo octogesimo septimo, soror Margarita Maria coram sanctissimo Sacramento pro Ordine suo vehementer preces fundebat : Deus vero sponsae suae dixit : « Noli me diutius hac de re affari : devotae virgines, « vocante me, obsurdescunt et aedificii subvertunt fundamenta : « quod « si alio illud fundamento fulcire agitatur, ego ipsum eruam ». Necesse fuit, Dei Matrem se interponere ad Visitationis causam defendendam, et post productam certationem, sancta Mater tandem victrix discessit. Furens factus est diabolus et ira exardescens, horrendam tempestatem excitavit, qua aedes et asceterium verti visa sunt, chori cancellorum bis sunt aulaea discissa et vox Satanae per aërem exaudita dicentis : « Visitationis Ordi- « nem excindere processissem, nisi firma eum columna sustinuisset, « contra quam nihil mihi suppetit potestatis ». Memoriae proditum est fragorem tam vehementem accidisse ut devota mulier quae cum sorore Margarita Maria ante sanctissimum Sacramentum orabat, raptim surgeret ad fugam arripiendam, ab ea porro esse retentam, dicente : « Noli timere : finis iam est nec res procedet « praeterea ». His verbis animum illius sedatum esse ipsamque simul fecisse coniecturam, Margaritae Mariae fuisse visum oblatum.

Res igitur prospere cesserunt : atque eodem Visitationis festo die subsequentis anni, sorori Margaritae Mariae ante sanctissimum Sacramentum adstanti, altus latusque locus mirae pulchritudinis visus est. In medio, velut in igneo solio, fulgebat sanctissimum Cor Iesu ; hinc erat beatissima Virgo, illinc sanctus Franciscus Salesius et pater de la Colombière ; apparebant praeterea devotae filiae a Visitatione tutelaribus suis angelis sociatae.

Quas alloquens, ita hortabatur caeli Regina : « Venite, dilectae filiae, « huc accedite ». Et Cor divinum ostendens haec addebat : « Ecce divinus « hic thesaurus, qui vobis est potissimum patefactus, propter studium, « quo institutum vestrum ipse complectitur, quod, uti Beniaminum suum, « unice diligit et, prae reliquis, hoc vult beneficio locupletare. Neque

« vero oportet, vestras animas tanto thesauro solas frui ; sed opus est, « alios quoque homines vos facere eius participes et, per orbem univer- « sum, liberaliter illum dividere ; qui sumptibus nequit absumi et inde « quo magis hauritur, eo magis est trahendum ». Tum ad patrem de la Colombière conversa inquit : « Tibi vero, divini mei filii servo fideli, « pretiosi huius thesauri pars magna assignatur : si enim filiabus a Visita- « tione conceditur ut homines ad eum cognoscendum ac diligendum « appellent et universis distribuant : tuae Sodalitatis patribus munus « defertur, ut omnibus ostendant huius thesauri utilitatem ac virtutem ». *(pp. 504-505).*

---

73. — SS. D. N. BENEDICTUS Pp. XV

LITTERAE APOSTOLICAE 20 FEBR. 1920

Nova efformatur Congregatio Benedictina titulo annuntiationis Beatae Mariae Virginis

(A. A. S., 1 apr. 1920, 12, 102)

BENEDICTUS Pp. XV.

Merita Ordinis S. Benedicti extolluntur.

Ad perpetuam rei memoriam. — **Ordo a divo Benedicto** fundatus, nimirum a Patriarcha Monachorum Occidentalium, iugiter per saecula ab illius erectione ad nostra usque tempora, eximiis tum de Ecclesia Dei, tum de civili societate meritis inclaruit. Coenobia illius, piorum monachorum sanctimonia et virtutibus celeberrima, tutum, licet inter barbarorum incursiones, humanis litteris et disciplinis atque artibus asylum praebuerunt ; neque in dubium vocari potest gravi illa tempestate in universam fere Europam sapientiae lumen e Benedictinis claustris emicuisse. Iure igitur meritoque Romani Pontifices Nostri Decessores erga Ordinem sancti Benedicti grati animi sensus exhibere maturarunt atque Abbatias Ordinis singularibus privilegiis nobilitarunt, auxerunt. Nos quidem, hoc sapienti ducti consilio, ea decernere satagimus quae in Ordinis enunciati Congregationum bonum atque emolumentum cedant, cumque, ob temporum vicissitudines et mutatum plurium Europae nationum statum, in praesens contingat ut Abbatiae Benedictinae de Maretiolo et Reginae Caeli de Lovanio ad Congregationem Beuronensem pertinentes, nec non Abbatia Sancti Andreae de *Zevenkerken*, prope Brugas, ad Congregationem Brasiliensem pariter Ordinis sancti Benedicti iuncta, enixas Nobis preces porrexerint, ut separatae a Congregationibus quibus hucusque unitae erant, in unam novam Congregationem efformandam, ex impetrata Apostolica venia, coire queant, Nos optatis his annuendum, quantum in Domino possumus, existimavimus. Quae cum ita sint, collatis consiliis cum VV. FF. NN. S. R. E. Cardinalibus Congregationi de Religiosis praepositis auditoque suffragio dilecti filii Abbatis Primatis Ordinis sancti Benedicti, cui rite commissum est negotium omnia rei adiuncta perpendendi, haec quae sequuntur Apostolica Nostra auctoritate per praesentes statuimus. — I. Abbatiae sancti Benedicti de Maretiolo et Reginae Caeli de Lovanio e Congregatione Beuronensi

Ob mutatum nationum statum nova constituitur congregatio.

Normae erectionis

proponuntur.

separantur in perpetuum; pariter in perpetuum Abbatia sancti Andreae de *Zevenkerken* e Congregatione Brasiliana seiungitur. — II. Hae tres Abbatiae unam in posterum Congregationem Ordinis sancti Benedicti efformabunt, quae praesentium Apostolicarum Litterarum vi canonice erigitur sub titulo Annuntiationis Beatae Mariae Virginis, eandemque volumus ad Confoederationem Benedictorum nigrorum, aequo iure ac ceteras Congregationes, pertinere. — III Tam Congregatio Beuronensis, quam Congregatio Brasiliensis, per praesens dismembrationis actum, nullum omnino detrimentum in suis iuribus ac privilegiis, qua Congregationes, referant, iisque plene uti antea fruantur. — IV. Monachis et conversis Abbatiarum praedictarum, qui novae Congregationi nomen dare noluerint, fas sit ut, intra sex menses a praesentium Litterarum Nostrarum publicatione, transeant in ea Monasteria quae ipsi sibi elegerint ex Abbatiis Congregationis cui hucusque adhaeserunt, impetrato consensu Abbatis et praepositi Conventus ac Monasterii ad quod transire velint, servatisque ceteris de iure servandis. — V. Qui ita transire voluerint professi votorum simplicium bona sua sine fructibus maturatis ad novum Monasterium transferant. Bona vero, si quae Monasterio professionis eorum legitime dono dederint, huic remaneant. Si quod in hoc negotio oriatur dubium vel difficultas, res componatur inter Abbates aut ad sacram Congregationem de Religiosis deferatur. — VI. Professi qui in propria Monasteria, lege obstante civili, redire nunc prohibeantur, et in aliud Monasterium transire nolint, aut ibi non recipiantur, in Monasteriis Congregationis respectivae degant, donec reditus eis pateat. Sed pro eorum sustentatione Monasterium professionis, quod ad victum et vestitum, aequam compensationem praestare teneatur si religiosi laboribus impares existant aut extraordinariis expensis indigeant. — VII. De communi aerario Congregationis Beuronensis Monasteriis modo ab ea separatis pars pecuniae numeretur, quae, debitis solutis, eis obtingit. — VIII. Suffragia pro defunctis, quae hucusque communia erant, in posterum quaelibet Congregatio pro suis tantum persolvat; unum tantum pro duobus fundatoribus Congregationis Beuronensis in separatis ab ea Monasteriis Maretiolensi et Lovaniensi retineatur et legatur memoria erectionis Abbatiae Beuronensis. — IX. Abbatia Monialium sanctae Scholasticae de *Maredret* a Congregatione Beuronensi independens esto, et dilecto filio Abbati Primati Ordinis interim subiecta remaneat, quousque ab hac Sancta Sede aliquid definitive statuatur. Haec statuimus, edicimus, mandamus, decernentes praesentes Litteras firmas, validas atque efficaces semper exstare ac permanere, suosque plenos atque integros effectus sortiri atque obtinere, illisque ad quos pertinent, sive pertinere poterunt, nunc et in posterum amplissime suffragari; sicque rite iudicandum esse ac definiendum, irritumque ex nunc et inane fieri, si quidquam secus super his, a quovis, auctoritate qualibet, scienter sive ignoranter attentari contigerit. Non obstantibus Constitutionibus et Ordinationibus Apostolicis, ceterisque omnibus speciali licet atque individua mentione ac derogatione dignis in contrarium facientibus quibuscumque.

Dies (20 febr. 1920).

Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo Piscatoris, die xx februarii MCMXX, Pontificatus Nostri anno sexto.

ANNOTATIO

Exemplum hic habemus modi quo distincta Congregatio Benedictina constituitur. Observes quoque abbatiam Monialium de Maredret, quamquam habeant vota simplicia, subiectam declarari Ordini virorum, cum provincia eas regendi committatur abbati Primati Ordinis S. Benedicti.

---

74. — SS. D. N. BENEDICTI Pp. XV

LITTERAE APOSTOLICAE 6 IUN. 1920 [1]

De Venerabilibus Dei famulis Carolo Lwanga, Matthia Murumba et sociis eorum, vulgo « De Uganda », martyribus, quibus beatorum honores decernuntur

(A. A. S., 1 iul. 1920, 12, 272.)

BENEDICTUS Pp. XV.

Ecclesia Africana illustris semper fuit fide ac martyribus.

Ad perpetuam rei memoriam. — In Africam quisnam christianam fidem primus invexerit, disceptatur adhuc; constat tamen, inde ab aevo apostolico religionem ibidem effloruisse ac viguisse, et, quam puram Christifideles Afri vitam agerent, Tertullianus ita describit, ut legentium animos vehementer commoveat. Quae quidem regio nulli cedere videtur illustrium virorum martyrumque copia. Ex his vero martyres Scillitanos commemorare placet, qui Carthagine, Publio Vigellio Saturnino proconsule, sanguinem pro Christo profuderunt; e conscriptis autem iudicii quaestionibus, quae hodie quoque feliciter exstant, colligitur qua constantia, quam generosa animi simplicitate proconsuli responderint fidemque suam professi sint. Recolere item libet Potamienas, Perpetuas, Felicitates, Cyprianos et « multos fratres martyres », quos Acta generatim percensent; Uticenses praeterea, nomine etiam *Massae Candidae* idcirco nuncupatos, aut quod calce viva obruti sint, ut hymno XIII enarrat Aurelius Prudentius, aut *ob causae fulgorem*, uti Augustinus opinari videtur. Haud ita multo post, primo haeretici, deinde Vandali, postremo mahumetani Africam christianam adeo vastarunt atque everterunt, ut, quae tot inclitos heroas Christo pepererat, quae sedibus episcopalibus plus trecentis gloriabatur et Concilia tam multa fidei disciplinaeque tuendae congregaverat, ea, christiano sensu deleto, paene omnem gradatim exuerit humanitatem et ad barbariam disciverit. Recentiore tamen aetate, quemadmodum non defuerunt qui, scientiae cupiditate incensi, interiores explorare regiones ausi sint, ita, nec minore sane studio, Missionales, spiritibus plene imbuti quibus Apostoli animabantur, nullis armis nisi

Zelus « Patrum Alborum » laudatur.

[1] Missionariis gratum erit perlegere et populis convertendis praedicare authenticas laudes quibus S. Pontifex affecerit vere mirabiles gratias quibus martyres Nigritae cumulati sunt et splendida fidei, castitatis et pietatis christianae exempla quae dederunt hominibus omnis nationis.

Cruce instructi, nulla arte nisi invicta in Deum fide confisi, in abditos illos tractus pervaserunt. Eos inter evangelicae sapientiae praecones, honorificentissimum sane obtinent locum Missionarii Africae, qui, *Patres* quoque *Albi* vulgo nuncupati, conditorem patremque legiferum habuerunt fel. rec. Carolum Martialem Lavigerie, primum restitutae Carthaginiensis Sedis Archiepiscopum et S. R. E. Cardinalem. Quibus, in ipsis Instituti sui primordiis, id auspicato contigit, ut, Vicariatu Nili Superioris sibi ab Apostolica Sede commisso, anno MDCCCLXXVIII in Ugandae regnum, in media Africa situm, ingrederentur, ubi, octavo post anno, nigritae duo et viginti, quorum plerique adhuc adulescentes, tam admirabile martyrium fecerunt, ut merito dici queat, eos non modo priscis Africae christianae heroibus aemulatos esse, sed etiam, duplici pudoris et religionis martyrio, suavissimam beatae Agnetis memoriam revocasse. Sed rem praestat ordine exponere, et eventus narratione delibare, qui Ecclesiae Christi gloriam, eandemque ob rerum condiciones novam ac splendidam, peperere. Cum igitur Missionales, quos memoravimus, stationem Sanctae Mariae de Rubaga constituissent et rex Ugandae Mtesa christianae fidei provehendae minime refragaretur, is animorum ardor excitatus est, ut centena catechumenorum se divini satoribus instituendos tradiderunt, ut laetam tota illa regio uberrimorum fructuum spem atque exspectationem de se commoveret. Verumtamen, paulo post, rex Mtesa, mahumetanis impulsoribus, qui, si christiana religio plus valuisset, metuebant ne quid mercatura servorum detrimenti caperet, quam libere agere consueverant, commutata sensim voluntate atque opinione, id animo denique intendit, ut fidei propagationi, vi quoque illata, si opus esset, obsisteret. Qua rerum condicione prudenter perpensa, missionales interim cessere loco; sed cum, brevi post, rex vita functus esset, Muanga eius filius, quo familiari ac benevolo utebantur, vix regno potitus, iis institit, ut in urbem principem regrederentur. Idem vero, cum reversos benigne excepisset, palam spopondit, quandoquidem in patris locum, Deo christianorum precibus conciliato, suffectus erat, fore ut non modo ex hisce optimos ad se arcesseret atque ad regni dignitates eveheret, sed etiam ethnicos omnes imperio suo obnoxios ad religionem amplectendam ipsemet incitaret. Iussit sane complures ex christianis vel catechumenis in regia aula circumsistere, et quidem non sine sua ipsius utilitate; cum enim optimates, rebus novis adversi, de rege interimendo clam decrevissent, nonnulli ex christianis aulicis, re cognita, Muanga occulte monuerunt ut sibi caveret, addideruntque, posse ipsum, cum christianis omnibus, tum hominibus qui in eorum dicione essent, idest duobus armatorum millibus, plene confidere. Primus interea regis administer, idemque praecipuus coniurationis auctor, etsi veniam sibi sociisque a Muanga impetravit, vehementiore tamen, quam antea, odio in christianos exarsit; quid, quod audivit, se magistratu destituendum, et in sui locum Iosephum Mkasa, christianum, subrogatum iri? Itaque, omnes nanctus occasiones, insusurrare ille regi, qui Christi religionem profiterentur, eos capitales hostes habendos esse; fidem regi utique servaturos, donec parvo essent numero; at, si quando ceteris numero praestitissent, eum de medio sublaturos ut aliquem e suis ad regiam dignitatem proveherent. Sed alia huc accessit, eaque potior, invidiae causa, qua rex Muanga ad christianos insectandos impelleretur; cum enim, detestabili mahumeta-

Incipit historia martyrii viginti duorum nigritarum.

norum opera, vitiis contra naturam indulgere coepisset, quod conatus omni contentione est, id nunquam consequi potuit, ut christiani ex aula regia pueri morem sibi gererent. Ita, quod religioni in honorem verti debuit, facessivit religioni periculum. Ventum denique est ad caedes, et Muanga primo administro denuntiavit, velle se omnibus qui orarent mortem inferri : qua pulcherrima verborum figura nostri designabantur. Quot hac in persecutione hostiae Deo gratae immolatae sint, haud satis constat ; illustre vero prae ceteris fecere martyrium, uti ante diximus, nigritae duo et viginti, quos, pro mortis genere, in duo agmina distinguere iuvat : alterum eorum, numero tredecim, qui vivi combusti ; alterum eorum, numero novem, qui vario suppliciorum genere interempti sunt.

Singulorum martyrum praeclara gesta.

E priore agmine, aulici seu pueri regii fere omnes, sunt Carolus Lwanga, Mbaga Tuzindé, Bruno Séron Kuma, Iacobus Buzabaliao, Kizito, Ambrosius Kibuka, Mgagga, Gyavira, Achilles Kiwanuka, Adulphus Ludigo Mkasa, Mukusa Kiriwanvu, Anatolius Kiriggwajjo, Lucas Banabakintu. — Carolus Lwanga, in oppido Bulimu ortus et die xv mensis novembris anno MDCCCLXXXV baptismo ablutus, ob egregias animi laudes omnium admirationem ac benevolentiam sibi conciliavit ; quem Muanga ipse magni habebat, quod munera a se commissa perdiligenter expleret. Cum autem pueris regiis praeesset, eos ad fidem et castitatem servandam, contemptis impii atque impudici regis illecebris, confirmavit ; vinculis constrictus, catechumenos quoque, ut in religionis studio perseverarent, palam hortatus est et ad supplicii locum admirabili animi fortitudine contendit, cum annum ageret vicesimum. — Mbaga Tuzindé, puer regius, filius Mkadjanga, praecipui et crudelissimi ex carnificibus, adhuc catechumenus cum persecutio exarsit, a Carolo Lwanga paulo ante communem condemnationem baptismo ablutus est. Quem pater cum quoquo pacto a morte eripere vellet, iterum iterumque deprecatus est, ut religionem catholicam eiuraret, aut saltem se abdi pateretur et promitteret se orare desiturum. Verum magnanimus adulescens respondit, se causam mortis suae nosse et probare, regis autem iram in patrem conflare nolle : rogavit, ne sibi parceretur. Tunc Mkadjanga, ut filium, vix annorum sedecim, ignis cruciatibus subduceret, uni ex minoribus carnificibus imperavit, ut caput eius fuste percuteret et exanime corpus igni tradendum cum aliis componeret. — Bruno Séron Kuma, in pago Mbalé natus et die xv mensis novembris anno MDCCCLXXXV baptizatus, e fratris sui contubernio discessit, quod hic acatholicam sectam sequeretur. Regi Mtesa famulatus, postquam Muanga patri successit, officium abdicavit ut stipendia mereret. Cum christianis aulicis comprehensus, sex et viginti annos natus, verbo atque exemplo gloriosi certaminis socios roboravit. — Iacobus Buzabaliao, die xv mensis novembris anno MDCCCLXXXV baptismi aquis ablutus, singulari religionis provehendae studio incensus, alios, ipsumque Muanga, nondum in paterno solio collocatum, ad Christi fidem amplexandam allicere atque excitare omni ope nisus est ; id ipsum rex fortissimo iuveni exprobravit, cum eum, viginti annos natum, occidi iussit. — Kizito, candidula anima, ceteris iunior, utpote qui aetatis suae anno tertio decimo martyrium fecerit, filius unius e regni proceribus et innocentia ac firmitate animi praeclarus, paulo ante quam in vincula coniectus est, a Carolo Lwanga baptismum accepit. Fortissimum puerum

Carolus Lwanga,

Mbaga Tuzindé,

Bruno Séron Kuma,

Iacobus Buzabaliao,

Kizito,

libidinosus rex, acrius quam ceteros, frustra ad se pellexit. Quosdam vero christianos, quod fugam ceperant, Kizito ita obiurgavit, ut ii se regi Muanga, metu deposito, stiterint; et cum in eo esset ut ad supplicium duceretur, sociis, ne quis animo deficeret, auctor fuit ut coniunctis inter

Ambrosius Kibuka,

se manibus omnes simul procederent. — Ambrosius Kibuka, ipse quoque ex aulicis, die XVII mensis novembris anno MDCCCLXXXV baptismo tinctus, fidem ardenter constanterque retinuit ad atrocissimam usque necem,

Mgagga,

quam pro Christo oppetiit annos natus duodeviginti. — Mgagga, puer regius, adhuc catechumenus, regi obscena suadenti fortiter restitit, et, se christianum professus, cum aliis in carcerem coniectus est : antequam detineretur, a Carolo Lwanga baptismum accepit, et, haud secus ac ceteri,

Gyavira,

martyrium tranquillo animo fecit, anno aetatis suae sexto decimo. — Gyavira, ex iisdem aulicis, pulcher adspectu, a rege Muanga diligebatur, qui tamen nequiquam eum ad explendam secum libidinem illexit. Catechumenus adhuc cum, post fidei professionem, a Muanga morte damnatus est, noctu a Carolo Lwanga baptismo tinctus et cum ceteris ad supplicii

Achilles Kiwanuka,

locum, annos natus septemdecim, a carnificibus deductus. — Achilles Kiwanuka, puer regius, Mitiyanae natus, die XVII mensis novembris anno MDCCCLXXXV baptizatus est. Postquam firmo animo fidem suam coram confessus est, cum sociis catena vinctus et in carcerem contrusus, denuo asseveravit se nunquam a catholica religione desciturum et ad ultimum supplicium progressus strenue est, anno aetatis suae decimo septimo. —

Adulphus Ludigo Mkasa,

Adulphus Ludigo Mkasa, aulicus, morum integritate itemque assiduitate patientiaque laborum enituit. Baptismo die XVII mensis novembris anno MDCCCLXXXV suscepto, catholicam fidem, cum sancte retinuit, tum constanter cum ceteris professus est ad mortem usque, quam, annos natus

Mukasa Kiriwanu,

quinque ac viginti, pro Christo pertulit. — Mukasa Kiriwanu, puer regius cibariis in aula partiendis, cum carnifices Carolum Lwanga eiusque socios ad collem Namugongo perducerent, rogatus num christianus esset, affirmavit, et cum aliis ad supplicium raptus est. Catechumenus nondum baptismum fluminis adeptus, baptismo sanguinis, annos duodeviginti natus,

Anatolius Kiriggwajjo,

aeternam gloriam consecutus est. — Anatolius Kiriggwajjo, regius puer, die XVII mensis novembris anno MDCCCLXXXV baptismo ablutus, christianae vitae praecepta ea animi firmitate retinuit, ut oblatam sibi a rege dignitatem, quae aeternae saluti aliquid detrimenti afferre posse videbatur, sine cunctatione respuerit. Catholicam vero fidem cum ceteris aperte professus, communem cum iisdem mortem oppetiit sexto decimo aetatis anno.

Lucas Banabakintu

— Postremum ex hoc agmine recensemus Lucam Banabakintu, qui, in pago Ntlomo natus, optimati cuidam, Mukwenda nomine, perdiligenter famulabatur. Die XXVIII mensis maii anno MDCCCLXXXII, cum baptismo et confirmatione donatus est, tum ad sacram synaxim primum accessit : quo faustissimo ex die, integritate morum praeceptorumque observatione ceteris in exemplum praeluxit, et nihil habuit antiquius quam ut de divinis rebus cum amicis colloqueretur. Is, cum mortem facile effugere posset, maluit, ad necem conquisitus, se domino sistere, a quo hominibus a rege missis traditus est. In carcerem detrusus, laetissimo ibi animo degit, donec cum ceteris, tricesimum agens annum, pro Christo vitam profudit. — Hi omnes, quos nominavimus, die III mensis iunii anno MDCCCLXXXVI, orto iam sole, ad collem Namugongo feruntur. Quo cum pervenissent, manibus post tergum devinctis pedibusque colligatis,

igne consumpti martyrium subiere d. 3 iun. 1886.

crate unusquisque eorum involvitur arundinibus texta ; rogus struitur, in quem fasces eiusmodi humani imponuntur. Admoto pedibus igni, ut grex ille immolatorum tener lentius ac diutius torqueretur, crepitare flamma, quae sanctis corporibus aleretur ; e rogo murmura precum in aëra diffundi et pro vi cruciatuum crebescere ; mirari carnifices, non questum, non gemitum a morientibus fieri, quorum similes adhuc nullos sibi videre contigisset. Sic castissimos fortissimosque heroas ignis unus omnes simul consumpsit, una patria simul omnes caelestibus sedibus excepit. — In altero novem nigritarum agmine numerantur venerabiles Dei servi Matthias Kalemba Murumba, Athanasius Badzekuketta, Pontianus Ngondwé, Gonzaga Gonza, Andreas Kagwa, Noë Mawgalli, Iosephus Mkasa Balikuddembé, Ioannes Maria Muzéi (Iamari), Dionysius Sebuggwao. — Matthias Kalemba Murumba quinquagesimum agebat annum cum martyrium fecit. Ad munus iudicis delectus, cum ex mahumetana ac protestantica secta ad catholicam religionem transiisset, baptismo die XXVIII mensis maii anno MDCCCLXXXII suscepto, veritus ne cui, iure dicendo, iniuriam inferret, se officio abdicavit. Modestia ac lenitate animi praeditus, religionis propagandae studio sic erat incensus, ut non modo liberos suos ad sancte vivendum instituerit, sed quoscumque potuit, christianam doctrinam docuerit. Primus regis administer, coram quo productus est, gravissimo homini, fidem animose professo, iussit manus pedesque praecidi, et carnis fragmenta e tergo evelli, ante oculos eius adurenda. Carnifices igitur in collem incultum ac desertum, ne a spectatoribus in atrocissimo officio fungendo perturbarentur, venerabilem Dei famulum, alacrem laetitiaeque gestientem, abducunt ; iussa ad unguem perficiunt ; ut inclitus martyr diutius cruciaretur, ea arte sanguinem ex artubus fluentem coërcent, ut, triduo post, servi quidam, illuc ad recidendas arundines coëuntes, languidam ac remissam vocem audierint Matthiae aquae haustum poscentis : quem cum tam foede detruncatum conspexissent, territi inde aufugiunt et Christi morientis imitatorem omni destitutum solacio relinquunt. — Athanasius Badzekuketta, inter regiae domus adulescentes adlectus et die XVII mensis novembris anno MDCCCLXXXV baptismo ablutus, perdiligenter Dei Ecclesiaeque praecepta exsequebatur. Ita vero martyrii desiderio flagrabat, ut carnifices, a quibus ad statum locum cum aliis perducebatur, impense rogaverit ut se illico caederent. Itaque strenuus adulescens, die XXVI mensis maii anno MDCCCLXXXVI, aetatis suae duodevicesimo, iteratis ictibus dilaniatus est. — Pontianus Ngondwé, in vico Bulimu ortus et regis Mtesa aulicus, Muanga in huius locum suffecto, stipendia meruit et, catechumenus adhuc, christianis spiritibus adeo animatus apparuit, ut asperum ac morosum ingenium, sui victor, commutaverit. Persecutione autem instante, baptismum die XVIII mensis novembris anno MDCCCLXXXV suscepit : quare, haud ita multo post, in carcerem cum aliis coniectus est. Cum vero carnifex Mkadjanga, a quo, supplicio mulctandus, ad collem Namugongo ducebatur, eum in itinere iterato rogasset num christianam religionem sectaretur, bis affirmantem, bis lancea confodit, abscissumque eius caput in viam proiecit, die XXVI mensis maii anno MDCCCLXXXVI. — Gonzaga Gonza, regius puer, die XVII mensis novembris anno MDCCCLXXXV baptizatus, religionis officia sedulo explevit et caritatis virtute praecipue

Alterum agmen :

Matthias Kalemba Murumba,

Athanasius Badzekuketta,

Pontianus Ngondwé,

Gonzaga Gonza,

enituit. Qui cum ad supplicii locum progrederetur et compedibus, quae distrahi nequiverant, impediretur, quominus pleno gradu incederet, a carnificibus iterum iterumque lancea traiectus, martyrium fecit, die XXVII mensis maii anno MDCCCLXXXVI, aetatis suae duodevicesimo. —

Andreas Kagwa,

Andreas Kagwa, in oppido Bunyoro natus et Muanga cum principe tum rege usus familiarissimo, die XXX mensis aprilis anno MDCCCLXXXII baptismi, confirmationis et Eucharistiae sacramenta percepit. Ob egregias animi laudes omnibus carus, non modo quotquot se adibant, ad christianam sapientiam informabat, sed etiam, cum olim pestis regionem invasisset, omnibus omnia factus, singulari infirmos caritate complexus est, satis multos, aquis baptismi ablutos, Christo peperit et vita functos sepultura affecit. Cum vero primus regis administer molestissime ferret, liberos suos ab eo christiana imbui doctrina, rege tandem consentiente, eum comprehendi et occidi iussit, addens, se non ante cenaturum quam carnifex praecisam Andreae demortui manum ad se attulisset. Ita, die XXVI mensis maii anno MDCCCLXXXVI, aetatis suae tricesimo, venerabilis

Noë Mawgalli,

Dei famulus ad caelestia gaudia, martyrio facto, convolavit. — Noë Mawgalli, proceris Mukwenda famulus vasis escariis conficiendis, vir tutum christianarum laude magnopere floruit. Calendis novembribus anno MDCCCLXXXV baptismo ablutus, ab hominibus, quos rex Muanga ad diripiendas Christifidelium domos circummiserat, lancea confossus, occubuit die XXXI mensis maii anno MDCCCLXXXVI, aetatis suae tricesimo. —

Ios. Mkasa Balikuddembé,

Iosephus Mkasa Balikuddembé, natus in pago Buwama, ob spectatam fidem a rege Mtesa delectus est, qui ei diu noctuque inserviret atque aegrotanti mederetur. Eius filius Muanga, haud secus ac pater, venerabili Dei servo plenissime confidebat ; quare non modo eum omnibus aulae regiae famulis praefecit, sed voluit quoque ut se moneret, si quid fecisset reprehensione dignum. Die XXX mensis aprilis anno MDCCCLXXXII baptismo et confirmatione donatus est et primum ad sacram synaxim accessit, quam crebro deinde percepit. Animi suavitatem, caritatem religionisque studium prae se ferens, non modo iuvenes satis multos Christo lucratus est, sed etiam pueris regiis ceterisque aulicis consilio, hortationibus institit, ut regis Muanga libidini ne obsequerentur. Quod cum rex didicisset, coepit venerabilem Dei famulum aversari, donec, primi administri, qui Iosepho invidebat, sollicitationibus expugnatus, morte eum plecti iussit. Iosephus, caelesti epulo recreatus, in locum Mengo abducitur, ubi, postquam denuntiavit, se regi et veniam dare et paenitentiam consulere, prima persecutionis victima, a carnifice, capite abscisso, in ignem conicitur, die XV mensis novembris anno MDCCCLXXXV,

Ioa. Maria Muzéi (Iamari),

aetatis suae sexto et vicesimo. — Ioannes Maria Muzéi (Iamari), in pago Minziro natus, tantam prae se ferebat gravitatem ut cognomine Muzéi, idest senis, honestatus sit ; prudentia quoque, caritate, suavitate animi, largitate in pauperes, aegrorum amore insignis, pecuniam operamque suam in captivos redimendos contulit, quos christiana fide imbuebat. Is fertur uno die universam catechesim didicisse ; baptismo autem ablutus est calendis novembribus anno MDCCCLXXXV et sacro chrismate perlinitus insequenti anno, die III mensis iunii. Postquam Iosephus Mkasa, amicissimus suus, immolatus est, cum se a rege interemptum iri intellexisset, occultare se noluit, nedum fugam caperet ; immo etiam, comitante quodam Kulugi, regi in conspectum se dedit, a quo, causa quadam

interposita, primum administrum adire iussus est. Fecit, etsi insidias suspicabatur, quod religionis causa pavere atque extimescere a se alienum putaret. Primus vero regis administer eum in stagnum, quod in praedio suo situm erat, proici iussit die XXVII mensis ianuarii anno MDCCCXXXVII. — Dionysius Sebuggwao, in pago Bunono natus, puer regius, die XVII mensis novembris anno MDCCCLXXXV baptismum accepit morumque integritate floruit. Quem cum rex Muanga rogasset num duos aulicos christianae fidei rudimenta doceret, affirmantem, lanceae ictu confodit, eiusque caput abscindi iussit. Ita Dionysius die XXVI mensis maii anno MDCCCLXXXVI, aetatis suae sexto decimo, martyr occubuit. — Quisquis horum omnium Acta martyrum perlegerit, mirabitur profecto qua sapientia, quam tranquilla animi constantia et quo fidei spiritu ii, cum regis, tum primi administri et carnificum percontationibus responderint, in iisque divinum Christi promissum « *dabitur enim vobis in illa hora quid loquamini* » plane servatum animadvertet. Constat etiam gloriosum Venerabilium Dei Famulorum martyrium signa esse consecuta. Etenim non modo persecutores omnes tam misero mortis genere interierunt, iustissimas ab iis poenas, quae culpae mirandum in modum responderent, Deum repetere voluisse, sed etiam, illico post eorundem duorum et viginti nigritarum supplicium, adeo animorum ardor ad catholicam fidem amplectendam auctus est, ut sit effuso martyrum sanguini tribuendum, testibus indigenis ipsis, quod, voluntatibus commutatis, latius in dies religio propagata sit atque adhuc propagetur. Et sane, post quattuor et tringinta ab iis eventibus annos, plura centena millia catechumenorum et baptizatorum in ea regione numerantur. Hisce vero de causis factum est, ut de viginti duorum nigritarum martyrio canonicae inquisitiones instituerentur : quibus rite peractis, fel. rec. decessor Noster Pius Pp. X, die XIV mensis augusti anno MCMXII, decretum signavit de introducenda Causa beatificationis seu declarationis martyrii venerabilium Dei famulorum Caroli Lwanga, Matthiae Murumba et Sociorum vulgo « de Uganda ». Postquam vero facultatem Nosmetipsi fecimus, die XIX mensis decembris anno MCMXVIII, ex qua de martyrio et causa martyrii, itemque de signis seu miraculis, disceptari liceret, quamvis nondum elapsi essent quinquaginta anni a Venerabilium Servorum Dei nece, denique, cum in Congregatione Generali, coram Nobis habita, omnes qui convenerant, cum Reverendissimi Cardinales S. Rituum Congregationi praepositi, tum Patres Consultores, sententiam quisque suam protulissent, Nos dominica die secunda Quadragesimae, idest nono ac vicesimo mensis februarii, hoc anno, sollemniter decrevimus, constare de martyrio et causa martyrii venerabilium famulorum Dei Caroli Lwango, Matthiae Murumba et Sociorum. Illud unum supererat ut iidem VV. FF. NN. et Patres Consultores rogarentur, utrum tuto procedi posse censerent ad beatorum honores iisdem venerabilibus Dei famulis decernendos. Quod fecit Venerabilis Frater Noster Cardinalis Vincentius Vannutelli, Episcopus Ostiensis et Praenestinus, Sacri Collegii Decanus et Causae Relator, in generali conventu coram Nobis habito die tertia ac vicesima mensis martii vertentis anni ; omnesque cum Reverendissimi Cardinales tuendis Ritibus praepositi, tum qui aderant Patres Consultores tuto procedi posse responderunt. Attamen in tanti momenti re Nostram

Dyon. Sebuggwao

variis tor mentis decurrente anno 1886 in odium fidei interempti.

Extolluntur eorum mirae virtutes in vita et in morte.

Processus causae.

aperire mentem distulimus, donec impensis precibus a Patre luminum auxilium posceremus. Quod cum interea fecissemus, tandem die dominica in Albis, idest XI mensis aprilis, sacris pientissime operatis, accitis Reverendissimis Cardinalibus Antonio Vico, Episcopo Portuensi et S. Rufinae, S. Rituum Congregationi Praefecto, et Vincentio Vannutelli, Episcopo Ostiensi et Praenestino, Sacri Conlegii Decano et Causae Relatore, nec non Angelo Mariani, Fidei Promotore generali, et Alexandro Verde, S. Rituum Congregationis Secretario, sollemni decreto edeximus tuto procedi posse ad venerabilium servorum Dei Caroli Lwanga, Matthiae Murumba et Sociorum Martyrum vulgo « de Uganda » sollemnem Beatificationem. Quae cum ita sint, precibus permoti complurium Archiepiscoporum, Episcoporum et religiosorum Ordinum, necnon totius Congregationis Missionariorum Africae, auctoritate Nostra Apostolica, harum Litterarum vi, concedimus ut Venerabiles Dei Famuli Carolus Lwanga, Matthias Murumba eorumque viginti Socii, Martyres, quos supra singillatim enumeravimus, Beati in posterum appellentur, eorumque lypsana seu reliquiae, non tamen in sollemnibus supplicationibus deferendae publicae venerationi proponantur, atque imagines radiis decorentur. Praeterea, eadem apostolica Nostra auctoritate, concedimus, ut de illis recitetur Officium et Missa singulis annis de Communi Plurimorum Martyrum cum Orationibus propriis per Nos approbatis, secundum rubricas Breviarii et Missalis Romani. Hanc vero Officii recitationem et Missae celebrationem fieri dumtaxat concedimus in omnibus et singulis domibus Missionariorum Africae, qui vulgo *Patres Albi* nuncupantur, et in omnibus Praefecturis et Vicariatibus Apostolicis eidem Congregationi commissis vel in posterum committendis, ab omnibus Christifidelibus, qui Horas canonicas recitare teneantur, et, quod ad Missam attinet, ab omnibus sacerdotibus cum saecularibus tum regularibus ad templa, in quibus festum agitur, confluentibus. Denique concedimus ut Sollemnia Beatificationis eorundem Venerabilium Dei Famulorum in domibus et Praefecturis et Vicariatibus supra dictis, die per Ordinarios praefiniendo, peragi queant, intra annum postquam eadem sollemnia in Basilica Vaticana celebrata erunt. Non obstantibus Constitutionibus et Ordinationibus Apostolicis, ac decretis de non cultu editis ceterisque contrariis quibuslibet. Volumus autem ut harum Litterarum exemplis etiam impressis, dummodo manu Secretarii S. Rituum Congregationis subscripta sint et sigillo Praefecti munita, eadem prorsus in disceptationibus etiam iudicialibus fides habeatur, quae Nostrae voluntatis significationi, hisce Litteris ostensis, haberetur.

Dies (6 iun. 1920). Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo Piscatoris, die VI mensis iunii anno MCMXX, Pontificatus Nostri sexto.

P. Card. GASPARRI, *a Secretis Status.*

75. — SS. D. N. BENEDICTUS Pp. XV

EPISTOLA 30 OCT. 1919

Ad R. D. Aloisium Lamerand, quem consociationis apostolicae praepositum generalem electum esse gaudet

(A. A. S., 2 ian. 1920, 12, 12.)

Dilecte fili, salutem et apostolicam benedictionem. — *Te nuper* Consociationis Apostolicae praepositum generalem esse renuntiatum, quod Nos perofficiosis litteris fecisti certiores, gratum Nobis est, probe consciis quam tu paratus rebusque omnibus instructus accedas ad istam regendam societatem, quam quidem Nos, aeque ac decessores Nostri, valde cordi habemus. Etenim si unquam optandum fuit homines sacri ordinis — scilicet ut de mundano pulvere quam minime sordescerent — seorsim se a saeculi consuetudine tenere, communiterque inter se vitam agere ac mutuis consiliis, exemplis, hortamentis adiuvare, ad quod ipsum vestra spectat consociatio, id sane curandum est maxime hoc tempore, cum sic vulgo vivitur, ut et summa sit aeternorum bonorum oblivio et fluxarum rerum infinita cupiditas. Egregie opportunum igitur patet clericis adversus multiplicia et gravia mundi pericula in ista consociatione perfugium ; quam Nos vehementer cupimus longe lateque, te praeside, propagari. Nec vero est dubium quin, pro tua sollertia diligentiaque, Nobis quidem satis explorata, si hac in re utilissime elaboraturus. Itaque divinae gratiae auxilia tibi affluant precamur ; quorum auspex itemque paternae benevolentiae Nostrae testis apostolica sit benedictio, quam tibi, dilecte fili, et universis tuis sodalibus amantissime impertimus.

Datum Romae apud sanctum Petrum, die xxx mensis octobris MCMXIX, Pontificatus Nostri anno sexto.

BENEDICTUS Pp. XV.

---

76. — SS. D. N. BENEDICTUS Pp. XV

EPISTOLA 10 NOV. 1919

Ad R. P. Octavium Marchetti, S. I., de schola theologiae ascetico-mysticae in gregoriana Universitate

(A. A. S., 2 febr. 1920, 12, 29.)

Diletto figlio, salute ed apostolica benedizione. — *Con viva soddisfazione* vedemmo nel passato anno sorgere in cotesta illustre Università, insieme all'opportunissima iniziativa di un Istituto di cultura filosofica e religiosa per il laicato, anche quella non meno opportuna, e del pari necessaria, di una cattedra di teologia ascetico-mistica, mirante a procurare una più profonda formazione religiosa del clero, mercè lo studio scientifico e pratico delle principali questioni concernenti la per-

fezione cristiana. Il Nostro cuore si aprì allora alle più liete speranze, facilmente presagendo quali eletti frutti di pietà e di zelo avrebbe recato un insegnamento, che le anime più eminenti per santità e per dottrina ritengono risponda alla realtà di un sentito bisogno. Suole infatti accadere che, non esistendo la trattazione di tal genere di studi negli ordinari corsi di teologia dommatica e morale, il giovane clero, mentre si nutre di svariate sacre discipline, rimanga poi digiuno dei veri principi della vita spirituale, il cui sano e arduo discernimento gli è indispensabile per la propria perfezione e per il successo di quel sacro ministero cui è chiamato da Dio. A colmare tale lacuna è sorta, per buona ventura, questa scuola; la quale, non solo tende a preparare dotti direttori di spirito, capaci di guidare le anime per le varie e mirabili ascensioni della santità, ma è destinata nel tempo stesso a correggere quell'ascetismo vago e sentimentale e quell'erroneo misticismo che, o inventati liberamente dall'arbitrio individuale, o attinti a fonti sospette, non mancano purtroppo anche oggi di serpeggiare nel popolo, con grave pericolo delle anime. Ed ora che Ci è dato di constatare il felice esito del primo anno scolastico, come voi, diletto figlio, Ci avete poc'anzi informato con la vostra relazione, Noi ne abbiamo motivo a confermarci nella speranza che questa istituzione sarà feconda di messe copiosa, consolante e per molti spiriti inattesa. Ce ne dà affidamento non solo l'esperto magistero dell'egregio insegnante, posto saggiamente sotto l'auspice e sicura guida dell'Aquinate, il quale, come nelle altre sacre discipline, così anche in questa apparisce grande Dottore e gran Santo; ma anche il volenteroso impegno di quegli uditori che già si ascrissero al corso, e degli altri che, solleciti di meglio corrispondere alla divina chiamata, si terranno felici di esservi assidui per l'avvenire. Al qual proposito, Ci è parso assai lodevole il vostro divisamento di tenere d'ora innanzi, non una, ma due, lezioni settimanali, con trattazione di materie diverse, per dare agio a chi non possa, in uno dei due giorni, di intervenire egualmente alla scuola e di avere ogni settimana un insegnamento continuato. Degno poi di particolare encomio Ci è sembrato anche il proposito di aprire nell'Università Gregoriana, a lato della scuola, una biblioteca ascetico-mistica, per la consultazione delle principali opere a vantaggio degli studiosi. A nessuno sfuggirà l'alta finalità e la singolarissima importanza di queste ben concepite intraprese, le quali, tendendo ad integrare l'istruzione del clero, gli faciliteranno insieme l'obbiettivo della sua sacra missione, vale a dire la santificazione di se stesso e del prossimo. Ci allieta quindi il pensiero che al suddetto corso non solo saranno attratti cotesti alunni di teologia, ma ancora, ed in gran numero, i sacerdoti si secolari che regolari di quest'alma città, e coloro specialmente a cui compete per ufficio di attendere alla direzione delle anime e che non vorranno esporsi al rischio di lavorare, se non con niun frutto, certo con minore utilità. Così cotesto insigne Ateneo, alle tante benemerenze già acquistate nel campo della scienza, aggiunge ora anche questa, di dar lume ai direttori di spirito; i quali poi, alla loro volta, nei seminari, nei chiostri e tra il popolo cristiano saranno fari di luce, contribuendo alla pratica di quella vera pietà che, nella grazia e nell'imitazione di Cristo, solleva le anime fino ai fastigi di virtù che sono proprii della santa Chiesa cattolica.

Come auspicio dei celesti favori e come pegno insieme della paterna Nostra benevolenza impartiamo di cuore a voi, diletto figlio, a quanti vi prestano aiuto ed a singoli vostri uditori l'apostolica benedizione.

Dal Vaticano, 10 novembre 1919.

BENEDICTUS Pp. XV.

---

77. — SS. D. N. BENEDICTUS Pp. XV

EPISTOLA 18 DEC. 1919

Ad Antonium S. R. E. Card. Mendes Bello, patr. Ulyssiponen. ceterosque archiep. et ep. Lusitaniae : de suadenda subiectione et obedientia civili potestati constitutae

(A. A. S., 2 febr. 1920, 12, 32.)

Dilecte fili Noster et venerabiles fratres, salutem et apostolicam benedictionem. — *Celeberrima* evenisse sollemnia, quae recens in honorem beati Alvares Ulyssipone acta sunt eisdemque complures vestrum interfuisse, equidem didicimus perlibenter. Ita enim, praeclaram nacti occasionem, non modo consilia de statu rerum inter vos contulistis, ut in iis, quae ad religionem civitatemque pertinent, communem agendi normam fidelibus vestris indicaretis, sed etiam sententiam Nostram in hac causa gravissima ab Apostolico Nuntio cognovistis. Verumtamen qua sumus erga nobilissimam Lusitanorum gentem propensa voluntate, vosmetipsos, venerabiles fratres, paterne alloqui volumus. In primisque spem bonam fovemus, fore ut omnes, vel clerici vel laici, quorum quidem sincerum patriae studium est exploratissimum, in pace concordiaque civium redintegranda cedant nemini. Etenim, quoniam Ecclesia neque factionibus obnoxia esse, uti patet, neque politicis partibus servire debet, idcirco ipsius est fideles hortari ut iis pareant qui praesunt, qualiscumque demum sit civitatis constitutio. Ab his enim pendet commune bonum, quod est sane, secundum Deum, suprema lex civitatis, ut egregie docuit decessor Noster fel. rec. Leo XIII in Litteris Encyclicis *Au milieu des sollicitudes*, die XVI februarii MDCCCXCII datis. Qui praeterea, ad Cardinales Galliae die III maii eiusdem anni scribens, hoc edixit, christiani hominis esse ei se fideliter subicere potestati quae reipsa dominetur. Sequentes igitur doctrinam et consuetudinem Ecclesiae, quae semper cum rebus publicis cuiusvis formae amicitiae coniunctionem habere consuevit, quaeque nuper cum Lusitana Republica rationes mutuas restituit, isti quoque catholici homines civili potestati, uti nunc constituta est, velint bona cum fide obtemperare et civilia munia, quae sibi delata sint, in commune religionis civitatisque emolumentum non inviti suscipere. Haec vero hortamenta eo magis Nos facimus quod, ex iis quae sunt Nobis declarata, confidimus Lusitanos magistratus servaturos esse Ecclesiae plenam libertatem usumque sacrorum iurium, ut ea istic divinum munus utilissime persequatur. Vestrumque erit, venerabiles fratres, cum clero vestro fidelibus saepius

suadere ut, Ecclesiam matrem rationibus factionibusque potiorem habentes, unitis viribus ad eius tutanda iura omnino contendant. Ita enim ad incrementum prosperitatemque ipsius Lusitanae patriae valde conferent, ut quod ea gloriosissimum munus a divina Providentia accepit, idem, Fidem praesertim civilemque cultum per coloniarum immensitates propagando, feliciter exsequi perseveret. Atque auspicem caelestium donorum praecipuaeque benevolentiae Nostrae testem, vobis, dilecte fili Noster et venerabiles fratres, universoque clero vestro ac populo apostolicam benedictionem amantissime elargimur.

Datum Romae apud sanctum Petrum, die XVIII decembris MCMXIX, Pontificatus Nostri anno sexto.

BENEDICTUS Pp. XV.

---

78. — SS. D. N. BENEDICTUS Pp. XV

EPISTOLA 9 IAN. 1920

Ad perillustrem D. Herbertum Hoover : de opera ab eo inita ad reficiendos pueros in regionibus Europae bello vexatis gratulatur

(A. A. S., 2 febr. 1920, 12, 35.)

Cher Monsieur,

Par l'intermédiaire de Notre cher fils, Monsieur le Cardinal Archevêque de Baltimore, Nous avons reçu de nouvelles informations sur l'œuvre vraiment admirable et providentielle que vous continuez à développer pour subvenir aux graves et multiples nécessités, dont souffre l'Europe, au point de vue de l'alimentation. De tels bienfaits, qui vous assurent, sans aucun doute, un très haut rang dans l'histoire de la charité chrétienne et, pour ainsi dire, un titre unique à la reconnaissance des peuples, remplissent Notre âme d'une profonde satisfaction et de la plus vive consolation, à la pensée du grand bien qui en découle pour la multitude des malheureux dans cette Europe désolée.

Nous avons appris, en particulier, que vous prodiguez actuellement votre sollicitude la plus empressée et la plus délicate, en faveur des pauvres petits enfants. Nous avons encore présent à l'esprit, et très vivant, le souvenir de tout ce que vous avez fait pour venir au secours des malheureux petits enfants Belges, à un moment où, par manque d'une nourriture apte à soutenir leur frêle existence, ils étaient sur le point de périr. C'est de tout cœur que Nous avions, alors, fait entendre Notre voix pour encourager votre généreuse initiative : et, actuellement, Nous ne voulons pas faire autrement, d'autant plus que ce n'est plus seulement la vie des petits enfants d'une seule nation qui est en péril, mais, selon ce qui Nous a été rapporté, celle de plus de *trois millions* de petits enfants, appartenant à divers Etats d'Europe.

Ainsi donc, pressés par la charité de Jésus-Christ et participant à la prédilection qu'Il avait pour les petits enfants, Nous recommandons de

la manière la plus pressante l'œuvre, que vous développez dans ce but, à la générosité de tous les citoyens d'Amérique, sans distinction de foi ou de parti, bien assurés qu'eux-mêmes, dont le cœur reste toujours ouvert à toute noble initiative, répondront avec enthousiasme à cet appel ; d'autant plus qu'ils seront heureux de voir que votre œuvre, étrangère à tout ressentiment et à tout particularisme, a pour but de secourir tous les malheureux, et de préférence les petits enfants innocents de ceux qui furent les ennemis d'hier et qui, actuellement, sont en proie à de plus grandes souffrances.

Nous-mêmes, comme vous le savez, Nous avons été poussés par ces mêmes sentiments élevés, lorsque Nous Nous sommes adressés à tous les Évêques du monde entier pour exciter la charité des fidèles à secourir, le jour des Sts Innocents, les petits enfants de l'Europe Centrale, lorsqu'il Nous a été agréable également de recommander l'œuvre *Save the Children Fund* de Londres, qui s'est faite la promotrice d'une initiative analogue. Nous ne doutons pas que la multiplicité de ces efforts n'atteignent, Dieu aidant, les résultats les plus bienfaisants. Nous pensons, par ailleurs, que le but serait plus sûrement atteint si ces diverses énergies se coordonnaient entre elles, dans une sage entente.

Souhaitant de tout cœur le plus grand succès à votre généreuse activité, nous prions Dieu instamment de vous accorder ses plus précieuses récompenses.

Du Vatican, le 9 janvier 1920.

BENEDICTUS Pp. XV.

---

79. — SS. D. N. BENEDICTUS Pp. XV

EPISTOLA 4 FEBR. 1920

Ad R. P. D. Norbertum Schachinger, canon. reg. Praemonstratensium abbatem generalem, ob saecularia ordinis sollemnia

(A. A. S., 1 mart. 1920, 12, 60.)

Dilecte fili, salutem et apostolicam benedictionem. — *Istum, cui praesides,* illustrem Ordinem, octavo iam exeunte saeculo ex quo est conditus equidem gaudemus, tanta vel longinquitate vel varietate temporum adeo non consenuisse ut novam viriditatem quandam habere videatur.

Sane cognitum est ante illam non reformationem sed corruptionem rei religiosae, per novatores invectam, Norberti patris institutum quam floreret usque quaque, et quantas ex ea calamitate plagas acceperit : mirum vero ut, veluti ab interitu resurgens, coeperit, quae fecisset detrimenta sarcire, ac sensim per ea ipsa loca rursus propagari, ubi iam oppressum erat et exstinctum. Itaque videmus perlibenter Praemonstratenses sodales, pro his tam iniquis temporibus haud ita paucos, in omni genere studiose laborare, quod ad divinae gloriae incrementum salutemque pertineat. Hoc autem Nobis praecipue gratum est, quod spiritum ipsum

agnoscimus in vobis a sanctissimo auctore vestro et legifero patre traditum, spiritum dicimus in quo eminet et actuosa caritas erga Sacramentum augustum, et filiorum pietas erga Immaculatam Dei Matrem, et plenum amoris obsequium in hanc Apostolicam Sedem. Iamvero, ad exacuendam in animis vestris optimi cuiusque studii alacritatem, multum profutura arbitramur ista quae paratis saecularia solemnia ob memoriam originum rerumque vestrarum.

Quae commemoratio, quo vel fructuosior exsistat atque etiam, Pontificiae auctoritatis intercessu, solemnior, damus ut, ubicumque apud vos ea celebrabitur, quisquis vestra templa vel sacella inviserit et sacris ob eam causam peractis interfuerit, plenariam peccatorum suorum veniam, usitatis condicionibus, semel lucretur. Divinorumque auspicem munerum ac benevolentiae Nostrae paternae testem habe, dilecte fili, apostolicam benedictionem, quam tibi et omnibus qui de Praemonstratensi familia sunt, amantissime impertimus.

Datum Romae apud sanctum Petrum, die IV mensis februarii MCMXX, Pontificatus Nostri anno sexto.

BENEDICTUS Pp. XV.

---

80. — SS. D. N. BENEDICTUS Pp. XV

EPISTOLA 11 MART. 1920

Ad R. P. D. Alois. Mar. Marelli, episc. Bergomen.: de praescriptionibus Sedis Apostolicae in re sociali non negligendis, immo religiosissime sequendis

(A. A. S., 1 apr. 1920, 12, 109.)

Venerabilis frater, salutem et apostolicam benedictionem. — *Soliti Nos* quidem Bergomates nostros, utpote qui christianis moribus institutisque in exemplum florerent, libentissime respicere, admodum aegre non bonos rumores excepimus de quibusdam popularibus motibus qui nuper istic exstitissent. Profecto non est mirum, si *inimicus homo*, cum iam pridem de ista dominici agri ubertate tabesceret, sedulusque aucuparetur nocendi opportunitatem, hac miserrimorum temporum occasione usus sit, ut in laeta foecundaque segete *zizania superseminaret*. At vero mala semina, quae, si semel radices egerint, possunt ipsas fruges opprimere, omnino, quantum est in Nobis, prohibere debemus ne succrescant; Nobis enim totius agri mystici curam Dominus demandavit. Itaque his te litteris appellamus, venerabilis frater, non quod de tua diligentia dubitemus, cuius in hac ipsa causa documentum dedisti, sed quia opportunum ducimus dilectos filios, te interprete, hortari, ut in officio permaneant: id quod alacriore etiam voluntate facturos confidimus, cum tuae viderint Nostram suffragari auctoritatem.

Principio sciant omnes, cupimus, vehementer Nobis probari quod, cum, iam quiescentibus armis, ad intermissa opera vulgo reditus fieret, tu, venerabilis frater, novis tenuiorum necessitatibus occurrens, dioece-

sano Consilio adhibito, proprium Officium institueris opificum rationibus, pro eorum varietate, provehendis. Optimum enimvero instituti genus valdeque frugiferum, si quidem recte, id est religione magistra, gubernetur; secus quantam perturbationem civitati possit afferre, satis superque apparet. Ergo qui rei praesunt eiusmodi, quae cum communi salute arcte cohaeret, ante omnia necesse est christianae sapientiae de re sociali doctrinas, memorandis encyclicis *Rerum Novarum* aliisque Apostolicae Sedis litteris traditas, ob oculos semper habeant, easque religiosissime sequantur. Illa praesertim meminerint: in hoc vitae exiguo cursu miseriisque omnis generis obnoxio, nemini licere esse beato; beatitatem veram absolutamque et eam sempiternam, tamquam aetatis bene actae praemium, nobis esse in caelis propositam; illuc nos, quidquid agamus, spectare oportere; ob eam ipsam causam non tam diligentes esse debere in nostris iuribus quam in servandis officiis; sed tamen in hac quoque mortali vita fas esse nostram, quod possimus, emendare fortunam, ad commune bonum nullam rem plus valere quam concordiam conspirationemque omnium ordinum; huius vero conciliatricem maximam esse christianam caritatem. Videant igitur quam male opificum utilitati consulerent qui, se professi meliorem eis vitae condicionem paraturos, unice se ad haec fluxa et caduca potiunda adiutores praeberent, eorumque animos non solum, officiorum christianorum admonitu, moderari negligerent, sed infestiores etiam facerent locupletibus, idque ea vi et acerbitate verborum, qua concitare multitudines ad civilis societatis eversionem alieni a nobis homines consuevissent. Ad hoc tantum periculum avertendum erit, venerabilis frater, vigilantiae tuae, quotquot operariorum utilitatibus proprie student, eos, ut instituti, commonefacere, ut, procul ab intemperantia linguae *socialistis* usitata, omnem operam suam, tum in agenda, tum in propaganda defensione huius causae, penitus perfundant christiano spiritu; qui si desit, nimium quantum obesse possunt, certe prodesse non possunt. Tibi autem omnes dicto audientes iam fore, sperare Nobis libet; quod si quis renuerit, eum a suscepto munere sine dubitatione removebis.

Sed enim ad hanc, quae proposita est, christianam elevationem, ut dicitur, humiliorum plus conferant oportet, qui plus habent, divino munere beneficioque, facultatis. Ita quotquot loco vel ingenii cultura ceteros antecedunt, ne recusent consilio, auctoritate, voce operariis adesse, varia praesertim quae sunt providenter instituta fovendo. Qui autem opibus abundant, nolint suas cum proletariis rationes ad summum ius exigere, sed aequitatis potius norma metiri. Quin vehementer iis auctores sumus, ut in hoc se gerant vel indulgentius, largeque et liberaliter, quamplurimum potuerint, de suo concedant atque remittant. Commode in ipsos cadit illud Apostoli ad Timotheum: *divitibus huius saeculi praecipe... facile tribuere, communicare* [1]. Quo quidem pacto tenuium animos, quos aviditatis opinio a se abalienavit, sensim sibi reconciliabunt. — Ceterum qui inferioris loci fortunaeque sunt, hoc probe intelligant, varietatem ordinum in civili societate a natura proficisci atque a Dei voluntate denique esse repetendam: *quoniam pusillum et magnum*

[1] I *Tim.*, VI, 17-18.

ipse fecit [1] ; et quidem ad commoda et singulorum et communitatis aptissime. Iidem sibi persuadeant, quantumvis sua industria, opitulantibus bonis, ad meliora profecerint, semper sibi reliquam, ut ceteris hominibus, non exiguam dolorum materiam fore. Quapropter, si sapient, nec ad altiora quam queant attingere, frustra enitentur, et quae mala defugere non possint, ea quiete et constanter perferent in spem bonorum immortalium.

Itaque Bergomates, pro singulari eorum in Apostolicam hanc Sedem pietate et observantia, rogamus obsecramusque, ne se decipi patiantur horum fallaciis, qui mirifica quaedam pollicendo, ipsos nituntur ab avita fide divellere, ut ad miscenda turbandaque violenter omnia deinceps impellant. Non vim inferendo nec ordinem perturbando iustitiae veritatisque causa defenditur : illa autem eiusmodi arma sunt, quibus qui utantur, ipsi se ante omnes graviter vulnerent.

Iam vero contra istos tam perniciosos fidei catholicae civilisque societatis hostes, sacerdotum est maximeque parochorum, coniunctissimis inter se animis tibique, venerabilis frater, perstudiose obsequentibus, fortiter contendere. Nemo ex iis iam putet rem hic agi a sacri ordinis ministerio alienam, propterea quod in genere agatur oeconomico, quando hoc ipso in genere sempiterna animarum salus periclitatur. Quare in suis officiis hoc numerent, volumus, quantum studii, vigilantiae, laboris possint, tantum ad socialem disciplinam actionemque conferre, atque eos qui hac in re ad nostrorum utilitatem recte versentur, omni ope fovere. Simul vero, quos habent suae curae concreditos, diligenter cum christiana vivendi praecepta doceant, tum de *socialistarum* insidiis erudiant, tum etiam ad rei famuliaris incrementa promoveant, illud tamen semper admonentes, quod impense orat Ecclesia : *sic transeamus per bona temporalia ut non amittamus aeterna*.

Interea Nos divinae benignitatis vobis omnibus precari munera non cessabimus : quorum auspicem peculiarisque benevolentiae Nostrae testem, apostolicam benedictionem tibi, venerabilis frater, et clero populoque tuo amantissime impertimus.

Datum Romae apud sanctum Petrum, die XI mensis martii MCMXX, Pontificatus Nostri anno sexto.

BENEDICTUS Pp. XV.

---

[1] *Sap.*, VI, 8.

81. — SS. D. N. BENEDICTUS Pp. XV

EPISTOLA 9 APR. 1920

Ad R. P. Silvium a S. Bernardo, sodalium Passionistarum Praepositum generalem, altero exeunte saeculo a sodalitate condita

(A. A. S., 1 maii 1920, 12, 155.)

Dilecte fili, salutem et apostolicam benedictionem. — *Optimo sane consilio*, datis ad universos sodales tuos litteris, sacras tu supplicationes indixisti ob memoriam iterum saecularem sodalitatis conditae solemni ritu celebrandam ; nimirum ut et beneficia recolentes, a Deo in vos usque adhuc profecta, debitas ei grates persolveretis, et maiorum vestrorum laudes sancteque gesta recordantes, ad eorum imitationem, tamquam renovatis animis, niteremini. Etenim divinae bonitatis praeclara exstiterunt erga istum Ordinem, maxime sub initium, documenta, cum Dominus Iesus, non semel Castellatii cellulam invisens, ubi parens et legifer vester sese abdiderat, mentem animumque eius singulari sui cognitione et amore ad mysterium Crucis praedicandum conformavit, cumque beatissima Iesu Mater, cui quidem nihil tam est cordi, quam Filium suum pro nobis Crucem passum a nobis diligi, Paulo, ad vestram similitudinem atrata, humanissime se conspiciendam dedit, aperte ostendens ipsum eiusque alumnos in peculiarium clientum loco se habere. Hoc auspice et hac patrona, sodalitas, mirum non est, si brevi, maturitatem suam adepta, eorum coepit sodalium copia florere qui bonum Christi odorem longe lateque diffunderent. Luce clarior est in omni virtutum genere praestantia vestri conditoris : cui verissime dixeris Pauli nomen adhaesisse, cum is in Iesu Crucifixo vel adamando vel praedicando illi Gentium Apostolo vix aut omnino non cessisse videatur. Praeterea qui Passionis institutum primi professi sunt, non ii se sanctissimo magistro indignos praestiterunt, quin imo complures ex iis, tum innocentissimae vitae exemplo tum apostolatus ardore, innumerabiles Christo animas lucratos accepimus. Eminet in hoc numero venerabilis ille Vincentius Maria Strambi, quem ipse vestrae disciplinae auctor tanti fecit, ut eum potissimum voluerit sibi adesse morienti, quique primariis in Sodalitate muneribus sancte perfunctus, sacras postea infulas magnis virtutibus illustravit. Quae sanctimoniae laus cum deinceps in sodalibus a Passione profecto non desiderata sit, nemo ignorat quam insignis ea et splendida fuerit, ut alios omittamus, in venerabili Dominico a Matre Dei, cuius praesertim studio constantiaque mirabili factum est, ut oriretur is, qui feliciter perseverat, motus Anglorum ad Ecclesiae matris male desertae sinum redeuntium. Recentior autem ac paene huius temporis est vester ille christianae perfectionis flosculus, qui mox in albo sanctorum adscribendus est, Gabriel a Virgine Perdolente, ex cuius incremento honoris propria quaedam causa nascitur Ordini vestro gloriandi. Hunc enim scimus ad fastigium sanctitatis non alia via, quam regularis disciplinae observantia pervenisse, ut appareat absolutissimam virtutum scholam in isto, quo utimini, vitae instituto vobis patere. — Iam id ipsum est argumento vigere

etiamnum apud vos *spiritum bonum* a legifero patre vobis traditum : quod Nos equidem valde gratulamur. Sed hanc pulcherrimam haereditatem ut hodie integram conservetis, quanta vobis vigilantia quantaque contentione animi opus est. Inimicissima, siqua unquam, humilitati poenitentiaeque christianae, in quibus praecipue vestra vivendi ratio consistit, haec sunt tempora ; superbia enim vitae et inexplebilis voluptatum sitis usque quaque dominatur adeo ut, tamquam corrupto eo, qui circumfusus est aër, difficile sit vel religiosis cordibus nihil de huius pestilentiae contagione concipere. Accessit postremo ad mores amplius labefactandos immane bellum, cuius necessitas non paucos e sacris claustris extraxit in aciem, periculisque omne genus eorum virtutem obiecit. — Vos igitur, de communi non minus quam de vestra salute solliciti, omnem dabitis operam, ut ad amorem Crucis Christi et ipsi magis magisque renovemini, et alios etiam, voce exemploque vitae, quam plurimos possitis, excitetis. Ad utramque rem autem plurimum profutura arbitramur ista, quae apparatis, solemnia : quorum Nos de sanctae Ecclesiae thesauro, Nobis divinitus commisso, fructum sumus et dignitatem libentissime aucturi. Itaque pro Apostolica potestate damus, ut, ubicumque apud vos, vertente anno, ob huius fauste facti commemorationem, publica aliqua supplicatio fiat, quisquis vestras vestrarumque monialium sacras aedes inviserit, *plenariam* peccatorum suorum veniam, usitatis condicionibus, a Deo impetret. Item domorum vestrarum praepositis facultatem facimus, cuilibet sacrorum antitisti vel sacerdoti delegandam si velint, Papalis benedictionis ea ipsa die populo tribuendae. Divinorum vero auspicem munerum, quae Nos ex animo vobis precamur uberrima, eandemque paternae Nostrae benevolentiae testem, tibi, dilecte fili, omnibusque sodalibus et monialibus a Passione apostolicam benedictionem amantissime impertimus.

Datum Romae apud sanctum Petrum, die XI mensis aprilis MCMXX. Pontificatus Nostri anno sexto.

BENEDICTUS Pp. XV.

82. — SS. D. N. BENEDICTUS Pp. XV

EPISTOLA 14 IUN. 1920

Ad Petrum S. R. E. Presb. Card. La Fontaine, patr. Venetiarum, et Bartholomaeum S. R. E. Presb. Card. Bacilieri, episc. Veronen., Antonium, archiep. Utinen., ceterosque ep. Venetae regionis : de principiis christianis in re sociali adhibendis

(A. A. S., 1 iul. 1920, 12, 290.)

Dilecti filii Nostri ac venerabiles fratres, salutem et apostolicam benedictionem. — *Intelliximus* ex iis litteris, quas dudum communiter ad Nos dedistis, magna vos urgeri sollicitudine ob eos populares motus, quibus istius regionis tranquillitas in praesens conturbatur ; non solum quia perdifficiles sunt atque arduae quaestiones de quibus agitur, sed etiam

quia ipsa Fides in discrimen adducitur. Istam Nos curam vestram ex animo easdemque ob causas participamus; eo magis quod Nostrarum partium est maxime et christianam animorum reconciliationem revocare et sempiternae populorum saluti prospicere. Primum omnium, recte vos propria quaedam in operariorum utilitatem instituistis officia, quae quidem, principiis christianae sapientiae adhibitis, quasvis inter eos qui vel rem conferunt vel operam contentiones dirimerent. Et certe, uti ad Bergomensem Episcopum haud ita pridem scripsimus, magno usui esse possunt haec officia, dummodo et catholicis principiis nitantur, et in iis quae ad religionem, mores doctrinamque pertinent, potestati Ecclesiae oboedienter subsint.

Namque ad sanationem malorum quae in huiusmodi causis exsistunt, Ecclesia tantum certam habet medicinae efficacitatem, congruenter aeternis iustitiae legibus, quam hodie humanum genus magna voce undique efflagitare audimus. Atque hae sunt omnino servandae leges, intra tamen proprios ipsarum fines ut iustae stabilesque permaneant. Quare cum lucupletes hortamur ut largitati studeant et aequitatem potius sequantur quam ius, tum proletarios sedulo commonemus, caveant ne, si quid immoderatius expostulare contendant, sua ipsorum Fides periclitetur. Haec enim insidiosa est adversariorum ratio ut, etiam ab Ecclesia, immodica exigere suadeant; quae ubi multitudo non adepta sit, ipsam ad defectionem concitent. Itaque ab omni agendi intemperantia abstinendum est; quae quidem semper adest cum vel vis adhibetur atque odia inter civium ordines foventur, vel quae sunt in ipsa hominum fraternitate et aequalitate plurimae natura dissimilitudines negliguntur, vel demum in hac fluxarum rerum adeptione omnis humanae vitae finis collocatur. Norunt quidem pauperes et egentes quam peculiari studio Nos eos prosequamur, utpote similitudini Iesu Domini propiores. Sed tamen veremur ne aliquando, dum petunt quod sibi debetur, usque eo perveniant ut, officiis posthabitis, invadant in aliena iura, quae sancta, non aliter ac sua propria, prorsus habenda esse Religio iubet. Docent quidem adversarii alienum ius laedere, iis valde probantibus qui hominis beatitatem in hac mortali vita omnem ponunt; atqui violatum ius in aeternum reclamat.

Quapropter sint dicto Ecclesiae audientes proletarii, quamvis minus ea dare quam adversarii videatur; non enim immodica et fallacia, sed quae iusta sunt ac diuturna promittit: ac meminerint eam, quamquam omnium matrem, ipsos, uti diximus, praecipuo quodam studio complecti; divitesque, si quando defendat, non quia divites, sed quia iniuste vexatos defendere. Item locupletes Ecclesiae obsequantur, materno ipsius amore et aequabilitate confisi.

Vos vero, dilecti filii Nostri et venerabiles fratres, impensam date operam ut pacifice populus suum assequi contendat: cumque in hanc rem catholicae praesertim consociationes conducant, vestrum erit curare modis omnibus quo ipsae cotidie magis ubique vigeant ac floreant. In his lecti de populo homines praecipue adlaborent; iuniores actuosam virtutem afferendo, seniores prudentiam, consilium usumque rerum praestando: clerus autem nec agitationes nec multo minus seditiones participet, sed potius, optima quaeque verbis et exemplo suadens, concitatos animos opportune tranquillet. Has igitur consociationes Nos cum

operariorum tum dominorum benevolentiae magnopere commendamus; ac fore confidimus ut plurimum ipsae, Deo favente, ad commune bonum conferant, maxime si numquam ab ecclesiasticae Auctoritatis obsequio discedant nec a lege christianae caritatis. Caelestium autem munerum auspicem ac paternae benevolentiae Nostrae testem, vobis, dilecti filii Nostri et venerabiles fratres, cunctoque clero ac populo vigilantiae vestrae credito, apostolicam benedictionem peramanter impertimus.

Datum Romae apud sanctum Petrum, die XIV mensis iunii MCMXX, Pontificatus Nostri anno sexto.

BENEDICTUS Pp. XV.

---

83. — SS. D. N. BENEDICTI Pp. XV

ACTA SUMMATIM RELATA

Sermo ad quadragesimales Urbis contionatores

A. A. S., I mart. 1920, 12, 61.)

Sermo ad quadragesimales contionatores.

1. Die 16 febr. 1920, SS. D. N. Benedictus, Pp. XV, ad parochos et quadragesimales in Urbe contionatores sermonem habuit in quo, verba commentans S. Pauli, « *Opus fac evangelistae* », opportunissima ratione officia sacri contionatoris explicavit.

Sanctuario de Poupsis restituitur titulus Abbatiae nullius; rector variis honoribus augetur et iure conferendi S. Confirmationem, quibusdam condicionibus obnoxio.

2. *Titulus et privilegia concessa sanctuario B. M. V. de Poupsis* per Breve 8 apr. 1920. (A. A. S. XII, 151).

Memorata antiquitate et gloria sanctuarii quod fuit ecclesia abbatialis Ordinis S. Basilii, et ubi ministrabatur confirmatis pueris, S. Pontifex 1. sanctuario restituit titulum abbatiae *Nullius*, incolumi tamen omni iurisdictione episcoporum Hieracensium; 2. rectori pro tempore concedit titulum abbatis *Nullius* cum insignibus pontificalibus, excepto throno, baldachino et baculo, et cum iure ferendi ubique crucem pectoralem, annulum cum gemma ac pileolum violaceum; 3. eidem rectori privilegium dat conferendi confirmationem in sua ecclesia, absente vel praesente et consentiente ep. Hieracensi, dummodo tamen accedat mandatum Ordinarii confirmandorum, generale aut speciale quod mandatum ad ipsum valorem requiritur. Monetur abbas ne confirmet pueros septennio minores aut doctrina christiana haud satis imbutis, nisi quos forte Ordinarius proprius ab alterutra vel utraque condicione dispensaverit.

Compensatur renuntiatio privilegio erectionis abbatiae sui iuris et quasi promissione efficiendi ut semper inter dioecesanos Angliae episcopos unus ex Ord. S. Benedicti assumatur.

3. *Abdicatis aliis privilegiis, conventus Belmontensis O. S. B. in Anglia, in abbatiam erigitur per Bullam 21 martii 1920.* (A. A. S. XII, 265).

Archiepiscopus novae metropolitanae ecclesiae Cardiffensis, duo habebat capitula, alterum saeculare, regulare alterum, duasque cathedrales ecclesias, ob dispositionem qua S. Pontifex voluit ut monasticum capitulum in loco Belmont, et episcopalis cathedra ibidem erecta in suo statu servarentur. Praeses Cgis Anglo Benedictinae se declaravit paratum renuntiare his privilegiis si S. Sedi placeret. Simul obtinuit ut conventus in Abbatiam sui iuris erigeretur addidit S. Pontifex, « Apostolicam Sedem tot Benedictini Ordinis pro meritorum numquam obliturum, atque in tot beneficiorum

memoriam, quamtum humana permittant adiuncta libenter curaturam, ne umquam desit inter Angliae Praesules unus ex S. Benedicti alumnis qui aliquam regendam suscipiat dioecesim, eamque, ut per elapsa tempora, scientia ac virtute illustret ».

Beatorum honores decernuntur Ven. Ludovicae de Marillac.

4. *Honores Beatorum decernuntur ven.* Ludovicae de Marillac, *viduae* Le Gras, *confundatrici Cg. Puellarum a caritate*, per Breve 9 maii 1920. (A. A. S. XII, 230).

In Brevi narrantur initia mirabilis Societatis Puellarum a Caritate et virtutes una cum actione fundatricis.

Ven. Oliverio Plunket.

5. Honores Beatorum decernuntur ven. Oliverio Plunket, archiepiscopo Armacano et Hiberniae Primati, martyri per Breve 23 maii 1920. (A. A. S. XII, 235).

In Brevi memorantur praecox pietas, studia Romae facta, munus procuratoris episcoporum Hiberniae quo Beatus functus est in Urbe ante quam, motu proprio Clementis IX, archiepiscopus Armacanus et Primas Hiberniae effectus esset; pastoralis dein sollicitudo et fortitudo qua praelusit martyrio sanctus vir qui in ipso carcere, de se testabatur : « Fortem servo animum, mortis terrore carentem ».

Ven. Annae Mariae Taigi.

6. *Honores Beatorum decernuntur Ven.* Annae Mariae Taigi, *matrifamilias, e tertio Ordine SS. Trinitatis Redemptionis captivorum*, per Breve 30 maii 1920. (A. A. S. XII, 240).

In Brevi effertur quomodo Deus voluerit etiam in matrimonio, rarius tamen quam in statu virginitatis, sibi sanctas animas praeparare, et, in casu praesenti, per humilem feminam modicae condicionis pretiosissima consummatae sanctitatis exempla proponere. Beata Maria-Anna, post aliquod tempus vitae honestae sed aliquantisper vanitati deditae, omnes rigores asceticos cum officiis uxoris et matris familias mirabiliter coniunxit. Caelestibus dein signis ac divinis charismatibus ditata, simul novit de proximo et de societate civili optime mereri.

Ven. Mar. Magd. Fontaine et Sociis; Ven. Mar. Clotildae et sociis martyribus.

7. *Honores Beatorum decernuntur ven. Mariae Magdalenae Fontaine et tribus eius sociis, ex instituto Puellarum S. Vincentii a Paulo, et Mariae Clotildi Angelae a S. Francisco Borgia et decem eius sociis e Monialibus Ursulinis de Valenciennes*, per Breve 13 iun. 1920. (A. A. S. XII, 281).

In Brevi celebratur prudentia M. M. Fontaine, quae sodales iuniores ad proprias familias remeare vel ad exteras nationes confugere iussit; fortis eius et sociarum caritas, quae, in medio periculo, bona opera in levamen pauperum interrumpere voluit; impigra constantia qua iuramentum dictum aequalitatis et libertatis praestare recusarunt, earumque sancta laetitia in obeunda morte. Quam laetitiam imitatae quoque sunt virgines Ursulinae, quae, praetextu « emigrationis » capitis damnatae sunt, ac magnanimi gestu manum carnificis sunt deosculatae.

Probatur emendata editio breviarii Bracarensis.

8. *Emendata atque ad novas leges liturgicas recitandi horas canonicas editio breviario ritus Bracarensis (Braga)*, approbatur per Bullam 16 maii 1920 (A. A. S. XII, 317).

Vindicato S. Sedi iure ordinandi liturgiam, confirmato honore debito antiquis ritibus, et memorato, cum gentis laudibus, patronatu quo Lusitania fruitur in Ecclesias missionum exterarum, Pontifex laudat curam et rationem qua breviarium Bracarense resignitum est. Observes diem mensis antiquato more nuntiare « pridie idus Maias ».

[82. 83]

Triduana sollemnia inhonorem S. Hieronymi, cum capella Papali ob XV saec. ab eius obitu.

9. *Decernuntur triduana sollemnia cum capella Papali et annexis indulgentiis*, per Breve 15 sept. 1920. (A. A. S. XII, 438).

Memoratis meritis S. Hieronymi apud Ecclesiam Universalem ob labores scripturisticos suos, et opera quam etiam Romae navavit, atque opinione quae habetur de translatione eius corporis in Basilicam Liberianam, S. Pontifex decernit triduanas supplicationes ibi habendas 17, 18, 19 decembris anni 1920, atque ultima die permittit usum, pro Pontificalibus, altaris papalis Simul indulgentias largitur. Haec omnia propter XV exiens saeculum ab obitu S. Doctoris.

Facultas creandi doctores facta Instituto Orientali.

10. *Facultas fit Instituto Orientali conferendi doctorales laureas* per Breve 15 sept. 1920. (A. A. S. XII, 440).

Laetus de bonis initiis Pontificii Instituti Orientalis, ad promovendam discipulorum aemulationem et testandum meritum professorum, S. Pontifex eidem concedit ut, « in ecclesiasticis dumtaxat disciplinis quae ad Orientales christianas gentes attinent », alumnis ex utroque clero, cum latino tum orientali, post periculum voce et scriptis factum suae scientiae, doctorales laureas concedere possit.

Erectio praelaturae Nullius.

11. *Erectio praelaturae Nullius* in Brasilia, per Bullam 8 iun. 1920. (A. A. S. XII, 557).

In Brasiliensi regione, S. Pontifex a dioecesi Piatrunensi separat quattuor paroecias, in quorum finibus erigit et instituit Praelaturam Nullius « *de Bono Iesu de Curgueia de Pianhy*, suffraganeam archiepiscopi Belemensis de Parà, cui praeerit Praelatus charactere episcopali insignitus. Is proinde omnia munera obire poterit sicut episcopi in suis dioecesibus. Honores tamen et privilegia non participabit quae ex peculiari indulto vel ex iure ad solos episcopos residentiales pertinent. In dotem autem praelaturae S. Pontifex assignat quascumque donationes quae gratuito titulo ad hunc finem conferuntur.

Patriarchae Indiarum Occid. titulus ab arch. Toletano ad cappellanum gener. exercitus transfertur.

12. *Cappellanus generalis exercitus hispanici honorifico titulo Patriarchae Indiarum Occidentalium decoratur*, per Breve 9 dec. 1920. (A. A. S. XII, 594).

Postulationi gubernii concedens, S. Pontifex iubet in perpetuum ut cappellanus generalis exercitus Hispaniarum potiatur honorifico titulo *Patriarchae Indiarum Occidentalium*, qui anno 1885 tributus fuerat archiepiscopo Toletano.

Erigitur in Brasiliana regione Maceiensis archidioecesis metropolitana.

13. *Litterae de nova provincia ecclesiastica erigenda:* quod fit per Bullam, de consilio S. C. Consistorialis.

Per Bullam 13 feb. 1920, separatis duabus dioecesibus ex archidioecesi Olindensi et Recifensi, et archidioecesi Sancti Salvatoris quorum archiepiscopi expresse mutationi consenserunt, atque erecta ad archiepiscopalis et metropolitanae ecclesiae dignitatem, sede Maceiensi quae archid. Olindens. et Recifens. erat suffraganea, S. Pontifex novam provinciam ecclesiasticam constituit. Legimus rem esse factam suffragante Nuntio Apostolico. S. Pontifex autem sibi plenum ius reservat novas in hac provincia dismembrationes libere faciendi. Simul capitulum ad gradum metropolitani capituli apostolica auctoritate evehitur. (A. A. S. XII, 425).

Dioecesum erectiones, mutationes.

14. *Litterae de dioecesibus erigendis, mutandis*, etc. — *Dioeceses* eriguntur et mutantur per Bullam, de consulto S. C. *Consistorialis*, in locis tamen subiectis S. C. *P. F.* ex eius voto eriguntur per litteras in forma Brevis.

Per Bullam 20 feb. 1920, parva *Treiensis dioecesis*, quae hactenus a nimis distante archiepiscopo Camerinensi regebatur, in perpetuum coniungitur cum Ecclesia *S. Severini*. Episcopus in alterutra dioecesi residere poterit, reditus utriusque mensae percipere, ecclesiastica beneficia sacerdotibus utriusque dioecesis promiscue conferre. Pastor autem perpetuo nominabitur *episcopus S. Severini et Administrator Apostolicus Treiensis*. (A. A. S. XII, 321). *Treiensis dioecesis unitur cum eccl. S. Severini.*

Per Bullam 22 maii 1920, territorium « *de los Andes* » separatur a dioecesi Catamarcensi, in republica Argentina, ut uniatur cum *dioecesi Saltensi*. Accessit votum episcopi Saltensis, et suffragium Nuntii Apostolici. Consensus eorum quorum interest suppletus est. (A. A. S. XII, 323). *Territorium « de los Andes » unitur cum dioecesi Saltensi.*

Per Bullam 9 iun. 1920, pars territorii *Curlandiae*, quae ascripta est ad statum Lettoniae seu Latviae, postulante gubernio, a dioecesi Samogitiensi separatur et unitur dioecesi *Rigensi* quae est super restituta in Lettonia, dum dioecesis Sancogitien. ad aliam rempublicam pertinet. (A. A. S. XII, 270). *Pars Curlandiae unitur dioecesi Rigensi.*

15. *Litterae de erigendis Vicariatibus Apostolicis*. Eriguntur plerumque per Breve Apostolicum, de consiliis Card. negotiis Prop. Fidei praepositi, si de territorio et de Congregationi subiecto agitur. *Novi Vicariatus Apostolici.*

1. Litteris 9 apr. 1920, separata parte septemtrionali vicariatus Apostolici de Canton in Sinis committe Soc. Parisiensi pro Missionibus exteris erigitur Vicariatus Apostolicus de Shiu-Kow : concreditur curis Piae Societati S. Francisci Salesii a ven. Bosco. (A. A. S. XII, 154). *In Sinis.*

2. Litteris 16 apr. 1920, Praefectura Apostolica Nigeriae inferioris, in Africa occidentali, in Vicariatum Ap. erigitur titulo Nigeriae Meridionalis. (A. A. S. XII, 429). *In Africa.*

3. Litteris 17 apr. 1920, Praefectura Ap. Guineae Gallicae, in Africa Occidentali, in Vicariatum Ap., servatis limitibus et nomine Guineae Gallicae, erigitur. (A. A. S. XII, 430). *In Africa.*

4. *Per Bullam*. 8 iun. 1920, de consulto S. C. Consistorialis, habitis suffragiis Nuntii Ap. et Metropolitae Mohiloviensis, separato territorio Finlandico ab archidioecesi Mohiloviensi, erigitur distinctus Vicariatus *Ap. de Finlandia*, qui S. C. Prop. Fid. plane subicietur. (A. A. S. XII, 208). *In Finlandia.*

5. Litteris 1 aug. 1920, abscissa a Vicariatu Ap. de Canton, commisso Societati Parisiensi pro missionibus exteris, insula Hainan et parte continentis terrae, erigitur Vicariatus Ap. de Quang-Tong occidentali et de Hainan, et concreditur Societati Parisiensi missionum ad exteros. Vicario Ap. residentia assignatur urbs Fort-Bayard. (A. A. S. XII, 562). *In Sinis, assignata sede Vic. Ap.*

6. Litteris 5 aug. 1920, dismembrata parte e Vicariatu Ap. de Seoul, quem tenent Monachi Cong. Ottiliensis O. S. B. erigitur novus Vicariatus de Ouen-San, committitur supradictis monachis, ac residentia Vicarii in Ouen-San constituitur. (A. A. S. XII, 562). *In insula Coreana, assignata sede.*

7. Litteris 25 aug. 1920, seiuncta ab actuali Vicariatu Ap. de Kiang-Si meridionali, australi regionis parte, erigitur novus Vicariatus Ap. committendus curis Sodalium Congregationis Missionis, qui nomine nuncupabitur ab urbe Kan-Chow ubi residebit Vicarius Ap. *In Sinis, assignata sede.*

Simul Vicariatui Ap. de Kiang-Si meridionali donatur nomen de Kiang-gan, ab urbe ubi residebit Vicarius, eique addicuntur duae Praefecturae *Mutantur nomina Vicariatuum*

civiles, distractae a praesenti Vicariatu de Kiang-Si septemtrionali.

in Sinis, assignata sede residentiae.

Huic Vicariatui et Vicariatui de Kiang-Si Orientali, nomina et titulus imponuntur e principalibus eorum urbibus ; illi ex urbe Kiou-Kiang, huic ex urbe Fu-chow, in quibus Vicarii Ap. sedem habent. (A. A. S. XII, 564).

Vic. Novae Guineae Hollandicae.

8. Litteris 29 aug. 1920, Praefectura Apca Novae Guineae Hollandicae erigitur in Vicariatum Ap. (A. A. S. XII, 565).

Restituitur abbatia Neresheimensis, unita cum Cong. Beuronensi, cuius Constitutionibus ex parte derogatur.

15. *Litterae de abbatiis erigendis, restituendis.* Id fit per breve, collatis consiliis cum Card. Praef. S. C. de Religiosis.

Litteris 14 iun. 1920, quibus origo et fata recoluntur abbatiae Neresheimensis, quae anno 1095 fundata est, anno vero 1802 est vi oppressa a civili gubernio, perantiqua ista abbatia SS. Udalrici et Afrae in integrum restituitur, unitur tamquam abbatia sui iuris Cgi Beuronensi, communicatis privilegiis atque administranda committitur Rmo archiabbati pro tempore S. Martini de Beuron, tamquam administratoribus apostolicis, donec religiosa familia ibi satis creverit ut proprium abbatem habere possit. Ac derogando Constitutionibus Beuronensibus quae habent ut monachi ad monasterium de novo fundandum transeuntes stabilitatem suam tantum post quinquennium illuc transferant, S. Pontifex permittit ut monachi Beuronenses qui mittentur ad efficiendam primam familiam restitutae abbatiae, statim post haec restitutam ibi suam stabilitatem firment. (A. A. S. XII, 431).

Erigitur prope Venetias capitulum ad honorem.

16. *Litterae de erectione capituli ad honores.*

Per bullam 10 iul. 1920, postulante hodierno Cardinali Patriarcha Venetiarum S. Pontifex, in ecclesia SS. Martyrum Donati et Cypriani in oppido Murano, et cuius Patriarcha est abbas, S. Pontifex erigit capitulum *ad honorem*, constans omnibus sacerdotibus qui paroeciae SS. Martyrum Donati et Cypriani et paroeciae S. Petri Martyris in eodem oppido sunt ascripti. Capitulum istud nullam confert stabilitatem istis sacerdotibus, habet sua insignia, quae in functionibus totius capituli a canonicis adhiberi possunt, duas numerat dignitates : Decani et Principelli, quae obtingunt alternatim (pro antiquitate) utrique parocho ; beneficia eorum, ex benigna S. Sedis concessione, non erunt tamen reservata. Denique, quamvis totum capitulum sit ad honores sine ulla obligatione divini officii canendi in choro, eidem tamen accenseri possunt canonici honorarii. (A. A. S. XII, 530).

Novae Basilicae minores.

17. *Litterae conferendo variis ecclesiis titulo cum honoribus basilicae minoris.* Quomodo fiat cf. dicta p. 33 F.

Basilicae minores declarantur :

In civ. Sedeloco.

Brevi 10 nov. 1919, curialis aedes S. Andochii, in civitate Sedeloco, dioecesis Divionensis. (A. A. S. XII, 9).

Florentiae.

Brevi 13 nov. 1919, celebre templum Florentinum *S. Maria Novella* (A. A. S. XII, 10).

Cracoviae.

Brevi 23 feb. 1920, ecclesia S. Francisci Assisiensis, Minorum Conventualium, Cracoviae. (A. A. S. XII, 104).

In Ettal (Bavariae).

Brevi 24 feb. 1920, templum abbatiale B. M. V. in caelum assumptae, loci « Ettal » in Bavaria. (A. A. S. XII, 106).

In Emmaüs.

Brevi 17 mart. 1920, sanctuarium loci « Emmaüs » in Palaestina, in domo S. Cleophae. (A. A. S. XII, 150).

Treviris.

Brevi 20 mart. 1920, templum Trevirense S. Matthiae (A. A. S. XII, 428).

Brevi 14 iun. 1920, templum metropolitanum insulae S. Dominici, Annuntiationi B. M. V. Sacrum. (A. A. S. XII, 433). *In insula S. Dominici.*

Brevi 20 iul. 1920, ecclesia S. Mariae Angelorum, in Urbe (A. A. S. XII, 435). *In Urbe.*

Brevi 5 aug. 1920, cathedralis aedes Leonensis Deiparae, « Matrilumi-num », sacra in republica Mexicana. (A. A. S. XII, 437). *In re publ. Mexicana.*

18. *Litterae erigentes in Urbe novas paroecias.* Hoc fit per Bullam, atque exsecutio committitur Cardinali Vicario Urbis. *Duae novae paroeciae in Urbe eriguntur.*

Bulla 26 iul. 1920 erigitur nova parochia sub titulo B. M. V. Boni Consilii, in loco « Quatrarium » vulgo « Il Quadrare » in via Tusculana. (A. A. S. XII, 25).

Bulla 4 nov. 1920, erigitur nova parochia sub titulo Omnium Sanctorum circa viam Appiam, extra portam S. Ioannis (A. A. S. XII, 27).

19. *Litterae erigentes archisodalitatem.* *Urbanum collegium S. Tharsicii fit archisodalicium.*

Cum facultate aggregandi quaelibet collegia eiusdem nominis ac tituli, in archisodalicium primarium erigitur Urbanum collegium S. Tharsicii, quod adoratione et sollemni expositione, SS. Sacramentum honorat. Simul ei conferuntur communicandae indulgentiae. Id fit per breve 25 apr. 1920. Vult ut in aggregatione servetur forma Const. Clementis VIII et aliarum Constitutionum Apostolicarum [1] desuper editarum. (A. A. S. XII, 560).

---

84. — S. CONGR. S. OFFICII

DECRETUM 15 IAN. 1920

Schismatica nonnullorum e clero bohemo sacerdotum coalitio damnatur

(A. A. S., 2 febr. 1920, 12, 37.)

Nunciatum est Sanctae Sedi nonnullos e clero bohemo sacerdotes, quorum impulsu insanae iam antea postulationes eidem Sanctae Sedi oblatae fuerant, postremis hisce diebus illegitime congregatos, schismatico ausu, defectionem ab Ecclesia Romana, aliarum omnium ecclesiarum matre et magistra et catholicae unitatis centro, proclamasse atque in nationalem, quam vocant, ecclesiam coaluisse. *Sacerdotes bohemi, qui nationalem ecclesiam constituerunt,*

Tantum facinus Suprema haec Sacra Congregatio Sancti Officii, cui fidem moresque tutandi onus incumbit, ex animo detestata, muneris sui esse ducit praefatam ecclesiam seu schismaticam coalitionem, absque ulla mora reprobare, damnare atque anathematizare, ut reapse praesenti Decreto, nomine et auctoritate SS^mi D. N. Benedicti XV, reprobat, damnat atque anathematizat, insimul declarans supradictos sacerdotes, cuiusque sint gradus, conditionis et dignitatis, iam ipso facto excommunicationem incurrisse ad praescriptum canonis 2314 [2] speciali modo Sedi Apostolicae *excommunicatione S. Sedi specialiter reservata plectuntur.*

[1] Per se tamen, Constitutiones istae nunc sunt abrogatae Codice qui C. Clementis VIII ne quidem commemorat, sed ex parte suis canonibus restituit, ita ut locus sit c. 22 : « Lex posterior... obrogat priori,... si totam de integro ordinet legis prioris materiam ».

[2] Textus canonem 2384 mendose citat, ut ex erratis constat (A. A. S. XII (1920), p. 68).

reservatam, et si forte (quod Deus avertat) in ea contumaciter insordescant, omnibus aliis per Sacros Canones statutis poenis atque inhabilitatibus quamprimum plectendos fore.

Per Ordinarios decretum innotescat.

Curent autem pro suo munere Sacri Bohemorum Antistites praesens Decretum ad fidelium sibi commissorum notitiam, quo efficaciori modo in Domino censuerint, statim deducere eosque a schismaticae factioni quomodocumque adhaerendo deterrere, ne forte et iidem fideles in eamdem incidant damnationem.

Dies (15 Ian. 1920).

Datum Romae ex aedibus S. Officii, die 15 ianuarii 1920.

Aloisius Castellano, *Supremae S. C. S. Off. Notarius.*

Annotationes

1. In primis observandum est, sacerdotes bohemos qui sic defecerunt ab Ecclesia, longe minimam partem esse cleri illius gentis, quamvis maior fortasse pars fuerit coetus congregati ad deliberandum de huiusmodi ecclesia nationali constituenda. Quod notandum est, ne decipiamur narrationibus ephemeridum quae nobis coetum exhibent quasi universi cleri Bohemi, cuius tunc plerique schismatica consilia iniverint. Lugendae autem rebelliones partim explicantur pastoralis vigilantiae neglectu, qui et ipse deplorandus non fuisset, si integrum fuisset S. Sedi pastores deligere non ipsi genti extraneos, qui nobilitate vel gradu excellerent, sed indigenas qui merito praestarent.

2. Inter insanas postulationes memoranda ea est quam SS. D. N. Benedictus Pp. XV in Consistorio mense decembri sollemniter repudiavit et quae renuntiationem caelibatus ecclesiastici spectabat.

3. Declaratio commissae excommunicationis, cum non sit facta per sententiam sed per decretum, speciales sententiae declaratoriae vel condemnatoriae effectus non gignit.

85. — S. CONGR. S. OFFICII

I. DECRETUM 12 MART. 1920

Circa « Les faits de Loublande »

(A. A. S., 1 apr. 1920, 12, 113.)

Facta « de Loublande »

In generali consessu habito feria IV, die 10 martii 1920, facta relatione de praetensis visionibus, revelationibus, prophetiis, etc., quae sub appellatione *Les faits de Loublande* evulgantur, et examinatis scriptis quae ad eadem referuntur. Emi ac Rmi Dni Cardinales in rebus fidei et morum Inquisitores Generales, praehabito DD. Consultorum voto, decreverunt :

non possunt probari.

« Mature perpensis omnibus, S. Congregatio declarat praetensas visiones, « revelationes, prophetias, etc., quae sub appellatione *Les faits de « Loublande* vulgo designari solent, nec non scripta quae ad eadem refe« runtur, non posse probari ».

Et insequenti feria v, die 11 eiusdem mensis et anni, Sanctissimus D. N. Benedictus divina Providentia Papa XV, in solita audientia R. P. D. Assessori S. Officii impertita, resolutionem Emorum ac Rmorum Patrum approbavit, confirmavit et in *Acta Apostolicae Sedis* referri praecepit.

Datum Romae, ex aedibus S. Officii, die 12 martii 1920. *Dies (12 mart. 1920).*

A. Castellano, *Supremae S. C. S. Off. Notarius.*

II. DECRETUM 12 MART. 1920

Circa « Les faits de Loublande »

(A. A. S., 1 iul. 1920, 12, 294.)

Interpretatio decreti anterioris

Post promulgatum in *Actis Apostolicae Sedis* (an. XII, vol. XII, n. 4 pag. 113, I), sub die 12 martii anni currentis, Decretum Sancti Officii circa *praetensas visiones, revelationes, prophetias*, etc., *quae sub appellatione : « Les faits de Loublande » vulgo designari solent, nec non scripta quae ad eadem referuntur*, latum die 10 eiusdem mensis et sequenti die 11 a SSmo Domino Nostro adprobatum et confirmatum, nonnullae in quibusdam diariis et periodicis gallicis gallicae ipsius versiones atque interpretationes et explanationes editae sunt, quae inditum in eo atque a Sacra Congregatione expresse intentum eorumdem factorum scriptorumque reprobationis sensum penitus excludere seu ad simplicem *defectum approbationis iuridicae* ex parte Supremae Auctoritatis Ecclesiasticae coarctare nituntur.

movet S. O. ut authenticam sui decreti versionem edat.

Ne ex arbitrariis et falsis huiusmodi versionibus, interpretationibus et explanationibus fideles in errorem circa genuinam Sacrae Congregationis mentem forte inducantur, Emi ac Rmi Dni Cardinales in rebus fidei et morum Inquisitores Generales, probante Sanctissimo, authenticam, quae sequitur, praefati Decreti gallicam versionem publicandam mandarunt.

Versio authentica.

Décret touchant « les faits de Loublande »

Dans l'assemblée plénière du mercredi 10 mars 1920, relation faite des prétendues visions, révélations, prophéties, etc., vulgairement connues sous les nom de *faits de Loublande*, et les écrits qui s'y rapportent ayant été examinés, les Eminentissimes et Révérendissimes Cardinaux Inquisiteurs Généraux en matière de foi et de mœurs, après le vote préalable des Consulteurs, ont décrété : « Toutes choses mûrement pesées la « S. Congrégation déclare que les prétendues visions, révélations, pro- « phéties, etc., vulgairement comprises sous le nom de *faits de Loublande*, « ainsi que les écrits qui s'y rapportent, ne peuvent être approuvés. »

Et le jeudi suivant, 11 du même mois, Notre Très-Saint Père le Pape Benoît XV, dans l'audience ordinaire accordée au Révérendissime Assesseur du S. O., a approuvé et confirmé la résolution des Eminentissimes et Révérendissimes Pères, et en a ordonné la publication dans les *Acta Apostolicae Sedis*.

« Donné à Rome, du Palais du Saint-Office, le 12 mars 1920.

L. Castellano, *Notaire de la Sup. Congr. du Saint-Office.* »

[84. 85]

ANNOTATIONES

1. Ex praefatione quae versioni praemittitur, constat non posse a verbis « non posse probari » penitus excludi significationem cuiuspiam reprobationis factorum et scriptorum, sensumque coartari ad simplicem defectum *approbationis* iuridicae ex parte S. Sedis. Atque id est manifestum, cum non dicatur tantum « non probari » sed absolute seu universaliter omnis approbatio vetetur per verba : « non posse probari ».

2. Quispiam fortasse mirabitur in *Acta Ap. Sedis* non esse appositam diem qua, probante Sanctissimo, Emi Cardinales Inquisitores Generales authentice in gallicum sermonem conversam sententiam publicandam mandarunt.

86. — S. CONGR. S. OFFICII

DECRETUM 23 APR. 1920

Circa authentiam mosaicam Pentateuci

(A. A. S. 1 maii 1920, 12, 158.)

Quaesitum. Quaesitum est ab hac Suprema Congregatione Sancti Officii : « Utrum « doctrina circa authentiam mosaicam Pentateuci, nuper exposita in « opere : *Dictionnaire apologétique de la foi catholique*, an. 1919, fasc. XV, « sub titulo : *Moïse et Josué ;* nec non in *Revue du Clergé français*, XCIX « (1er sept. 1919), pag. 321-343, sub titulo : *Moïse et le Pentateuque*, tuto « tradi possit ».

Responsum. Et in generali concessu habito feria IV, die 21 aprilis 1920, Emi ac Rmi Domini Cardinales in rebus fidei et morum Inquisitores Generales, praehabito DD. Consultorum voto, respondendum decreverunt : *Negative.*

Insequenti vero feria V, die 22 eiusdem mensis et anni, Sanctissimus D. N. Benedictus divina Providentia Papa XV, in solita audientia R. P. D. Assessori S. Officii impertita, relatam Sibi Emorum et Rmorum Patrum resolutionem approbavit, confirmavit et evulgandam praecepit.

Dies (23 apr. 1920). Datum Romae, ex aedibus S. Officii, die 23 aprilis 1920.

A. CASTELLANO, *S. C. S. Off. Notarius.*

ANNOTATIO

Auctor istius articuli christiana simplicitate praefato decreto se subiecit. Criticum autem examen doctrinae istius articuli reperitur in BIBLICA, I (1920), p. 173, ss.

87. — S. CONGR. S. OFFICII

EPISTOLA AD LOCORUM ORDINARIOS 5 NOV. 1920

Circa nova quaedam acatholicorum molimina contra fidem

(A. A. S., 17 dec. 1920, 12, 595.)

Consociationes acatholicae nostris, maxime adolescentibus, perniciosissime insidiantur, sub specie corpora confirmandi.

Emi ac Revmi DD. Cardinales in rebus fidei et morum una mecum Inquisitores Generales cupiunt locorum Ordinarios vigilanter attendere, quemadmodum novae quaedam acatholicorum consociationes, suis ex omni gente asseclis adiuvantibus, iam dudum soleant nostris, maxime adolescentibus, perniciosissime insidiari, magnam adiumentorum varietatem eis praebendo, quibus specie quidem corpora confirmant, mentesque et animos excolunt, re autem vera catholicae fidei integritatem corrumpunt et a complexu Ecclesiae matris filios eripiunt. Profecto, quod consociationes huiusmodi favore, opibus studioque florent hominum spectatissimorum, quod in multiplici beneficentiae genere utilissime versantur, non est mirandum si fucum faciant imperitis qui earum naturam penitus perspectam et cognitam non habent. At quales illae sint, iam nemini, qui sapiat, potest esse dubium, cum finem quo spectant, sensim hucusque indicarint, nunc vero aperte declarent idque opusculis, diariis scriptisque periodicis, quibus tamquam suis organis utuntur. Dicunt enim se velle ingenia et mores iuvenum bonis disciplinis excolere, et hanc culturam pro religione habentes, definiunt : liberrimam et a quavis religione aut confessione alienam solutamque licentiam cogitandi. Professae igitur se lumen praeferre adolescentibus, eos ab Ecclesiae magisterio, quod ipsum est lumen veritatis divinitus constitutum, avertunt, eosdemque hortantur ut ex suo ipsorum intimo spiritu ideoque ex humanae rationis angustiis lucem petant qua ducantur.

Etsi viri honestissimi iis patrocinentur, consociationum natura ex fine suo, aperte declarato, cognoscitur.

Ideoque adolescentes, quibus auxilium ad catholicam doctrinam adeo est necessaria, mox ad dubium de omni fide perducuntur

Huiusmodi in laqueos praecipue, dediti studiis adolescentes utriusque sexus impelluntur ; qui quidem, cum ad christianam sapientiam ediscendam et ad fidem, a patribus traditam, conservandam, alienae opis maxime indigent, contra in homines incidunt, a quibus, de magnae illius hereditatis possessione deturbati, gradatim adducuntur, ut primo contrarias inter opiniones nutent, deinde de omnibus, quaecumque sunt, dubitent, denique in vaga quadam nec definita forma religionis acquiescant, quae sane religio aliud omnino est quam quod Iesus Christus praedicavit. In hac autem re detrimentum longe maius accipiunt illi, utinam non ita multi, quibus intra domesticos parietes, propter parentum vel incuriam vel inscitiam, ea defuit prima fidei institutio, qua nihil est homini christiano magis necessarium. Quare, Sacramentorum usu destituti, et ab omni pietatis cultu remoti, soliti insuper de sanctissimis quibusque rebus summa iudicii libertate decernere, in eum misere labuntur *indifferentismum religiosum* quem vocant, pluries Ecclesiae auctoritate damnatum, quocum cuiusvis religionis negatio coniuncta est. Ita, florentes aetate, in tenebris tamen tristitiaque dubitationum, nullo iam viae duce, tabescunt ; ut enim quis naufragium in fide faciat, satis est si vel unum dogma in animo suo improbet. Quod si pietatis aliqua in eorum vel ore significatio

vel in indifferentismum religiosum deveniunt.

vel corde umbra residua est, si non mediocrem quoque beneficentiae alacritatem ostendunt, hoc non aliam ob causam accidere dicendum est, nisi aut inveteratae consuetudinis, aut lenioris cuiusdam molliorisque animi, aut etiam humanae prorsus naturalisque virtutis, quae tamen ad vitam aeternam non est per se conducibilis.

Pervulgatissima earum societatum est Y. M. C. A.,

Iam vero ex his societatibus sufficiet eam memorare, quae, plurium aliarum veluti mater, pervulgatissima est (quod praesertim, dum mansit crudele bellum, plurimis calamitosis admodum profuit) opibusque instructissima: societas scilicet titulo appellata *Young Men's Christian Association*, contracto in siglam *Y. M. C. A.*, cui quidem inscienter et favent acatholici bonae fidei, eam iudicantes omnibus salutarem aut certe noxiam nemini, et suffragantur indulgentiores quidam catholici, quibus ipsius est ignota natura. Haec enim societas sincerum quidem erga iuvenes amorem iactat, quasi nihil habeat antiquius quam eorum et corporibus et mentibus esse utilitati; at simul ipsorum labefactat fidem, cum propositum sibi esse contendit *eam purificare*, et meliorem verae vitae cognitionem eis tradere « supra omnem Ecclesiam et praeter « quamlibet religiosam confessionem » [1]. At num quid boni de iis sperari liceat, qui, excussa penitus ex animo fide, cum in Iesu Christi ovili feliciter conquieverint, longe inde vagantur, quo sua quemque libido ingeniumque deducat?

quae profitetur se iuvenes praeter omnem fidem religiosam edocere velle.

Episcopi igitur sedulo debent monere incautos,

Quare Vos, quotquot estis, quibus peculiarem in modum dominici gregis gubernandi cura divinitus mandata est, haec Sacra Congregatio rogat, ut vestros adolescentes studiose intactos ab harum societatum contagione praestetis, quarum ex beneficentia, Christi administrata nomine, illud periclitatur, quod ipsi habent, Christi gratia, pretiosissimum. Ergo admonete incautos et confirmate vacillantes in fide; quae autem sunt apud Vos iuvenum ex utroque sexu sodalitates, eas Vos christiano spiritu ac robore instruite, aliasque excitate generis eiusdem; quibus quidem ut suppetat unde possint adversariis obsistere, locupletiores e nostris appellate ad opitulandum. Simul etiam parochos et iuvenum consociatorum moderatores hortamini ut strenue officium suum faciant, maximeque, libris et opusculis evulgandis, diffluentes late errores coerceant, artes fraudesque inimicorum aperiant, studiosis veritatis apte succurrant.

libris et opusculis fidem confirmare,

Itaque Vestrum erit, in episcopalibus regionis conventibus de hac ipsa causa diligenter, pro rei gravitate, agere, et quae opportuna facta videantur, collatis consiliis constituere. Quo in genere, Sacra Congregatio in singulis regionibus per earum Praesules publice declarandum censet, ephemerides, periodica et alia societatum harum scripta sane perniciosa, quae ad errores *rationalismi* et *indifferentismi religiosi* animis nostrorum insinuandos, large disseminantur, ipso iure prohiberi [2].

et opportunis mediis ad periculum removendum providere.

---

[1] Vide opusculum Romae editum ab officio centrali Y. M. C. A. « Che cosa è la Y. M. C. A.: ciò che si propone, etc. », passim.

[2] Cfr. *Cod. I. C.*, can. 1384, § 2, et 1399, § 4. Huiusmodi sunt, inter alia, apud Italos: « *Fede e vita*, rivista mensile di cultura religiosa, organo della Federazione Italiana degli studenti per la cultura religiosa, Sanremo »; « *Bilychnis*, rivista mensile di studi religiosi, Roma »; « *Il testimonio*, rivista mensile delle chiese battiste italiane, Roma ».

Metropolitae autem, quidquid pro uniuscuiusque dioecesi rationibus deliberatum actumque erit, ut ad Apostolicam Sedem intra sex menses referant, curabunt. *Relatio ad S. S. mittenda.*

Datum Romae, ex Aedibus S. Officii, die 5 novembris 1920. *Dies (5 nov. 1920).*

R. Card. Merry del Val, *Secretarius.*

Annotationes

1. Litterae istae, prudentissime scriptae, quae humana beneficia ac merita minime negant, firma tamen ratione pericula fidei denuntiant, nec parvi sunt momenti nec modicae utilitatis. His apprime docemur, quam strenue Nostri defendendi sint a Satana se transformante in Angelum lucis, et quam vario industriarum genere se insinuet maxime hodie formidanda pestis naturalismi vel etiam incertae cuiuspiam et non definitae formae religionis, quam professio indifferentismi religiosi necessario comitatur vel consequitur. Simul vivis coloribus depingitur nobis miser status animorum qui sic in dubii generalis undis fluctuant.

2. Praeterea, dum S. C. episcopis consilium dat ut publice declarent scripta periodica vel non quae ad errores *rationalismi* et *indifferentismi religiosi* propagandos ipso iure cc. 1384, § 1 et 1399, § 4 prohiberi, nobis hanc codicis dispositionem authentice interpretatur. In nota, tria periodica huiusmodi nominantur.

88. — S. CONGR. S. OFFICII

ACTA SUMMATIM RELATA

A. *Opera damnata.*

1. Decr. 21 apr. 1920, damnantur et Indici inseruntur *omnia opera* auctoris vulgo *Guido da Verona*. (A. A. S., 1 maii 1920, 12, 158).

2. Decr. 12 nov. 1920, damnatur opus « *Kritische Erörterungen über den katholischen Religionsunterricht an höheren Schulen* von Dr. W. Wilbrand. Tübingen, Mohr (O. Siebeck), 1919. (A. A. S., 1 dec. 1920, 12, 570).

3. Decr. 14 dec. 1920, damnatur opus : Tommaso Gallarati-Scotti : *La vita di Antonio Fogazzaro*. Milano, Baldini e Castoldi, 1920. (A. A. S., 17 dec. 1920, 12, 598).

B. *Submissio auctoris.*

Alex. Favero, alter ex auctoribus libri : *S. E. Monsignor arcivescovo L. Puecher-Passavalli*, etc. damnati d. 13 ian. 1913, se subiecit et opus reprobavit (12 martii 1920). (A. A. S., 1 apr. 1920, 12, 113).

89. — S. CONGR. CONSISTORIALIS

DECRETUM 24 FEBR. 1920

Tridentina dioecesis S. Sedi immediate subicitur

(A. A. S., 1 apr. 1920, 12, 114.)

Occasio decreti.

Sedes episcopalis Tridentina, quae, primum Patriarchatui Aquileiensi subdita, dein Sanctae Sedi immediate subiecta erat, anno 1825 suffraganea reddita est Metropolitanae ecclesiae Salisburgensi. Mutatis vero in praesenti condicionibus et adiunctis, quorum causa Tridentina Sedes obnoxia facta fuerat metropoliticae iurisdictioni Salisburgensi, visum est expedire, ut praecedens memoratae dioecesis status redintegretur : idque Ssmus Dominus Noster Benedictus Pp. XV, rebus omnibus rite perpensis, fieri iussit.

Quapropter, in exsecutionem Apostolici mandati, Sacra haec Congregatio, auditis Archiepiscopo Salisburgensi et Episcopo Tridentino, suppleto, quatenus opus sit, quorum intersit vel sua interesse praesumant consensu, hoc Consistoriali decreto dioecesim Tridentinam a provincia ecclesiastica Salisburgensi separat ac seiungit, eamque denuo immediate Sanctae Sedi subiectam declarat et constituit ad tramitem iuris, contrariis quibuslibet minime obstantibus.

Dies (24 febr. 1920).

Datum Romae, ex aedibus Sacrae Congregationis Consistorialis, die 24 februarii 1920.

C. Card. De Lai, Ep. Sabinen., *Secretarius.*
V. Sardi, *Archiep. Caesarien., Assessor.*

---

90. — S CONGR. CONSISTORIALIS

MONITUM CAEREMONIARUM PRAEFECTI 8 MART. 1920

De assistentia Praelatorum in sollemnibus canonizationis

(A. A. S., 1 apr. 1920, 12, 115)

Rmi Archiepiscopi et Episcopi qui, iuxta adnexum S. Congregationis Consistorialis convocationis decretum, Romae sacris canonizationum Solemniis intererunt, oportet ut quamprimum subscripto Apostolicarum Caeremoniarum Praefecto (*Piazza Capranica, 98, Roma-20*) per epistolam significent quo circiter die venturi sint, ut Praesulum numerus opportune cognoscatur, et ipsi schedulas, intimationes, nec non a Ss. Rituum Congregatione canonizandorum acta, pro Consistorio tempestive accipere possint.

Ne vero Apostolici cursores in schedularum distributione ancipites haereant de Episcoporum domiciliis, oportet ut ipsi Archiepiscopi et Episcopi in scriptis eumdem Caeremoniarum Praefectum de suo quisque domicilio certiorem faciant.

Iidem Antistites secum deferent vestes praelatitias laneas violaceas, um mantelleto pariter laneo violacei coloris, biretum, rocchetum, luviale simplex ex lamina argentea, sin minus ex serico damasceno albo, mictum, mitram ex linea tela alba, et cappam laneam violaceam pro Consistorio ; quibus vero cappae praesto non sint, ex benignitate Sanctissimi Domini nostri Papae, ad Consistorium fas erit accedere indutos mantelleto supra rocchetum.

Antistites autem, Cardinalicia dignitate praefulgentes, praeter vestes t cappas cardinalitias tam *rubei* quam *violacei* coloris, pro Sollemniis anonizationum habebunt calceos rubros, amictum, planetam albam pere phrygio aureo distinctam, mitram serico-damascenam cum vimpa t superpelliceo pro capellano caudatario, qui iuduet vestem sericam iolaceam cum crocea lanea violacei pariter coloris.

Praesules ad Ordines vel Congregationes religiosas pertinentes quoad occhetum et qualitatem ac colorem vestium, consuetum morem serva- unt.

A die 1a maii e cappis Emorum et Rmorum S. R. E. Cardinalium, Epis- oporum et officialium Curiae tollentur pelles ermellineae, et Cardinales c Antistites aliique de capella, domo vel familia Pontificis, ad Ordines el religiosas Congregationes non pertinentes, vestes sericas induent.

De mandato SSmi D. N. Papae.

Romae, die 8 martii 1920.

Carolus Respighi, *Protonot. Ap., Caerem. Praefectus.*

---

91. — S. CONGR. CONSISTORIALIS

ACTA SUMMATIM RELATA

Status iuridicus basilicae S. Nicolai Barensis ordinatur.

A. Decreto 6 dec. 1919, S. Cong. Consistorialis ordinat statum iuridicum asilicae S. Nicolai Barensis, quam, cum clero basilicae, sibi immediate ubicit S. Pontifex.

Praefecto basilicae *(Gran Priore)* conceditur exemptio non solum ocalis sed etiam personalis ; reliquo clero autem sola exemptio localis ; ius vero cum dicto Praefecto, relationes similes sunt familiarium religionis xemptae. Variae dein commendationes fiunt, ne populus qui basilicam requentat subsidiis spiritualibus destituatur (A. A. S. 1 maii, 1910, XII, 159).

Ne, in insula Melevitana, beneficia et patrimonia de iure patronatus, ecclesiastticae disciplinae et statui dioecesium noceant, provide consulitur.

B. Decreto 20 dec. 1919, refertur in Acta Ap. Sed. ordinatio, italice onscripta a Melevitano episcopo (Malta) tamquam delegato S. Sedis, oct. 1919, qua non modicis abusionibus iuris patronatus in insula Melevitana extirpandis providetur. Ibi enim non pauci iuvenes, patrimo- ium sacrum vel beneficia consecuti, nolunt seminarium ingredi et, vix ervato signo condicionis clericalis, saecularem vitam agunt, nequidquam bnitente episcopo. Huc porro redeunt provisiones, ut ius patronatus upprimatur pro fundationibus quae non ferant reditus utiles annuos 50 francorum, utque iuvenes quibus addicitur fundatio iuris patronatus, ebeant intra quattuor menses se intra Seminarium recipere.

[89-91]

Si quis quaerat quo titulo S. C. *Consistorialis* potius quam S. C. *Concil* hanc rem ordinandam assumpserit, responsum inde hauriendum putamu quod non sub respectu iuris patronatus sed sub respectu integran dioecesis status res formaliter acta fuerit. Iam vero, ex c. 248, § « a S. Cong. *Consistoriali* pendent ea omnia quae pertinent ad constitu tionem, conservationem et statum dioecesium ». (A. A. S. 2 feb. 1920, XII, 38

Dubium de episcopo auxiliari dato sedi an personae.

C. Exorto dubio, utrum auxiliaris episcopus datus esset archiepiscopa Sedi Managuensi (in rep. Nicaragua) an tantum personae archiepiscop Em. Patres in plenariis comitiis responderunt eum « datum esse Sed Archiepiscopali ; ideoque eius officium perseverare, etiam vacante eade sede, servata tamen semper sua condicione dependentiae ab eo q Archidioeceseos regimen obtineat ». Ita, 10 ian. 1920. (A. A. S 2 feb. 1920, XII, 41).

Sent. appellationis in causa sacerdotis contra episcopum.

D. In causa Corrientensi (Corrientes in rep. Argentina) *Diffamationi* quae agebatur inter sac. Leonardum Ayala actorem et episcopum Co rientensem, coetus specialis Cardinalium iudicavit 26 mart. 1920, sustinc nulla ex parte posse sententiam primi gradus, quae episcopum gravaba SS. D. N. sententiam commissionis ratam habuit et confirmavit. Datu die 26 ap. 1920 ex aedibus S. C. *Consistor.* (A. A. S. 1 maii 1920, XII, 162

Praesul eligitur deligendo et instituendo clero qui migrantibus Italis assistat.

E. Significatione 23 oct. 1920, S. C. *Consistorialis*, post memora anteacta de duabus societatibus italis. *Bonomelliana* et *Italica gens*. qua ut melius migrantibus Italis adesse queant, sacerdotes et religios conscribunt, denuntiat, in posterum, sic mandante S. Pontifice, Praelatu peculiarem praepositum iri delectui et curis sacerdotum his migrantibu deputatorum ; qui Praelatus simul recturus sit mox constituendu collegium sacerdotum ad praeparandos et melius instituendos sacerdote qui migrantibus Italis assistant. Designatur R. D. Michael Cerrati, qu simul eligitur in episcopum titularem. (A. A. S. 2 nov. 1920, XII, 534).

F. *Mutationes in dioecesium finibus, titulo*, etc. decreto S. C. *Consisto*

Mutati fines.

1. *Fines commutantur* dioecesium S. Ludovici Potosiensis et d Zacatecas, in regione Mexicana, 16 ian. 1920 (A. A. S. 1 mart. 192 XII, 68) ; — dioecesium Coloniensis et Paderbornensis, 3 iun. 192 (A. A. S. 1 iul. 1920, XII, 295) ; — dioec. Marianopolitan. Montréal e Iolietten. (in Canadensi regione) 19 iun. 1920 (A. A. S. 1 iul. 192 XII, 297).

Immediata subiectio S. Sedi.

2. Tridentina dioecesis *S. Sedi immediate subicitur* decreto 24 feb 1920 (A. A. S. 1 ap. 1920, XII, 114).

Dismembrationes et uniones.

3. *Dismembrationes et uniones.* Regio quaedam, in Columbian republica a dioecesi Manizalensi distrahitur ut Caliensi uniatur decret 11 iun. 1920 (A. A. S. 1 iul. 1920, XII, 296). — Meridionalis par extrema dioecesis Oranensis (in colon. Algeriana) distrahitur ut uniatu praefecturae Apostolicae Ghardaiensi, decreto 2 iul. 1920 (A. A. S. 2 aug 1920, XII, 327). — Pars territorii archidioecesis Belemensis in Brasilian republica dismembratur et addicitur Praelaturae *Nullius* SS. Conceptioni de Araguaya (A. A. S. 1 dec. 1920, XII, 571).

4. Dioecesis Comaclensis (Comacchio), in Italia, quae decreto S. C. *onsist.* 29 dec. 1908 Ferrariensi archidioecesi coniuncta erat, ab hac eiungitur atque in pristinum statum cum proprio episcopo restituitur ecreto 7 iul. 1920 (A. A. S. 2 aug. 1920, XII, 328).

Restitutio separatae dioecesis.

---

92. — S. CONGR. CONCILII

DECRETUM 28 DEC. 1919

Proponitur index festorum in universa Ecclesia suppressorum

(A. A. S., 2 febr. 1920, 12, 42.)

Dubium de festis quae «suppressa dicuntur»

Statim ac per responsum diei 17 februarii 1918 a Pontificia Commis- one ad Codicis canones authentice interpretandos declaratum fuit, nihil er Codicem iuris canonici immutatum esse a disciplina hucusque vigente uoad dies festos suppressos, quibus in universa Ecclesia obligatio dnexa est missam pro populo applicandi, quidam locorum Ordinarii ab ac S. Congregatione Concilii suppliciter postularunt ut, ad commodiorem uorum interest notitiam, index festorum in universa Ecclesia suppres- orum de quibus agitur denuo auctoritative publici iuris fieret. His itaque otis annuens, haec S. Congregatio, ad normam Constitutionis Urbani VIII *niversa per orbem* diei 13 septembris 1642, indicem qui sequitur festorum ippressorum, quibus, iuxta praescripta canonum 339, § 1, et 466, § 1, odicis, in universa Ecclesia inest onus litandi Sacrum pro populo, lendum statuit, idest:

solvitur,

proposito indice festorum.

Feriae II et III post Dominicam Resurrectionis D. N. I. C., et Pente- ostes; — Dies Inventionis S. Crucis; — Dies Purificationis B. Mariae irginis; — Dies Annuntiationis B. Mariae Virginis; — Dies Nativitatis . Mariae Virginis; — Dies Dedicationis S. Michaëlis Archangeli; — ies Nativitatis S. Ioannis Baptistae; — Dies Ss. Apostolorum: Andreae, acobi, Ioannis, Thomae, Philippi et Iacobi, Bartholomaei, Matthaei, imonis et Iudae, Mathiae; — Dies S. Stephani Protomartyris; — ies Ss. Innocentium; — Dies S. Laurentii Martyris; — Dies S. Silvestri apae; — Dies S. Annae, matris B. M. V.; — Dies S. Patroni Regni; — ies S. Patroni loci.

Dies (28 dec. 1919)

Datum Romae, ex Secretaria S. Congregationis Concilii, die 28 decem- ris 1919.

Card. SBARRETTI, *Praefectus.*
I. MORI, *Secretarius.*

ANNOTATIONES

1. De responso Pontificiae Commissionis, cuius haec erata Indicis festorum promulgatio est corollarium logicum, gimus *Per.* IX, p. 82.

2. Index porro vulgatur sicut iam in libris theologiae noralis poni solitus erat. Cf. v. g. LEHMKUHL, ed. 11, II,

1448. In ipso tamen catalogo suo, URBANUS VIII sic scripserat obligationem litandi pro populo in festis patronorum diebus « unius ex principalioribus patronis in quocumque regno sive provincia, et alterius pariter principalioris patroni in quacumque civitate, oppido vel pago, ubi hos patronos haberi et venerari contigerit », dum nunc simpliciter dicitur dies S. Patroni Regni ; Dies S. Patroni loci.

3. Olim dubitatum est utrum necne parochi, praeter patronum regni, etiam in festo patroni peculiaris loci, missam pro populo celebrare deberent necne ; quod dubium solutum est in *Cameracen.* 22-15 mart. 1817 (*Decr. auth.*, n. 2576). Et annotatio de ista solutione habetur in *Decr. auth.*, t. IV, p. 258. Ubi autem desit patronus peculiaris loci, patronus *dioecesis* quaedam eius privilegia obtinet. Cf. decr. gen. 2 dec. 1891, I (*Decr. auth.*, n. 3754). Patronus autem rite eligendus est, non a solis officialibus, sed a populo mediante consilio generali istius loci, et expressus consensus episcopi et cleri istius loci accedere debet. Ceterum causae electionis novorum patronorum *S. R. C.* reservantur examinandae et probandae. Cf. Decr. gen. 23 mart. 1630 (*Decr. auth.*, n. 526).

93.— S. CONGR. CONCILII

ACTA SUMMATIM RELATA

A. *Causae in linea disciplinari pertractatae.*

N. B. Dubia de variis partibus iuris canonici quae negotia ipsi commissa spectant, et controversiae quas in linea disciplinari pertractandas censet S. Congregatio hoc fere modo solvit. Quaestio examinanda proponitur Consultori ; de ea fit saepe disceptatio in « studio S. Congregationis, praeside subsecretario ; de ea dein refert secretarius sive in minore coetu cui nomen « Congresso », sive in plenario coetu Cardinalium. Quorum resolutiones in plenario coetu in audientia cardinalis vel Secretarii approbandae proponuntur S. Pontifici.

De barba gerenda vel non.

1. Die 10 ian. 1920, in causa Wratislavien. (Breslau) et aliarum, *licentiae gestandi barbam*, dubium « An Codice iuris canonici data sit quibuscumque clericis saecularibus libertas gestandi barbam, et, respective, an episcopis competat prohibitionem hucusque vigentem in suo robore sustinere pro dioecesibus suis », sic solutum est a S. C. *Concilii :* Negative ad primam partem ; affirmative ad alteram. (A. A. S. 2 febr. 1920, XII, 43).

ANNOTATIO. Scriptam legem universalem de radenda barba frustra quaesieris. Sed cum inde sacerdotes nonnulli Bavariae barbam gestare coepissent, PIUS IX, litteris 16 iun. 1863 ad Nuntium Apostolicum Bavariae ipsis opposuit contrariam huic usui modernam et vigentem Ecclesiae latinae disciplinam. Quae litterae dein argumentum evaserunt principale quo usi sunt theologi ut, in nostris regionibus barbam aliis ac missionariis exterarum gentium vetitam demonstrarent.

De barba autem Codex silet. Silentii huius interpretatio alios movit ut ex Codice colligerent positive factam gerendi barbam facultatem, quae decreto episcopali tolli non potest. Alii, contra, nullatenus consuetudine anteriori, quae ab exeunte saec. XVII repetitur, Codice derogatum esse contendunt ; cum consuetudo ista non sit contra sed praeter legem scriptam. Controversia ista maxime efferbuit in Germania.

Aegre, ni fallor, quis demonstraverit consuetudinem stricte obligantem, cum potius hic agi videatur de usu locorum sicut in c. 136, quem in potestate episcopi, multo magis S. Sedis est, prudenter, pro adiunctis, urgere. Atque hanc vim inesse in ipso S. C. responso arbitramur, etsi animadversationes ex officio maiorem rei necessitatem insinuare videntur. Itaque, ut diximus in *Epitome*, I, **206**, Codex barbam nec positive permittit nec excludit, sed haec definienda linquit auctoritati Ordinarii, qui quandam unitatem moris in hac re apud clerum suum urgere potest.

2. Die 10 ian. 1920, in causa Montisvidii et aliorum, S. C. *Concilii* examinat pactionem qua parochi suis vicariis, praeter habitationem et alimenta, menstruam summam, per se sufficientem, tradunt, imposita vicariis obligatione celebrandi ad intentionem parochi, qui sibi stipendia retinet. In nonnullis saltem paroeciis res ita intellegitur ut dimidia pars pecuniae mensilis quasi per compromissionem censeatur tradita pro stipendiis missarum. Nixa quoque responsis anterioribus S. C. *Concilii* respondit, etiam considerato c. 827, quo non solum ipsa negotiatio et mercatura sed etiam omnis species eius arcenda dicitur, « *Propositam consuetudinem remunerandi co-adiutores vicarios tolerari posse*, et *ad mentem*. Mens est quod « Administrator Apostolicus operam navet ut in praxi ponatur statutum dioecesanum vi cuius « parochi cooperatoribus suis mercedem solvant 25 ponderum, adiecto cotidie missae stipendio integro iuxta taxam, ita ut honorarium menstruum summae 50 ponderum coaequetur ». I. e., ni fallor, ut vicarii semper obtineant stipendium suarum missarum, et simul ipsis cautum sit de 50 ponderibus menstruis, etiamsi stipendia missarum ad 25 pondera non ascenderint. (A. A. S. 1 mart. 1920, XII, 70).

De pactione circa stipendia missarum, et c. 827.

3. Die 14 feb. 1920, in causa Veronen. et aliarum in ditione Veneta, *iuris patronatus popularis*, S. C. C. respondit, non obstante c. 1452, qui praesentationes populares non tolerat nisi populus clericum seligat inter tres ab Ordinario loci designatos, sustinendam esse inolitam praxim qua hoc modo providetur compluribus paroeciis ditionis Venetae quae sunt praesentationis popularis (celebratis comitiis in quibus capita familiarum suffragium ferunt) ut ea sola sed omnia nomina proponantur eorum qui, in praevio concursu, auctoritate Ordinarii, idonei renuntiati sint.

De iure patronatus laicalis seu potius popularis, componendi cum usu concursus et canone 1452.

In animadversionibus observatum est, isto usu severiore plenius obtineri finem intentum c. 1452, atque in tota re iurispatronatus strictissimam esse faciendam interpretationem, easque partes amplectendas esse quae libertati Ecclesiae et animarum saluti magis consulunt. (A. A. S., 1 maii 1920, XII, 163).

4. Die 14 feb. 1920, in causa Boianen. *servitii choralis*, S. C. *Concilii*, cui Pontificia Commissio de interpretando Codice dubium remiserat, respondit vi can. 416 canonicum theologum et paenitentiarium minime exemptos esse ab officio diaconi et subdiaconi praestando celebranti

De servitio chorali et interpretatione c. 416 parte finali.

sollemniter episcopo. Ratio est, ut ex animadversionibus colligitur, privilegium c. 416 stricte esse interpretandum cum sit novum et facile distributivae iustitiae nocivum prima autem specie c^m 416 de *ordinario* servitio chorali intelligendum esse praeterea leges potius concordandas esse et de servitio quod episcopo praestandum sit, haberi claram definitionem caerimonialis episcoporum, cui, cum leges liturgicas contineat, Codex non facile censentur velle derogare.

Proposita cathedratici ratio non approbatur.

5. Die 13 mart. 1920, in causa dioecesis N. et aliarum in Gallia, *cathedratici* S. C. *Concilii* petitioni duarum vel trium provinciarum ecclesiasticarum de approbanda quadam ratione *cathedratici* quod ut expensis cancellariae consulatur, pro numero incolarum, singuli parochi, vel soli parochi primae classis solvere deberent, respondit rem prout proponitur non expedire. Et sane, ut in animadversionibus ponitur, proposita taxa nullam cathedratici rationem haberet, cum a solis parochis solvenda esset, dum taxa omnes ecclesias saeculares, omnes praebendas et gravare debet; ac dein quaereretur ad habendos reditus, dum cathedraticum in signum subiectionis postulatur. Praeterea in praesentibus Galliae adiunctis attenta quoque diuturna, plus quam centenaria desuetudine res inopportuna videtur. Simul insinuatur melior ratio providendi, i. e. ut ex opere « *Denier du culte* » Ordinarii partem sumant ad istas expensas.

Ex c. 1504, collato cum c. 1507, cathedraticum denuo sine S. Sedis auctoritate instaurari non posset.

De vi indulti quo episcopus potest ex missis pro populo vel binatis stipendium pro seminario percipere; et de parte quae possit celebranti cedere.

6. Die 8 maii 1920, in causa Viglevanem. *Missae binatae ac pro populo*. S. C. C. respondit, in indulto quo indulgetur episcopo ut favore seminarii percipi posset stipendium pro missis secus applicandis populo, vel pro missis binationis contineri facultatem datam episcopo adigendi presbyteros ut missas supra dictas revera pro seminario applicent. In animadversionibus ratio haec datur, quod vi talis indulti, episcopus non solum facultatem habeat dispensandi super onere missam gratuito celebrandi, sed etiam applicandi stipendium ex tali celebratione retrahendum, ita ut sit dominus istius stipendii et finis sine illo iure episcopi obtineri non posset.

Praeterea, in eadem causa, cum quaereretur utrum, in eodem casu, aliquid, detracta taxa synodali, sacerdoti celebranti relinqui posset vel deberet, eadem S. Congregatio ita, cum distinctione respondit : « Si legitime sit designata eleemosyna, cum ea tota cedere debeat favore causae piae, *negative*, salva tamen Ordinarii facultate aliquid assignandi sacerdoti celebranti ratione incommodi vel laboris ; — Si vero eleemosyna non sit legitime statuta : *Affirmative*, seu cedere in casu favore causae piae dumtaxat eleemosynam taxae dioecesanae, facta item Ordinario facultate aliquid tribuendi eidem sacerdoti, ratione incommodi vel laboris ».

Quaenam missa possit a binante dici pro stipendio?

In disceptatione causae confirmata est sententia quae tenet unum vetari, ut binam pro duabus missis stipendium recipiat, ita ut possit primam gratis, alteram pro stipendio applicare. (A. A. S., 2 nov. 1920, XII, 536).

De obligatione praesentiae per totum officium chorale.

7. In Hispania vetus consuetudo, plus quam centenaria, retinet tamquam residentes ad effectus lucrandi praebendae fructus, eos omnes beneficiarios chorales, qui una etiam tantum hora canonica quovis die choro assistant. Amittunt ergo tantum distributiones respondentes *horis* absentiae. Pro-

mulgato novo codice, dubia maximo ardore exagitata sunt de legitimitate huius consuetudinis.

A. Consultor exsistentiam consuetudinis non negat. De eiusdem vero ante Codicem legitimitate inquirere supervacaneum arbitratur. Solutionem dubii totam ex c. 418 depromit qui, « reprobata consuetudine contraria », canonicos cotidiano chori servitio astrictos ad summum per tres menses abesse sinit. Iamvero beneficiarius adesse non censetur qui onera beneficii non implet; id est *materialiter* tantum praesens est, nec implet onus servitii choralis qui totum officium, nulla iusta causa impeditus, non persolvit. Ergo post Codicem consuetudo illa sustineri non potest.

Quaedam consectaria alicuius momenti in responsis continentur. Ita beneficiarius vel canonicus, illegitime absens, non exspectata sententia *declaratoria*, debet Ordinario fructus possessos tradere. Poena enim est latae sententiae, quae iuxta c. 2232 reum statim in utroque foro tenet. Delictum autem cum sit publicum, non se infamat reus eam exsequendo. Nec absens retinere potest fructus ob privatam recitationem officii. Etsi enim illos possit facere suos, poena privatur iis *omnibus*, ut declarat c. 2381. Nemo autem privatur re non sua, et canon non distinguit.

Epistola ad Ordinarios Italiae ut promoveatur eruditio catechetica et evangelii explanatio.

B. *Litteris circularibus* 31 maii 1920, S. Cong. *Concilii*, ad sollicitandum zelum de religiosa populi eruditione, plene probante SS. Domino, rogat Ordinarios Italiae ut quantocius, secundum scientiam et conscientiam, respondeant variis quaesitis de modo quo providerint ut pueris et adultis catechetica instructio tradatur, atque evangelium populo explicetur, de sanctionibus istarum ordinationum, de modo quo parochi praestanda exsequentur, clerus saecularis et regularis parochos in ecclesia paroeciali adiuvet, et de aliis consiliis quae opportune danda videantur. (A. A. S. 1 iul. 1920, XII, 299.)

Monitum de collectore stipendiorum.

C. *Monito* 10 iun. 1920, fideles certiores fiunt nullam licentiam sacerdoti C. Ferré, dioecesis Blesensis (Blois) factam esse colligendi stipendia missarum. (A. A. S. 1 iul. 1920, XII, 300.)

---

94. — S. CONGR. DE RELIGIOSIS

RESPONSUM 21 NOV. 1919

De testimonialibus iuratis

(A. A. S., 2 ian. 1920, 12, 17.)

Dubium.

Si iramentum non praestetur,

Sacrae Congregationi de Religiosis propositum fuit sequens dubium : « Quid agendum in casu quo Superior Religiosus vel Rector Collegii aut « Seminarii renuerit iuramento firmare, ad normam can. 545, § 1, litteras « testimoniales a Superiore alterius Instituti requisitas pro admittendo « postulante ad normam can. 544, § 3 ? »

urgendum est etiam poenis canonicis,

S. Congregatio, re mature perpensa, respondendum censuit prout respondet : « Praescriptum canonum esse servandum, et Ordinarius, si « agatur de Institutis iuris dioecesani aut laicalibus, sive Collegiis aut « Seminariis; vel Supremus Moderator in Institutis clericalibus aut in

« Ordinibus Regularibus, contra tales Superiores renuentes procedant,
immo recursu ad SS. « eos cogendo etiam per poenas, usque ad privationem officii. Quodsi
« nihilominus litterae iuratae haberi non possint, res deferatur ad S. Con-
« gregationem ».

Dies (21 nov. 1919). Datum Romae, ex Secretaria S. Congregationis de Religiosis, die 21 novembris 1919.

Maurus M. Serafini, Ab. O. S. B., *Secretarius.*

Annotationes

1. Difficultas cui occurritur exorta est ex aversione animi quam in certis regionibus experiuntur iuratam fidem dandi, sive ex quodam scrupuloso horrore iuramenti, sive ex sensu quodam offensae dignitatis, quasi, secluso iuramento, falsum testari possint.

2. Dum S. Congregatio vult ut ad se recurratur si litterae non obtineantur iuratae, mere ad hanc facti speciem applicat quod statuit c. 585 § 3 : « Si vero nil reposuerint, Superior requirens de non recepta responsione S. Sedem certiorem reddat ».

3. Interea autem, postulantes ad habitum seu noviciatum licite admitti non poterunt. Cf. c. 544.

---

95. — S. CONGR. DE RELIGIOSIS

RESPONSUM 30 NOV. 1919

De vi decreti « inter reliquas »
(A. A. S., 1 mart. 1920, 12, 73.)

Dubium. S. Congregationi de Religiosis propositum fuit sequens dubium circa declarationem quoad Decretum *Inter reliquas*, datam sub die 15 iunii 1919, videlicet :

« Utrum in Congregationibus seu Institutis Religiosis, in quibus ex
« Constitutionum praescripto post Novitiatum vota annualia emittuntur,
« Alumni servitio militari adstricti, absoluto Novitiatu, admitti valeant
« ad professiones annuales ».

Responsum. S. Congregatio, re mature perpensa, respondendum censuit :

« *Affirmative :* ita tamen ut vota annualia cessent, si Religiosi ad
« servitium militare vocentur, et eo die quo militiae effective adscripti et
« disciplinae militari subiecti evadant ».

Dies (30 nov. 1919). Facta autem de his relatione SSmo D. N. Benedicto Pp. XV, in audientia diei 30 novembris 1919, ab infrascripto Secretario, Sanctitas Sua eamdem resolutionem approbare dignata est et publici iuris fieri mandavit.

Maurus M. Serafini, O. S. B., *Secretarius.*

ANNOTATIO

Ratio dubitandi haec sola erat. In institutis ubi vota temporanea emittuntur sive ad triennium, sive, id postulante iuniore aetate, ad aetatem qua vota perpetua emitti possunt, ita ut semel factis votis temporaneis succedant regulariter vota perpetua, statutum est resp. 15 iul. 1919 (Cf. *Per.* X, 70) vota emittenda esse usque ad servitium militare. Sed cum non raro fiat ut servitium militare ultra annum differatur, usus iste ad oeconomiam votorum annualium aptari nequit. Quare hoc altero modo providetur ut fiat professio annualis, eius autem obligatio tollatur ipso die quo professus, militiae effective ascriptus, disciplinae militari subiectus evaserit.

96. — S. CONGR. DE RELIGIOSIS

LITTERAE CIRCULARES 9 MART. 1920

Circa eiusdem personae repetitam electionem ad munus moderatricis generalis in Congregationibus religiosis et antistitae in monasteriis monialium

(A. A. S., 1 sept. 1920, 12, 365.)

Illme et Rme Domine,

Saepe recursus fit ad S. C. pro protractione regiminis Mod. generalis.

Saepissime accidit, ut Moderatrices generales Institutorum, quae ex praescripto suarum Constitutionum ad plurium annorum periodum eliguntur, et iterum ad idem munus immediate eligi queunt, tertio etiam et pluries, suffragio capitulari expetitae, opus habeant recurrendi ad H. S. C. de Religiosis pro debita facultate obtinenda.

Quae protractio incommoda saepe affert,

Haec frequens regiminis protractio ultra tempus a Constitutionibus statutum aut permissum, minus opportuna videtur, praecipue cum ordinarie munus Moderatricis generalis ad sex annos duret, ex quo fit ut eadem persona, iterum electa, per duodecim annos continuos regimen legitime tenere queat. Si vero faciliter permittantur ulteriores reelectiones, in cassum cedit finis Constitutionum, quae *ad tempus* regimen ad eadem persona in Instituto tenendum esse praescribunt, cui temporaneitati tota Constitutionum compago innititur. Hinc fit ut non raro, ex nimis protracto regimine unius eiusdemque personae, non parvi momenti incommoda et detrimenta Instituto proveniant. Nec valet quod in pluribus religiosarum Congregationum Constitutionibus expresse dicatur etiam *tertio* Moderatricem generalem posse eligi, dummodo duae tertiae partes suffragiorum eidem faveant et S. Sedis confirmatio accedat; hoc enim ita intelligendum est, ut si aliquando ob graves causas eadem persona tertio aut ulterius nominari debeat, hoc fieri nequeat nisi adsint illae duae conditiones. Hinc retinendum est, quod in casu occurrit vera inhabilitas ad huiusmodi munus; quoties autem inhabilitas aliqua ex iure habetur, causae graves ad dispensationem requiruntur; unde simplex voluntas electorum aut idoneitas personae non est de se sufficiens ratio ad dispensationem obti-

nec simplici electione,

sed postulatione fieri potest.

nendam. Persona vero tali inhabilitate laborans non eligi, sed postulari canonice debet.

Idem de Abbatissis dicendum.

Eadem sane animadvertenda sunt, servata debita proportione, circa electiones Abbatissarum, seu Antistitarum monialium, quibus per Constitutionem Gregorii XIII prohibitum fuit quominus ultra triennium regimen monasterii haberent; quamvis vero in Codice Iuris Canonici haec praescriptio confirmata haud fuerit, tamen ex Summi Pontificis mandato, H. S. C. in Constitutionibus monasteriorum eam servari praecipit. Cum tamen in monasteriis electio peragenda est intra Communitatis membra, quae saepe pauca sunt, facilius causa ad dispensationem haberi poterit, ex defectu scilicet idoneae personae.

Moneantur sorores vocales de necessitate postulationis

Haec omnia revolvens animo SS^mus D. N. Benedictus XV, ad praecavendos abusus, qui in hac re facile subrepere possunt, mandatum dedit monendi singulos Ordinarios locorum, quibus cura incumbit praesidendi electionibus sive Moderatricis generalis in capitulis Congregationum, sive Antistitarum in monasteriis monialium suae dioecesis, ut de praefata inhabilitate electrices doceant, et si quando certiores fiant capitulares in eamdem personam ultra tempus a Constitutione permissum suffragium esse laturas, inquirant de specialibus et gravibus causis quae postulationem exigere videantur, et moneant vocales Sedem Apostolicam difficilem omnino se praebere ad huiusmodi gratiam concedendam. Insuper noverint oportet, postulationem nonnisi perpensis mature causis admitti, quae proinde per litteras ab Ordinario ipsi Sanctae Sedi exponi debent. Quod sane non modicum tempus requirit et certum incommodum affert capitularibus, quae responsum exspectare debent antequam ad ulteriora procedere possint.

et de mente S. Sedis huic protractioni adversa.

Ob causas graves dispensatio concedetur.

Si quando tamen causae ita graves adsint quae eiusdem personae electionem exigant ultra tempus in Constitutionibus permissum, Ordinarius, dispensationis obtinendae causa, petitionem ad Sacram Congregationem mittat, in qua clare et distincte referat, quot scrutiniis fuerit postulatio completa, quotve suffragia ex numero capitularium electae faverint; praecipue rationes exponat quae talem reelectionem exigere videantur, addita quoque sua sententia.

Interim omnia tibi fausta a Domino adprecor.

Dies (9 mart. 1920).

Romae, ex Secretaria Sacrae Congregationis de Religiosis, die 9 martii 1920.

Theodorus Card. Valfré di Bonzo, *Praefectus.*
Maurus M. Serafini, Ab. O. S. B., Secretarius.

Annotationes

1. Litteras modo exscriptas huc spectare manifestum est, ut S. Sedes efficaciter urgeat, ad mentem Codicis, temporaneam Superiorissarum generalium administrationem. Ideo in primis declarant Constitutiones in quibus tertia reelectio eiusdem Moderatricis generalis a S. Sede confirmanda est ita intellegi debere ut tertia reelectio pro quadam *postulatione* habeatur. Idque sive Constitutiones de ista re sileant sive expresse dicant Moderatricem tertium eligi posse dummodo

duae tertiae partes suffragiorum eidem faveant et S. Sedis confirmatio accesserit. Ideo non sufficere ad dispensationem voluntatem eligentium et idoneitatem personae, sed allegari debere graves rationes.

2. Memorant dein C. Gregorii XIII, i. e. Breve *Exposcit debitum,* 1 ian. 1583 (Bull. Taurin. VIII, 404) quo Gregorius XIII, pro monialibus Italiae et praesertim regni utriusque Siciliae, voluit ut ad solos tres annos Superiorissae eligerentur, nec dein nisi post trium annorum intervallum iterum eligi possent. Constitutio ista parum observata est nec iam post Codicem viget. Nihilominus, si lex de triennali electione in Constitutionibus monialium reperiatur, haec pars Constitutionum in recognitione Constitutionum servanda erit. Simul tamen fatentur litterae facilius pro *monialibus* causam adesse posse dispensandi, i. e. defectum idoneae personae.

3. Denique, quo magis animi ab istis iteratis eiusdem personae electionibus avocentur, litterae eos deterrent, tum difficultate obtinendae dispensationis, de qua vocales ab Antistite monendae sunt, tum etiam diuturna exspectatione responsi, quam ferre debebunt dum capitulum ad ulteriora procedere non poterit.

4. Solebant Antistites, qui monialum electioni praesunt, moram istam amputare, obtinendo a S. Congregatione facultatem confirmandi tertiam electionem, si praevidebatur futura. Si graves causae istam electionem suadeant, non videntur ulla ratione hoc modo agendi prohibiti.

5. Constitutiones quae perpetuam admittunt Antistitem generalem minime revocantur ; sed in novis Constitutionibus perpetuitas ista non iam admittetur.

---

97. — S. CONGR. DE RELIGIOSIS

MONITUM 4 IUN. 1920

De Procuratore generali religionum virorum

(A. A. S., 1 iul. 1920, 12, 301.)

Sacra Congregatio de Religiosis opportunum ducit monere Moderatores Generales Congregationum Religiosorum iuris pontificii, qui Procuratorem Generalem ad negotia Instituti gerenda apud Sanctam Sedem nondum constituerint, vi Can. 517, § 1, *Codicis Iuris Canonici,* unamquamque Religionem virorum iuris pontificii teneri ad deputandum Procuratorem Generalem qui praedicta negotia agat, quique e gremio eiusdem Religionis esse debet.

Ut autem commisso sibi munere fungi valeat, Procurator Generalis residentiam habitualem in Urbe, iuxta praxim, habeat oportet.

[96. 97]

Dies (4 iun. 1920). Datum Romae, ex Secretaria eiusdem Sacrae Congregationis de Religiosis, die 4 iunii 1920.

MAURUS M. SERAFINI, Ab. O. S. B., *Secretarius.*

ANNOTATIO

Observes obligationem deputandi procuratorem generalem, quae propria erat Ordinum, nunc Codice extensam esse ad omnes religiones virorum iuris pontificii etiam quae nec sodalibus nec negotiis nec opibus abundant. His necessitas assignandi in Urbe residentiam suo procuratori valde onerosa evadere potest. Sed per dispensationes providetur huic incommodo.

---

98. — S. CONGR. DE PROPAGANDA FIDE

EPISTOLA 29 SEPT. 1919

Ad universos sacrorum antistites de stipe colligenda pro nigritis in Africa

(A. A. S., 1 mart. 1920, 12, 74.)

Ill^me^ ac Rev^me^ Domine,

Summus Pontifex Leo XIII, gloriosae recordationis, nigritarum in Africa miseratus aerumnas, qui, in servitutem abducti, supremam animi atque corporis patiebantur iacturam, per encyclicas Litteras, ad universos sacrorum Antistites catholici orbis die 20 novembris 1890 datas, eorum caritati summopere commendavit opus a Se susceptum pro nigritarum in Africa tuenda libertate, iisque ab ethnica superstitione eruendis. Qua super re provide constituit ut, *quotannis, qua die in quibusque locis Epiphaniae Domini celebrantur mysteria, in subsidium memorati operis pecunia stipis instar corrogetur.*

Non defuit Summi Pontificis desiderio pia fidelium voluntas, eleemosynisque ad id collectis non mediocriter sacrae Missiones in Africa recreatae sunt. Verum, labente annorum decursu, evenit ut apud nonnullas dioeceses excidisse videatur pontificii mandati memoria aut languidiori studio iussa serventur, dum, e contra, aliis multis in locis, adnitente Episcoporum zelo, inducta praxis, etiam flagrante bello, stetit hactenus ac viguit.

Quapropter haec S. Congregatio, cui dicti operis demandata est cura, opportunum censuit per praesentes litteras apud universos Praesules enixe instare ut velint, in propria quisque dioecesi, sacro Epiphaniae die, iuxta pontificia praescripta, pecuniam pro Africae nigritis in singulis ecclesiis et sacellis colligendam curare, iis additis hortamentis, quibus fidelium studia ad tam nobile opus excitentur.

Qua quidem occasione commemorandum etiam venit, eiusdem Pontificis iussu constitutum esse ut *pecunia, praedicta die collecta in ecclesiis et sacellis,... Romam mittatur ad Sacrum Consilium christiano nomini*

propagando, cuius munus est eam pecuniam inter singulas Missiones aequa proportione partiendi.

Itaque, sine speciali Apostolicae Sedis dispensatione, non ad particulares quaslibet pro redimendis captivis constitutas Societates, sed ad hanc ipsam Sacram Congregationem Fidei Propagandae, corrogata, festo die Epiphaniae, ad id operis pecunia mittenda est.

Porro, cum tot ac tantis, praesertim post immane bellum, sacrarum Missionum necessitatibus consulere oporteat, non dubito quin Amplitudo Tua, quod ad dioecesim sibi commissam spectat, suas partes libenti animo expleat.

Interim Deum ex corde precor ut Te diu sospitem reddat.

Romae, ex aedibus S. Congregationis de Propaganda Fide, die 29 septembris 1919.

Addictissimus
G. M. Card. Van Rossum, *Praefectus.*
C. Laurenti, Secretarius.

99. - S CONGR. DE PROPAGANDA FIDE

EPISTOLA 8 DEC. 1919

Ad Vic. et Praef. Apost., qua potestas ipsis fit nominandi vicarium delegatum

(A. A. S., 1 apr. 1920, 12, 120.)

Reverendissime Domine,

Vic. et Praef. Apostolicis, etsi Vic. Gen. nominare non possunt,

Iuxta can. 198 Codicis I. C., Vicariis et Praefectis Apostolicis ius non competit sibi eligendi *Vicarium Generalem* sicut fas est Episcopis residentialibus; sed ipsis potestas tantum est nominandi, cum muneribus in singulis casibus determinandis, delegatum qui etiam alius esse potest quam provicarius, de quo in can. 309.

licet nominare Vic. delegatum, cui practice competat potestas Vic. Generalis

Sed cum ex alia parte opportunum videatur Superiores Missionum auctoritate pollere sibi deligendi aliquem vicarium, qui practice eadem gaudeat iurisdictione quam ius canonicum Vicariis Generalibus tribuit, non exclusa habituali potestate exsecutioni mandandi rescripta pontificia atque utendi iisdem peculiaribus facultatibus quas haec S. C. Ordinariis locorum communicat, SS. D. N. Benedictus divina Prov. PP. XV, in audientia habita ab infrascripto Cardinali Praefecto S. C. de Propaganda Fide, die 6 novembris anni 1919, haec in bonum Missionum sua benignitate concessit: I. Sanavit nullitatem actuum iurisdictionis positorum ab illis missionariis qui forsan ut vere Vicarios Generales se gesserunt. II. Elargitus est Ordinariis Missionum potestatem nominandi *Vicarium Delegatum*, si eo indigeant, cui practice concessa sit omnis iurisdictio in spiritualibus et temporalibus, qua ex Codice I. C. uti potest Vicarius Generalis in dioecesi.

et cui applicandi cc. 366, ss.

Ex hac concessione, omnibus Superioribus Missionum facta, nunc tu poteris Vicarium Delegatum nominare, qui gaudeat omnibus facultatibus Vicario Generali tributis, ad normam can 368, § 1º, 2º.

De numero autem et de officio Vicariorum Delegatorum in unaquaque Missione eadem valeant quae de Vicario Generali in Codice I. C. statuta sunt (can 366 et seq.). — Quae dum tibi communico, Deum precor ut te sospitem incolumemque servet.

Dies (8 dec. 1919). Romae, die 8 decembris 1919.

Addictissimus
Card. VAN ROSSUM, *Praefectus.*
C. Laurenti, Secretarius.

ANNOTATIONES

1. Sicut ipsa probat radicalis sanatio actuum, quae a S. Pontifice in eadem epistola pronuntiatur concessa, non pauci Vicarii et Praefecti Apostolici existimarunt sibi, post Codicem, competere ut Vicarium generalem constituerent. Atque ansam errandi inde haurire potuerunt, quod c. 294 Vicariis et Praefectis Apostolicis omnia iura et facultates in proprio territorio addicit quae in suis dioecesibus episcopis competunt, « nisi quid Apostolica Sedes reservaverit ». Nec ulla expressa reservatio praesentis rei legitur. Tacita tamen colligitur ex c. 198, qui dum Ordinarios loci numerat, Vicarios generales memorat episcoporum residentialium. Abbatum et Praelatorum *Nullius*, non autem Vicariorum et Praefectorum Apostolicorum. Accedit ratio ex ipsa natura officii desumpta. Vicarii Apostolici et Praefecti Apostolici dici possunt, in suo territorio, Vicarii generales S. Pontificis. Iam vero vicarius generalis alterum generalem sibi adiungere nequit. Quare, in ipsa Urbe Cardinalis Vicarius non habet proprie dictum Vicarium generalem, sed, qui huic aequiparatur, nominatur : *Vices gerens.*

2. Itaque Vicarii et Praefecti Apostolici per se non poterant nisi suam potestatem ordinariam definite delegare sacerdoti cui nihil ex iure competeret.

3. Opportunissime autem epistola 8 dec. 1919, S. C. *Prop. Fidei* ipsis communicat facultatem factam a SS. D. in aud. 6 nov. 1919, vi cuius possunt nominare *Vicarium Delegatum*, unum vel plures, qui practice possideat omnem iurisdictionem cum omnibus facultatibus Vicario generali tributis ad normam c. 368.

4. Quamvis autem de numero et officio Vicarii delegati valere dicantur quae de Vicario generali in Codice statuta sunt, arbitramur tamen eius iurisdictionem non exspirare vel suspendi eo quod iurisdictio episcopi cessaverit vel suspensa fuerit. Tunc enim verus evaderet Vicarius generalis, et non tantum ei tribueretur practice potestas Vicarii generalis. Sed regulae de delegatione generali ei sunt applicandae (Cf. c. **207**). Cf. quae scripsimus *Per.* IX, p. (24), s.

100. — S. CONGR. DE PROPAGANDA FIDE

DECRETUM 2 FEBR. 1920

Desideratus S. R. E. Card. Mercier, Archiep. Mechlinien., nominatur praeses in universa regione Belgica piae unionis cleri pro missionibus

(A. A. S., 1 apr. 1920, 12, 121.)

Finis unionis.

Ut gravissimo officio, quod Ecclesiae incumbit praedicandi Evangelium per universum orbem, christifideles pro suis viribus validius cooperentur, nihil magis conferre potest quam eorum studium ad tam nobile opus, impensa atque assidua sacerdotum cura, excitare atque fovere. Hunc in finem nuper orta est *Unio cleri pro missionibus*, quam SS^mus D. N. Benedictus Pp. XV, multis ditatam indulgentiis atque spiritualibus auctam privilegiis, per suas Litteras Encyclicas de fide propaganda modo datas, summopere commendavit, atque ut in omnibus dioecesibus erigeretur se in votis habere significavit. Ut autem in nobilissima Belgarum natione, quae sacras missiones iamdudum apostolicis viris opibusque plurimum iuvit, praedicta Consociatio firmius stabiliatur et vigeat, haec S. Congregatio Christiano Nomini Propagando, vigore facultatum sibi a Summo Pontifice tributarum, eiusdem *Piae Unionis cleri pro missionibus* Praesidem in universa Belgica regione per praesens Decretum nominat et constituit E^mum Virum Cardinalem Desideratum Mercier, Archiepiscopum Mechliniensem, cum omnibus iuribus ac facultatibus tali muneri annexis; cuius auctoritate et ductu nihil est dubitandum, quin studium erga sacras missiones in ea regione iam adeo fervens, vividius etiam ad catholicam fidem per orbem promovendam flammescat. Contrariis non obstantibus quibuscumque.

Nominatio Praesidis in Belgio.

Datum Romae, ex aedibus S. Congregationis de Propaganda Fide, die 2 februarii 1920.

Dies (2 febr. 1920).

Card. VAN ROSSUM, *Praefectus.*
C. Laurenti, Secretarius.

---

101. — S. CONGR. DE PROPAGANDA FIDE

INSTRUCTIO 25 IUL. 1920

Circa erectionem quasi-paroeciarum in vicariatibus et praefecturis apostolicis

(A. A. S., 2 aug. 1920, 12, 331.)

Occasio instructionis

Cum a pluribus Vicariis et Praefectis Apostolicis huic S. Consilio Christiano Nomini Propagando dubia quaedam de quasi-paroeciis earumque erectione proposita fuerint; ad ea tollenda atque ad optatam in agendo uniformitatem inducendam, opportunum visum est sequentes tradere normas, fideliter et diligenter servandas.

Divisio in quasi-paroecias in votis est.

1) Ea est sacrorum Canonum mens ut cuiusvis seu Vicariatus Apostolici seu Praefecturae territorium in distinctas partes dividatur, quarum singulae determinatum populum, cum propria ecclesia et peculiari pastore, habeant (can. 216, § 2). Quare Vicarii Praefectique Apostolici eo tendere debent ut Missionem sibi concreditam ad hanc suscipiendam aptae constitutionis formam adducant, et, ubi iudicaverint ad eam divisionem procedi posse, id perficere non omittant.

Cum magna prudentia procedendum.

2) Non praepropere tamen et inconsiderate urgenda est divisio, praesertim si ea quae necessaria sunt, praevideantur defutura (can. 1415, § 3). Prae oculis in primis habeant Vicarii et Praefecti Apostolici, in erigendis quasi-paroeciis, utilitatem animarum et quibus incrementis res catholica in suis regionibus adoleverit. Res hinc serio examinetur, audita, ad normam can. 302, Consiliariorum sententia, vel etiam praecipuorum Missionariorum in congressu adunatorum, prout in can. 303 statuitur.

Potest procedi per partes.

3) Neque tamen necesse est aut suadendum ut tempus exspectetur quo totum Vicariatus vel Praefecturae territorium in quasi-paroecias dispertiri possit; pedetentim enim et per partes utiliter etiam proceditur, ita ut una pars in quasi-paroecias dividatur, alterius partis divisione in opportunius tempus dilata.

Clara divisionis definitio.

4) Erectio quasi-paroeciae fiat per decretum Ordinarii, quo clare describantur territorii limites. Ubi vero practice hoc obtineri non possit, sufficit declarasse quae christianitates ad singulas quasi-paroecias pertineant. Decreto insuper statuatur quae sit ecclesia principalis quasi-paroeciae, nec non residentia quasi-parochi.

Documenta divisionis servanda.

5) Huius decreti bina exemplaria conficiantur, quorum unum in archivo Vicariatus vel Praefecturae Apostolicae, alterum in novae erectae quasi-paroeciae actis adservetur.

Consectaria iuridica.

6) Constituta quasi-paroecia, ipso facto oriuntur iura et obligationes quasi-parochi, quae a Codice iuris canonici sanciuntur (vid. praesertim canones 451, § 2, I; 454, § 4; 456; 457; 459; 461; 1356; 306; 462 et seq.).

De iure assistendi matrimoniis.

7) In erectis quasi-paroeciis pro matrimoniorum celebratione attendatur oportet canonibus 1096 et 1095; in locis vero ubi ipsae constitutae non sunt, Missionarii censendi sunt cooperatores Vicarii vel Praefecti Apostolici, atque proinde cum licentia generali ab Ordinario concessa valide et licite adsistunt matrimoniis.

Capellae subsidiariae.

8) Similiter ex quasi-paroeciae erectione sequitur ut omnes ecclesiae, capellae vel oratoria, intra fines territorii quasi-paroeciae sita, subsidiaria habeantur et in eius ditione et dependentia maneant donec quasi-paroecialitatem consequantur vel a quasi-parochi cura exempta fuerint, ad normam can. 464.

Imitatio vicariatuum foraneorum.

9) Optimum demum consilium erit, divisione territorii in quasi-paroecias peracta, dispertiri quoque Vicariatum vel Praefecturam in aliquos districtus qui plures quasi-paroecias comprehendant, prout iam in aliquibus Vicariatibus laudabiliter factum est, ut ita etiam Vicariatus foranei adumbrentur atque aptius regimini et administrationi missionis provideatur (can. 217, 445 et seq.).

Dies (25 iul. 1920).

Ex aedibus S. C. Propagandae Fidei, die 25 iulii 1920.

Card. VAN ROSSUM, *Praefectus.*
C. Laurenti, Secretarius.

Annotationes

1. Locum et opportunitatem praesenti Instructioni dederunt tum c. 216, qui vult ut « pari modo (sicut dioeceses) vicariatus apostolici et praefectura apostolica, ubi commode fieri potest, dividantur » ; i. e. ut distinctis partibus territorialibus assignetur ecclesia, populus, rector peculiaris tamquam proprius pastor, tum c. 1096, qui delegationes generales ad matrimonium excludit, « nisi agatur de vicariis cooperatoribus pro paroecia cui addicti sunt ». Ideo :

2. Maior instructionis pars eo spectat ut optatae divisiones prudenter inducantur. Vicarii et Praefecti Apostolici eo tendere debent ut Missio sibi concredita huius formae fiat capax. Divisio tamen ne praepropere fiat, ante quam requisitae condiciones adsint. Verum non est opus ut totum territorium simul dividatur : utile est ut partes, ubi fieri potest, iam in quasi-paroecias dividantur, dilata in tempus magis opportunum aliarum partium divisione. Formale vero Ordinarii decretum erectionis requiritur, quo limites geographici per se sunt clare indicandi. Si desit copia huiusmodi descriptionis, sufficit declarasse quaenam paroeciae ad singulas quasi-paroecias pertineant.

Denique, applicando ad hoc argumentum quod c. 383 de archivo parochiali et episcopali statuitur, S. C. *P. F.* monet ut bina exemplaria decreti erectionis conficiantur, alterum pro archivo Ordinariatus, alterum pro archivo quasi-paroeciae.

Effectus autem erectionis constant ex Codice, cuius principales canones, huc facientes, numerantur. Unus autem peculiariter effertur qui facile neglegi potuit. Post erectam quasi-paroeciam, ceterae ecclesiae et oratoria habentur quasi-subsidiaria et dependentia, donec quasi-paroeciae fiant vel a quasi-parochi cura subducantur ad normam c. 464.

3. Maximi autem momenti est n. 7 de delegatione ad matrimonia. In partibus divisis in quasi-paroecias observandi sunt canones 1096 et 1095, quibus ad ipsum matrimonii valorem requiritur praesentia parochi vel sacerdotis quem parochus vel Ordinarius delegaverit, delegatio autem generalis solis vicariis cooperatoribus valide dari potest. Verum stud subiungitur, in partibus ubi quasi-paroeciae desint, omnes missionnarios censeri posse cooperatores Vicarii vel Praefecti Apostolici, ita ut ab Ordinariis generaliter delegari queant.

4. Ut magis perfecta sit imitatio regiminis dioecesani, optimum consilium esse dicitur ut Vicariatus dividatur quoque in varios districtus qui plures quasi-paroecias comprehendant, ita ut vicariatus foranei adumbrentur.

102. — S. CONGR. DE PROPAGANDA FIDE

RESCRIPTUM 7 DEC. 1920

Ad A. R. D. V. Roelens, Vic. Ap. Congi superioris, de usu gossypii in linteis sacris conficiendis [1]

Reverendissime Pater,

Moderatrix Piae Societatis in Belgio constitutae ad conficiendas sacras suppellectiles pro missionibus, praesertim Congi Belgici, per tramitem R. P. D. Victoris Roelens petiit ab hac S. Congregatione eas conficiendas ex gossypio puro vel mixto potius quam ex lino. Supplicem libellum pro opportuna solutione transmisi ad S. Rituum Congregationem, quae per litteras diei 19 superioris Novembris sic respondit : Attentis praesentibus circumstantiis iisque perdurantibus, tolerari posse in casu, confectionem sacrarum supellectilium pro altaribus et sacris ministris ex gossypio puro vel mixto potius quam ex lino : exceptis tamen *corporali, purificatorio et palla.*

Dum de hac re Paternitatem Tuam certiorem facio, rogo abs Te ut festina aliqua sollicitudine responsionem de qua re supra praelaudata Moderatrici communicare valeas.

Interim Deum precor ut Te diu sospitem incolumemque servet.

Paternitatis Tuae
Addictissimus servus
G. M. Card. Van Rossum, *Praefectus.*
C. Laurenti, Secretarius.

103. — DECRETUM SUMMARIE RELATUM

De opere S. Petri pro institutione cleri indigenae.

Decreto 26 ap. 1920, S. C. *Prop. Fid.* approbat, atque sub sua immediata dependentia ponit *opus S. Petri apostoli*, quod ab anno 1889 ortum in Gallia, translatum dein in Helvetiam, finem habet parandi opportuna subsidia ad iuvandam, apud exteras gentes, cleri indigenae institutionem. Statuta ad triennium, experimenti causa, approbantur (A. A. S , 1 iun 1920, XII, 247).

[1] Superioribus nostris benigne communicatum ab A. R. D. Roelens.

104. — S. CONGR. RITUUM

RESPONSUM 26 NOV. 1919

De quibusdam episcoporum privilegiis, insignibus ac functionibus

(A. A. S., I maii 1920, 12, 177.)

Dubia.

Sacra Rituum Congregatio enixe rogata est, ut opportune insequentia, de quibusdam Episcoporum privilegiis, insignibus ac functionibus, dubia enodare dignaretur, nimirum :

I. *De quolibet Episcopo*, quaeritur :

1. Num Episcopale biretum rubro torulo exornari queat ?

2. Num cuivis Episcopo liberum sit uti cappa ceterisque vestibus e panno serico et undulato (vulgo *amoerro*), aut saltem serico ?

3. Utrum violacei coloris esse possint, an potius nigri coloris esse debeant, vestis talaris, mantelletum et forte mozzeta et biretum Episcopi, in iis functionibus quae poenitentiae temporibus, vel pro defunctis fiunt ?

4. Num umquam Episcopus, stante praesertim consuetudine, v. g. ad Confirmationem sive publice sive privatim ministrandam, aut in processionibus, gestare possit stolam et mitram et pastoralem baculum cum habitu praelatitio uti supra ?

5. Num usus mitrae argenteae cum laciniis item argenteis, pro simplici mitra damascena vel linea cum rubeis laciniis, sicubi invectus fuerit, tolerandus sit ?

II. *De Episcopo in propria dioecesi*, petitur :

1. Praesente S. R. E. purpurato Patre non Legato, utrum mozzetam, an satius mantelletum, Episcopus Ordinarius induat ?

2. Praesente item Cardinali vel Metropolitano, debeatne Episcopus Ordinarius cappam, si induerit, reflexam sustinere, et a privatis benedictionibus abstinere ?

3. Possitne Episcopus Ordinarius, post Missam de *Requiem*, cui mozzeta indutus in Choro adfuit, stolam super amictum, et pluviale assumere, et, recedente Celebrante, absolutionem ad tumulum ritu consueto peragere ?

4. Utrum Episcopo Missam lectam (sive privatam, sive Ordinationis) celebranti assistere valeant ad altare, ubi saltem id iam moris est, duo Canonici quibusvis insignibus vestiti ; an tantum adhibito superpelliceo super rochetum, si huius usu gaudeant ?

III. *De Episcopo extra propriam dioecesim*, inquiritur :

1. Num, attenta consuetudine, tolerari possit ut Episcopus extraneus, sive praesente, sive absente Episcopo Ordinario, non mantelleto, sed mozzeta super rochetum utatur ?

2. Num et quando extraneo Episcopo fas sit, praesente vel absente Episcopo Ordinario, cappam adhibere ?

3. Quomodo Episcopus extraneus, si, functione id requirente, aut annuente Episcopo Ordinario, pastorali baculo utatur, superiorem huiusce baculi partem vertere debeat ?

4. Praesente Episcopo Ordinario, qui extraneo Episcopo solemnite celebranti throni usum concessit, utrum hic thronus esse possit thronus ipsius Episcopi Ordinarii ab Evangelii parte positus; an erigi debeat a parte Epistolae thronus alter, Episcopo quidem Ordinario propriun thronum retinente?

5. Possitne Episcopus Ordinarius assistere in proprio throno, dun Metropolitanus in altero throno, ab Epistolae parte posito, solemnite celebrat?

6. Si Metropolitanus, vel Episcopus extraneus, utens Episcopi Ordinari throno, pontificaliter celebret:

a) num septimum candelabrum adhibendum sit?

b) possintne, praeter presbyterum assistentem et diaconum et subdia conum, duo etiam diaconi parati Episcopo celebranti adsistere?

7. Assistente Episcopo Ordinario in proprio throno, dum alter Episco pus sollemniter ad faldistorium celebrat, si, cantato Evangelio, fiat concio

a) utri Episcipo concionatorem ante sermonem benedicere competat

b) coram utro, in fine, diaconus confessionem decantare debeat?

c) utrius sit solemnem tunc benedictionem impertiri?

8. Si forte eiusmodi concio ab alio Episcopo praesente, ut supra, ve celebrante Episcopo Ordinario, habita sit, quis indulgentias post publicat confessionem nuntiare debeat?

9. Assistente autem in Choro, vel absente, Episcopo Ordinario, dur extraneus Episcopus pontificaliter in eius throno celebrat, si fiat pos Evangelium concio, numquid hac conclusa, solemnis quoque benedicti dari debeat, aut possit?

IV. *De pluribus Episcopis simul praesentibus*, dubitatur:

1. Fierine debeat Episcoporum, Missae solemni pontificali assisten tium, thurificatio statim ante incensationem presbyteri et diaconorum paratorum, qui Episcopi celebranti assistunt?

2. Num probanda sit consuetudo instituendi, solemnitatum quarumdam occasione, processiones, in quibus omnes, qui eisdem intersunt, Episcop stola et pluviali et mitra parati sunt, ac baculum pastoralem gestant?

3. In eiusmodi processionibus:

a) quonam ordine incedere debeant tum Episcopus qui procession praeest, tum ceteri Episcopi?

b) num debeatur, an saltem concedi possit, singulis Episcopis non celebrantibus duorum canonicorum assistentia?

4. Num probari possit ut populo, piae cuiusdam peregrinationis au festivitatis occasione congregato, omnes simul Episcopi praesentes con suetam benedictionem, verba una voce decantantes, solemniter imper tiantur?

V. *De Episcopo Ordinario et de Vicario Generali*, qui est Episcopus titularis Auxiliaris.

1. Potestne Episcopus Ordinarius permittere suo Vicario Generali, qu est etiam Episcopus titularis Auxiliaris, induere solam mozzetam loco mantelleti?

2. Idem Vicarius Episcopus etiam Auxiliaris potestne benedicere populo intra et extra Ecclesiam?

3. Attento can. 337 § 3, *Codicis I. C.*, manetne in suo robore Decretum S. R. C., n. 4023, diei 12 iunii 1899, super iure Episcoporum Dioecesanorum cedendi thronum alteri Episcopo?

Sacra porro Rituum Congregatio, audito specialis Commissionis suffragio, omnibus et singulis propositis quaestionibus maturo examine perpensis, ita rescribendum censuit; nimirum: **Responsa.**

I. — Ad 1. Negative.

Ad 2. Negative, iuxta *Caeremoniale Episcoporum* (lib. I, cap. III, nn. 1, 3), adhibito nempe rudiori vel leviori panno ex lana pro opportunitate: textili enim serico (non undulato) legitime utuntur qui sunt de Cappella, Domo, Familia Summi Pontificis.

Ad 3. Romae, semper esse debent violacei coloris, excepta Sede vacante; extra Urbem, laudabiliter coloris nigri, exceptis bireto ac pileolo, quae semper erunt violacei coloris.

Ad 4. Negative, et serventur: *Pontificale Romanum* (edit. typ., 3 augusti 1888), *Caeremoniale Episcoporum* (edit. typ., 21 augusti 1886), et Decreta.

Ad 5. Negative, quum mitra ex tela argentea sit propria Summi Pontificis in luctuosis; sed neque damascena, quae vel Cardinalium (specialis) vel Protonotariorum Apostolicorum ad instar est propria.

II. — Ad 1. Servetur *Caeremoniale Episcoporum* (lib. I, cap. IV, n. 7).

Ad 2 Ad primam partem, affirmative. Attamen illam explicabit pontificalia peracturus, inserviente de ea caudatario, illos actus excipiendo, quos immediate cum Cardinali vel Metropolitano aut versus eos exhibeat. Ad secundam affirmative, iuxta *Caeremoniale Episcoporum* (lib. I, cap. IV).

Ad 3. Affirmative.

Ad 4. Negative ad primam partem; affirmative ad secundam.

III. — Ad 1. Imo convenit, *domi*, invitante Episcopo Ordinario, aut ex praesumpto ipsius beneplacito; *extra*, negative, nisi iuxta *Caeremoniale Episcoporum* (lib. I, cap. IV, nn. 4 et 7) et Decreta (praesertim Decr. n. 388, *Ianuen.*, 20 iulii 1621), cum mozzeta habeatur simul mantelletum: paulatim amota, iuxta prudens arbitrium Ordinarii, consuetudine, ubi adsit.

Ad 2. Rite utitur cappa, quando Pontificalia solemnia ad solium legitime peragit; si tamen sit Ordinarii Coadiutor seu Auxiliaris, uti poterit iis in adiunctis, in quibus licet iuxta leges liturgicas, de licentia Ordinarii, ad mentem Decretorum S. R. C. nn. 2010, *Veliterna*, 6 septembris 1698, ad 1 et 2; 2011, *Veliterna*, item 6 septembris 1698, ad 1, et 4023, 12 iunii 1899.

Ad 3. Semper cum parte reflexa ab se; scilicet, versus personas vel res quas prospicit.

Ad 4. Affirmative ad primam partem; imo Missae pontificalis ad thronum celebratio ad tramitem *Caeremonialis Episcoporum* habenda est, etiam quoad situm throni Celebrantis, qui sit in abside, seu in centro Chori, aut e cornu Evangelii. Negative ad secundam salvo iure Metropolitani et Legati Apostolici Episcopali charactere insigniti, quoad assistentiam in throno a latere Epistolae, celebrante Episcopo, etiam Ordinario, ad faldistorium, iuxta *Caeremoniale Episcoporum* (lib. I, cap. XXIII, n. 24,

et lib. II, cap. IX, nn. 5-7) ; quod assistentiae ius non competit cuilibet Episcopo Ordinario, nisi ad tramitem *Caeremonialis Episcoporum*, loco secundo citato, scilicet in propria sede, celebrante alio Episcopo ad faldistorium.

Ad 5. Negative.

Ad 6. Ad *a)* : Negative ; ad *b)* : Affirmative.

Ad 7. Ad *a, b, c.* Servetur *Caeremoniale Episcoporum* (lib. II, cap. IX, nn. 5-7), delata Episcopo Ordinario etiam benedictione concionatoris.

Ad 8. Servetur *Caeremoniale Episcoporum* (lib. II, cap. VIII, n. 51).

Ad 9. Negative, quum benedictio, ex *Caeremoniali* et *Pontificali*, secumferat Indulgentiarum concessionem, quam omittere irregulare esset ; verumtamen Episcopus celebrans, neque ex Ordinarii delegatione, valeret Indulgentias concedere ; Ordinarius autem non posset benedictionem impertiri, quippe quae a celebratione nequit separari.

IV. — Ad 1. Servetur *Caeremoniale Episcoporum.*

Ad 2. Nihil obstat ; abstineant tamen a stola et baculo pastorali gerendis.

Ad 3. Ad *a*) : Servetur consuetus in processionibus ordo ; ad *b*) : Negative, in casu.

Ad 4. Negative, non obstante, sicubi inoleverit, istiusmodi consuetudine, quae prudenter eliminanda est.

V. — Ad 1. Negative.

Ad 2. Episcopus auxiliaris, qui simul sit Vicarius Generalis, potest in Dioecesi ubique benedicere populo, tum in Ecclesia tum extra Ecclesiam, idque iure, quin opus sit specialem concessionem obtinere ab Episcopo Ordinario ; ad normam can. 370 § 2, collati cum can. 349 § 1 et 239 § 1, n. 3.

Ad 3. Affirmative.

Atque ita rescripsit, declaravit et servari mandavit.

Dies (26 nov. 1919). Die 26 novembris 1919.

† A. Card. Vico, Ep. Portuen. et S. Rufinae, *S. R. C. Praefectus.*

Alexander Verde, Secretarius.

Annotatio

Responsum III ad 1 sic videtur legendum : « Immo convenit, *domi*, invitante Episcopo Ordinario, aut ex praesumpto ipsius beneplacito ; *extra*, negative, iuxta *Caeremoniale Episcoporum* (lib. 1, Cap. IV, nn. 4 et 7) et Decreta (praesertim Decr. n. 388, *Ianuen.* 20 iul. 1621), nisi cum mozetta habeatur simul mantelletum... » Loci enim Caeremonialis Episc. et Decr. 388, ad quos appellatur, praecise prohibent mozzetam. Cfr. de eodem argumento, *Motu proprio*, 25 apr. 1920 (supra, n. **69**, p. 142). I. Pauwels, s. I.

105. — S. CONGR. RITUUM

RESPONSUM 9 IUL. 1920

De quibusdam ritibus ab Episcopis servandis

(A. A. S., 1 sept. 1920, 12, 372.)

Repropositis dubiis in Decreto S. R. C. *De quibusdam Episcoporum privilegiis*, diei 26 novembris 1919 contentis (I, 5, IV, 1 ; *Acta Ap. Sedis*, an. 1920, n. 5) ; nimirum :

Dubia.

I. Num usus mitrae argenteae cum laciniis item argenteis, pro simplici mitra damascena vel linea cum rubeis laciniis, sicubi ab aliquo Episcopo invectus fuerit, tolerandus sit.

II. Fierine debeat Episcoporum Missae solemni pontificali adsistentium, thurificatio statim ante incensationem presbyteri et diaconorum paratorum, qui Episcopo celebranti adsistunt ?

Responsa.

Et sacra rituum Congregatio, exquisito specialis Commissionis voto, expositis dubiis ita respondendum censuit :

Ad I : *Negative, iuxta Caeremoniale Episcoporum* (lib. I, cap. XVII, num. 1).

Ad II : *Servetur Caeremoniale Episcoporum* (lib. I, cap. XXII, nn. 27 et 28).

Atque ita rescripsit et declaravit. Contrariis non obstantibus quibuscumque.

Dies (9 iul. 1920).

Die 9 iulii 1920.

A. Card. Vico, Ep. Portuen. et S. Rufinae, *S. R. C. Praefectus.*
Alexander Verde, Secretrarius.

---

106. — S. CONGR. RITUUM

DECRETUM 14 IAN. 1920

De editione typica memorialis rituum

(A. A. S., 1 oct. 1920, 12, 448.)

Memoriale rituum iuxta novas leges liturgicas revisum editur et authenticum declaratur.

Memoriale Rituum, quod pro aliquibus praestantioribus sacris functionibus in Ecclesiis minoribus a Summo Pontifice Benedicto XIII probatum eiusque iussu editum fuit ac pluries reproductum, nunc iuxta leges liturgicas etiam recentiores diligenti studio revisum atque opportune reformatum, Sanctissimus Dominus noster Benedictus Papa XV, ex Sacrorum Rituum Congregationis consulto, suprema Sua auctoritate recognovit, atque hanc Memorialis Rituum editionem tamquam typicam habendam esse sancivit : simulque statuit ac declaravit, ut eidem editioni omnes ceterae in posterum conformari atque authentico testimonio comprobari debeant ; servatis normis, quae pro editione librorum liturgicorum traditae sunt typographis per decretum eiusdem Sacrae Congregationis n. 4266, die 17 maii anno 1911. Contrariis non obstantibus quibuscumque.

Dies (14 1920).

Die 14 ianuarii 1920.

† A. Card. Vico, Ep. Portuen. et S. Rufinae, *S. R. C. Praefectus.*
Alexander Verde, Secretarius.

Annotationes

Nova haec editio typica Memorialis rituum in perpaucis differt a praecedentibus. In praevio quodam Monito declaratur in quibusnam ecclesiis officia secundum hoc Memoriale rituum peragi possint :

α) in paroeciis in quibus haberi possint tres quattuorve saltem clerici, sacrae functiones feriis V et VI ac sabbato maioris hebdomadae peragantur, servata forma huius memorialis ;

β) in aliis paroeciis, quae clericis destituuntur, locorum Ordinarii indulgere possunt ob populi commoditatem, ut parochi, (petita quotannis venia) feria V in Cena Domini missam lectam celebrare possint, priusquam in cathedrali vel matrice, missa conventualis incipiat ; quo in casu potest S. Pyxis in suo altari servari usque ad solis occasum, ut fideles, loco sepulchri, ad SS^{am} Eucharistiam adorandam accedere valeant. Sabbato vero Sancto ecclesiae parochiales omnino obligantur ad functiones peragendas iuxta memoriale rituum (ob benedictionem fontis baptismalis hac die faciendam).

γ) Quod ad minores ecclesias non parochiales, episcopus permittere potest functiones omnes hebdomadae sanctae in omnibus ecclesiis in quibus SS^{um} Sacramentum asservatur (sive de iure, sive ex privilegio) ; dummodo tamen fiant horis diversis ab ea in qua in ecclesia parochiali peraguntur, ne per illas fidelium concursus ad ecclesiam parochialem impediatur ; et dummodo eaedem functiones fieri possint iuxta praescriptum Missalis Romani ; pro usu enim Memorialis Benedicti XIII, iusta et rationabili accedente causa, in casu recurrendum est ad S. Rituum Congregationem.

Fieri tamen potest ut Ordinarius loci facultatem specialem obtinuerit concedendi ut pro locorum necessitate vel magna utilitate in nonnullis oratoriis vel ecclesiis non parochialibus officia hebdomadae sanctae fiant, adhibito Memoriali rituum Benedicti XIII.

In Memoriali rituum supponuntur adesse tres quattuorve clerici. Hoc tamen, ex ipso Monito, non ita urgendum est, ut omnes sint clerici proprie dicti. Notat enim primum saltem clericum supponi ad minus tonsuratum, secus enim nequiret, ut describitur, calicem tangere (can. 1306, § 1) nec corporale explicare ; ergo etiam ne absolute quidem requiritur ut primus sit clericus.

Auctores sat conveniebant in his functionibus, si fiant iuxta hoc Memoriale rituum, cantum prohiberi. Ad dubium enim : Anne officia, de quibus agitur in Caeremoniali Benedicti XIII cum cantu persolvi possint, iuxta praxim communem in

quibuscumque ecclesiis? S. Rituum Congregatio responderat *Negative* (Decr. 3505 ad 6). Sed, uti ex eodem praemonito habemus, haec responsio negativa refertur ad locum non autem ad cantum ; ac proin, si adsit cantorum sufficiens numerus (saltem duo) qui rite suum munus exercere queant, cantus in his functionibus adhiberi potest ; in casu autem, nisi clericus inserviens epistolam cantet, satius erit, ut epistola legatur ab ipso celebrante, et celebrans sedere poterit ad *Kyrie, Gloria* et *Credo*. Si cantores presbyterium ingrediantur vel Processioni participent, vel loco patenti canant, superpelliceo cum veste talari induantur oportet.

Etiam si functiones, de quibus agit Memoriale, fiant sine cantu, in his tamen missis lectis quae, ad instar conventualium, earum locum tenent, adhiberi potest assistens qui, si non sit tonsuratus, ad Missale tantum celebrantem assistere et folia vertere poterit : si vero tonsuratus et in minoribus constitutus, poterit ad offertorium calicem ad altare afferre, et post communionem, calicem a celebrante abstersum suis ornamentis instruere ac velo et bursa coopertum ad abacum referre, abstinebit autem a calice abstergendo, vino et aqua ante offertorium infundendis, patena et calice tradendis, palla removenda et reponenda, et calice tangendo infra actionem.

Et cum moneamur ex functionibus hic enucleate expositis haud difficile fore methodum excerpere pro consimilibus, concludere possumus idem licere in aliis missis lectis quae ad instar sollemnium eorum locum tenent, v. g. in missa exsequiali lecta.

Quod ad ipsas functiones, pauca observanda veniunt :

Si non est alius sacerdos, celebrans candelam de altari accipit et sibi cineres imponit non genuflexus, ut in prioribus editionibus habebatur, sed stans ante medium altaris.

Quae inter traditionem candelarum (*Lumen ad revelationem*) vel impositionem cinerum (*Immutemur habitu*) praescribuntur cantanda, a celebrante legenda sunt postquam ipse candelam vel cineres acceperit et antequam aliis tradat, solummodo si non adsunt qui cantant ; si enim adsunt, celebrans ea omittit.

Die 2 februarii, si missa celebranda sit de Festo, non iam *absolute* ante missam praescribuntur vasa florum apponenda inter candelabra, sed tantum, *si consuetum fuerit*.

Post impositionem cinerum et distributionem palmarum, postquam celebrans manus lavit in plano epistolae, ad librum tendit per latus altaris non per viam longiorem, uti antiquitus habebatur.

In die palmarum celebrans iam non adhibet manipulum usque ad finem evangelii, ita ut deinceps etiam hic servetur

regula Missalis (Rubr. gen. Missalis XIX, 4) *Cum celebrans utitur pluviali, semper deponit manipulum.*

Si cantatur passio a duobus diaconis, partes Christi sustinente celebrante, hic, etiam in Parasceve, infra passionem stat ad cornu Evangelii [1], et si ipse cantare debet partem quae cantatur in tono evangelii, dicto in medio altari *Munda cor meum* illam in cornu evangelii canit.

Feria quinta in Cena Domini, celebrans, completa missa, descendit in planum ad medium et genuflectit *utroque genu ante infimum gradum;* item postquam in cornu Epistolae planetam et manipulum deposuerit, et pluviale albi coloris acceperit, accedit ante altare, et, facta *utroque genu* adoratione *in plano,* orabit genuflexus in inferiori gradu.

Per processionem SS^mi Sacramenti ad sacellum, cantores, si adsunt, decantant hymnum *Pange lingua* usque ad stropham *Tantum ergo* exclusive, repetendo, si opus fuerit, alias a secunda incipiendo ; stropha *Tantum ergo* cantatur postquam celebrans calicem deposuerit supra altare et in infimo gradu genuflexerit ; et SS^um incensatur ad stropham *Tantum ergo* post verba *Veneremur cernui,* vel, secundum consuetudinem, ad ultimam stropham *Genitori, Genitoque.*

Feria sexta in Parasceve, initio functionis, clerici extendunt mappam per longitudinem super mensam altaris, non explicando eam per latitudinem ita ut duplicata sit post medium altaris, et denudatae maneant partes mensae versus frontem eiusdem altaris.

Tapetum pro adoratione crucis extenditur ante gradus ad ingressum presbyterii.

Facta adoratione crucis, celebrans calceamenta et manipulum resumit ac manet sedens capite cooperto et sic sedens recitat cum clericis Improperia ; celebrans planetam accipit ad cornu Epistolae postquam crucem ad altare retulerit [2].

Eadem feria, ante processionem ad sacellum, non iam praescribitur ut ad altare maius imponatur incensum ; et a sacello revertitur processio per *viam breviorem* ad altare.

Tandem, cereus paschalis regulariter accendendus praescribitur in missis et vesperis cum cantu, vel missis lectis, quae sollemnium locum teneant, tribus sollemnioribus diebus octavae Paschatis, sabbato in albis, in omnibus dominicis, et si adsit consuetudo, etiam aliis diebus et sollemnitatibus usque ad evangelium inclusive diei Ascensionis Domini.

I. Pauwels, s. i.

---

[1] Idem proinde servari debet, si in functione sollemni cum diacono et subdiacono, celebrans partes Christi sustineat.

[2] Si officium sollemniter celebretur cum diacono et subdiacono, celebrans qui tunc crucem ad altare non defert, resumit casulam statim postquam crucem adoraverit, antequam legat Improperia.

107. — S. CONGR. RITUUM

RESPONSUM (ROMANA) 26 IAN. 1920

Circa tres missas in die nativitatis Dni et commem. omnium fidelium def. celebrandas

(A. A. S., 1 apr. 1920, 12, 122.)

Dubia.

A Sacra Rituum Congregatione sequentium dubiorum solutio expostulata est; nimirum :

1. « An Sacerdos, qui ob debilitatem visus aliamve iustam causam ex « Indulto Sedis Apostolicae celebrat aliquam ex Missis votivis aut « Missam quotidianam Defunctorum, possit in die Commemorationis « Omnium Fidelium Defunctorum ter Sacrum facere, eandem Defunctorum Missam quotidianam repetendo ? ».

2. « An idem Sacerdos, qui pariter ex Apostolicae Sedis Indulto « Missam Deiparae votivam aut aliam votivam celebrat, valeat in posterum « die Nativitatis Domini eandem prorsus Missam ter dicere ? ».

Et Sacra eadem Congregatio, audito specialis Commissionis suffragio, omnibus perpensis, rescribendum censuit :

Responsa.

« *Affirmative ad utramque quaestionem facto verbo cum Sanctissimo ;* « de cetero rite servatis tum Constitutione Apostolica *Incruentum altaris* « *Sacrificium*, 10 augusti 1915, tum Rubricis ac Decretis dies Nativitatis « Domini et Commemorationis Omnium Fidelium Defunctorum respi« cientibus ».

Quam resolutionem, Sanctissimo Domino Nostro Benedicto Papa XV per infrascriptum Cardinalem Sacrae Rituum Congregationi Praefectum relatam, Sanctitas Sua ratam habuit et probavit, die 26 ianuarii 1920.

Dies (26 ian. 1920).

† A. Card. Vico, Ep. Portuen. et S. Rufinae, *S. R. C. Praefectus.*
Alexander Verde, Secretarius.

ANNOTATIONES

Hucusque sacerdos caecutiens, qui indultum obtinuerat celebrandi cotidie missam votivam B. M. V., in die Nativitatis nullo modo poterat tres missas celebrare, sed unam tantum (Decr. S. R. C. 2082, 11 apr. 1840 ad 3). Ratio huius prohibitionis erat quia hac die Ecclesia tres missas permisit ad honorandum triplicem quasi nativitatem Domini, quod triplex formulare missae exigere videbatur. Cum autem recens Summus Pontifex triplicem item missam permiserit in die Commemorationis omnium Fidelium defunctorum, nulla apparet ratio a privilegio excludendi caecutientes eo quod triplex formulare praescriptum adhibere non possunt, et eadem occasione benevolus Pontifex antiquam prohibitionem circa diem nativitatis abolevit et caecutientibus sacerdotibus etiam hac die consolationem triplicis celebrationis concedere dignatus est. Cfr. de hoc argumento decretum 12 ian. 1921 in vol. sequenti.

I. PAUWELS, S. I.

[106. 107]

108. — S. CONGR. RITUUM

Responsum. *RESPONSUM (S. SEBASTIANI FLUM. IAN. IN BRAS.) 26 FEB. 1920*

Circa ritum exsequiarum

(A. A. S., 1 apr. 1920, 12, 128.)

Dubia. Emus et Rmus Dnus Cardinalis Ioachim Arcoverde de Albuquerque Cavalcanti, archiepiscopus S. Sebastiani Fluminis Ianuarii, in Brasilia, Sacrae Rituum Congregationi haec quae sequuntur exposuit, nimirum :

« Ritus exsequiarum, ut in *Rituali romano* praescribitur, in hac Archi-
« dioecesi non est servatus, quia cadavera ad ecclesiam non ducuntur,
« ob leges civiles, quae obligant ut sepulturae tradantur vigintiquatuor
« horis post obitum ; et etiam quia coemeteria, quae sunt sub lege civili,
« satis distant a paroecia. Parochi vocantur domi et hic cadavera com-
« mendantur.

Responsa. « Hinc quaeritur : *Quaenam rubricae et normae in casu servandae ?* »

Et Sacra eadem Congregatio, audito etiam specialis Commissionis suffragio, praepositae quaestioni ita respondendum censuit :

« 1. Servandum, quantum fieri potest, *Rituale romanum* (tit. VI, c. III, *Exsequiarum Ordo*) et can. 1215 *Cod. I. C.* » [1].

« 2. Familia defuncti certior fiat funus cum Missa exsequiali peragi
« posse, etiam praesente *moraliter* cadavere, iuxta Rubricas et Decreta ».

« 3. Pro casibus autem extraordinariis dabitur Instructio S. R. C. »

Dies (28 febr. 1920). Atque ita rescripsit et declaravit. Die 28 februarii 1920.

† A. Card. Vico, Ep. Portuen. et S. Rufinae, *S. R. C. Praefectus.*
Alexander Verde, Secretarius.

Annotationes

Canon 1215 praescribit ut nisi gravis causa obstet, cadavera fidelium, antequam tumulentur, transferantur in ecclesiam, ubi funus, idest totus ordo exsequiarum quae in probatis liturgicis libris describuntur, persolvatur, et die 29 oct. 1919 Pontificia commissio ad codicis canones authentice interpretandos respondit periculum offensionis, vulgo *malumore* ex parte fidelium et cleri non esse gravem causam quae excuset a transferendis cadaveribus fidelium ad ecclesiam ubi funus persolvatur, simulque declaravit consuetudinem non transferendi cadavera fidelium esse reprobandam. Item Rituale (tit. VI, c. I n. 4) haec habet : « Quod antiquissimi est instituti, illud, quantum fieri poterit, retineatur, ut missa, praesente corpore defuncti, pro eo celebretur, antequam sepulturae tradatur. »

[1] In textu mendose scribitur : c. IV... c. 215. (Sic in A. A. S. 1 maii 1920, p. 128.)

Quod si tamen impossibile est ut fiat funus cum missa praesente physice cadavere, praedicta missa celebrari poterit cum iisdem privilegiis, cadavere moraliter praesente dummodo.

Instructio S. R. C. pro casibus extraordinariis, de qua in n. 3, nondum est publici iuris facta. I. Pauwels, s. I.

---

109. — S. CONGR. RITUUM

DECRETUM 24 MART. 1920

I

B. Maria Virgo Lauretana aeronautarum Patrona declaratur

(A. A. S., 1 maii 1920, 12, 175.)

Sanctissimus Dominus noster Benedictus Papa XV, piis quorundam Sacrorum Antistitum et aliorum fidelium supplicibus votis, ab infrascripto Cardinali Sacrae Rituum Congregationi Praefecto relatis, libentissime obsecundans, Beatissimam Mariam Virginem Lauretanam nuncupatam, omnium aeronautarum praecipuam apud Deum Patronam suprema auctoritate Sua declaravit et constituit. Contrariis non obstantibus quibuscumque.

Die 24 martii 1920.

Card. Vico, Ep. Portuen. et S. Rufinae, *S. R. C. Praefectus.*
Alexander Verde, Secretarius.

II

Benedictio machinae itineri aereo destinatae

(A. A. S., 1 maii 1920, 12, 175.)

℣. Adiutorium nostrum in nomine Domini.
℟. Qui fecit caelum et terram.
℣. Benedic, anima mea, Domino.
℟. Domine, Deus meus, magnificatus es vehementer.
℣. Qui ponis nubem ascensum tuum.
℟. Qui ambulas super pennas ventorum.
℣. Domine, exaudi orationem meam.
℟. Et clamor meus ad te veniat.
℣. Dominus vobiscum.
℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus. Oratio.

Deus, qui omnia propter temetipsum operatus es, et cuncta mundi huius elementa in usum humani generis destinasti : bene✝dic, quaesumus, hanc machinam (has machinas) itineri aereo deputatam (deputatas) ; ut ad laudem et gloriam nominis tui latius propagandam, et ad res humanas

promptius expediendas, damno quovis et periculo remoto, deserviat (deserviant), et in omnium fidelium, eandem machinam (easdem machinas) adhibentium, animis caelestia foveat (foveant) desideria. Per Christum Dominum nostrum.

℟. Amen.

Oremus. Oratio.

Deus, qui beatae Mariae Virginis domum per Incarnati Verbi mysterium misericorditer consecrasti, eamque in sinu Ecclesiae tuae mirabiliter collocasti : effunde, quaesumus, bene✝dictionem tuam super hanc machinam (has machinas) ; ut, qui per eam (eas) itineri aereo sub tutela eiusdem beatae Virginis se commiserint, eo quo tendunt prospere perveniant, et incolumes ad propria revertantur. Per eundem Christum Dominum nostrum.

℟. Amen.

Oremus. Oratio.

Deus, in te sperantium salus, famulis tuis iter aereum peragentibus ac tuam opem invocantibus, Angelum bonum de caelis comitem benignus adiunge : ut ab eo custodiantur in omnibus viis, et ad propositam sibi metam feliciter deducantur. Per Christum Dominum nostrum.

℟. Amen.

Sacerdos aspergat aqua benedicta.

Sanctissimus Dominus noster Benedictus Papa XV hanc formulam benedictionis machinae itineribus aereis destinatae, a Sacra Rituum Congregatione revisam atque dispositam et ab infrascripto Cardinali eidem Sacro Coetui Praefecto relatam, approbavit, eamque Appendici *Ritualis Romani* inserendam iussit.

Die 24 martii 1920.

Card. Vico, Ep. Portuen. et S. Rufinae, *S. R. C. Praefectus.*
Alexander Verde, Secretarius.

---

110. — S. CONGR. RITUUM

RESPONSUM 29 MART. 1920

De sollemnitate Sacratissimi Rosarii

(A. A. S., 1 maii 1920, 12, 177.)

Dubium. Sacrae Rituum Congregationi, pro opportuna declaratione, propositum fuit sequens dubium, nimirum : « An privilegium, per Decretum Generale « diei 28 octobris 1913 concessum sollemnitati externae Sacratissimi « Rosarii, quae Dominica 1 octobris celebrari poterit cum omnibus « Missis, praeter conventualem et parochialem, de SSmo Rosario, extendi « valeat ad alias quoque festivitates externas, quae peragi solent cum « magno concursu populi ? »

Responsum. Et Sacra Rituum Congregatio, audito etiam specialis Commissionis suffragio, omnibus perpensis, rescribendum censuit : « *Negative*, quoad

« extensionem privilegii sollemnitatis Sacratissimi Rosarii, iuxta Decretum Generale 28 octobris 1913 ».

Atque ita rescripsit et declaravit die 27 martii 1920. *Dies (27 mart. 1920).*

† A. Card. Vico, Ep. Portuen. et S. Rufinae, *S. R. C. Praefectus.*
Alexander Verde, Secretarius.

ANNOTATIO

De missis quae permittuntur in sollemnitate externa festorum sermo erit n. sequenti, ubi pauca dicemus de novis rubricis Missalis.

111. — S. CONGR. RITUUM

DECRETUM 25 IUL. 1920

De editione typica missalis romani

(A. A. S., 1 oct. 1920, 12, 448.)

Missale romanum ad novas leges liturgicas revisum

Evulgata editione typica Breviarii Romani a fel. rec. Pio Papa X, per Decretum Sacrae Rituum Congregationis die 25 martii 1914 approbata, Commissio Pontificia ab eodem Pontifice die 2 iulii 1911 instituta, quae illam editionem, ad normam Bullae *Divino afflatu* et Motu Proprio *Abhinc duos annos* et subsequentium huius Sacrae Congregationis Decretorum, concinnandam curavit, easdem normas prae oculis habens, diligenti studio manus apposuit editioni Missalis Romani instaurandae. In qua editione, ex altera typica anni 1900 deprompta, illud tantum innovatum est, quod ex recentibus praescriptionibus liturgicis et ex additionibus et variationibus in Breviario typico inductis, consequeretur. Insuper praesenti editioni Missalis Romani adiectae sunt, ad moduni Appendicis, Missae propriae pro aliquibus locis approbatae, quae in respectivis festis particularibus, vel in eorum solemnitatibus externis, ubi ex Indulto Sanctae Sedis concessum est, commode adhiberi poterunt. Itaque has mutationes ordinate dispositas, suis locis respective adiunctas et accurate revisas, prouti in hac editione prostant, Sacra Rituum Congregatio, de mandato Sanctissimi Domini nostri Benedicti Papae XV, probari posse censuit. Sanctitas porro Sua, referente infrascripto Cardinali Sacrae Congregationi Praefecto, hanc ipsam editionem suprema Sua auctoritate probavit, eamque uti Typicam habendam esse, cui omnes editiones in posterum conformandae erunt, declaravit atque decrevit.

et insertis novis Missis propriis editur.

Contrariis non obstantibus quibuscumque etiam speciali mentione dignis.

Die 25 iulii 1920. *Dies (25 iul. 1920).*

† A. Card. Vico, Ep. Portuen. et S. Rufinae, *S. R. C. Praefectus.*
Alexander Verde, Secretarius.

Annotationes

Nova editio typica Missalis quae hoc decreto promulgatur, nondum est illa missalis emendatio de qua Pius X in sua Constitutione *Divino afflatu ;* ad perfectam enim illam emendationem recognoscendus est textus Sacrorum Bibliorum, in kalendario quoque sat multa reformanda, nonnullis festis expunctis, aliis ritu minutis vel cum aliis coniunctis ; quae omnia ad faustiora tempora remittere visum est. Teste R. D. Al. Barin [1] haec sunt criteria quae prae oculis habuit commissio pontificia in reformatione missalis paranda : Nihil innovetur nisi quod : a) necessario consequatur ex variationibus inductis in Breviario, b) aut quod iam in Decretis S. Rituum Congregationis sit statutum, c) aut tantum formam Rubricarum, non autem substantiam ipsius missalis attingat, d) aut etiam, quamvis raro, quod licet non ex littera, manat tamen ex spiritu Bullae *Divino afflatu*. Et idem fere habet ipsum decretum approbationis.

Kalendarium missali praepositum idem est atque illud quod habetur in novis breviariis ; festa tamen S. Ioseph (19 martii) et Dedicationis S. Michaelis Arch. (29 sept. indicantur sub ritu d. 1 cl. ad quae evecta erant decr. S. R. C. 13 dec. 1917. Et festa in ipso missali describuntur secundum hoc kalendarium ; unde nonnullae mutationes, v. g. quod ad festa antiquitus alicui dominicae assignata et octavas festorum duplicium 2 classis de qua iam nihil fit nisi in solo die octava.

I. Mutationes in ipso textu vel ordine missalis

1. Uti patet, in Ordinario missae additae sunt ambae novae praefationes in honorem S. Ioseph sponsi B. M. V. et pro defunctis ; insuper insertus est cantus ferialis praefationis de Nativitate et de Ascensione Domini.

2. Item feria VI in Parasceve, Monitiones insertae sunt omnes cum suo cantu. Ceterum oratio pro Imperatore sicut sabbato sancto, pericope pro eodem in *Exsultet* fuerunt servata etsi ob suppressum imperium romanum non amplius dicuntur.

3. In quibusdam missis, ceterum valde paucis, evangelium fuit mutatum, vel una alterave oratio antiquae suffecta ; quod ultimum fere semper factum est ob identitatem harum orationum cum aliis aliquando in eadem missa dicendis.

Sic in Missa B. M. V. a Nativitate ad Purificationem pro secreta *Muneribus* in qua nulla fit mentio B. M. V. et quae

[1] Aloisius Barin, In novissimas Rubricas Missalis Romani Commentarium 1920, p. 9.

eadem est ac secreta missae *In virtute tua* de communi unius martyris, necnon missae de septuagesima, posita nunc est secreta *Tua, Domine, propitiatione*, quae in omnibus formulariis B. M. V. extra adventum legitur. Notandum tamen est in missa de circumcisione, in qua adhibentur orationes de missa B. M. V. servatam fuisse secretam *Muneribus*.

Die 19 ianuarii in missa S. Canuti Regis ob eamdem rationem secreta et postcommunio sumuntur iam ex missa *Laetabitur*.

Die 14 februarii in missa S. Valentini Presb. et Mart. mutata est secreta quae eadem erat ac secreta feriae III post Dom. I Quadr., et ob eamdem rationem mutatae sunt secreta et postcommunio missae S. Lucii Pp. M. quae eadem est ac postcommunio feriae II post Dominicam II Quadr. ; itemque mutata est postcommunio missae Ss Perpetuae et Felicitatis (6 martii) quae coincidit cum postcommunione feriae II post Dom. III Quadr. Tandem in Missa SS. Quadraginta Martyrum (10 mart.) secreta et postcommunio novae sunt assignatae, cum antiqua secreta eadem esset ac secreta feriae V post cineres et Dom. IV Quadr. ; postcommunio vero atque illa feriae III post Dom. I Quadr. In secreta missae S. Camilli de Lellis addita fuerunt verba *Deus pater omnipotens* quia ut notat pro-memoria commissionis [1], nullam Divinitatis invocationem prae se ferebat.

Insuper pro plerisque sanctis indicatur quomodo missa votiva dicenda sit diversis anni temporibus.

4. In Commune sanctorum in missa *Salus autem* de Communi plurimorum martyrum, loco evangelii *Sedente Iesu* de qua in Breviario non exstat homilia, suffectum est evangelium *Attendite* ita ut inter Missale et Breviarium habeatur nunc concordantia. In missa de Doctoribus initio secretae exprimitur nunc qualitas sancti : *Sancti N. Pontificis tui atque Doctoris* vel *Sancti N. Confessoris tui atque Doctoris*. Tandem additum est Commune Festorum B. M. Virg. cuius missa ceterum illa est quae in antiquis missalibus prostat tamquam missa votiva a Pentecoste ad Adventum.

5. Quod ad missas votivas, iam in duas series distinguuntur quarum prior refert missas quae missae conventuali substitui possunt « singulis per hebdomadam diebus, quando fit officium de feria (exceptis feriis Adventus, Quadragesimae, Quattuor Temporum, Rogationum et Vigiliarum), et primo resumenda non sit missa dominicae praecedentis impeditae, neque dicenda missa conventualis Defunctorum iuxta Rubricas » [2]. De his animadvertere sufficit quod

---

[1] AL. BARIN, Op. citatum p. 73.
[2] RUBR. SPEC.

feria IV assumi potest vel missa de S. Ioseph (missa *Adiutor*) vel missa de SS. Petro et Paulo App., vel missa de omnibus Apostolis (missa quae respondebat antiquo officio votivo) vel « missa de Patrono principali Oppidi, vel Civitatis, Dioecesis, Provinciae et Nationis, vel etiam de Titulari Ecclesiae propriae, et de Titulo vel Sancto Fundatore Ordinis seu Congregationis » [1].

Altera series inscribitur : *missae votivae ad diversa*. Hae, ut in pro-memoria legitur, ponuntur novo ordine et magis convenienti, ut nempe prius ponantur quae non stricte votivae sed die aliquo assignatae sunt, (missa pro eligendo Pontifice — in die creationis et coronationis Papae — in consecratione Episcopi — in anniversario electionis et consecrationis episcopi — in collatione sacrorum ordinum — missa pro sponso et sponsa) ; deinde positae sint quae bonum spirituale totius ecclesiae respiciunt, addita missa pro fidei propagatione quae hucusque in Appendice habebatur (missa pro fidei propagatione — contra paganos — ad tollendum schisma — tempore belli — pro pace — pro vitanda mortalitate) ; postea quae bonum particulare attingunt (missa ad postulandam gratiam Spiritus sancti — pro remissum peccatorum — pro peregrinantibus et iter agentibus — pro infirmis — ad postulandam gratiam bene moriendi — pro quacumque necessitate) — ultima ponatur pro gratiarum actione, pro qua quaelibet sanctorum missa permittitur (addita sub prima conclusione etiam in missis privatis, oratione pro gratiarum actione) quia nempe ex eorum intercessione gratiam obtentam esse putari potest [2].

6. Orationes diversae suo ordine sunt relictae, ne numerus sub quo generatim designantur immutetur et confusio gignatur [3]. Post orationem *A cunctis* additur tamen modus illam dicendi si missa aut commemoratio fuerint de Sancta Maria ; quod sat mirum potest videri, cum ex alia parte secundum Rubricam [4] in missis de B. M. V. vel in quibus commemoratio fit de eadem pro oratione *A cunctis* semper ponatur oratio de Spiritu sancto. Oratio *A cunctis* contra dicenda est etiam si missa vel commemoratio fuerit de S. Ioseph aut de SS. Apostolis Petro et Paulo, sed tunc « in oratione omittuntur verba quae eos respiciunt » [5].

7. In fine missalis additae sunt aliquae missae propriae quae in aliquibus locis celebrari possunt. In Breviario illa Appendix fuit sublata, et feliciter quidem ; nam, suppressis nunc plerisque officiis non stricte propriis aliquibus dioece-

---

[1] RUBR. SPEC.
[2] AL. BARIN. *Op. citatum*, p. 92.
PRO-MEMORIA COMMISSIONIS PONTIFICIAE apud Al. Barin, p. 95.
[3] ADDIT. ET VARIAT. IN RUBR. MISSALIS VI, 8.
[4] RUBR. SPEC.

sibus vel ordinibus antea concessis, pro singulis Breviario utentibus, pleraque officia ibi descripta nullius iam essent usus, et ex alia parte neque officia in hac appendice contenta essent sufficientia ita ut insuper nihilominus Proprio dioecesano vel ordinis indigerent, in quo, si officia in appendice *Pro aliquibus locis* contenta non repeterentur, recitatio Breviarii multo difficilior et implicatior evasisset. Iamvero eadem incommoda nec maior utilitas habet appendix missalis. Sane utilitatem haberet, si omnibus sacerdotibus liceret has missas tamquam votivas celebrare, quod non videtur obtinere. Dicit enim Rubrica specialis ante missas votivas posita : « dici possunt missae votivae de Conceptione immaculata et de Septem doloribus beatae Mariae Virginis, necnon de omnibus Sanctis Canonizatis in Martyrologio descriptis, pro quibus missa sumitur, sive propria, si habeatur, sive de communi, mutatis mutandis, ut in Proprio sanctorum assignatur. **Quod si in calendario non inscribantur, omnia dicuntur de communi,** ad libitum sacerdotis », et in decreto approbationis : « Insuper adiectae sunt ad modum appendicis, missae propriae pro aliquibus locis approbatae, quae in respectivis festis particularibus, vel in eorum sollemnitatibus externis, **ubi ex indulto Sanctae Sedis concessum est,** commode adhiberi poterunt. » Illae insuper missae dispositae sunt sequenti ordine : I Missae in honorem D. N. I. C. ; — II Missae in honorem B. M. V. ; — III Missae in honorem sanctorum, servato ordine litaniarum. Difficile determinatur quo ordine dispositae sint missae in honorem D. N. I. C. vel in honorem B. M. V.

II. Mutationes in Rubricis

1. Mutationes in Rubricis maioris sunt momenti ; et primo quidem « Rubricae speciales ad uniformitatem reductae sunt, additis iis quae necessariae videbantur ad applicandas Rubricas generales quando prima vice casus occurrat. Itemque additis iis quae ad missas votivas cuiuslibet Mysterii quae permittuntur, vel cuiuslibet sancti spectant, ut incertitudo, quae circa has missas plerumque habebatur, tolleretur. »[1] Porro nova harum rubricarum redactio plerumque est multo clarior et exactior quam antiqua, quod ceteroquin etiam in novis rubricis Breviarii contigit. Sufficit indicare hic rubricam servandam quando pluries eadem die celebratur et quae legitur tam in die Nativitatis Domini quam in die Commemorationis omnium fidelium defunctorum : « In prima et secunda missa, si sacerdos aliam missam sit celebraturus,

[1] Pro-memoria Commissionis pontificiae.

sumpto divino sanguine, non purificat neque abstergit calicem, sed eum ponit super corporale et palla tegit ; dein, iunctis manibus, dicit in medio altaris : *Quod ore sumpsimus etc.* et subinde in vase cum aqua parato digitos abluit dicens : *Corpus tuum etc.* et abstergit. Hisce peractis, calicem super corporale adhuc manentem, deducta palla, iterum disponit et cooperit, uti mos est, scilicet primum purificatorio linteo, deinde patena cum hostia consecranda et palla, ac demum velo. » « In secunda et tertia missa sacerdos, si primam missam celebraverit, ad offertorium deveniens, ablato velo de calice hunc parumper versus cornu Epistolae collocat, sed non extra corporale ; factaque Hostiae oblatione, non abstergit calicem purificatorio, sed eum intra corporale relinquens leviter elevat vinumque et aquam eidem caute infundit, ipsumque calicem nullatenus ab intus abstersum, more solito offert. » Hic modus agendi qui in nonnullis differt a modo quem auctores plerumque tradebant [1], servari debet quotiens sacerdos pluras missas celebrat in eadem ecclesia ; nam si in locis dissitis celebrat, standum est Instructioni 12 sept. 1857, et quae prostat in Appendice Ritualis Romani.

2. *Ritus servandus in celebratione missae* in uno puncto tantum fuit mutatus nempe absoluta missa ad altare in quo non est Tabernaculum sanctissimi Sacramenti, celebrans se profunde inclinat (et non tantum, ut in antiqua redactione, caput inclinat). Item minime mutatus est Tractatus *De defectibus in celebratione missarum occurrentibus*.

3. Contra, quod ad rem ipsam, in Rubricis generalibus sat magnae introductae sunt mutationes ; nihilominus tamen, sicut factum fuit in editione Breviarii, ipse textus harum rubricarum integre reimprimitur uti exstabat in editione typica 1900 cui adiectae sunt rubricae novae sub titulo : *Additiones et variationes in rubricis missalis ad normam Bullae « Divino afflatu » et subsequentium S.R.C. decretorum*. Utrum huiusmodi methodus promulgandi rubricas novas qua privato studio in unum coordinari debeant rubricae novae cum antiquis, optima sit et studio liturgiae multum faveat merito dubitat R. D. Callewaert [2].

Illae additiones in decem titulos fuerunt discerptae quorum quattuor primi de variis missis agunt, sex postremi de diversis missae partibus.

Praecipuae variationes in rubricis sic introductae huc redeunt.

---

[1] Cfr. DE HERDT, *Sacrae Liturgiae Praxis*, t. I, n. 284 — VAN DER STAPPEN, *Sacra Liturgica*, t. III, q. 336.

[2] COLLATIONES BRUGENSES, t. XX, Oct.-Nov. 1920, p. 425-426.

A. De variis missis

I. **De missa de dominica vel de feria.** In sua reformatione liturgica Pius X inter alia hoc intendebat « ut in sacra Liturgia missae antiquissimae de dominicis infra annum et de feriis, praesertim quadragesimalibus, locum suum recuperarent [1] ». Hoc partim iam obtentum erat rubricis tunc editis: his ex una parte dominicae per annum praeferendae sunt festis duplicibus minoribus et maioribus quae non sint Domini et diebus octavis communibus, et prohibentur missae lectae votivae et de Requiem diebus in quibus reponenda est missa de dominica in propria die impedita; et ex altera parte in feriis quadragesimae, quattuor temporum, II rogationum et vigiliis communibus, si occurrat officium duplex maius vel minus aut semiduplex, facultas datur missam privatam celebrandi de praedicta feria vel vigilia. Utrumque novis rubricis missalis (tit. I) ampliatur. Nam, in posterum in praedictis feriis non tantum missa privata de feria permittitur, sed missa conventualis in choro cum assistentia choralium dicenda erit de feria aut vigilia nisi occurrat duplex I vel 2 cl. aut dies infra octavam privilegiatam II ordinis. Item si missa dominicae, (non tamen dominicae in die 5 ian. repositae nec dominicae post Epiphaniam aut Pentecosten in sabbato anticipatae) sua die impediatur et nulla infra hebdomadam subsequentem occurrat dies in qua fieri valeat officium de feria missam propriam non habenti, missa conventualis de dominica resumenda erit prima infra hebdomadam die in qua unum ex sequentibus celebretur officiis, selecto quidem officio minus nobili iuxta hunc ordinem: 1° de festo simplici, 2° de Sancta Maria in sabbato, 3° de octava simplici, 4° de die infra octavam communem vel hac deficiente de die infra octavam privilegiatam in particulari ecclesia, 5° de die infra octavam privilegiatam in universali ecclesia dummodo in casu agatur de dominica infra hanc octavam occurrente. Et missae privatae celebrari poterunt de dominica cum commemoratione officii vel de officio cum commemoratione absque ultimo tamen evangelio, de dominica.

II. **De missis votivis.** 1. Quaecumque missa votiva, excepta tantum illa quae praescribitur in ipsa die Dedicationis ecclesiae et altaris vel in benedictione primarii lapidis et benedictione sollemni alicuius ecclesiae prohibetur in ecclesiis ubi urgeat onus missae conventualis et in ecclesiis unam tantum missam habentibus die 2 februarii, si fiat benedictio candelarum et in litaniis maioribus et minoribus, si fiat processio.

[1] Constitutio *Divino afflatu*.

2. Missa votiva quaecumque semper prohibetur die in qua fit officium vel commemoratio vel occurrat vigilia aut dies infra octavam, quamvis simplicem, de identico Domini mysterio vel eadem sancti persona et in specie die 2 februarii prohibetur quaelibet missa votiva de Christo Domino [1], sed loco missae votivae tunc celebratur missa officio vel commemorationi, vigiliae aut octavae conveniens.

3. Extra hunc casum, missae quae de singulis festis in Proprio sanctorum habentur, exceptis tamen missis de peculiaribus mysteriis Domini aut de festis b. Mariae Virginis pro quibus specialis non habeatur indicatio [2] necnon missis de S. Ioseph ac de SS. Petro et Paulo [3], necnon de omnibus sanctis canonizatis in martyrologio descriptis, pro quibus, si in calendario non inscribuntur, omnia dicuntur de communi ad libitum sacerdotis. In singulis tamen orationibus omittuntur verba *hodierna die, annua* et similia ubicumque habentur et immutentur voces *natalis, natalitium, festivatis* in *commemoratio, memoria ;* itemque loco Introitus *Gaudeamus* dicitur Introitus de respectivo communi [4].

Insuper, iuxta diversitatem casuum dici possunt missae votivae ad diversa, exceptis tamen missis in die creationis et coronationis Papae et in eorum anniversario necnon in anniversario electionis et consecrationis episcopi quae uti privatae celebrari nequeant.

4. *Missa votiva pro re gravi*, si liturgice prohibetur ob identitatem mysterii, eius loco canitur missa conveniens officio vel commemorationi, vigiliae aut octavae, et fiunt tantum commemorationes quae in ipsa missa votiva faciendae essent ; si vero liturgice ob aliam causam prohibetur, in missa cantata diei currentis, etsi conventuali, sub unica conclusione cum oratione missae additur oratio de missa votiva impedita et item fiunt tantum commemorationes quae huic missae conveniunt. Excipiuntur tamen Commemoratio omnium fidelium defunctorum et duplicia 1 classis Domini primaria universalis Ecclesiae, praeterquam fer. II et III Paschatis vel Pentecostes [5].

5. *Missa votiva pro sponsis* permittitur etiam tempore clauso quotiens Ordinarius loci ex iusta causa benedictionem nuptialem permiserit, et diebus prohibitis h. e. in domi-

---

[1] RUBR. SPEC. ad hanc diem.

[2] Mysteria D. N. I. C. pro quibus habetur specialis illa indicatio, sunt : Sanctissimi Nominis Iesu, sacratissimi Cordis Iesu et pretiosissimi Sanguinis ; festa vero B. M. V. quorum missa ut votiva dici potest, sunt : Conceptionis immaculatae (non iam vero apparitionis eiusdem), ac Septem Dolorum.

[3] Pro S. Ioseph et pro SS. Apostolis Petro et Paulo, datur missa votiva inter missas votivas ad finem missalis.

[4] RUBR. SPEC. ante Proprium Sanctorum.

[5] Idem observandum est in missa votiva privilegiata SSi Cordis prima feria VI dicenda, quippe quae concessa est ad instar votivae pro re gravi.

nicis, festis de praecepto etiam suppressis, duplicibus 1 et 2 classis, octavis privilegiatis 1 et 2 ordinis, feriis ac vigiliis privilegiatis, oratio pro sponsis semper additur orationi missae sub prima conclusione.

6. *Missae votivae privatae in cantu* permittuntur iisdem diebus atque antea ; et proinde prohibentur tantum in dominicis etiam anticipatis vel quod ad officium repositis, in feriis, vigiliis aut octavis privilegiatis et quotiens officium est ritus duplicis.

7. *Missae votivae privatae lectae*, contra, iam prohibentur non solum in omnibus officiis duplicibus, in dominicis licet anticipatis vel quod ad officium repositis, per octavas privilegiatas, in feriis quattuor temporum, quadragesimae et II rogationum, in vigiliis et die quo primo resumenda sit missa dominicae impedita, sed insuper in feriis adventus a die 17 ad 23 dec. inclusive occurrentibus et in diebus octavis simplicibus, etiam si de iis commemoratio tantum facta fuerit in officio.

III. **De missa de festo transferendo vel commemorato.** 1. Ex rubricis generalibus, in ecclesiis tantum ubi Titulus est ecclesiae vel concursus populi ad celebrandum festum quod transferri debet, poterant cantari duae missae, una de die, altera de festo, paucis diebus exceptis. Haec rubrica ita nunc temperatur, ut privilegium extendatur ad festa Patroni loci, Dedicationis ecclesiae propriae, Tituli vel Sancti fundatoris Ordinis seu Congregationis quod per accidens impediatur, item ad omne festum quod cum magno populi concursu (cuius rei iudex est Ordinarius), quodque transferri, aut commemorari aut accedentaliter omitti debet, aut cuius mentio hac die habeatur in martyrologio romano vel in eius appendice approbata pro hac ecclesia. Missa tamen celebrari poterit tantum diebus quibus licet missa votiva sollemnis; secus, in missa cantata diei, etiam conventuali, addatur sub prima conclusione oratio festi, nisi occurrat Commemoratio omnium fidelium defunctorum vel duplex 1 classis primarium Domini universalis Ecclesiae, praeterquam feria II et III Paschae et Pentecostes.

2. Rubrica intactam servat facultatem concessam decr. 28 oct. 1913, celebrandi missas privatas (etiam in cantu vel sollemnes) de occurrenti festo duplici maiori vel minori aut semiduplici quod perpetuo vel accidentaliter impediatur, dummodo officium impediens non fuerit duplex 1 vel 2 classis, dominica quaevis, licet anticipata, vel etiam quod ad officium reposita, octava 1 vel 2 ordinis, dies octava 3 ordinis vel aliqua ex feriis aut vigiliis privilegiatis.

3. De quovis officio ad laudes commemorato aut de mysterio, sancto, vel beato cuius mentio illa die fiat in

martyrologio vel in eius appendice pro ecclesia in qua celebratur, missae privatae (ut supra) dici possint quotiens licent missae votivae et insuper de iis missae lectae dici possunt in feriis adventus a die 17 ad 23 decembris, extra quattuor tempora et vigilias, et in diebus octavis simplicibus.

IV. **De missis in sollemnitate externa.** 1. De sollemnitate externa celebranda in dominica haec habent novae rubricae : « ubi reponatur sollemnitas externa festi Patroni principalis aut Tituli vel Dedicationis propriae ecclesiae aut etiam Tituli vel Sancti fundatoris Ordinis seu Congregationis cani potest missa de sollemnitate et de ea pariter legi potest missa unica, nisi dominica sit ex privilegiatis aut in ea celebretur duplex 1 classis, quo casu in missa cantata de officio diei, etsi conventuali, et in alia missa lecta additur sub unica conclusione oratio de sollemnitate externa, nisi festum occurrens sit duplex 1 cl. primarium Domini universalis Ecclesiae ».

Hac rubrica nihil videtur innovatum quod ad sollemnitates a Cardinali CAPRARA impositas.

2. In decreto 28 oct. 1913, concedebatur ut ubi sollemnitas externa festorum hucusque alicui dominicae affixorum in ipsa dominica celebrari pergebat, de sollemnitate missae omnes vel unica, secundum diversitatem rituum, permitterentur. De hoc iam nihil in novis rubricis. Nihilominus nonnulli putant [1] hoc privilegium in suo robore permanere donec revocetur ; alii, ut BARIN [2], hoc negant, quae opinio nobis videtur eo probabilior, quod in prima redactione additionum, commissio introduxerat eam facultatem quam postea suppressit : primo tempore data fuerat ad vitandum quamlibet querelam ob amotionem horum festorum a dominicis [3].

V. **De missis defunctorum.** 1. Missae defunctorum quaelibet prohibentur in ecclesiis ubi habetur expositio SS[i] Sacramenti, toto expositionis tempore, praeterquam in die Commemorationis omnium fidelium defunctorum si fiat oratio XL horarum, quo casu permittuntur extra altare expositionis, in colore violaceo. Prohibentur insuper quotiens urget obligatio missae conventualis vel parochialis cui per alios sacerdotes satisfieri nequit, itemque in ecclesiis unam tantum missam habentibus, die 2 februarii, feria IV cinerum, dominica palmarum, et in vigilia Pentecostes, si respective fiat benedictio candelarum, cinerum, palmarum vel

---

1 Sic in EPHEMERIDIBUS LITURGICIS.
2 Opus citatum p. 231.
3 Ibidem.

fontis baptismalis, necnon diebus rogationum, si fiat processio.

2. Extra hos casus *missa exsequialis*, etiam absente rationabilem ob causam vel iam sepulto cadavere, prohibetur tantum in dupl. 1 cl. primariis universalis Ecclesiae, exceptis feriis II et III Paschae et Pentecostes, in quibus permittuntur, in festo Dedicationis et Titularis ecclesiae in qua fieri debet funus, Patroni loci et, pro religiosis, Sancti Fundatoris et Tituli Ordinis seu Congregationis, dummodo tamen haec festa non fuerint eo anno quod ad sollemnitatem translata, quo in casu prohibetur tantum in dominica in qua agitur sollemnitas externa [1]. Quotiens autem haec missa a Rubricis impeditur, transferri potest in proximiorem sequentem diem similiter non impeditam.

3. Aliae missae *privilegiatae* pro defunctis sunt : α) Missae omnes quae in ecclesia vel oratorio publico ubi fit funus celebrantur ipsa die funeris ; β) Missae omnes quae unica die ad libitum, ab obitu usque ad depositionem defuncti, celebrantur in oratorio semipublico quod, deficiente ecclesia vel oratorio publico, eorum locum tenet ; γ) Missae omnes quae cotidie ab obitu usque ad depositionem celebrantur in reliquis oratoriis semipublicis et privatis, dummodo cadaver sit physice praesens in ipsa domo in qua erectum est praedictum oratorium ; δ) Missa unica cantata vel lecta in singulis ecclesiis vel oratoriis, die III, VII, XXX et anniversario, necnon opportuniori die post acceptum mortis nuntium [2] ; ε) Missa unica cantata in anniversariis quae extra diem obitus ex fundatione celebrantur vel quae pro omnibus defunctis alicuius coetus semel quolibet anno habentur ; ζ) Missae cantatae infra octiduum a commemoratione omnium fidelium defunctorum inclusive computandum ; η) Missae quae celebrantur in ecclesia vel oratorio publico sepulcreti, immo et in quolibet sacello sepulcreti rite erecto vel erigendo, dummodo in sepulcreto defuncti adhuc sepeliantur et non agatur de ecclesia quae adiunctum chorale onus aut curam animarum annexam habeat.

Illae missae privilegiatae prohibentur tantum in dominicis, festis de praecepto, licet suppressis, duplicibus 1 vel 2 classis etiam translatis, feriis, vigiliis, aut octavis privilegiatis [3].

---

[1] In Commemoratione omnium fidelium defunctorum, pro missa exsequiali dicitur una ex missis de die, addita sub prima conclusione oratione missae exsequialis (Cfr. supra n. 43, p. 79).

[2] Notetur non iam requiri ad privilegium missam cantatam : missa potest esse lecta ; et, praecipue pro ultimo casu, non requiri ut celebretur prima die libera. Haec condicio enim privilegium plerumque inane reddebat, cum adiuncta rarissime permitterent celebrationem huius missae prima die libera, quae fere semper est inter dies proxime sequentes.

[3] Die commemorationis omnium fidelium defunctorum, in casu, dicitur missa de die prout iacet.

Missae indicatae sub δ), si in propria die liturgice impediuntur, in proximiorem diem pariter non impeditam anticipari, si anticipari valent, aut transferri possunt, dummodo in cantu celebrentur.

Missae illae omnes, exceptis illis quae sub η) dicuntur cum unica oratione et additur sequentia *Dies irae*.

4. Missae cotidianae de Requiem in cantu permittuntur iisdem diebus quibus permittuntur missae votivae privatae lectae, et insuper in Quadragesima, prima die cuiusque hebdomadae libera, in qua nempe fiat de festo semiduplici aut de feria privilegiata iuxta calendarium ecclesiae in qua missa celebretur.

In his missis dicuntur tres orationes ; si missa applicetur pro defunctis in genere, dicuntur orationes quae in missa cotidiana prostant, si vero applicetur pro defunctis certo designatis, prima dicitur pro iis defunctis (et si deficit vel ignoratur designatio, oratio *Deus veniae largitor*) secunda ad libitum, tertia *Fidelium*. In missis lectis tamen dici possunt quinque vel septem orationes, dummodo ultimo loco ponatur semper oratio *Fidelium*. Sequentia addi debet in missis cantatis, est ad libitum in missis lectis.

5. Extra adventum, quadragesimam et tempus paschale, et excepto mense novembri, prima die mensis in qua fiat officium de feria communi et primo resumenda non sit missa dominicae praecedentis impedita, missa conventualis dici *debet* pro defunctis ; et in omnibus missis privatis quae non sunt defunctorum additur oratio *Fidelium*.

Item extra quadragesimam et tempus paschale, singulis feriis secundis in qua officium fiat de feria communi et primo resumenda non sit missa dominicae praecedentis impedita, missa conventualis dici *potest* quo defunctis. Quod si non fit, in missa conventuali de feria vel votiva de SS^a^ Trinitate additur oratio *Fidelium*, quae etiam addi debet in omnibus missis privatis quae non sunt de Requiem.

Illa oratio *Fidelium* semper ponenda est penultimo loco inter omnes orationes, comprehensis iis quae ad celebrantis libitum sunt dicendae, nec ob eam ulla ex orationibus pro diversitate temporum assignatis omitti potest.

6. Suppressa est rubrica quae in antiquis missalibus legebatur, et qua epistolae et evangelia posita in una missa pro defunctis, dici etiam potuere in alia missa similiter pro defunctis. Ergo singulae missae iam dicendae sunt, ut iacent, cum sua epistola et suo evangelio.

7. Non tantum pro defuncto Summo Pontifice, Cardinali et Episcopo sed et pro defuncto sacerdote, tam in die obitus quam in die III, VII, XXX et anniversaria, dicenda est prima missa ex iis quae habentur in commemoratione omnium fide-

lium defunctorum, adhibitis tamen orationibus propriis quae habentur inter orationes diversas.

B. De Variis partibus missae

I. **De commemorationibus.** 1. Statuitur principium quod si plures habeantur missae cantatae vel conventuales, vel etiam si, praeter conventualem, habeatur missa cantata, in qualibet ex iis nulla fit commemoratio de aliis, neque dicuntur praefatio aut aliae partes quae vel propriae sint alterius missae, vel propriae item alicuius commemorationis in altera missa factae vel faciendae; itaque si una tantum vel nulla ex his missis sit de currenti die, in missa diei currentis, aut secus in prima missa cantata, fiunt omnes commemorationes in officio occurrentes, et in aliis dicuntur orationes quae missis votivis conveniant. Idem servatur quoad praefationem de octava communi ac de feria VI post oct. Ascensionis, necnon quoad praefationem de Nativitate Domini a die 2 ad 4 ian. inclusive ac praefationem de tempore paschali in feriis communibus eiusdem temporis, quae pariter in una tantum missa cantata vel conventuali adhibetur. Orationes pro diversitate temporum assignatae, sicut et collectae ab Ordinario imperatae dicuntur in singulis missis si iuxta ritum missae et commemorationis faciendae admittuntur.

2. Extra hunc casum, in *missa votiva pro re gravi*, iam facienda est commemoratio de occurrenti duplici 2 classis, de dominica quavis, de feria maiori, de rogationibus, de vigilia et octava privilegiata[1], idemque servatur in missa de dupl. 1 cl. impedito, in missa de sollemnitate externa dupl. 1 cl. In missa vero de dupl. 2 cl. impedito et in sollemnitate externa dupl. 2 cl. fiunt omnes commemorationes occurrentes praeterquam de die infra octavam communem et, extra missas privatas, de festo vel die octava simplici.

3. De rogationibus, etiam in litaniis maioribus (die 25 aprilis) iam facienda est commemoratio in omnibus missis privatis lectis quae non sunt defunctorum, et etiam in missis conventualibus et cantatis, nisi celebretur missa in cantu de rogationibus.

II. **De aliis orationibus.** 1. *Orationes pro diversitate temporum assignatae* omittuntur in omnibus missis in quibus agitur commemoratio duplicis aut missae pro re gravi vel ad instar celebratae. Si praescribitur tertia oratio ad libitum, haec in missis cantatis et conventualibus dicitur ad libitum

[1] Idem servatur in missa privilegiata Sacratissimi Cordis prima feria sexta mensis celebranda et in omnibus missis privilegiatis ad instar missae pro re gravi concessis.

Praefecti capituli vel Superioris communitatis ; in missis vero lectis, et ubi capitulum et communitas desit, etiam in missis cantatis, ad libitum celebrantis.

2. *Oratio in anniversario creationis et coronationis Papae*, necnon *electionis vel translationis et consecrationis Episcopi* dicitur respective pro Papa in tota Ecclesia vel pro Episcopo in tota dioecesi, etiam in ecclesiis regularium, in omnibus missis cantatis et conventualibus, si missa de ipso anniversario non canatur, et in omnibus missis privatis quae non sunt defunctorum, etiam si accidentaliter occurrat duplex 1 classis [1], nisi sit duplex 1 cl. primarium Domini universalis ecclesiae, praeterquam fer. II et III Paschae et Pentecostes, vel Commemoratio omnium fidelium defunctorum.

Quod si huiusmodi anniversaria summi Pontificis pro **tota Ecclesia**, vel Episcopi pro **tota dioecesi** respective **in perpetuum** a duplici 1 cl. aut a vigilia nativitatis aut a Commemoratione omnium fidelium defunctorum impediantur, fixe reponantur in proximiori sequenti die in kalendario universali vel dioecesano respective libera a festo duplici 1 classis ; et similiter in proximiori sequenti die libera fixe reponitur anniversarium Episcopi si eadem die occurrat cum alterutro anniversario summi Pontificis. Haec oratio additur ultimo loco post orationes a rubricis praescriptas.

3. In *anniversario propriae ordinationis sacerdotalis*, die fixa mensis computando, cuilibet sacerdoti licet post orationes a rubricis praescriptas addere orationem pro seipso sacerdote. Excipiuntur tamen vigiliae Nativitatis Domini et Pentecostes, dominica palmarum, et duplex 1 classis ; quo casu orationem addere poterit in proximiori sequenti die.

Haec oratio, sicut oratio pro Papa vel Episcopo, ponenda est ante collectas imperatas.

4. *Collectae imperatae* numquam plures sint quam duae, et numquam dicuntur sub unica conclusione cum oratione missae ; collecta imperata semper substitui potest tertiae orationi ad libitum, et si iussa fuerit oratio contra persecutores Ecclesiae vel pro Papa iis diebus in quibus alterutra a rubricis praescribitur, unica oratione utrumque adimpletur praeceptum.

Rubricae quae imperatam ordinant variae sunt prout haec est pro vivis vel pro defunctis, simpliciter imperata vel imperata pro re gravi.

---

[1] Idem dic si perpetuo occurrat duplex 1 classis, sed non in tota Ecclesia vel respective in tota dioecesi.

a) Imperata pro vivis numquàm dicitur in missis de Requiem; et si simpliciter imperatur, omittitur in duplicibus 1 et 2 classis, in dominicis maioribus et per octavas privilegiatas et etiam in *vigiliis et feriis privilegiatis,* insuper in missis votivis pro re gravi et aliis ad instar celebratis, et quotiens iuxta rubricas iam quattuor dictae sint orationes, (etiam si quarta oratio est oratio pro Papa, pro Episcopo vel pro se ipso sacerdote, aut oratio *Fidelium*).

Si, iubente Ordinario, imperata dicenda est pro re gravi, omittitur tantum in vigiliis Nativitatis Domini et Pentecostes, in dominica palmarum, et in omnibus duplicibus 1 classis. Tandem si Ordinarius prescripserit ut dicatur etiam in duplicibus 1 cl., omittitur tamen in Nativitate Domini, in Epiphania, Feria V in cena Domini et Sabbato Sancto, in Dominica Resurrectionis, in Ascensione Domini, in Pentecoste, in festo SS^{ae} Trinitatis et in festo SS^{i} Corporis Christi.

Si duae praescribuntur imperatae, imperata pro re gravi dicitur semper primo loco; et si ambae sunt eiusdem speciei, prius ponitur iuxta ordinem litaniarum collecta de mysterio vel sancto, postea quae desumenda sit ex missis votivis vel ex orationibus quae in fine missalis habentur, servato, si ambae sint huiusmodi, ordine missalis.

b) Imperata pro defuncto dicitur toto anni tempore in missis de Requiem quae tres admittunt orationes, et insuper extra tempus paschale in missis ritus simplicis in quibus nulla fit commemoratio alicuius duplicis vel semiduplicis. In missis quae non sunt defunctorum semper poni debet penultimo loco inter orationes omnes.

5. *Orationes stricte votivae* addi possunt tantum extra missam conventualen in missis lectis, sive de die, sive votivis, quando extra ferias maiores privilegiatas, ritus diei est simplex; oratio tamen pro fidelibus defunctis addi non potest tempore paschali. Illae orationes poni debent post orationes a rubricis praescriptas et collectas ab Ordinario imperatas; cum iis septenarium numerum excedere non possunt; et praeterea imparem numerum servare aut introducere debent; inter se eundem ordinem servare debent qui superius indicatus est pro duabus collectis, salva tamen lege quae vult ut oratio pro defunctis semper penultimum locum obtineat.

6. In nova redactione rubricarum, suppressa est rubrica qua in missis de feria quadragesimae, quattuor temporum, vigiliarum semper licebat orationem addere pro defuncto pro quo celebrabatur. Hoc igitur iam non licebit, nisi, ex superius dictis, addi possit oratio pro defunctis.

III. **De Hymno angelico.** 1. *Gloria* non dicitur in missa dominicae infra hebdomadam resumenda, nisi sit infra octavam in tota Ecclesia privilegiatam, vel agatur de missa dominicae

infra octavam Nativitatis resumenda post 1 ianuarii vel de dominica infra tempus paschale.

2. Contra, dicitur *Gloria* in missis votivis pro re gravi vel ad instar celebratis, dummodo colorem violaceum non requirant, in missis de festis translatis, commemoratis, vel de quibus ea die fit mentio in martyrologio, in missis de sollemnitate et in missis de quolibet festo quae infra ipsius octavam simplicem dicuntur.

IV. **De Sequentia**. Extra octavas Paschae et Pentecostes, sequentia ad libitum sacerdotis dici vel omitti potest in missis privatis lectis de die infra octavam, non vero de die octavo.

V. **De Symbolo.** 1. *Credo* dicitur in missis festivis ritus duplicis vel semiduplicis quotiens convenit vel ipsi missae vel alicui ex commemorationibus. Convenit autem omnibus dominicis licet anticipatis vel quoad officium repositis, et vigiliae Epiphaniae; omnibus missis votivis pro re gravi vel ad instar celebratis ; festis etiam secundariis Doctorum ecclesiae, principalium Patronorum loci, Titularium ecclesiae ac Tituli ac Sancti Fundatoris Ordinis seu Congregationis, si haec festa saltem sub ritu duplici celebrentur.

2. Numquam dicitur in missa de dominica infra hebdomadam resumenda, nisi agatur de dominica infra octavam privilegiatam universalis Ecclesiae resumenda, nec in missa ritus simplicis, etiamsi convenerit alicui ex commemorationibus.

VI. **De Praefatione.** 1. Semper dicitur praefatio propria missae, si habetur ; secus propria missae sive officii primo loco inter cetera quae praefationem propriam habeant commemorati ; et, ea deficiente, salvis normis supra datis pro missis cantatis et conventualibus, praefatio de octava communi vel de tempore, aut demum praefatio communis.

2. Pro dominicis censetur propria : α) pro dominicis infra octavas Nativitatis, Epiphaniae, Ascensionis et etiam, si commemoratio fit de octava, Corporis Christi, praefatio de octava ; β) pro ceteris, praefatio de tempore ; γ) secus, etiam in dominicis anticipatis, et si non fit commemoratio octavae Corporis Christi, in dominica II post Pentecosten, praefatio de Trinitate. Pro missa rogationum (etiam infra octavam Paschatis) et de vigilia Ascensionis, praefatio paschalis : *in hoc potissimum*.

3. Excipiuntur ab hac regula : α) praefatio de Nativitate, quae dicitur per totam octavam in omnibus missis, etiam quae secus praefationem propriam haberent, dummodo in his de ipsa octava fiat commemoratio ; β) praefatio adhibenda in missa de Dedicatione vel de festo Domini propria praefatione carente : in qua numquam adhibetur praefatio missae sive officii commemorati vel octavae, quae non sit

de aliqūo mysterio Domini aut praefatio de tempore quadragesimae ; γ) praefatio B. M. V., quae numquam adhibetur in missa de tempore adventus.

VI. **De evangelio in fine missae.** 1. In fine missae non tantum debet legi evangelium de dominica, vel feria quadragesimae, quattuor temporum, II rogationum ac vigiliae cuiuslibet, quotiens de ea facta fuit commemoratio in missa et evangelium non sit idem (etsi tantum a principio) quod lectum fuerit in missa, sed etiam legendum est evangelium de die octava Epiphaniae et de die infra octavam privilegiatam 1 ordinis. Non tamen legitur evangelium dominicae IV adventus in vigilia Nativitatis, nec evangelium dominicae occurrentis a die 2 ad 4 ianuarii, nec evangelium dominicae infra hebdomadam resumendae et quae commemoratur in missa de festo vel octava simplici vel de die infra octavam.

2. Denique si nullum evangelium ut supra in fine est legendum, dicitur ultimum evangelium missae sive officii primo loco inter cetera commemorati quod habet evangelium stricte proprium et non tantum appropriatum vel ex aliquo communi assignatum vel per octavam e festo repetitum. De quo confer quae supra diximus n. **41**, p. 78.

VII. **De colore paramentorum.** Missa de dominica infra octavam Corporis Christi, si fiat commemoratio octavae, dicitur in colore albo ; si vero non fiat commemoratio octavae, quod contingit pro missa conventuali, si hoc die celebranda est alia missa sollemnis de sollemnitate Corporis Christi, dicitur in colore viridi.

VIII. **De cantu in missa.** 1. In qualibet missa cantus servatur qui suo ritui conveniat. In missis votivis pro re gravi vel ad instar celebratis, sicut et in missis ritus duplicis vel semiduplicis, adhibetur cantus festivus ; in missis vero ritus simplicis et in missis votivis quae non sunt pro re gravi, cantus ferialis. Commemoratio vero aut octava praefatione propria gaudens, licet, iuxta rubricas servet ius ad illam quoad textum, non servat quoad cantum sollemnem, nisi talis cantus conveniat missae quae celebratur [1].

2. In novo missali non iam referuntur quindecim intonationes hymni angelici quae in postremis proferebantur editionibus, sed quattuor tantum ; item unica tantum datur pro *Credo;* et ex quindecim tonis pro cantu *Ite missa est* sex tantum servati sunt ; tandem non dantur praefationes in cantu sollemniori quae in ultimis missalibus habebantur in appendice. Cum autem illi cantus inveniantur in aliis libris liturgicis authenticis, eorum usus adhuc nunc prorsus licitus videtur.

I. Pauwels, s. I.

[1] Rubr. spec. ante praefationes in cantu feriali.

112. — S. CONGR. RITUUM

RITUS BREVIORES CONSECRATIONIS ALTARIUM IMMOBILIUM, 9 SEPT. 1920

I. Ritus seu formula brevior consecrationis altaris amovibilis quod amisit consecrationem ob separationem, etsi momentaneam, tabulae seu mensae a stipite : uti in casu de quo agit codex iur. can. in canone 1200, § 1

(A. A. S., 1 oct. 1920, 12, 449.)

Instaurato Altari immobili et mensa, integrum Reliquiarum sepulcrum habente, cum stipite coniuncta, Consecrator sancto chrismate inungat, ad modum crucis, coniunctiones mensae cum stipite in quatuor angulis, quasi illas coniungens, ad singulas cruces dicens : In nomine Pa † tris e Fi † lii et Spiritus † Sancti, *recitatis dein orationibus* Maiestatem tuam *et* Supplices te deprecamur *iuxta Pontificale Romanum ; ac subinde scripto declaret ac testetur praefatum Altare a se, ordinaria vel delegata auctoritate, rite consecratum, uti tale habendum esse et sub eodem titulo quo ipsum ante execrationem gaudebat.*

II. Ritus et formula brevior in consecratione altarium quae amiserunt consecrationem : uti in casu de quo agit codex iur. can. in canone 1200, § 2, nn. 1 et 2

(A. A. S., 1 oct. 1920, 12, 450.)

Pontifex, indutus rochetto et stola alba, vel Presbyter, indutus superpelliceo et stola alba, accedit versus altare et, loco congruenti stans, benedicit aquam cum sale, cinere et vino, incipiens absolute exorcismum salis.

Exorcizo te, creatura salis, in nomine Domini nostri Iesu Christi, qui Apostolis suis ait : Vos estis sal terrae, et per Apostolum dicit : Sermo vester semper in gratia sale sit conditus ; ut sancti † ficeris ad consecrationem huius altaris, ad expellendas omnes daemonum tentationes ; et omnibus, qui ex te sumpserint, sis animae et corporis tutamentum, sanitas, protectio et confirmatio salutis. Per eundem Dominum nostrum Iesum Christum Filium tuum, qui venturus est iudicare vivos et mortuos, et saeculum per ignem.

℟. Amen.

Deinde dicit :

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus

Domine Deus, Pater omnipotens, qui hanc gratiam caelitus sali tribuere dignatus es, ut ex illo possint universa condiri quae hominibus ad escam procreasti, bene † dic hanc creaturam salis, ad effugandum inimicum ; et ei salubrem medicinam immitte, ut proficiat sumentibus ad animae et corporis sanitatem. Per Christum Dominum nostrum.

℟. Amen.

Tum procedit absolute ad exorcismum aquae :

Exorcizo te, creatura aquae, in nomine Dei Pa † tris, et Fi † lii, et Spiritus † Sancti, ut repellas diabolum a termino iustorum, ne sit in umbraculis huius Ecclesiae et altaris. Et tu, Domine Iesu Christe, infunde Spiritum sanctum in hanc Ecclesiam tuam et altare ; ut proficiat ad sanitatem corporum animarumque adorantium te, et magnificetur nomen tuum in gentibus : et increduli corde convertantur ad te, et non habeant alium Deum, praeter te, Dominum solum, qui venturus es iudicare vivos et mortuos, et saeculum per ignem.

℟. Amen.

Deinde dicit :

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus

Domine Deus, Pater omnipotens, statutor omnium elementorum, qui per Iesum Christum Filium tuum Dominum nostrum elementum hoc aquae in salutem humani generis esse voluisti, te supplices deprecamur, ut, exauditis orationibus nostris, eam tuae pietatis aspectu sancti † fices ; atque ita omnium spirituum immundorum ab ea recedat incursio, ut ubicumque fuerit in nomine tuo aspersa, gratia tuae benedictionis adveniat, et mala omnia, te propitiante, procul recedant. Per eundem Dominum nostrum Iesum Christum Filium tuum : Qui tecum vivit et regnat Deus, per omnia saecula saeculorum.

℟. Amen.

Tum dicit super cineres :

Benedictio cinerum

℣. Domine, exaūdi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus

Omnipotens sempiterne Deus, parce poenitentibus, propitiare supplicantibus, et mittere digneris sanctum Angelum tuum de caelis, qui bene † dicat et sancti † ficet hos cineres, ut sint remedium salubre omnibus, nomen sanctum tuum humiliter implorantibus, ac semetipsos pro conscientia delictorum suorum accusantibus, ante conspectum divinae clementiae tuae facinora sua deplorantibus, vel serenissimam pietatem tuam suppliciter obnixeque flagitantibus ; et praesta, per invocationem sanctissimi nominis tui, ut quicumque eos super se asperserint, pro redemptione peccatorum suorum, corporis sanitatem et animae tutelam percipiant. Per Christum Dominum nostrum.

℟. Amen.

Tum accipit sal, et miscet cineri in modum crucis, dicens :

Commixtio salis et cineris pariter fiat. In nomine Pa † tris, et Fi † lii, et Spiritus † Sancti.

℟. Amen.

Deinde, accipiens pugillum de mixtura salis et cinerum, mittat i[n] aquam in modum crucis, dicens :

Commixtio salis, cineris et aquae pariter fiat. In nomine Pa † tris, e[t] Fi † lii, et Spiritus † Sancti.

℟. Amen.

Deinde dicit super vinum :

Benedictio vini

℣. Domine, exaudi orationem meam.
℟. Et clamor meus ad te veniat.
℣. Dominus vobiscum.
℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus

Domine Iesu Christe, qui in Cana Galilaeae ex aqua vinum fecisti quique es vitis vera, multiplica super nos misericordiam tuam ; et bene † dicere et sancti † ficare digneris hanc creaturam vini, ut ubi cumque fusum fuerit, vel aspersum, divinae id benedictionis tuae opulentia repleatur, et sanctificetur : Qui cum Patre, et Spiritu sancto, vivis et regnas Deus, per omnia saecula saeculorum.

℟. Amen.

Deinde mittit in modum crucis vinum in aquam ipsam, dicens :

Commixtio vini, salis, cineris et aquae pariter fiat. In nomine Pa † tris et Fi † lii, et Spiritus † Sancti.

℟. Amen.
℣. Domine, exaudi orationem meam.
℟. Et clamor meus ad te veniat.
℣. Dominus vobiscum.
℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus

Omnipotens sempiterne Deus, creator et conservator humani generis, et dator gratiae spiritualis, ac largitor aeternae salutis, emitte Spiritum sanctum tuum super hoc vinum cum aqua, sale et cinere mixtum ; ut armatum caelestis defensione virtutis, ad consecrationem huius altaris tui proficiat. Per Dominum nostrum Iesum Christum Filium tuum : Qui tecum vivit et regnat in unitate eiusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.

℟. Amen.

Postea cum praemissa aqua benedicta facit maltam, seu coementum quod benedicit, dicens :

℣. Dominus vobiscum.
℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus

Summe Deus, qui summus et media imaque custodis, qui omnem creaturam intrinsecus ambiendo concludis, sancti † fica et bene † dic has creaturas calcis et sabuli. Per Christum Dominum nostrum.

℟. Amen.

Coementum benedictum reservatur et residuum aquae benedictae fun-itur in sacrarium.

Deinde consecrator, accedens ad altare, signat cum pollice dexterae anus de Chrismate confessionem, id est sepulchrum altaris, a quo abla-ae sunt Reliquiae, in quatuor angulis signum crucis, et dicens, dum namquamque crucem facit :

Conse † cretur, et sancti † ficetur hoc sepulchrum. In nomine Pa † tris t Fi † lii, et Spiritus † Sancti. Pax huic domui.

Deinde recondit ibi vasculum cum Reliquiis et aliis in eo inclusis vene-anter, atque accipiens lapidem, seu tabulam, qua debet claudi sepul-hrum, facit cum pollice crucem de Chrismate subtus in medio eius, licens :

Conse † cretur et sancti † ficetur haec tabula (*vel* hic lapis), per istam nctionem et Dei benedictionem. In nomine Pa † tris, et Fi † lii, et Spiritus † Sancti. Pax tibi.

Et mox, coemento benedicto adhibito, adiuvante, si opus fuerit, coe-nentario, ponit et coaptat tabulam, seu lapidem, super sepulchrum, laudens illud, et dicit :

Oremus

Deus, qui ex omnium cohabitatione Sanctorum, aeternum maiestati uae condis habitaculum, da aedificationi tuae incrementa caelestia : et raesta ; ut quorum hic Reliquias pio amore complectimur, eorum semper neritis adiuvemur. Per Christum Dominum nostrum.

℟. Amen.

Tunc, coementario adiuvante, cum eodem coemento firmat ipsam tabu-am, seu lapidem, super sepulchrum ; deinde ipse facit crucem desuper ex Chrismate cum pollice dexterae manus, dicens :

Signe † tur et sanctificetur hoc altare. In nomine Pa † tris, et Fi † lii, t Spiritus † Sancti. Pax tibi.

Suprascripti ritus seu formulae breviores Consecrationis altarium xsecratorum concordant cum originalibus approbatis. In fidem, etc.

Ex Secretaria S. Rituum Congregationis, die 9 septembris 1920.

Philippus Di Fava, *S. R. C. Substitutus.*

Annotationes

Prior formula adhibetur cum altare immobile amisit con-ecrationem eo quod tabula seu mensa a stipite etiam per emporis momentum tantum separetur ; et in casu Ordinarius x ipso can. 1200 § 1 permittere potest ut presbyter altaris onsecrationem rursus perficiat ritu formulaque breviori.

Altera formula adhibenda est cum altare immobile aut petra acra amiserit consecrationem : vel eo quod fracta fuerint enor-niter, sive ratione quantitatis fractionis sive ratione loci nctionis, vel eo quod amotae fuerint reliquiae aut fractum el amotum sepulcri operculum. In praesenti casu, canon non oquitur de formula breviori vel de competentia simplicis acerdotis. Recitatum decretum sinit ut brevior formula dhibeatur, et res perficienda committatur simplici sacerdoti.

I. Pauwels, s. i.

113. — S. CONGR. RITUUM

DECRETUM 25 IUL. 1920

Mutationes in officiis et martyrologio

(A. A. S., 2 nov. 1920, 12, 542.)

I. ROMANA

PRO S. GABRIELE A VIRGINE PERDOLENTE, CONF.

Die 27 februarii

VARIANDA ET ADDENDA SEXTAE LECTIONI IN ULTIMA PERIODO

... Eum deinceps, magnis a Deo miraculis illustratum, Summus Pontifex Pius decimus in beatorum, Benedictus vero decimus quintus in sanctorum caelitum album inscripsit.

ELOGIUM MARTYROLOGIO ROMANO INSERENDUM

Die 27 februarii

Insulae, in Aprutio, sancti Gabrielis a Virgine Perdolente, Confessoris et Clerici Congregationis a Cruce et Passione nuncupatae; qui, magnis intra breve vitae spatium meritis et post mortem miraculis clarus, a Benedicto Papa decimo quinto in sanctorum canonem relatus est.

II. PRO S. MARGARITA MARIA ALACOQUE, VIRG.

Die 17 octobris

ULTIMA PERIODUS SEXTAE LECTIONIS ITA VARIANDA ET COMPLENDA

... Caelestem eius gloriam miracula confirmarunt: quibus rite probatis, magna piorum gratulatione, Margaritam Mariam Summus Pontifex Pius nonus beatarum, Benedictus autem decimus quintus in sanctarum Virginum coetum inscripsit.

ELOGIUM MARTYROLOGIO ROMANO INSERENDUM

Die 17 octobris

Paraedii, in dioecesi Augustodunensi, sanctae Margaritae Mariae Alacoque, quae, Ordinem Visitationis beatae Mariae Virginis professa, eximiis in devotione erga sacratissimum Cor Iesu propaganda et publico eiusdem cultu provehendo meritis excelluit; atque in sanctarum Virginum album a Benedicto Papa decimo quinto relata fuit.

III. PRO S. IOANNA DE ARC, VIRG.

Die 30 maii

ULTIMA PERIODUS SEXTAE LECTIONIS ITA VARIANDA ET COMPLENDA

... Postremo, Ioannam de Arc Summus Pontifex Pius decimus in beatarum, Benedictus vero decimus quintus in sanctarum Virginum numerum retulit.

ELOGIUM MARTYROLOGIO ROMANO INSERENDUM

Die 30 maii

Rothomagi, sanctae Ioannae Arcensis Virginis, Puellae Aurelianensis appellatae, quae, cum fortiter pro patria dimicasset, tandem in hostium potestatem tradita, iniquo iudicio condemnata est et igne combusta; atque a Benedicto decimo quinto Pontifice Maximo sanctarum fastis adscripta.

Sanctissimus Dominus noster Benedictus Papa XV, referente infrascripto Cardinali Sacrae Rituum Congregationis Praefecto, suprascripta additamenta sextae cuique Lectioni historicae in respectivo Officio apponenda de S. Gabriele a Virgine Perdolente, Confessore, de S. Margarita Maria Alacoque, Virgine, ac de S. Ioanna Arcensi, Virgine; itemque de iisdem singulis Caelitibus elogia in Martyrologio Romano respectivis diebus inserenda, ab eadem Sacra Congregatione revisa et disposita, approbavit. Contrariis non obstantibus quibuscumque. Die 25 iulii 1920.

A. Card. Vico, Ep. Portuen. et S. Rufinae, *S. R. C. Praefectus.*
Alexander Verde, Secretarius.

---

114. — *DECRETUM 14 OCT. 1920*

Additamenta in Breviario et Martyrologio

(A. A. S., 2 nov. 1920, 12, 544.)

URBIS ET ORBIS

Die 18 iunii

S. EPHRAEM SYRI, DIACONI, CONF. ET ECCLESIAE DOCTORIS

Duplex

Omnia de Communi Doctorum, praeter sequentia.

IN I VESPERIS

Ad Magnif. Ant. O Doctor optime, Ecclesiae sanctae lumen, beate Ephraem, divinae legis amator, deprecare pro nobis Filium Dei.

Oratio

Deus, qui Ecclesiam tuam beati Ephraem Confessoris tui et Doctoris mira eruditione et praeclaris vitae meritis illustrare voluisti: te supplices exoramus; ut, ipso intercedente, eam adversus erroris et pravitatis insidias perenni tua virtute defendas. Per Dominum.

Et fit Commemoratio SS. Marci et Marcelliani Mm., Ant. Istorum est enim. ℟. Laetamini in Domino.

Oratio

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus: ut qui sanctorum Martyrum uorum Marci et Marcelliani natalitia colimus; a cunctis malis imminenibus eorum intercessionibus liberemur. Per Dominum.

In I Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II Nocturno

Lectio iv

Ephraem, (natione Syrus, Nisibi, Mesopotamiae urbe, patre agricola et idolorum sacerdote natus, domo expulsus, adhuc) [1] iuvenis ad sanctum Iacobum episcopum se contulit, a quo baptizatus, brevi ita sanctitate et doctrina profecit, ut in schola Nisibi florente magister fuerit constitutus. Post Iacobi episcopi mortem, Nisibi a Persis capta, Edessam profectus est : ubi primum in monte inter monachos consedit, deinde, ut plurimos ad se confluentes homines vitaret, vitam duxit eremiticam. Edessenae Ecclesiae diaconus ordinatus, et ob humilitatem sacerdotium recusans omnium virtutum splendore enituit, et pietatem et religionem vera sapientiae professione sibi comparare sategit. Spem omnem in solo Deo defixam habens, quaevis humana ac transitoria contemnens, divina ac sempiterna assidue concupiscebat.

℟. Honestum.

Lectio v

Caesaream Cappadociae, divino ductus spiritu, cum petiisset, ipsum ibi os Ecclesiae Basilium vidit, et uterque mutua consuetudine opportunum in modum usus est. Ad innumeros errores refellendos, qui, tunc temporis grassantes, Ecclesiam Dei divexabant, atque ad mysteria Domini Nostri Iesu Christi sedulo illustranda, plurimas edidit lucubrationes, syro sermone compositas, et fere omnes in linguam graecam versas ; atque, teste sancto Hieronymo, ipse ad tantam venit claritudinem, ut, post lectionem Scripturarum, publice in quibusdam ecclesiis eius scripta recitarentur.

℟. Amavit.

Lectio vj

Universa illius opera, tam splendido doctrinae lumine referta, effecerunt, ut idem Sanctus, adhuc vivens, tamquam Ecclesiae Doctor, magno honore habitus fuerit. Metrica quoque cantica composuit in laudem Beatissimae Virginis Mariae ac Sanctorum : quam ob causam a Syris Spiritus Sancti cithara merito fuit appellatus. In mirifica ac pia devotione erga eandem Virginem Immaculatam primum excelluit. Meritis plenus, Edessae, in Mesopotamia, decimo quarto calendas iulii, decessit sub Valente principe : eumque, instantibus pluribus Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus, Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, et religiosis familiis, Benedictus Papa decimus quintus, ex Sacrorum Rituum Congregationis consulto, universalis Ecclesiae Doctorem declaravit.

℟. Iste homo.

In III Nocturno

Lectio sancti Evangelii secundum Matthaeum

Cap. 5, 13-19

Lectio vij

In illo tempore : Dixit Iesus discipulis suis . Vos estis sal terrae. Quod si sal evanuerit, in quo salietur ? Et reliqua.

---

[1] Pro verbis intra ( ) positis, ACTA AP. SEDIS, in altera decreti promulgatione, scripserunt: « genere Syrus, Nisibeno patre natus est. Adhuc... »

Homilia sancti Ephraem Syri, Diaconi

Sermo de vita et exercitatione monastica

Praeclarum est bonum inchoare atque perficere, et gratum Deo esse et utilem proximo, ipsique summo ac dulcissimo rectori nostro Christo Iesu placere, qui ait : Vos estis sal terrae, et columna caelorum. Labor afflictionis tuae, dilectissime, tamquam somnus est ; porro laboris requies inenarrabilis atque inaestimabilis. Attende ergo tibi ipsi sollicite, ne utrumque pariter amittas, dum neutrum plene persequeris, praesentem scilicet sempiternamque laetitiam. Stude potius perfectam virtutem consequi, ornatam atque insignitam omnibus quae diligit Deus. Hanc si assequaris, numquam irritabis Deum, neque proximum tuum violabis.

℟. Iste est.

Lectio viij

Porro virtus ista, unica uniusque speciei dicitur, variarum virtutum in se ipsa habens pulchritudinem. Diadema regium absque pretiosis lapidibus candentibusque margaritis connecti texique non potest ; ita et haec unica virtus sine variarum fulgore virtutum constare nequit. Est enim profecto simillima diademati regio. Nam, ut illi, si lapis unus aut margarita defuerit, in regio capite lucere pleniter nequit ; ita et haec unica virtus, nisi virtutum ceterarum honore conseritur, perfecta virtus non appellatur. Similis item est pretiosissimis epulis, exquisitissimis condimentis praeparatis, sed sale carentibus. Sicut enim pretiosi illi cibi sine sale comedi nequeunt ; ita et ista virtus uniformis, si variarum virtutum gloria et honore decoretur, absit autem Dei proximique dilectio, vilis prorsus atque contemptibilis est.

℟. In medio Ecclesiae.

Pro Ss. Marco et Marcelliano Mm.

Lectio ix

Marcus et Marcellianus, fratres Romani, propter christianam fidem a Fabiano duce comprehensi, ad stipitem alligati sunt, pedibus clavis contixis. Ad quos cum ita loqueretur iudex : Resipiscite, miseri, et vos ipsos ab his cruciatibus eripite, responderunt : Numquam tam iucunde epulati sumus, quam haec libenter, Iesu Christi causa, perferimus, in cuius amore nunc fixi esse coepimus. Utinam tamdiu nos haec pati sinat, quamdiu hoc corruptibili corpore vestiti erimus ! Qui diem noctemque in tormentis divinas laudes canentes, denique, telis transfixi, ad martyrii gloriam pervenerunt. Quorum corpora via Ardeatina sepulta sunt.

Te Deum laudamus.

Sicubi autem ix Lectio alicuius Officii simplificati non fuerit dicenda, erit sequens

Lectio ix

Adepti sunt quidam huiusmodi virtutem, ipsamque veluti regium diadema conserentes, multum ex ea ornamenti ceperunt. Postmodum vero, vilissimae rei cuiuslibet gratia, virtutem adeo illustrem deduxerunt ad nihilum. Alligata enim est illorum mens terrenarum rerum curis, atque

vinculis huiusmodi praepedita virtus caelum intrare non potuit. Vigilanter itaque, cave, dilecti mi, ne, teipsum his nexibus vinciens, inimico ad praedam pateas ; neque mirabilem illam clarissimamque virtutem amittas, quam tanto labore quaesiisti, neque illam prohibeas caelestes ingredi ianuas, neque rubore confusam ante thalamum statuas, neque capillo uno humi affigi permittas. Ceterum da illi liberam fiduciam vocemque excelsam, ut exsultans introëat thalamum, ac sublimi voce sua praemia repetat.

Te Deum laudamus.

Ad Laudes fit Commemoratio Ss. Marci et Marcelliani : Ant. Vestri capilli capitis. ℣. Exsultabunt sancti.

Vesperae a Capitulo de sequenti, Commemoratio praecedentis ac Ss. Gervasii et Protasii Mm.

Missa in medio Ecclesiae, *praeter Orationem* Deus qui Ecclesiam, *ut in Officio.*

DE S. EPHRAEM DIACONO, CONFESSORE ET ECCLESIAE DOCTORE

ELOGIUM MARTYROLOGIO ROMANO INSERENDUM

Die 18 iunii

Edessae, in Mesopotamia, sancti Ephraem, Diaconi Edesseni et Confessoris ; qui, post multos labores pro Christi fide susceptos, doctrina et sanctitate conspicuus, sub Valente imperatore, quievit in Domino, et a Benedicto Papa decimo quinto Doctor Ecclesiae universalis est declaratus.

Quum nuperrime Litteris Encyclicis *Principi Apostolorum*, diei 5 octobris vertentis anni, Sanctus Confessor Ephraem, Diaconus Edessenus, Doctor Ecclesiae ab Apostolica Sede declaratus sit, eiusque festum, sub ritu duplici celebrandum, in Kalendario Universalis Ecclesiae die decima octava iunii insertum fuerit ; Officium de eodem Sancto Ephraem proprium cum Missa, nec non Elogium Martyrologio Romano inserendum R^mi D^ni Patriarchae Antiochenus Syrorum, Antiochenus Maronitarum et Babylonensis Chaldaeorum supremae sanctioni Sanctissimi Domini Nostri Benedicti Papae XV humiliter subiecerunt. Sanctitas porro Sua, referente infrascripto Cardinali Sacrae Rituum Congregationi Praefecto, suprascriptum Officium cum Missa de Sancto Ephraem, Confessore atque Ecclesiae Doctore, eiusque Elogium Martyrologio Romano ad diem 18 iunii inserendum, ab eodem Sacro Consilio revisum ac dispositum, suprema Auctoritate Sua approbavit : servatis Rubricis.

Contrariis non obstantibus quibuscumque. Die 14 octobris 1920.

A. Card. Vico, Ep. Portuen. et S. Rufinae, *S. R. C. Praefectus.*
Alexander Verde, Secretarius.

Annotatio

In Acta Apostolicae Sedis 11 martii 1921 p. 149, decretum circa officium et elogium S. Ephraem iterum promulgatur cum parva aliqua mutatione, initio lectionis IV, quae sic

legenda erit : Ephraem, genere Syrus, Nisibeno patre natus est. Adhuc iuvenis ad Sanctum Jacobum....

Hucusque in martyrologio tamquam dies natalis S. Ephraem dabatur 1 februarii ; qua die sequens legitur elogium : Edessae, Sancti Ephraem eiusdem Ecclesiae Diaconi, qui post multos labores pro fide Christi susceptos sub Valente Imperatore sanctitate et doctrina conspicuus quievit in Domino.

---

115. — S. CONGR. RITUUM

RESPONSUM 15 OCT. 1920

Circa litanias Lauretanas

(A. A. S., 2 oct. 1920, 12, 548.)

Dubium.

A Sacra Rituum Congregatione expostulatum est : « An attento decreto « Sacrae Poenitentiariae Apostolicae (Sectio de Indulgentiis) diei 21 iulii « 1919 circa Indulgentias Litaniis Marialibus annexas, Litaniae Laure- « tanae cantari possint per trinas invocationes, respondente quartam « fideli plebe ».

Responsum.

Et Sacra Rituum Congregatio, audito specialis Commissionis suffragio, ita respondendum censuit : « *Affirmative*, seu Litaniae Lauretanae cantari « possunt per trinas invocationes cum singulis respectivis *ora pro nobis*, « populo quartam invocationem cum respectivo *ora pro nobis* respon- « dente ».

Dies (15 oct. 1920).

Atque itaque rescripsit ac declaravit. Die 15 octobris 1920.

† Card. Vico, Ep. Portuen. et S. Rufinae, *S. R. C. Praefectus.*
Alexander Verde, Secretarius.

Annotatio

Decretum *S. Paenit. Apost.* refertur infra n. **117**. Uti patet, modus decantandi litanias hoc loco propositus, nihil huic decreto opponitur, cum hic litaniae decantentur integrae cum respectivo *Ora pro nobis* post singulas invocationes.

I. Pauwels, s. i.

---

116. — S. RITUUM CONGR.

DECRETA SUMMATIM RELATA

I. *Decreta introductionis causae beatificationis et canonizationis.*

Cf. dicta, p. 90.

S. D. Ioachimae de Vedruna de Mas, fundatr.

1. Die 14 ian. 1920, signata est commissio introductionis causae servae Dei Ioachimae de Vedruna de Mas, viduae, fundatricis instituti Sororum a caritate.

tricis Sororum (14 ian. 1920).

Nata 16 apr. 1783, Barcinone, in parochia S. Mariae del Pino, a teneris annis propositum habuit ingrediendi Carmelitidum monasterium. Nihilominus consiliis patris et confessarii obsecundans, nupsit optimo et nobili viro. Post eius obitum, postquam filiorum bono plene providisset, initium dedit instituto, hodie maxime florenti. Sororum quae, *Carmelitae a caritate* vocatae, operam dant puellis egenis et ob dotis defectum a statu religioso impeditis, atque aegrotis pauperibus et derelictis. (A. A. S., 1 mart. 1920, XII, 76.)

S. D. Abba Ghebre Michaelis, martyris Aethiopiae (24 feb. 1920).

2. Die 24 feb. 1920, signata est commissio introductionis causae servi Dei Abba Ghebre Michaelis, sacerdotis, congr. missionis S. Vincentii a Paulo, in odium fidei, uti fertur, interempti.

Abba Ghebre principalis discipulus fuit Ven. Iustini de Iacobis, Vic. Apost. Abyssinen. Natus anno 1788 in aethiopica regione, in schismate quidem sed virtutis et scientiae amore praeditus, atque inter monachos cooptatus, de vera religione anxius, prius non sine fructu allaboravit ut, eversis variis sectis, omnes unam Fidem in sua regione reciperent. Subinde ipse haeresim abiuravit; in Congregationem Missionis cooptatus, indefessus fuit operarius evangelicus, donec, regnante Theodoro, propter fidem tormentis cruciatus et flagellis caesus, in durissimo carcere animam expiravit. (A. A. S., 1 apr. 1920, XII, 123.)

S. D. Gemmae Galgani, virginis (28 april. 1920).

3. Die 28 april. 1920 signata est commissio introductionis causae S. D. Gemmae Galgani, virginis.

Nata 12 mart. 1878, Camiliani, in archidioecesi Lucana, angelus in carne et familiae solatium fuit. Sanitatem impetravit per S. Margaritam Mariam Alacoque; pluries conata est ingredi monasterium, sed, valetudine prohibita, post emissa privatim vota, obiit piissime 11 apr. 1903. Memoratu digna sunt quae novennis puella scripsit post primam suam communionem. (A. A. S., 1 iun. 1920, XII, 248).

S. D. Andreae Beltrami, sacerdotis Salesiani (28 iun. 1920).

4. Die 28 iunii 1920, signata est commissio introductionis causae S. D. Andreae Beltrami, sacerdotis piae Societatis Salesianae.

Natus 24 iun. 1870, in oppido Omegna, Novariensis dioecesis, primo alumnus collegii directi a Salesianis, dein tyrocinium ingressus, a sociis vocabatur *Regula personificata*. Sibi in exemplum proposuit S. Aloysium Gonzagam. Infirmitatibus afflictus, gloriam Dei promovit scribendo pia opuscula, donec 30 dec. 1897 consummatus in brevi expleverit multa tempora « hic noster Aloisius », ut sodales dicebant. (A. A. S., 1 sept. 1920, XII, 368.)

II. *Decreta de martyrio et martyrii causa, vel de virtutibus heroicis.*

N. B. In causis istis de virtutibus relatio typis vulgata non refert argumenta allata et factas difficultates, sed potius disserit de principiis asceticis et criteriis adhibendis. Haec utiliter cognoscuntur a rei asceticae studiosis, ut norint principia ascetica quae coram Congregatione exponuntur.

Martyrum Uganda (28 feb. 1920).

1. Die 28 feb. 1920, SS. Dominus sollemniter pronuntiavit « constare de martyrio et causa martyrii venerabilium famulorum Dei Caroli Livanga, Mathiae Murumba et sociorum, in causa et ad effectum de quo agitur ».

Cum dubium fuerit « An constet de martyrio et causa martyrii, signis seu miraculis in casu et ad effectum de quo agitur » satis mirum est in pronuntiata S. Pontificis sententia, verba non legi « signis seu miraculis ».

Utrum consulto omissa sint an casu, errore typographico, exciderint ignoramus. Consulto factum esse suadet dispensatio a signis seu miraculis quae data refertur infra. (A. A. S., 1 mart. 1920, XII, 82.)

2. Die 11 april. 1920 SS. D. pronuntiavit constare de virtutibus... V. S. D. Antonii Mariae Gianelli, in gradu heroico, in casu et ad effectum de quo agitur.

V. S. D. Antonii Gianelli, episcopi Bobiensis et conditoris Sororum (11 apr. 1920).

Gianelli fuit episcopus Bobiensis, fundavit Congr. religiosarum Sororum Filiarum Mariae Sanctissimae ab horto nuncupatarum. (A. A. S., 1 maii 1920, XII, 170).

3. Die 11 iul. 1920, SS. Dominus pronuntiavit constare de virtutibus... Ven. S. D. Marcellini Iosephi Benedicti Champagnat, in gradu heroico, in casu et ad effectum de quo agitur. Ipse sacerdos Societatis Mariae, novam congregavit familiam, laicam, *Parvorum Fratrum Mariae*. (A. A. S., 2 aug. 1920, XII, 334.)

V. S. D. Marcellini Iosephi Ben. Champagnat, sacerdotis Soc. Mariae, fundatoris Parvorum Fratrum Mariae (2 aug. 1920).

III. *Decreta : tuto procedi posse ad sollemnem beatificationem*

1. Die 28 feb. 1920, SS. Dominus pronuntiavit tuto procedi posse ad sollemnem Ven. Fam. Dei Mariae Magdalenae Fontaine ac trium Sociarum eius, necnon Mariae Clotildis Angelae a S. Francisco Borgia et decem sociarum eius Beatificationem. Causa et facta martyrii summarie relata sunt supra p. 175,7. A signis seu miraculis dispensatum est. (A. A. S., 1 mart. 1920, 79.)

V. S. D. M. Magd. Fontaine et Soc., Mariae Clot. et Soc. Martyrum (28 feb. 1920).

2. Die 11 april. 1920, SS. D. N. sollemniter edixit : « Tuto procedi posse ad sollemnem Ven. Serv. Dei Caroli Luanga, Mathiae Murumba et sociorum Beatificationem.

Ven. Mart. Ugandae (11 apr. 1920).

Cf. Breve beatificationis, supra, p. 155. A signis seu miraculis dispensatum est. (A. A. S., 1 maii 1920, III, 168).

IV. Decreto 6 feb. 1920, probata est Vaticana editio Breviarii Bracarensis, de quo supra, p. 175,8. Notemus hanc clausulam : Si a S. Sede inducta fuerit aliqua aut mutatio vel emendatio sive in S. Scripturae textu, sive in Homiliis aut Lectionibus historicis Breviario Bracarensi insertis, mutationes et emendationes in ritu Bracarensi continuo adhibendae erunt, etsi ritus iste non expresse memoretur. (A. A. S , 2 aug. 1920, XII, 313.)

Typica editio breviarii Bracarensis.

---

117. — S. PAENITENTIARIA APOSTOLICA

RESPONSUM 21 IUL. 1919

Circa indulgentias litaniis marialibus annexas

(A. A. S., 2 ian. 1920, 12, 18.)

Propositum fuit huic S. Tribunali sequens dubium :

Dubium.

Quid, si non omnia litaniarum verba canuntur ?

« Quibusdam in locis consuetudo invaluit Litanias Lauretanas sic « cantandi ut 1) semel tantum recitetur *Kyrie, eleyson* (Kyrie eleyson, « Christe eleyson, Christe audi nos, Christe exaudi nos) ; 2) invocationes « mariales ternae coniungantur cum unico *ora pro nobis* (Sancta Maria, « Sancta Dei Genitrix, Sancta Virgo Virginum, ora pro nobis) ; 3) semel

« tantum pariter dicatur *Agnus Dei* (Agnus Dei, qui tollis peccata mundi,
« parce nobis, Domine, exaudi nos, Domine, miserere nobis).

Responsum.

Indulgentias non lucrantur.

« Attento can. 934, § 2 *Codicis Iuris Canonici*, quaeritur utrum hac
« ratione fideles lucrari valeant Indulgentias Litaniis annexas ».

Sacra Poenitentiaria, mature consideratis expositis, respondendum censuit : *Negative.*

Hanc autem sententiam, ab infrascripto Cardinali Poenitentiario Maiore SSmo Dno Benedicto Pp. XV, in audientia diei 18 vertentis mensis relatam, Sanctitas Sua confirmavit et insuper declarari iussit : *praedictam consuetudinem non esse approbandam, ideoque ab Ordinariis prudenter curandum ut in locis ubi viget submoveatur.*

Dies (21 iul. 1919).

Datum in Sacra Poenitentiaria, die 21 mensis iulii, anni 1919.

O. Card. Giorgi, *Poenitentiarius Maior.*
F. Borgongini Duca, Secretarius.

Annotationes

1. Dubio locum dederunt haec Codicis verba : « indulgentiae penitus cessant ob quamlibet additionem, detractionem vel interpolationem ». Hinc quaesitum est utrum certi usus cantandi Litanias Lauretanas, non servato numero quarundam invocationum, spem darent necne lucrandarum indulgentiarum.

2. Verba « semel tantum recitetur Kyrie eleison », a pluribus perperam intellecta sunt. Etenim, in quibusdam locis, v. g. in Urbe, usus habet ut primae invocationes, usque ad *Christe exaudi nos,* ingeminentur. Inde verba « semel tantum recitetur Kyrie eleison » non nullis visa sunt alludere ad usum diversum aliorum locorum, ubi ab initio nihil ingeminatur sed primo *Kyrie eleison* respondetur *Christe eleison*. Sed nulla rubrica, nullus textus officialis imponit repetitionem priorum invocationum. Quare diversus casus proponebatur, i. e. eorum qui omittebant *Kyrie eleison* dicendum post *Christe eleison :* exemplum positum intra parenthesim istud reddit manifestum. Iam vero, quamvis in initio ista *Kyrie eleison* nullo numero definito recitarentur, dein numerus est definitus ac specialis significatio isti numero data est. Alii tres invocationes ad tres status *Christi* referebant : *Kyrie eleison* ad Filium unigenitum Patris ; *Christe* ad Verbum incarnatum ; alterum *Kyrie* ad Christum glorificatum, sedentem ad dexteram Patris. Aliis *Kyrie* supponit pro Patre ; *Christe* pro Filio ; *Kyrie* pro Spiritu Sancto.

Quare omissio alterius *Kyrie* non caret momento, ac severae responsionis S. Paenitentiariae ratio fit manifesta.

3. Cum voluntate habituali ita cantandi litanias indul-

gentiae componi nequeunt. Verum benignius respondendum esse arbitramur si quis, per accidens, sine praeconcepta intentione, omiserit unum Kyrie, unum vel alterum Ora pro nobis, unum Agnus Dei. Tunc enim, sicut declaratum est de recitantibus coronam, qui unum vel alterum *Ave* omiserint, appellandum est principium : parum pro nihilo reputatur.

4. Seposita quoque quaestione indulgentiarum, usus iste corrumpendi litanias propter cantum displicuit S. Pontifici, qui, proinde, iussit ut Ordinarii, tam Ordinarii locorum quam Superiores maiores religionis clericalis exemptae, abrogationem consuetudinis prudenter procurarent.

---

118. — S. ROTA ROMANA

CAUSAE SUMMATIM RELATAE

1. **Causae matrimoniales.**

A. *Causae non secretae. Matrimonia de quorum nullitate constare declaratum est.*

Nullitas propter amentiam,

1. Die 23 dec. 1918, in causa Quebecen. (Lacroix-Shink) nullum est declaratum matrimonium propter amentiam viri, qui, vix elapso mense in asylum amentium includi debuerat, et a morte prioris coniugis indicia dederat amentiae quam novo matrimonio curandam sperabant, ita ut ipsa lucida intervalla essent excludenda. De *amentia* eiusque iuridica ratione utiliter in causae relatione disseritur. (A. A. S. 2 aug. 1920, XI, 338.)

propter metum reverentialem.

2. Die 4 april. 1919, in causa Parisien., nullum declaratum est matrimonium quod Eugenia Le Fortier, actrix, contraxerat cum I. B. Topouzian. Causa nullitatis fuit metus reverentialis incussus a patre, qui filiae expulsionem a domo minabatur. Vita coniugalis tres annos duraverat. Nulla consideratio facta est de perseverantia metus. (A. A. S. 1 sept. 1920, XII, 373.)

B. *Causae actae sub secreto a ianuario ad decembrem mensem 1919.*

De nullitate ex defectu consensus et errore, et ex capite vis et metus.

Die 22 feb. 1919, et 14 nov. 1919, declaratum est constare de matrimonii nullitate *a*) ex capite simulati consensus et erroris ; *b*) ex defectu consensus.

Duae sententiae Rotales in causis nullitatis matrimonii, ex capite vis et metus, altera 24 nov. 1917, altera 23 ian. 1918, declaratae sunt confirmandae.

De tertia sententia, 10 dec. 1914, nullitatis matrimonii ex defectu consensus declaratum est eam esse infirmandam. (A. A. S. 2 feb. 1920, XII, 48.)

C. Praeterea in causa Harlemen. nullitatis matrimonii, 1 iul. 1920, declarata est contumax pars conventa. (A. A. S. 1 sept. 1920, XII, 378.)

II. Causae varii argumenti.

A. *Causae non secretae.*

De partitione summae obtentae pro ecclesia, eiusque administratione, in ecclesia recepticia.

1. Die 28 feb. 1919, in causa S. Angeli de Lombardis, *Iurium*, in prima instantia, ex concessione S. Pontificis, S. Rota definivit quomodo partienda esset summa quam tribunal civile addixerat archipresbytero qui, post civilem suppressionem collegii recepticii, ecclesiam reparaverat; annuam autem summam in posterum, ex eadem sententia, ab administratoribus « *Fondo per il culto* », censuit administrandam et erogandam esse secundum decretum episcopi.

In causa, explicatur quid veniat nomine ecclesiae *recepticiae* : est ecclesia cui non deserviunt beneficiati, sed clerus qui pro rata obtinet reditus relictos pietate fidelium. Aliae habent clerum numeratum, aliae, non numeratae, admittunt omnes clericos loci. (Cf. p. 87.)

Praeterea inculcatum est, episcopo, utpote supremo administratori bonorum ecclesiasticorum suae dioecesis, competere ut leges condat pro aequa eorundem distributione et administratione. (Cf. p. 90.)

Denique principia de *cathedratico* et *taxa* seminarii solvendis quoque memorata sunt. (Cf. p. 89.) Propter illam quaestionem vocatus est promotor iustitiae, qui rationes Seminarii tueretur.

Habetur etiam unde aestimes vim *taciti consensus*. (Cf. p. 89.) (A. A. S. 1 mart. 1920, XII, 85.)

De iure funerandi et sepeliendi defunctos in hospitali.

2. Die 15 feb. 1919, in causa Bergomen. *Iuris funerandi*, S. Rota, infirmando sententiam primae instantiae, addixit parocho Alexio Pezzoli, actori, ius exclusivum funerandi et sepeliendi defunctos in hospitali sito in sua paroecia, cum ipsi faveret : lex dioecesana, consuetudo legitima dioecesis, praescriptio. Contra ac statuit canon. 1910, quo expensae partivictae imponuntur, hae inter partes divisae sunt, quia causa ante Codicem introducta est. In causae examine principia de iure funeranli decedentes in hospitali memorata sunt. (A. A. S. 1 apr. 1920, XII, 129.)

De attributione legati parocho vel religiosis.

3. Die 18 feb. 1919, in causa De Manila, *Legatorum Piorum*, inter S. Provinciam SS. Nominis Iesu S. Augustini, et Rev. Vincentium Lapus, parochum loci Candaba, appellantem a sententia quae, concessa restitutione in integrum, ei provinciae bona legata addixerat, S. Rota declaravit sententiam esse confirmandam.

In causae relatione, perpenduntur principia de *restitutione in integrum* (cf. p. 184 ss.) ; de *interpretatione testamenti* et de duplici via qua testator sibi de missis cavere potest : vel per legatum sub modo vel per erectionem capellaniae (cf. p. 190 ss.). (A. A. S. 1 maii 1920, XII, 183.) Causam istam perlegere non parum interest religiosorum.

B. *Causae sub secreto actae.*

Die 20 iun. 1920 sententia lata est, in causa *Proprietatis*, de parte soli quae monasterio tribuenda sit, et de iurium cautelis : a qua sententia appellatum est. (A. A. S. 2 feb. 1920, XII, 48.)

119. — SUPREMUM SIGNATURAE APOSTOLICAE TRIBUNAL

Restitutio in integrum, in eadem causa.

In causa *De Manila*, mox recitata (**118**, II, A, 3), die 6 april. 1920, S. Signatura, negata quidem nullitate sententiae rotalis, concessit restitutionem in integrum parti victae, quia in iudicio anteriore praetermissa fuit haec inquisitio, utrum fundi conventui vel domui tributi sint ad Dei cultum beneficentiamve eo ipso loco impendendi, an religiosis intuitu paroeciae aut missionis. In causa, facta a primo initio repetuntur, dein disseritur de rationibus ob quas vel sententia infirmari possit vel concedi restitutio in integrum. Atque appellata est C. *Romanos Pontifices*, Leonis XIII, 8 maii 1881. (A. A. S. 1 iun. 1920, XIII, 252.)

---

120. — PONTIFICIA COMMISSIO AD CODICIS CANONES AUTHENTICE INTERPRETANDOS

RESPONSA 24 NOV. 1920

Dubia soluta in plenariis comitiis Em. Patrum
(A. A. S., 1 dec. 1920, 12, 573 ss.)

De Canonicis

I. Utrum prohibitio optionis per Codicem Iuris Canonici inducta, intelligenda sit tantum quoad dignitates, an etiam quoad omnes canonicatus.

Resp. : Negative ad 1am partem, affirmative ad 2am.

II. Utrum ad normam can. 411, § 3, in capitulis vocem habeant beneficiati et mansionarii, si id eis competat *tantum* ex statutis capitularibus.

Resp. : Negative, seu post publicationem Codicis beneficiatos et mansionarios vocem in capitulis amplius non habere, si id eis competebat *tantum* ex statutis capitularibus.

III. 1° Utrum in paragrapho 1, n. 1, can. 421 : « *Qui de licentia « Ordinarii loci publice docent in scholis ab Ecclesia recognitis sacram « theologiam aut ius canonicum* », etiam comprehendi debeant canonici qui de Ordinarii licentia docent, retributione peculiari pro lectione percepta ; an tantum qui absque tali retributione theologiam vel ius susceperint edocendum.

2° Utrum illud « sacra theologia vel ius », in praefata paragrapho, *stricte* sit interpretandum (ut theologiam fundamentalem, theologiam dogmaticam et moralem, et in iure, institutiones canonicas, necnon textum Codicis tantum significet) ; vel *ampliori ratione* illa verba sint sumenda, pro *facultate* videlicet s. theologiae vel iuris canonici, ita ut ibi etiam comprehendantur disciplinae quae ad normam statutorum uniuscuiusque Seminarii in praelaudatis facultatibus edocentur (historia nimirum ecclesiastica, archeologia sacra, linguae biblicae, etc.).

Resp. : Ad 1um : affirmative ad 1am partem, negative ad 2am.

Ad 2um : negative ad 1am partem, affirmative ad 2am.

[118-120]

De examine parochorum

In canone 459, § 3, 3° Codicis, praescribitur ut loci Ordinarius clericum, quem magis idoneum iudicat ad paroeciam vacantem, examini super doctrina subiciat coram se et examinatoribus synodalibus. Quaeritur :

1° Utrum huic examini subici debeat clericus iam de una paroecia provisus, *toties quoties* de nova paroecia providendus erit ; an vero sufficiat periculum semel factum pro prima paroecia.

2° Utrum examini subiciendus sit parochus remotus a paroecia qui ad tramitem canonis 2154, transfertur ad aliam paroeciam.

3° Utrum pariter examini subiciendus sit parochus qui ex officio transfertur ad aliam paroeciam, ad tramitem tituli XXIX, libri IV, canonum 2162-2167.

4° Quid agendum si clerici, quos Ordinarius idoneos reputat, nolint examini subiacere, quod forte non semel accidet pro minoribus paroeciis.

5° Utrum periculum, de quo in canone 996, § 2 et 3, dummodo coram ipsomet Ordinario et examinatoribus synodalibus fiat, sufficere possit saltem ad provisionem pro prima paroecia.

6° Utrum examen, de quo in canone 130, § 1, sufficiat ad provisionem paroeciarum toto tempore quo sacerdotes illud subire tenentur, dummodo coram Episcopo et examinatoribus synodalibus fiat.

Resp. : Ad 1um : Ad 1^{am} partem, providebitur in 2^{a}. Ad 2^{am} partem. *affirmative* si translatio fiat *proponente ac suadente* Ordinario ; *negative* si fiat *ad instantiam* parochi, nisi Ordinarius cum examinatoribus synodalibus iudicet idoneitatem adhuc perdurare, eamque esse sufficientem ad novam parochiam.

Ad 2um : Negative.

Ad 3um : Negative.

Ad 4um : Quatenus non sit provisum per responsionem ad 1um dubium, Ordinarius recurrat ad S. Congregationem Concilii.

Ad 5um : Negative ; nisi examen versetur etiam circa ea omnia de quibus interrogandus sit clericus de paroecia providenda.

Ad 6um : Negative, salvo tamen praescripto § 2 eiusdem canonis.

De religiosis

I. Utrum verba canonis 506, § 2 : « *secus, Superior regularis ; sed « etiam hoc in casu Ordinarius tempestive moneri debet de die et hora « electionis, cui potest una cum Superiore regulari per se ipse vel per « alium assistere et, si assistat, praeesse* », ita intelligenda sint, ut Ordinarius loci possit (sed non debeat) assistere per se ipse vel per alium electioni Antistitae in monasteriis monialium Superioribus regularibus (etiam exemptis) subiectis, et praeesse, idest gubernare actum electionis sive per se, ipse per alium ; an tantummodo per se ipse.

Resp. : Affirmative ad 1^{am} partem, negative ad 2^{am}, seu Ordinarium loci praeesse sive assistat per se ipse, sive per alium.

II. Utrum ad normam can. 512, § 2, 1° et can. 513, § 1, officium Ordinarii loci sit visitare quinto quoque anno monasteria monialium, quae clausurae legem spectant, eo qui in can. 513 exponitur modo.

Resp. : Affirmative :

III. Utrum verba canonis 522 : « *confessio in qualibet ecclesia vel*

« *oratorio etiam semi-publico peracta valida et licita est* », ita intelligenda sint, ut confessio extra ea loca peracta non tantum illicita, sed etiam invalida sit.

Resp. : Canon 522 ita est intelligendus, ut confessiones, quas ad suae conscientiae tranquillitatem religiosae peragunt apud confessarium ab Ordinario loci pro mulieribus approbatum, licitae et validae sint, dummodo fiant in ecclesia vel oratorio etiam semi-publico, aut in loco ad audiendas confessiones mulierum *legitime* destinato.

IV. Utrum vi canonis 535, § 1, 1°, si monasterium monialium subiectum sit Superiori regulari (etiam exempto), administrationis ratio reddenda sit Superiori regulari et etiam Ordinario loci.

Resp. : Affirmative.

V. Utrum prohibitiones, de quibus in can. 642, obstent quominus religiosi officia vel beneficia adipiscantur, tantum si ad saeculum post promulgationem codicis sint regressi ; an etiam eos complectantur qui iam ante promulgationem codicis extra religionem, venia pontificia, versabantur, non obstante canone 10.

Resp. : Negative ad 1^am^ partem, affirmative ad 2^am^.

De reservationibus

Utrum ad normam canonis 893, § 1 et 2, peregrinus teneatur reservationibus loci, in quo degit.

Resp. : Affirmative.

De sede confessionali

Utrum can. 909, § 2 : « *Sedes confessionalis crate fixa ac tenuiter perforata inter poenitentem et confessarium sit instructa* », pro mulieribus tantum ; an generaliter pro poenitentibus uti forma propria audiendi confessiones in ecclesiis et publicis oratoriis sit servanda.

Resp. : Negative ad 1^am^ partem, affirmative ad 2^am^, firmo tamen praescripto canonis 910, § 2.

De officio funebri sollemni

1° Utrum officium funebre quod non intra mensem a die tumulationis celebratur, sed intra mensem a die notitiae obitus alicuius qui in regione longe dissita decessit (v. g. in America), haberi debeat officium sollemne, de quo in can. 1237 quoad effectus paragraphi secundae illius canonis.

2° An Ordinarius, ad vitandos abusus eorum qui ultra mensem protrahunt officium funebre eo animo ut Parochus emolumenta non percipiat, possit statuere quod officium a parentibus celebratum pro defuncto publice et cum cantu habeatur uti officium sollemne funebre, quoad omnes suos effectus.

Resp. : Ad 1um et 2um : Recurrendum esse ad S. C. Concilii.

De abstinentia et ieiunio

I. — 1° Utrum ad normam can. 1251, § 4, ieiunium cesset quando dies festus, qui ieiunium in vigilia habet adnexum, incidit in feria II, ita ut non amplius ipsum ieiunium anticipari debeat sabbato praecedenti.

2° Utrum verba: *nec pervigilia anticipantur*, respiciant tantum exceptum tempus Quadragesimae, an etiam totum annum.

Resp.: Ad 1um: Affirmative, salvo praescripto canonis 1253.

Ad 2um: Respiciunt totum annum.

II. 1° Utrum si festum S. Iosephi, diei 19 martii, incidat in feria sexta vel sabbato, teneat tantum lex ieiunii, an etiam lex abstinentiae.

Et quatenus affirmative ad primam partem, negative ad secundam.

2° Utrum cesset lex abstinentiae, etiam si festum S. Iosephi inciderit in aliqua die quatuor Temporum.

Resp.: Ad 1um: Servetur canon 1252, § 4, seu non cessant nec lex ieiunii nec lex abstinentiae.

Ad 2um: Provisum in responsione ad 1um.

De devolutione collationis beneficiorum ad S. Sedem

Utrum ad normam can. 1432, § 3 devolvatur ad S. Sedem collatio beneficii, si Ordinarius intra semestre ab habita certa vacationis notitia beneficium non contulerit, non ex negligentia, sed ob absolutum defectum subiectorum.

Resp.: Negative.

De remotione Parochorum

An sufficiat ad effectum amotionis invitatio publica ad renuntiationem per edictum vel ephemeridem facta ad instar citationis de qua in canone 1720, quando Parochus non comparet, et plane ignotum manet ubi degit, eo ipso quod Parochus invitationem praedictam effugere intendit.

Resp.: Provisum in can. 2143, § 3.

DUBIA SOLUTA AB EMINENTISSIMO PRAESIDE COMMISSIONIS
(A. A. S., 1 dec. 1920, 12, 577.)

De alienatione rerum ecclesiasticarum

1° Utrum pretium, de quo in can. 1532, § 3, idem sit ac valor rei secundum aestimationem a probis peritis scripto factam ad normam canonis 1530, § 1, num. 1; an vero maius pretium per publicam licitationem, etc., oblatum ad normam canonis 1531, § 2.

2° An requiratur Apostolicae Sedis beneplacitum ad alienationem peragendam, si, indicta licitatione, pro pretio a peritis legitime taxato infra libellarum triginta millia, offeratur tandem pretium hac summa superius.

Resp.: Ad 1um: Affirmative ad 1am partem; negative ad 2am.

Ad 2um: Provisum in responsione ad 1um.

Romae, 24 novembris 1920.

Petrus Card. GASPARRI, *Praeses.*
Aloisius Sincero, Secretarius.

ANNOTATIONES

I. *De canonicis.* 1. *De optione.* Optio hic intellegitur ius canonicorum vel membrorum capituli optandi pro dignitate vel pro alia praebenda vacante. Huiusmodi optio permittitur

Cardinalibus, approbante Pontifice, et, servata prioritate ordinis et promotionis, tum respectu diaconiae vel tituli presbyteralis, tum respectu sedis suburbicariae vacantis (c. 236). Hic, qualitas personarum, quae omnes s. purpura dignae existimatae sunt, et approbatio Pontificis abusus antevertere possunt. Sed per se, optio ista, quae dignioris electionem impedit et ambitiones humanas facile in optante supponit, non parum nocet aedificationi spirituali et bonae administrationi ecclesiae ubi exercetur.

Quare optio prohibetur, reprobata contraria consuetudine, salva tamen fundationis lege. Prohibitio ista § 2 c. 396 promulgata, legitur in canone qui totus videtur esse de dignitatibus. Etenim in 1ª § agitur de collatione dignitatum; in 3ª de dotibus illius qui primam dignitatem obtinet, ita ut pronum sit concludere, etiam in 2ª, de optione, non agi nisi de optione quod ad dignitates. Nihilo minus prohibitio optionis non de solis dignitatibus sed de omnibus canonicatibus sumenda dicitur. Hoc minus e c. 396, propter rationem factam colligendum videtur, quam ex analogia iuris et ex c. 403, qui vult ut canonicatus omnes libere conferantur ab episcopo, et solam, sicut c. 396, reservat legem fundationis. Antea quoque responsum est etiam prohiberi optionem quae ex indulto apostolico fuerit concessa.

2. *De voce mansionariorum vel beneficiatorum.* Cum c. 411 § 3 solis canonicis, et quidem excludendo honorarios, vocem tribuat in capitulis, sequitur non posse iam, post vigentem Codicem, solis statutis capitularibus niti vocem quam haberent mansionarii vel beneficiati. Quod altero responso declaratur.

3. *De lectoribus a choro excusatis.* Tertia responsio ample interpretatur excusationem a choro cum perceptione fructuum praebendae, concessam iis qui de licentia Ordinarii loci publice, in scholis ab Ecclesia recognitis, docent *sacram theologiam* et *ius canonicum*. Non solum enim ipsis non officit peculiaris retributio lectionis, — quod satis manifestum erat, — verum etiam sacra theologia et ius intelleguntur de omnibus disciplinis quae in utraque facultate traduntur. Sane longe amplior exceptio facta est quam sub iure Tridentino in gratiam solius canonici theologi vel paenitentiarii : verum hi etiam distributiones inter praesentes percipiebant. Commissio usa esse videtur principio paritatis rationis.

II. *De examine parochorum qui transferuntur.* Quaestiones sunt de examinibus iterandis vel supplendis. Quod ad repetendum examen, Commissio hanc regulam ponit : qui *transfertur* proponente vel iubente Ordinario, novum periculum facere non debet; contra, qui ipse translationem postulaverit,

nisi Ordinarius cum examinatoribus synodalibus aestimaverit idoneitatem quae in superiore examine reperta fuerit, perseverare et ad novam paroeciam sufficere. Quare nec qui canonice removetur et alio transfertur, nec qui propter bonum animarum alio, servatis servandis, transfertur, isti examini subiacet : ipsi transferentes de idoneitate iudicarunt.

Verum onus non consuevit ferri nisi propter honorem. Quid ergo si pro minoribus paroeciis clerici vocati ab Ordinario nolint periculum subire ? Si agitur de ipsa translatione, satis supra provisum videtur. In alio casu erit ad S. C. *Concilii* recurrendum.

Pro examine autem parochorum haberi nequit examen promovendorum ad ordines, nisi de omnibus argumentis factum fuerit quae a candidatis paroeciae postulantur. Nec compensatur annuo examine quod, per tres saltem annos, sacerdotes, absolutis studiis facere debent, ex c. 130 ; quamvis ex c. 130 § 2, in parochiarum collatione ratio habenda sit eorum qui merito praestiterunt.

III. *De religiosis*. 1. *De praeside electionis*. Prima responsio confirmat nostram interpretationem c. 506 § 2. *Epitome* I, n. **483**, p. 508. Quae ipsis verbis demonstratur. Quotiescumque Ordinarius assistat, sive per se, sive per alium, ipse electioni praeest. Simul, in proposita quaestione, vis verbi : *praeest* expenditur. « Praeesse, i. e. gubernare actum electionis ».

2. *De modo visitandi moniales*. Vis alterius dubii non tam officium visitandi quinto quoque anno monasteria monialium spectat, quam visitationis *modum*. De ipso officio quod Ordinario loci competat ne minima quidem dubitatio moveri potest : clarissima sunt verba c. 512 § 2, 1° ; sed de modo visitationis quaeri potuit utrum necne, in visitatione de sola clausura, Visitator posset interrogare religiosas quas iudicaverit interrogandas, his autem esset obligatio respondendi quam nullus Superior imminuere possit. Responsio affirmativa innititur in generali ratione qua, post c. 512, quo numerantur Visitatores, ius et officium Visitatoris c. 513 describuntur.

3. *De confessionibus Sororum*. Totum argumentum confessionum versavimus in *Per*. IX, p. (12) ss. Variis autem controversiis de c. 522, responsio ista finem minime imposuit. Cf. v. g. *Nouv. Rev. Théol.* quae scripserunt RR. PP. Oietti, S. I. et Creusen, S. I., t. 8 (1921), pp. 5 et 57. Et cum tam facile fuisset Pontificiae Commissioni omnem ambiguitatem evacuare simplici responsione *affirmativa* et *negativa*, non miramur esse, v. g. R. P. Goveneche C. M. F. (*Comment. pro religiosis*, II, 21) qui existiment Commissionem renuisse *de vi* talis condicionis dare responsum. Quocirca improbare non possumus qui post huiusmodi res-

ponsionem confirmentur in sua sententia anteriore qua aestimabant non agi nisi de condicionibus liceitatis. Nec ita manifesta est conclusio quam *Monitore Eccles.* 1921, p. 160 eruit ex particula *Dummodo*. Sane, in rescriptis, ex c. 39, clausula hoc adverbio introducta condicionem valoris per se exprimit; non prohibetur tamen Superior hanc formam adhibere : « Usus licitus erit dummodo fiat v. g. rarus ». Tunc autem liquet non agi de valore. Hic vero anteponuntur verba « Confessio valida et licita est dummodo ». — Propositio ista per se hoc reddit : « Confessio saltem illicita est nisi ». Ad nos quod attinet, agi de valore arbitramur propter alium canonem 876, qui specialis iurisdictionis necessitatem imponit. Iurisdictio ad ipsum valorem exigitur. Est tamen in Urbe qui vim c. 876 coartet ad eos qui ex officio seu munere accedunt ad audiendas confessiones religiosarum. Cum *Monitore eccl.* l. c. p. 161, nullatenus probare possumus interpretationem R. P. Maroto C. M. S. qui verba responsi « in loco ad audiendas confessiones *mulierum* » ita intellegit ut excludat locum ad audiendas Sorores seu moniales destinatum. Haec nobis videtur interpretatio singularis et violenta : subtilitas ista mentem interpretum fugit. Ceterum si mulier quaepiam, v. g. cum monialibus intra clausuram degere permittatur (cuius rei exemplum novimus), nonne poterit audiri in loco destinato confessionibus monialium ? i. e. locus aptus audiendis monialibus, maiori ratione aptus est audiendis mulieribus. Nihil aliud intenderunt respondentes nisi ut exigerent cautiones requisitas cc. 908-910, qui nihil speciale postulant pro mulieribus saecularibus.

4. *De reddenda ratione administrationis temporalis*, ipsum verbum *itemque*, c. 535 satis demonstrat munus Ordinarii loci non cessare propter subiectionem Praelato regulari exempto. Sin aliter, in canone, particula *vel* in locum *itemque* suffecta esset.

5. Responsio est *de vi retroactiva c. 642.* Negat autem religiosis qui ante vigentem Codicem legitime extra claustra versabantur aliquod ius quaesitum ut vim effugerent c. 642. Inhabilitates enim et prohibitiones assequendi munera omnibus ex iure vigenti applicantur. Sed munere quod iam assecuti erant non cadunt, atque in eo, ni fallimur, confirmari poterunt, quamvis sit revocabile vel collatum ad certum tempus.

IV. *De reservationibus* Pontificia Commissio responsionem dedit qua laetati sunt qui scientificam iuris expositionem consectantur. Reservatio, cum non sit proprie poena, cum iurisdictionem confessarii immediate afficiat, manifesto ex loco ubi audiuntur confessiones aestimanda est. Quare *peregrini* reservationes sui territorii proprias effugiunt sed reservationibus loci ubi confitentur attinguntur. Seu, ut

magis accurate loquamur : confessarii iurisdictio limitatur etiam quod ad peregrinos.

Quae responsio iam logice excludit opinionem, parum principiis consentaneam, quae ignorantes a reservationibus excusat.

V. *De sede confessionali,* attento usu ipsius Urbis, responsio quampiam mirationem movebit, cum ad ipsos viros audiendos in *ecclesiis* et *oratoriis* imponat, utique non sub gravi, usum confessionalis consueti.

VI. *De officio funebri sollemni.* Non infrequentes conflictus oriuntur inter parochos et ecclesiarum exemptarum rectores, maxime religiosos, de officio funebri quod ex devotione vel ad parcendum sumptibus, extra paroeciam in ecclesia regulari peragitur. Codex, c. 1237 § 2 tribuit parocho suam portionem paroecialem ex primo sollemni officio quod, intra mensem completum a die tumulationis, celebretur. Quid autem si fiat tantum intra mensem ab accepto mortis nuntio? Quid si officium sollemne ultra mensem consulto differatur?

Haec Commissio dirimere noluit, sed remisit ad S. C. Concilii, cuius erit, ad mentem Codicis, huius dispositiones ampliare vel coartare.

VIII. *De Abstinentia et ieiunio* responsa dantur quae perspicuis canonum verbis continentur. Liquet c. 1252 § 4 regulam tradi universalem de non anticipandis vigiliis, cum obiter tantum mentio fiat de tempore Quadragesimae, ad urgendam tunc, etiam in diebus festis, obligationem ieiunii et abstinentiae ; unde etiam sequitur neutram obligationem cessare ob festum S. Ioseph quod occurrat f. VI in Quadragesima.

Reservatur autem in responso canon 1253, quia constitutiones peculiares, qua tales, atque expressae votorum condiciones, anticipata ieiunia praescribere possunt. Per se tamen censentur ad ius commune aptatae. Quare in Urbe iam non anticipatur sabbato ieiunium et abstinentia ex voto servanda in pervigilio festi Purificationis B. M. V.

VIII. *De devolutione collationis beneficii ad S. Sedem* haec aequitatis responsio datur, non esse locum devolutioni, si Ordinarius nullius neglegentiae insimulari possit.

IX. *De remotione parochorum.* Ex c. 2143 § 3, pro *monito* habetur qui impedit quominus monitio ad se pervenerit. Quocirca, dummodo constet parochum eo fine latitare ut vim invitationis ad comparendum declinet, citatio per edictum sufficiet ex c. 1720 § 1 et 2143 § 3.

Ad Dubia soluta ab Em. Praeside Commissionis :

De alienatione rerum ecclesiasticarum. Em. Praeses normam tradidit omnino legi eiusque animo consentaneam, et magnae utilitatis, dum nos docet, pretium attendendum pro recursu ad beneplacitum apostolicum, esse valorem aestimationis scripto factae a peritis, etiamsi postea, aut indicta licitatione offeratur, vel in ipsa licitatione maius pretium obtineatur.

121. — SECRETARIA STATUS

Epistola 10 iun. 1920, directa ad Em. Card. VAN ROSSUM, S. C. P. F. praefectum, Em. Card. Secretarius Status, insistens in sollicitudine qua S. Pontifex institutionem cleri indigenae in locis Missionum prosequitur, narrat, cura prospiciendi isti institutioni a S. Pontifice levatum esse opus S. Infantiae, cuius primarius finis est diversus, ac munus colligendi ubique subsidia ad formandum clerum indigenam commissum esse pontificio operi S. Petri [1]. Quare ad C. Praefectum P. F. mittit 50000 libellas quas S. Pontifex in finem instituendi cleri indigenae prius operi S. Infantiae destinaverat. (A. A. S., 2 aug. 1920, XII, 345).

122. — PROVISIO ECCLESIARUM

A. *In Consistorio secreto 7 maii 1920,* archiepiscopi vel episcopi residentiales renuntiati sunt :

R. D. Iosephus Calabrese, ep. Augustanus (Italia).	*Aosta*
R. D. Arthurus Doubleday, ep. Brentwoodensis (St. foed. Americ. Septemtr).	*Brentwood*
R. D. Marius Besson, ep. Lausanensis (Helvetia).	*Laus.et Gen.*
R. D. Iosephus Clos e S. I., ep. Zamboangensis (Insulae Philippinae).	*Zamboanga*
R. D. Guilelmus Harris, ep. Loianus (Rep. Equatoriensis).	*Loja*
R. D. Iosephus Di Girolamo, ep. Lucerinus (Italia).	*Lucera*

Is iam renuntiatus per ap. Litteras sub plumbo, publicatus est in consistorio.

In Consistorio secreto 16 dec. 1920, archiepiscopi vel episcopi residentiales renuntiati sunt :

Em. D. Ioann. Presb. Card. Cagliero optavit Eccl. suburb. Tusculanam (Italia).	*Frascati*
Em. ac Rev. Henricus S. R. E. Presbyter Cardinalis Almaraz y Santos, arch. Toletanus (Hispania) ex archiepiscopo Hispalensi.	*Toledo*
R. P. D. Eustachius Ilundain y Esteban, arch. Hispalensis (Hispania), ex episcopo Auriensi.	*Sevilla*
R. P. D. Andreas Du Bois de la Villerabel, arch. Rothomagensis (Gallia), ex archiepiscopo Ambianensi.	*Rouen*

[1] Cf. de hoc opere supra relata, n. 98.

Oristano	R. P. D. Georgius Del Rio, arch. Arborensis (Sardinia) ex episcopo Hieracensi.
Iglesias	R. P. D. Saturninus Peri, ep. Ecclesiensis (Sardinia) ex episcopo Cotronensi,
Santander	R. P. D. Ioannes Plaza y Garcia, ep. Santanderiensis (Hispania) ex episcopo titulari Hippusensi.
Piacenja	R. D. Hersilium Menzani, ep. Placentinus (Italia).
Limoges	R. D. Alaphridus Flocard, ep. Lemoviensis (Gallia).
Monaco	R. D. Georgius Brulez des Varannes, ep. Monoecensis (Princip. Monaco).
Comacchio	R. D. Gerardus Menegazzi, O. M. Cap. ep. Cornaclensis (Italia).
Gubbio	R. D. Pius Leonardus Navarra, O. M. Conv. ep. Eugubinus (Italia).
Concordia	R. D. Franciscus Tief, ep. Concordiensis in America.
Macao	R. D. Iosephus Da Costa Nunes, ep. Macaonensis (India).
Nitria	R. D. Carolus Kmetko, ep. Nitriensis (Hungaria).
Budweis	R. D. Simon Barta, ep. Budovicensis (Bohemia).
Scep.v.Szep.	R. D. Ioannes Vojtassak, ep. Scepuciensis (Hungaria).
Beja	R. D. Iosephus do Patrocinio Dias, ep. Beiensis (Lusitania).
Neosolio vel Besztercze Bánya	R. D. Marianus Blaha, ep. Neosoliensis (Hungaria).

Praeterea SS. D. publicavit sacros antistites infra memoratos in decretis S. C. Consistorialis.

B. Decretis S. C. Consistorialis, archiepiscopi vel episcopi residentiales et abbates vel Praelati *nullius* nominati sunt :

Faro	15 maii 1920	R. D. Marcellinus Antonius Maria Franco, ep. Pharaonensis (Lusitania).
Leiria	» » »	Sac. Iosephus Alves Correia da Silva, ep. Leiriensis (Lusitania).
Aterrado	10 iun. »	R. D. Emmanuel Nunes Coelho, ep. Aterradensis (Brasilia).
Soissons	16 » »	Sac. Henricus Carolus Ioseph Binet, ep. Suessionensis (Bolivia).
Lille	18 » »	R. P. D. Hector Quilliet, episcopus Insulensis, ex episcopo Lemovicensi (Gallia).
La Paz	20 » »	R. D. Caelestinus Loza, ep. de Pace seu Pacen. (Bolivia).
Aix	9 iul. »	R. P. D. Mauritius Rivière, archiepiscopus Aquensis, ex episcopo Petrocorisensi (Gallia).
Segovia	» » »	R. P. D. Emmanuel de Castro y Alonso, ep. Segobiensis, ex episcopo Iacensi (Hispania).
Coria	10 » »	R. P. D. Petrus Segura Sáenz, ep. Cauriensis, ex episcopo Apolloniensi (Hispania).
Cordova	11 » »	R. P. D. Adulphus Perez y Munos, ep. Cordubensis, ex episcopo Pacensi (Hispania).
Evora	24 » »	R. P. D. Emmanuel Mendes de Conceiçao Santos, archiepiscopus Eborensis, ex episcopo Portalegrensi (Lusitania).
Evreux	30 » »	R. D. Constantinus Chauvin, ep. Ebroicensis (Gallia).
Campinas	» » »	R. P. D. Franciscus de Campos Barreto, ep. Campinensis, ex episcopo Pelotensi (Brasilia).
Porto-Nac.	» » »	R. P. D. Dominicus Carrerot, ep. Portus Nationalis, ex episcopo tit. Uranopolitano (Brasilia).

13	aug.	1920	R. P. D. Christophorus Ludovicus Légasse (Gallia), ex episcopo Oranensi.	*Périgueux*
26	»	»	R. D. Dominicus Vargas, O. Pr. ep. de Huaraz (Rep. Peruviana).	*Huaraz*
»	»	»	R. P. D. Ioannes Marcus Gannon, ep. Eriensis (Foed. Stat. Amer. Sept.), ex episcopo titulari Nilopolitano.	*Erie*
31	aug.	»	R. D. Raymundus Perez et Rodriguez, ep. Pacensis (Hispania).	*Badajoz*
7	sept.	»	R. P. D. Henricus O'Leary, arch. Edmontonensis (Canada).	*Edmonton*
9	»	»	R. P. D. Patritius Chiasson, ep. Chataniensis (Canada), ex episcopo tit. Hierapolitano.	*Chatam*
13	»	»	Em. ac Rev. D. Cardinalis Ludovicus Ernestus Dubois, arch. Parisiensis, ex archiepiscopo Rhotomagensi.	*Paris*
21	»	»	R. D. Franciscus Frutos Valiente, ep. Facensis (Hispania).	*Jaca*
27	»	»	R. D. Henricus Thomas Renouf, ep. S. Georgii Terrae Novae (Newfoundland vel Terreneuve).	*S. Giorgio di Terra Nuova*
11	oct.	»	R. P. D. Leo Durand, ep. Orascensis, ex episcopo titulari Tricomiensi.	*Oran*
12	»	»	R. D. Carolus Fritz, archiep. Friburgen. (Germania).	*Freiburg in Brisgow*

123. — NOMINATIONES NUNTIORUM, INTERNUNTIORUM ET DELEGATORUM APOSTOL.

2	mart.	1920	Ill. D. Franciscus Cherubini, Nunt. Ap. in regno Serbiorum, Croatarum et Slovenorum.	*Serbia*
21	maii	»	Ill. D. Franciscus Marchetti Selvaggiani, Nunt. Ap. in rep. Venezuela.	*Venezuela*
22	iun.	»	Ill. D. Eugenius Pacelli, Nunt. Ap. in Germania.	*Germania*
6	aug.	»	Ill. D. Albertus Vassallo di Torregrossa, Nunt. Ap. in rep. Paraguana.	*Paraguan.*
10	»	»	Ill. D. Laurentius Schioppa, Nunt. Ap. in Hungaria.	*Hungaria*
1	sept.	»	Ill. D. Henricus Gasparri, Nunt. Ap. in Brasilia.	*Brasilia*
»	»	»	Ill. D. Franciscus Marmaggi, Nunt. Ap. apud regalem curiam Roumeniae.	*Rumenia*
»	»	»	Ill. D. Aloysius Maglione, N. Ap. in Helvetia.	*Helvetia*

124. — NECROLOGIUM

N. B. Recensentur Cardinales, Archiepiscopi et Episcopi *residentiales*, Vicarii, Praefecti, Delegati Apostolici :

7	dec.	1919.	Em. Card. Ios. Maria Cos y Macho, arch. Vallisoletan. (Hispania).	*Valladolid*
26	»	»	Ill. D. Ioannes Munoz y Herrera, ep. Malacitan. (Hispania).	*Malaga*
»	»	»	Ill. D. Van de Ven, ep. Buscoducen. (Hollandia).	*'s Hertogen.*
27	»	»	Ill. D. Aloysius Dignami, arch. Syracusanus (Sicilia).	*Siracusa*
28	»	»	Ill. D. Emman. Maria Martin de Gibergues, ep. Valentinensis (Gallia).	*Valence*

Coria	6 ian.	1920	Ill. D. Raimondo Peris y Mencheta, ep. Cauriensis (Hispania).
Chatam	19 »	»	Ill. Thomas Fr. Barry, ep. Chatamen. (Anglia).
Brentwood	21 »	»	Ill. D. Bernardus Ward, ep. Brentwooden. (Anglia).
Civitacastellana	27 »	»	Ill. D. Iacobus Ghezzi O. Fr. Min., ep. Civitatis Castellanae, etc. (Italia).
Budweis	10 feb.	»	Ill. D. Iosephus Antonius Hulka, ep. Budvicen. (Bohemia).
Squillace	» »	»	Ioannes Elli, ep. Squillacen. (Italia).
Laus.et Gen.	» »	»	Placidus Colliard, ep. Lausanen. (Helvetia).
	13 »	»	Em. Card. Aristides Rinaldini.
Teramo	21 »	»	Alex. Beniam. Zanecchia Ginetti, ep. Aprutin. seu Theramen. (Italia).
Gubbio	17 mart.	»	Em. Card. Philippus Giustini.
	26 »	»	Ill. D. Taccetti, ep. Eugubinen. (Italia).
Evreux	12 april	»	Ill. D. Ludovicus Ioann. Déchelette, ep. Ebroicen. (Gallia).
Gerona	19 »	»	Ill. D. Fr. di Paola Mas y Oliver, ep. Gerunden. (Hispania).
Aix-en-Pr.	20 »	»	Ill. D. Franciscus Bonnefoi, ep. Aquensis (Gallia).
Iglesias	21 »	»	Ill. Iosephus Dallepiane, ep. Ecclesien. (Sardinia).
Frascati	15 maii	»	Ill. Em. D. Card. Iul. Boschi, ep. Tusculanus (Italia).
Soissons	27 »	»	Ill. D. Petrus Aloysius Péchenard, ep. Suessionen. (Gallia).
Erie			
Linares	21 iun.	»	Ill. Ioann. Edm. Fitz-Maurice, ep. Erien (Foed. St. Amer. Septemtr.).
Evora	1 iul.	»	Ill. D. Franc. Plancarte y Navarrete, arch. de Linares (Mexicana resp.).
Freib. in Bris.	14 »	»	Ill. D. Augustus Ed. Nunes, ep. Eboren. (Lusitania).
	27 »	»	Ill. D. Thomas Nörber, arch. Friburgen. (Germania).
Gaëta	14 aug.	»	Ill. D. Franciscus Niola, ep. Caietan. (Italia).
Paris	29 »	»	Em. D. Card. Leo Adolphus Amette, arch. Parisiensis (Gallia).
Toledo	3 sept.	»	Em. D. Card. Victorianus Guisasola y Menendy, arch. Toletanus (Hispania).
Piacenza	18 »	»	Ill. D. Ioannes M. Pellizari, ep. Placentinus (Italia).
Rosnavia	» »	»	Ill. D. Ludovicus Balas de Sipek, ep. Rosnavien. (Hungaria).
Santander	19 »	»	Ill. D. Vincentius Iacobus Sanchez de Castro, ep. Santandersen (Hispania).
Acireale	27 »	»	Ill. D. Ioann. Bapt. Arista, ep. Iacien. (Sicilia).
Altoona	? oct.	»	Ill. D. Eugenius Garvey, ep. Altunen. (St. Foed. Am. Septentr.).
Springfield	? »	»	Ill. D. Thomas Beaven, ep. Campifontis (Foed. St. Am. Septentr.).

EIUSDEM SCRIPTORIS

De Religiosis Institutis et Personis, tractatus canonico-moralis. Tertia editio, accurat post Codicem recognita (Paratur).

Eiusdem operis **Supplementa et Monumenta**, 1 vol. in-8°, XLIV-912 pag. 1910. Editi quarta. Venit 16 fr.

De Religiosis et Missionariis. Supplementa et Monumenta *Periodica*.

Tomus I, 4,00 fr. — Tomus II et III, pro duobus annis, 8,00 fr. — Tomus IV, pr duobus annis, 7,00 fr. — Tomus V, pro duobus annis, 7,00 fr. — Tomus VI, pr duobus annis, 7,00 fr. — Tomus VII, pro duobus annis, 7,00 fr. — Tomus VIII, a anno 1914-1916 (ad promulgationem Codicis), 12,00 fr. (Sine augmento). — Tomus I (1917-1918), 12.00 fr.

De Castitate et de Vitiis contrariis. Tractatus doctrinalis et moralis. Romae-Brugis, 2a ed 1921, 1 vol. in-8° XII-428 p. In Italia, 12 libellae ; alibi, 20.00 fr. (Sine augmento).

Summa Novi Juris Canonici. Commentariis aucta. Editio quarta. 1921, in-8° XII-224 pp 6,50 fr.

De Iustitia, 3a editio praeparatur. Praeter quaestiones disputatas, tertia editio casu quoque complectetur.

Quaestiones de religione et pietate, Brugis, 1912, 1 vol. in-8° XV-282 p., 3,00 fr.

De vocatione religiosa et sacerdotali dissertatio. Editio altera, 1,25 fr.

De modernismo, tractatus et notae cum actis S. Sedis ad 25 sept. 1910, 1,25 fr.

De forma Sponsalium ac Matrimonii post Decretum « Ne Temere », ed. quinta, 1912, 1,50 fr

De Casu Apostoli seu fidei privilegio, 1911. 1,00 fr.

Theologiae moralis principia, responsa, consilia (praeparatur).

Epitome iuris canonici cum commentariis ab A. VERMEERSCH, S. I. et I. CREUSEN, S. I., a usum quoque scholarum, t. I, sc. Libri I et II Codicis, in-8°, XII-392 pp. 1921, 12 fr (sine augmento) — Tomus alter sub prelo.

La Question Congolaise, 1 vol. in-12, 375 p. 1906, avec carte. Prix : 3,50 fr.

Les Destinées du Congo belge, supplément à *La Question congolaise*, 1 vol. in-8° d 90 p., 1906. Prix : 1,25 fr. — Les deux vol. réunis, 4,50 fr.

La Femme Congolaise, 1 vol. in-8°, de 150 p., 1914. Prix : 2,00 fr.

Le rôle des catholiques au Congo belge, 64 p., 1914. Prix : 0,75 fr.

La Tolérance (editio gallica exhausta est. Exstat quoque anglice, germanice, hispanice)

Méditations sur la Ste Vierge, à l'usage du clergé et des fidèles. 2 vol. Editio tertia mox prodibit. Exstat quoque anglice, hispanice, italice, neerlandice.

Pratique et Doctrine de la dévotion au Sacré-Cœur. Nouvelle édition (6e) sous press (Exstat quoque anglice, hispanice, italice, neerlandice).

Le Belge et la Personne civile, 1 vol. in-8°, de 95 p., 1908, 1,00 fr.

Pour l'honnêteté conjugale (Card. MERCIER, Dr DESPLATS, A. VERMEERSCH, S. I), 3e éd. 1 vol. 125 p., 1919, 1,25 fr.

Le problème de la natalité en Belgique, 1910 (Coll. *Science et foi)*, 0,50 fr.

Les leçons morales de la Guerre, 1919, 1,00 fr.

Subsequentur Tractatus canonico-moralis **De Missionariis et Sacris Missionibus — Quaestiones morales de Theologia fundamentali et de Virtutibus. — De censur et Prohibitione librorum** (Editio quinta).

N. B. — *Pretia ista temporarie 20 °/o augenda sunt.*

UNIVERSA THEOLOGIA SCHOLASTICA

QUAM IN COLLEGIO LOVANIENSI S. I. TRADIDERUNT

L. DE SAN, G. LAHOUSSE ET A. VERMEERSCH S. I

I. **Tractatus de Paenitentia**, in-8°, p. 689, auctore L. DE SAN, S. I. . **8,40 fr**

II. **Tractatus de Sacramentis in genere, de Baptismo, de Confirmatione et de Eucharistia**, in-8°, p. 822, auctore G. LAHOUSSE, S. I. . . **9,60 fr**

III. **Tractatus de Virtutibus Theologicis**, in-8°, p. 412, auct. G. LAHOUSSE, S. I. **5,40 fr**

IV. **Tractatus de Gratia Divina**, in-8°, p. 708, auctore G. LAHOUSSE, S. I. . **10,80 fr**

V. **Tractatus de Traditione et Scriptura**, in-8°, p. 508, auct. L. DE SAN, S. I. **8,40 fr**

VI. **Tractatus de Deo Creante et Elevante**, auct. G. LAHOUSSE, S. I. . . **11,40 fr**

VII. **Quaestiones Morales ad hodiernum usum, scholastice disputatae** ab A. VERMEERSCH, S. I.

Vol. I., pars altera. Quaestiones de religione et pietate. in-8°, p. XV-282 **3,60 fr**

Vol. II. Quaestiones de Iustitia, in-8°, p. XXXVI-753 (3a ed.) praeparatur.

VIII. **Tractatus de Ecclesia et Romano Pontifice**, auctore L. DE SAN, S. I. **9,60 fr**